

55de Beretning

fra

den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles

Laboratorium for landøkonomiske Forsøg.

13de og 14de Aars Fodringsforsøg med Malkekøer.
Forsøg over Roetørstoffets Foderværdi for Malkekøer.

Udgivet af den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles
Laboratorium for landøkonomiske Forsøg.

Kjøbenhavn.

I Kommission hos Aug. Bang.

Trykt hos J. H. Schultz.

1904.

Indhold.

	Side
Indledning	1
1. Arbejdsmaaden	3
2. Foderet	5
3. Mælkens Sammensætning	13
4. Mælkens Mængde	27
5. Forandring i Legemsvægt	45
6. Udbytteberegninger	50
7. Erstatningstal for Oljekager	69
8. Beregninger over Æggeghvideminimum (af <i>M. Hindhede</i>)	74
9. Imødegaaelse af nogle kritiske Bemærkninger af Professor, Dr. E. Pott i München	105
10. Forklaring til Hovedtabellerne	124
11. Kortfattet Oversigt over Indholdet af Beretningen	135

Derefter følger Hovedtabellerne i et særligt Afsnit.

I nærværende Beretning er fremlagt det Forsøgsmateriale, for hvilket der alt i Laboratoriets 53de Beretning blev givet en kort Redegjørelse.

De forskellige Arbejder, vedrørende disse Forsøg, deres Udførelse, Bearbejdelse og Fremstilling har været fordelt mellem Laboratoriets Medarbejdere paa samme Maade som nævnt i tidligere Beretninger, og naar der nu her i Modsætning til tidligere ikke skal nævnes Navne, saa sker dette for at afværge den Misforstaaelse, at Ansvar for den ene eller den anden Del af Arbejdet skulde i særlig Grad paahvile denne eller hin. Hele Arbejdet ved Forsøgenes Planlæggelse, deres Udførelse og Bearbejdelse er at betragte som fremgaaet gennem et Samarbejde af alle Laboratoriets Medarbejdere.

Angaaende Afsnit 8 (Side 74—104) i Beretningen skal oplyses, at Læge M. Hindhede i Skanderborg i Anledning af den Drøftelse af Laboratoriets Fodringsforsøg med Malkekøer (og hvad dermed staar i Forbindelse), som har fundet Sted i de senere Aar, og i hvilken han jo har taget Del, havde udbedt sig og faaet tilstillet et Exemplar af de til Beretningen hørende Hovedtabeller, som har foreligget trykt i længere Tid. I afvigte Sommer sendte Hr. Hindhede saa Laboratoriet en Beregning over „Æggehvideminimum“, som han ud fra fysiologiske Betragtninger havde foretaget paa Grundlag af Tallene i de nævnte Hovedtabeller. Da denne Beregning paa flere Maader bragte Forsøgsresultaterne ind under nye Synspunkter, opfordrede Laboratoriet Hr. Hindhede til at skrive en Text til Beregningen, saaledes at den kunde indgaa som et Afsnit i nærværende Beretning, der netop paa det Tidspunkt forelaa i Korrektur, hvilket Hr. Hindhede velvillig har imødekommet.

Og med Hensyn til Afsnit 9 (Side 105) oplyses, at naar Laboratoriet har fundet Anledning til at lade en Imødegaaelse af Professor E. Potts kritiske Bemærkninger fremkomme som et Afsnit i en Forsøgsberetning, saa er Grunden hertil den, at der samtidig derved blev Anledning til at give en mere udførlig Fremstilling af et af Hovedprincipperne ved den Fjordske Arbejdsmaade, Holdprincippet, som ikke før har været fremsat, men som de senere Aars Drøftelser af Forsøgene har vist, at der har hersket Mangel paa grundigt Kjendskab til.

Forsøgslaboratoriet, Kjøbenhavn i Oktober 1904.

F. Friis.

Det vil være bekendt, at de første Rækker Fodringsforsøg med Malkekøer, som foretoges fra Forsøgslaboratoriet, og som udførtes under Ledelse af Fjord, gik ud paa at belyse Foderværdien af Roer paa den Maade, at en vis Mængde Roer og „Kraftfoder“ for de forskellige Hold af Forsøgskøer kom til at erstatte hinanden. Hensigten var bl. a. — som Fjord udtrykte det — at undersøge, hvor stort et Tilskud af „Kraftfoder“ der behøves til at erstatte Roerne, naar disse sidst paa Vinteren slippe op, eller hvis Roeavlens mislykkes osv.

Ved disse første Forsøg overlod Fjord ganske til Forsøgsværterne eller disses Stedfortrædere at bestemme saavel Størrelsen af Foderet i det hele som, hvilket „Kraftfoder“ der skulde erstatte Roerne eller erstattes af Roerne, alt efter den Fodringsmaade, som nu en Gang anvendtes paa disse Gaarde, kun at 1 Pd. „Kraftfoder“ og 10 Pd. Runkelroer (eller $12\frac{1}{2}$ Pd. Turnips) kom til at træde i Stedet for hinanden. Sagen var den, at der netop den Gang i Landbruget regnedes saaledes, og der blev ikke ved Beregning af Foderets Størrelse skjelnet mellem de forskellige Slags „Kraftfoder“ (Korn, Klid, Oljekager), men man regnede 1 Pd. „Kraftfoder“ og 10 ($12\frac{1}{2}$) Pd. Roer for 1 „Foder-Enhed“.

Det viste sig nu, at det „Kraftfoder“, der paa de forskellige Gaarde valgtes til at træde i Stedet for Roer, var ikke lidt forskelligt, paa nogle Gaarde var det Korn, paa andre Korn og Klid eller Korn, Klid og Oljekager; og ligeledes

var de Foderblandinger, hvori Ombytningen af Roer og „Kraftfoder“ fandt Sted, en Del forskellige. De fremkomne Udslag blev ogsaa en Del uens paa de forskellige Gaarde, og skjønt det af de Tal, som angive Holdenes Sammensætning, fremgaar, at en væsentlig Grund til de forskellige Udslag maa søges i, at det ved disse første Forsøg langt fra var lykkedes at danne Holdene saa ensartede som ved de senere Aars Forsøg, maa Aarsagen til de forskellige Udslag dog ogsaa delvis søges i Forskjelligheden af det ombyttede Kraftfoder.

Efter Afslutningen af den første Forsøgsrække med Roer planlagde Fjord derfor en længere Række af Forsøg, som skulde gaa ud paa at belyse Forholdet mellem de forskellige Slags „Kraftfoder“, hvorefter Forsøg med Roer skulde optages paany.

Det første af disse Forsøg kom til at gaa ud paa en Sammenligning mellem Blandsæd og Oljekager (lige Dele af Rapskager, Palmekager og Solsikkekager). Disse Forsøg, under hvis Udførelse Fjord døde, er beskrevne i Laboratoriets 27de Beretning, og det fremgik af dem, at de ved Forsøgene benyttede Oljekager i alle Tilfælde Pund for Pund havde Overvægt over Korn, gennemgaaende endog en betydelig Overvægt.

Det var nu egentlig Tanken, at det næste Forsøg skulde have været et kombineret Korn-Oljekage-Roeforsøg, men Udførelsen heraf blev udskudt paa Grund af, at der fra Landbrugets Side ønskedes gjort Forsøg med Klid, senere med Majs og andre Foderstoffer, som fra Tid til anden var kommen til ret almindelig Anvendelse i Landbruget.

Derimod blev Spørgsmaalet om Roernes Foderværdi i denne Mellemtid nærmere undersøgt ved de Fodringsforsøg med Svin, som er beskrevne i Laboratoriets 26de, 30te og 42de Beretning, og ved hvilke det blev paavist, at Roernes Foderværdi over for Svin retter sig efter deres Tørstofindhold, samt at 1 Pd. Roetørstof her har omtrent samme Foderværdi som 1 Pd. Korn.

Endelig i Aarene 1900–1901 kom Forsøgene med Malkekøer med Korn-Roer-Oljekager til Udførelse paa følgende Gaarde:

Bregentved paa Sjælland (Lehns greve Moltke),
Sanderumgaard - Fyn (Kammerherre Vind),

Kjærsgaard	paa Fyn	(Greve Ahlefeldt-Laurvigen),
Wedellsborg	- —	(Lehnsgreve Wedell),
Tybrind	- —	(Forpagter Skov),
Rosvang	i Jylland	(Inspektør Leegaard),
Langholt	- —	(Godsejer Ahlmann).

Wedellsborg var kun 1ste Aar med i Forsøgene; 2det Aar blev Besætningen paa denne Gaard delt i to Dele af Hensyn til Bekæmpelse af Tuberkulose, og der blev saaledes ikke Køer nok til Forsøgenes Gjennemførelse; Tybrind traadte saa i Stedet.

1. Arbejdsmaaden,

som har været fulgt ved Forsøgene, har været den samme, som er anvendt ved alle de foregaaende Aars Fodringsforsøg med Malkekøer, altsaa den, der oprindeligt blev indført af Fjord, og som senere er bleven udviklet i Enkelthederne, saaledes som det fremgaar af de tidligere Forsøgsberetninger. Her skal kun kortelig bringes følgende Punkter i Erindring:

Forsøgskøerne blev passede af en for Laboratoriets Reginng antagen „Fodermester“, der ikke havde andet Arbejde paa Gaarden, end hvad der vedkom Forsøgsarbejderne; men hans Arbejde blev kontrolleret af Laboratoriets Assistent, som mødte paa Gaarden en Gang i hver 10-daglig Periode, hvorhos Ejeren eller hans Stedfortræder stadig fulgte Forsøgsarbejderne. I hver 10-daglig Periode blev der holdt Prøvemalkning mindst 5 Dage Morgen og Aften, altsaa mindst 10 Prøvemalkninger i alt, ved hvilke Mælke-mængden og Mælkens Fedme for hver enkelt Ko blev bestemt, det sidste enten ved Fjords Kontrolcentrifuge eller ved Gerbers Apparat. Ligeledes udtoges Prøver af den holdvis sammenblandede Mælk fra alle Køerne til Indsendelse til kemisk Analyse i Laboratoriet. Fodermesteren overværede hver Prøvemalkning, kontrollerede Malkningen, vejede Mælken og udtog Prøverne.

Forud for den egentlige Forsøgstid, der paa de forskellige Gaarde omfattede 4 à 7 tidaglige Perioder, altsaa 40 à 70 Dage, er der gaaet en Forberedelsestid og en Overgangstid. I Forberedelsestiden fik alle Køerne ens Foder, d. v. s.

samme Foderblanding, og Opgaven var at faa udtaget af Gaardens Besætning saa mange Efteraarskælvere, at der kunde dannes 4 ensartede Hold med mindst 10 Køer i hvert Hold. Ved ensartede Hold forstaas saadanne, der som Helhed betragtet staa hinanden saa nær i Mælkeydelse, i Mælkefedme, i Legemsvægt, i Alder og i Kælvetid, at det maa antages, at disse Hold, naar de fodres ens, da ogsaa i flere Maaneder ville give ens Ydelse. Men for at dette kan opnaas, maa Køernes Ydeevne undersøges i længere Tid, og Holdene maa ved den endelige Dannelse sammensættes saaledes, at de alt i længere Tid virkelig har fulgtes ad i Mælkemængde, Mælkefedme osv. Forberedelsestiden har derfor paa de forskellige Gaarde strakt sig over et Tidsrum af 1 à 2 Maaneder.

I Forsøgstiden fik Holdene forskelligt Foder, saaledes som det nærmere vil blive angivet i det følgende.

Forsøgstiden blev efterfulgt af en Eftertid, i hvilken Holdene atter fik ens Foder (samme Foderblanding) og saa vidt muligt den samme som i Forberedelsestiden.

Mellem Forberedelsestiden og Forsøgstiden samt mellem denne og Eftertiden fandtes en Overgangstid, i Reglen paa 10 Dage, gennem hvilken Foderet daglig lidt efter lidt forandrede.

Indenfor hvert Hold, der fik samme Foderblanding, blev gennem hele Tiden (altsaa Forberedelsestid, Forsøgstid, Eftertid og Overgangstider) den Fodermængde, som hele Holdet planmæssig skulde have, fordelt til de enkelte Køer paa Holdet saaledes, at de saa godt som muligt kom til at følges ad i Tilvæxt og Nedgang i Mælkemængde. Denne Fordeling skete efter Skjøn, men til Støtte herfor tjente naturligvis bl. a. de Tal, der efterhaanden indvandt for Legemsvægt og Mælkemængde af de enkelte Køer*).

*) Hvad her er anført om Foderets Fordeling til de enkelte Køer inden for et Hold, gjælder ogsaa alle de foregaaende Aars Forsøg; og naar dette i tidligere Beretninger ikke er bleven præciseret saa bestemt som her, er Grunden alene den, at netop en saadan Fordeling af Foderet til de enkelte Køer er saa almindelig i Praxis, at det nærmest maa betragtes som en Trivialitet at gjøre nærmere Rede der for. Dette er nu imidlertid sket her, da det jo har været Gjenstand for nogen Misforstaaelse.

For hver 10-daglig Periode blev alle de foretagne Undersøgelser samlede og sammenregnede, og de saaledes indvundne Tal ere skematisk opstillede i Hovedtabellerne, hvortil slutter sig den Beskrivelse, der findes Side 124—134. Af disse Tabeller er gjort de Uddrag, der findes i de følgende i Texten indrykkede Tabeller, og som danner Grundlaget for det, der omtales i Beretningen.

2. Foderet.

Til planmæssig Gjennemførelse af Forsøgene skulde der paa hver Gaard dannes 4 Hold Køer, som i Hovedtabellerne ere betegnede ved A—B—C—D. Disse fodredes altsaa ens i Forberedelsestiden og med en Foderblanding, som nærmere blev bestemt ved Forhandling mellem Forsøgsværten og Laboratoriets Assistent under Hensyntagen til, hvad der var Formaålet med Forsøgene. Størrelsen af Foderet blev fastsat af Forsøgsværten, efter hvad han erfaringsmæssig ansaa for mest passende for Gaardens Besætning.

I Forsøgstiden fik Holdene forskelligt Foder, saaledes som opført i Tab. I. (Side 6—11).

Under Afsnit a i Tab. I er angivet den Fodermængde, hvert Hold fik; denne er derhos opsummeret og dens Værdi angivet i Foder-Enheder (F—E), idet der til en F—E er regnet 1 Pd. Korn, Majs eller Melassefoder, $\frac{3}{4}$ Pd. Bomuldsfrøkager eller Sesamkager, $\frac{5}{6}$ Pd. Solsikke- eller Rapskager og 1 Pd. Roetørstof. For Straafoderet er $2\frac{1}{2}$ Pd. Hø og 5 Pd. Halm regnet for 1 F—E. For de Sammenligninger, der gjøres i det følgende, faar det ingen nævneværdig Betydning, om der regnes med disse eller andre Tal for Straafoderet, da de forskellige Hold har faaet meget nær ens Mængder heraf.

Under Afsnit b i Tabel I er dernæst efter de kemiske Analyser, som findes i Hovedtabellerne, beregnet Foderets Indhold af de forskellige Stoffer, og af dem ere de, der sædvanlig anses for at være de egentlige „Næringsstoffer“, altsaa Æggehvide-stoffer, Fedt, „Kulhydrater“ (d. v. s. Stivelse, Sukker, Pentosaner og „andre organiske Stoffer“), opsummerede under Betegnelsen Antal „Næringsenheder“ (N—E), idet Tallet for „Fedt“ dog først er multipliceret med Faktoren 2,4.

Tab. I. Oversigt over Holdenes Foder i Forsøgstiden.

Bregentved. Forsøg Nr. 1 og 7.	Dagligt Foder til 1 Ko.							
	1. — 1900.				7. — 1901.			
	A	B	C	D	A	B	C	D
a. Fodermængde.								
Blandsæd	Pd. 1.5	1.5	1.5	1.5	8.0	4.0	4.0	—
Majs	— 6.0	3.0	3.0	—	—	—	—	—
Bomuldsfrøkager	— —	3.0	—	3.0	—	4.0	—	4.0
Solsikkekager	— 1.5	1.5	1.5	1.5	1.0	1.0	1.0	1.0
Barresroer	— 20.0	20.0	43.1	43.1	—	—	—	—
Kaalrabi	— —	—	—	—	45.0	45.0	80.0	80.0
Hø	— 4.0	4.0	4.0	4.0	3.0	3.0	3.0	3.0
Halm og Avner	— 13.6	13.7	13.4	13.6	12.0	12.0	11.5	11.5
Foder i alt ...	— 46.6	46.7	66.5	66.7	69.0	69.0	99.5	99.5
Antal F.-E.	— 16.3	17.3	16.3	17.4	17.8	19.2	17.7	19.0
b. Foderet indeholdt:								
Roetørstof	Pd. 2.67	2.67	5.75	5.75	5.04	5.04	8.96	8.96
Æggehvdestoffer	— 1.85	2.86	1.68	2.69	1.86	3.17	1.72	3.02
Fedt	— 0.80	0.97	0.67	0.84	0.68	0.87	0.51	0.69
Stivelse	— 4.02	2.33	2.33	0.65	3.26	1.63	1.63	—
Sukker	— 1.55	1.55	3.34	3.34	2.28	2.28	4.05	4.05
Pentosaner	— 4.62	4.67	4.59	4.65	4.78	4.58	4.55	4.36
Cellestof	— 6.13	6.29	6.24	6.43	6.45	6.24	6.22	6.02
Andre org. Stoffer	— 4.58	4.95	4.84	5.23	3.97	4.62	4.61	5.27
Aske	— 1.40	1.57	1.63	1.80	1.42	1.62	1.65	1.85
Vand	— 21.65	21.51	41.18	41.07	44.30	43.99	74.56	74.24
Sum	— 46.6	46.7	66.5	66.7	69.0	69.0	99.5	99.5
Antal N.-E.	— 18.5	18.7	18.4	18.6	17.8	18.4	17.8	18.4
c. Næringsstofforhold	9.0	5.5	9.9	5.9	8.6	4.8	9.3	5.1

Tab. I. (Fortsat.)

Sanderumgaard. Forsøg Nr. 2 og 8.	Dagligt Foder til 1 Ko.							
	2. — 1900.				8. — 1901.			
	A	B	C	D	A	B	C	D
a. Fodermængde.								
Blandsæd Pd.	6.0	3.0	3.0	—	6.0	3.0	3.0	—
Majs —	1.5	1.5	1.5	1.5	1.0	1.0	1.0	1.0
Bomuldsfrøkager —	1.0	4.0	1.0	4.0	0.5	3.5	0.5	3.5
Melassefoder —	2.0	2.0	2.0	2.0	1.5	1.5	1.5	1.5
Barresroer —	13.0	13.0	34.0	34.0	20.1	20.1	44.0	44.0
Hø —	5.0	5.0	5.0	5.0	8.0	8.0	8.0	8.0
Halm —	12.2	12.2	11.5	12.0	8.8	8.8	8.6	8.8
Foder i alt . . . —	40.7	40.7	58.0	58.5	45.9	45.9	66.6	66.8
Antal F.-E.	17.1	18.1	16.9	18.0	16.7	17.7	16.6	17.7
b. Foderet indeholdt:								
Roetørstof Pd.	1.84	1.84	4.81	4.81	2.53	2.53	5.55	5.55
Æggeghvidestoffer —	2.03	2.98	1.82	2.78	1.85	2.87	1.67	2.70
Fedt —	0.76	0.97	0.62	0.83	0.63	0.79	0.51	0.67
Stivelse —	3.52	2.19	2.19	0.87	3.29	1.98	1.98	0.66
Sukker —	1.72	1.72	3.53	3.53	2.06	2.06	3.98	3.98
Pentosaner —	4.85	4.72	4.55	4.54	4.37	4.24	4.13	4.04
Cellestof —	6.55	6.46	6.22	6.31	6.07	5.99	5.97	5.96
Andre org. Stoffer —	4.25	4.72	4.52	5.06	4.17	4.60	4.43	4.90
Aske —	1.33	1.44	1.41	1.54	1.40	1.51	1.51	1.64
Vand —	15.69	15.50	33.14	33.04	22.06	21.86	42.42	42.25
Sum —	40.7	40.7	58.0	58.5	45.9	45.9	66.6	66.8
Antal N.-E.	18.2	18.7	18.1	18.8	17.3	17.6	17.4	17.9
c. Næringsstofferforhold	8.0	5.3	8.9	5.8	8.3	5.1	9.4	5.6

Tab. I. (Fortsat.)

Kjærsgaard. Forsøg Nr. 3 og 9.	Dagligt Foder til 1 Ko.							
	3. — 1900.				9. — 1901.			
	A	B	C	D	A	B	C	D
a. Fodermængde.								
Blandsæd Pd.	6.0	3.0	3.0	—	6.0	3.0	3.0	—
Bomuldsfrøkager —	—	3.0	—	3.0	—	3.0	—	3.0
Solsikkekager —	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0
Barresroer —	29.5	29.5	50.5	50.5	37.4	37.4	62.6	62.6
Hø —	8.0	8.0	8.0	8.0	6.0	6.0	6.0	6.0
Halm —	10.6	10.2	9.7	9.8	10.7	11.1	10.6	10.9
Foder i alt . . . —	56.1	55.7	73.2	73.3	62.1	62.5	84.2	84.5
Antal F.-E.	17.6	18.5	17.2	18.2	17.8	18.8	18.0	19.0
b. Foderet indeholdt:								
Roetørstof Pd.	3.87	3.87	6.63	6.63	4.83	4.83	8.07	8.07
Æggehvideoffer —	2.27	3.19	1.99	2.92	2.10	3.26	1.93	3.09
Fedt —	0.84	1.05	0.71	0.93	0.77	0.93	0.66	0.83
Stivelse —	2.62	1.31	1.31	—	2.56	1.28	1.28	—
Sukker —	2.42	2.42	4.15	4.15	2.92	2.92	4.88	4.88
Pentosaner —	4.62	4.42	4.25	4.16	4.74	4.73	4.63	4.59
Cellestof —	6.36	6.15	5.99	5.95	6.53	6.61	6.49	6.54
Andre org. Stoffer —	5.60	5.91	5.65	6.06	4.35	4.69	4.66	4.97
Aske —	1.57	1.69	1.67	1.81	1.59	1.72	1.74	1.87
Vand —	29.80	29.56	47.48	47.32	36.54	36.36	57.93	57.73
Sum —	56.1	55.7	73.2	73.3	62.1	62.5	84.2	84.5
Antal N.-E.	19.5	19.8	19.1	19.5	18.5	19.1	19.0	19.5
c. Næringsstofforhold	7.6	5.2	8.6	5.7	7.8	4.9	8.8	5.3

Tab. I. (Fortsat.)

Wedellsborg og Tybrind. Forsøg Nr. 4 og 10.	Dagligt Foder til 1 Ko.							
	4. — 1900 (Wdlsbg.).				10. — 1901 (Tybrind).			
	A	B	C	D	A	B	C	D
a. Fodermængde.								
Blandsæd Pd.	—	3.0	3.0	—	6.0	3.0	3.0	—
Majs —	—	1.0	1.0	1.0	—	—	—	—
Bomuldsfrøkager —	—	3.0	—	3.0	0.5	3.5	0.5	3.5
Solsikkekager —	—	1.5	1.5	1.5	2.0	2.0	2.0	2.0
Rapskager —	—	0.5	0.5	0.5	1.0	1.0	1.0	1.0
Barresroer —	—	32.0	56.8	56.8	23.2	23.2	40.8	40.8
Elvethamroer —	—	—	—	—	11.7	11.7	20.3	20.3
Hø —	—	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0
Halm —	—	15.0	14.9	14.7	10.4	10.4	10.4	10.5
Foder i alt ... —	—	61.0	82.7	82.5	59.8	59.8	83.0	83.1
Antal F.-E.	—	19.3	18.3	19.2	18.5	19.5	18.6	19.6
b. Foderet indeholdt:								
Roetørstof Pd.	—	3.88	6.88	6.88	4.13	4.13	7.24	7.24
Æggehvidestoffer —	—	3.22	2.04	3.02	2.39	3.40	2.19	3.20
Fedt —	—	1.03	0.68	0.90	0.83	1.00	0.73	0.90
Stivelse —	—	1.84	1.84	0.55	2.72	1.36	1.36	—
Sukker —	—	2.25	3.99	3.99	2.45	2.45	4.29	4.29
Pentosaner —	—	4.86	4.84	4.72	4.36	4.30	4.24	4.20
Cellestof —	—	6.62	6.62	6.46	6.03	5.95	6.00	5.95
Andre org. Stoffer —	—	6.21	6.16	6.48	4.47	4.90	4.84	5.29
Aske —	—	1.77	1.80	1.94	1.66	1.78	1.87	2.00
Vand —	—	33.19	54.68	54.44	34.89	34.66	57.48	57.27
Sum —	—	61.0	82.7	82.5	59.8	59.8	83.0	83.1
Antal N.-E.	—	20.9	20.5	20.9	18.4	18.8	18.7	19.1
c. Næringsstofferforhold	—	5.5	9.1	5.9	6.7	4.5	7.5	5.0

Tab. I. (Fortsat).

Rosvang. Forsøg Nr. 5 og 11.	Dagligt Foder til 1 Ko.							
	5. — 1900.				11. — 1901			
	A	B	C	D	A	B	C	D
a. Fodermængde.								
Blandsæd Pd.	—	3.0	3.0	—	6.0	3.0	3.0	—
Bomuldsfrøkager —	—	3.0	—	3.0	—	3.0	—	3.0
Solsikkekager —	—	1.0	1.0	1.0	—	—	—	—
Elvethamroer —	—	—	—	—	40.7	40.7	60.3	60.3
Kaalrabi —	—	44.7	67.3	67.3	21.0	21.0	30.0	30.0
Hø —	—	8.0	8.0	8.0	8.0	8.0	8.0	8.0
Halm —	—	6.5	6.4	6.8	7.7	8.0	7.8	8.1
Foder i alt —	—	66.1	85.7	86.1	83.4	83.7	109.1	109.4
Antal F.-E. —	—	18.6	17.6	18.7	17.2	18.2	17.2	18.2
b. Foderet indeholdt:								
Roetørstof Pd.	—	5.94	8.95	8.95	6.42	6.42	9.39	9.39
Æggehvideoffer —	—	2.92	1.68	2.76	1.77	2.73	1.65	2.62
Fedt —	—	0.81	0.49	0.68	0.49	0.67	0.39	0.57
Stivelse —	—	1.18	1.18	—	2.51	1.25	1.25	—
Sukker —	—	3.18	4.78	4.78	3.15	3.15	4.61	4.61
Pentosaner —	—	3.55	3.55	3.52	4.10	4.09	4.04	4.03
Cellestof —	—	5.25	5.48	5.49	5.62	5.64	5.62	5.63
Andre org. Stoffer —	—	5.07	5.05	5.42	4.27	4.75	4.72	5.20
Aske —	—	1.72	1.72	1.85	2.18	2.33	2.45	2.59
Vand —	—	42.42	61.77	61.60	59.31	59.09	84.37	84.15
Sum —	—	66.1	85.7	86.1	83.4	83.7	109.1	109.4
Antal N.-E. —	—	17.8	17.4	18.1	17.0	17.6	17.2	17.8
c. Næringsstofferforhold	—	5.1	9.4	5.6	8.6	5.4	9.4	5.8

Tab. I. (Fortsat.)

Langholt. Forsøg Nr. 6 og 12.	Dagligt Foder til 1 Ko.							
	6. — 1900.				12. — 1901.			
	A	B	C	D	A	B	C	D
a. Fodermængde.								
Blandsød Pd.	—	3.2	3.2	0.2	6.0	3.0	3.0	—
Bomuldsfrøkager —	—	3.2	0.2	3.2	—	3.0	—	3.0
Solsikkekager —	—	1.6	1.6	1.6	1.0	1.0	1.0	1.0
Elvethamroer —	—	40.0	61.4	61.4	70.0	70.0	93.0	93.0
Hø —	—	10.0	10.0	10.0	8.0	8.0	8.0	8.0
Halm —	—	10.1	8.8	8.0	8.5	8.9	8.9	8.5
Foder i alt ... —	—	68.1	85.2	84.4	93.5	93.9	113.9	113.5
Antal F.-E. —	—	21.2	20.0	20.8	21.0	22.1	21.1	22.0
b. Foderet indeholdt:								
Roetørstof Pd.	—	5.77	8.85	8.85	8.95	8.95	11.89	11.89
Æggehvidestoffer —	—	3.65	2.32	3.39	2.28	3.44	2.13	3.27
Fedt —	—	0.99	0.69	0.82	0.67	0.82	0.55	0.69
Stivelse —	—	1.21	1.21	0.08	2.34	1.17	1.17	—
Sukker —	—	3.48	5.34	5.34	5.48	5.48	7.28	7.28
Pentosaner —	—	4.70	4.48	4.17	4.79	4.73	4.72	4.48
Cellestof —	—	6.56	6.23	5.85	5.99	5.92	6.02	5.71
Andre org. Stoffer —	—	6.78	6.41	6.50	4.61	5.07	4.96	5.30
Aske —	—	1.67	1.62	1.71	1.77	1.92	1.93	2.03
Vand —	—	39.06	56.90	56.54	65.57	65.35	85.14	84.74
Sum —	—	68.1	85.2	84.4	93.5	93.9	113.9	113.5
Antal N.-E. —	—	22.2	21.4	21.4	21.1	21.9	21.6	22.0
c. Næringsstofferforhold	—	5.1	8.2	5.3	8.3	5.4	9.1	5.7

Endelig er under c (i Tab. I) angivet „Næringsstofforholdet“ i Foderet, beregnet ved at dividere Tallet for „Æggehvidestoffer“ ind i Summen af „Kulhydrater“ + Fedt Gange 2,4.

For Oversigtens Skyld skal her fremsættes følgende Skema med omtrentlige Tal for Fodermængderne til 1 Ko daglig paa de forskellige Hold.

a. Fodermængde:

	Korn.	Oljekager.	Roetørstof.	Hø.	Halm.	Antal F-E.
Hold A	7 Pd.	1 Pd.	5 Pd.	6 Pd.	10 Pd.	18
— B	4 —	4 —	5 —	6 —	10 —	19
— C	4 —	1 —	8 —	6 —	10 —	18
— D	1 —	4 —	8 —	6 —	10 —	19

b. Foderet indeholdt:

	Æggehvidestoffer.	Fedt.	Kulhydrater.	Næringsstofforhold.	Antal N-E.
Hold A	2.0	0.7	14.6	8	18.3
— B	3.1	0.8	13.8	5	18.8
— C	1.9	0.6	15.4	9	18.7
— D	2.9	0.7	14.4	5½	19.0

Det ses af den øverste Del af dette Skema, at det ved Forsøgene opstillede Spørgsmaal er:

1 Pd. Roetørstof = 1 Pd. Korn?

For at prøve dette i ret forskellige Foderblandinger, indrettedes de 4 Hold,*) og det ses af Skemaet, at for Holdene A og C blev Forholdet undersøgt i Foderblandinger, som indeholdt en ringe Mængde Oljekager og som Følge deraf en forholdsvis ringe Mængde Æggehvidestoffer og et vidt Næringsstofforhold; i disse Foderblandinger ombyttedes ca. 3 Pd. Korn (Hold A) med samme Mængde Roetørstof (Hold C). Men dernæst ses det, at for Holdene B og D blev samme Forhold undersøgt i Foderblandinger, som indeholdt en rigelig Mængde Oljekager og som Følge deraf en forholdsvis stor Mængde Æggehvidestoffer og et betydelig snevrere Næringsstofforhold. Ogsaa i disse Foderblandinger blev ca. 3 Pd. Korn (Hold B) ombyttet med samme Mængde Roetørstof (Hold D).

Selvfølgelig kan man ogsaa sammenligne Holdene A og B indbyrdes og Holdene C og D indbyrdes, hvorved belyses Virkningen

*) Paa Wedellsborg, Rosvang og Langholt første Aar var der af Efteraarskælvare kun Køer nok til 3 Hold, hvorfor Hold A udelodes.

af en Ombytning af 3 Pd. Korn med 3 Pd. Bomuldsfrøkager i Foderblandinger med henholdsvis en ringe og en rigelig Mængde Roer; og ligeledes kan man sammenligne Holdene B og C, hvor ca. 3 Pd. Bomuldsfrøkager (Hold B) er ombyttet med ca. 3 Pd. Roetørstof (Hold C); men disse Sammenligninger frembyder sig blot paa Grund af, at Holdenes Foder er indrettet, saaledes som det nu en Gang er Tilfældet af Hensyn til Hovedspørgsmaalet ved Forsøgene: Roernes Foderværdi i forskellige Foderblandinger.

Vi vil nu i det følgende gjøre Rede for, hvilken Virkning disse Forandringer i Holdenes Foder har fremkaldt, idet vi samtidig i hvert enkelt Tilfælde nærmere vil undersøge, om Holdene fra Begyndelsen af har været saa ensartede, at de fremkomne Udslag kan antages at have sin Aarsag i det forskellige Foder.

3. Mælkens Fedme og øvrige kemiske Sammensætning.

Undersøgelserne af Mælkens Fedme foretoges dels paa selve Gaardene, enten ved Fjords Kontrolcentrifuge eller ved Gerbers Apparat, og dels i Laboratoriet ved kemisk Analyse. Paa Gaardene blev for hver Prøvemalkning foretaget Bestemmelser af Fedmen i hver enkelt Koes Mælk og ligeledes i den sammenblandede Holdmælk, hvoraf tillige de Prøver blev udtagne, som indsendtes til Laboratoriet til kemisk Analyse.

Fordelingen af Køerne efter Mælkens Fedme maatte alene foretages paa Basis af Undersøgelserne paa selve Gaarden, men naar Holdene var endelig dannede, saaledes som de skulde være i Forsøgstiden, indsendtes for hver Periode Prøver af Holdenes Mælk til kemisk Analyse i Laboratoriet. Undersøgelserne paa Gaarden tjente saaledes nærmest til øjeblikkelig Kontrol for Arbejdet der, hvorimod de kemiske Undersøgelser i Laboratoriet danner Grundlaget for de Slutninger, der drages af Forsøgene. Fra sidste Periode i Forberedelsestiden til Eftertidens Slutning er altsaa i Laboratoriet foretaget en Analyse af hvert Holds Mælk i hver Periode; i de fleste Tilfælde foretoges kun Fedt- og Vandbestemmelser, men 1 Gang i Forberedelsestiden, 2 Gange i Forsøgstiden og 1 Gang i Eftertiden udførtes fuldstændig kemisk Analyse af Mælken.

Tab. II. Mælkens Sammensætning i

	Forsøg Nr.	pCt. Fedt				pCt. Æggehvidestoffer			
		A	B	C	D	A	B	C	D
Iste Aar:									
Bregentved	1	2.95	2.96	2.98	2.88	2.96	2.91	2.90	2.91
Sanderumgaard	2	2.97	3.02	2.95	2.98	2.93	2.95	2.96	2.91
Kjærsgaard	3	3.12	3.16	3.14	3.16	3.14	3.10	3.09	3.19
Wedellsborg	4	—	3.02	3.05	3.05	—	3.06	3.07	3.05
Rosvang	5	—	3.01	2.99	3.04	—	3.08	3.12	3.08
Langholt	6	—	2.96	2.98	2.99	—	3.00	3.07	2.99
2det Aar:									
Bregentved	7	3.23	2.98	3.11	3.23	2.99	3.06	2.97	3.05
Sanderumgaard	8	3.14	3.01	3.25	3.10	2.89	3.00	3.00	3.06
Kjærsgaard	9	3.03	3.03	2.99	3.11	3.00	3.14	2.96	3.21
Tybrind	10	3.19	3.10	3.11	3.06	2.86	2.96	2.81	2.84
Rosvang	11	3.12	3.20	3.18	3.17	3.03	3.02	3.11	3.03
Langholt	12	3.11	3.07	3.06	3.08	3.21	3.21	3.24	3.38
Gjennemsnit af 9 Forsøg*)	—	3.09	3.06	3.09	3.09	3.00	3.04	3.00	3.06
Gjennemsnit af 12 Forsøg*)	—	—	3.04	3.07	3.07	—	3.04	3.02	3.06

Tallene for disse Undersøgelser findes i Hovedtabellerne, og det vil her ses, at Tallene for Mælkens Sammensætning ikke svinger mere fra den ene Periode til den anden, end at Gjennemsnitstallene henholdsvis for Forberedelsestid, Forsøgstid og Eftertid med god Tilnærmelse maa kunne betragtes som Udtryk for Mælkens Sammensætning i disse Tidsafsnit.

Disse Gjennemsnitstal ere fra Hovedtabellerne samlede i Tab. II (Forberedelsestiden), III (Forsøgstiden) og IV (Eftertiden); den sidste er delt i to Afdelinger a og b, som angaar henholdsvis hele Eftertiden og den Del af denne, da Køerne var paa Stald.

Af Tallene for Forberedelsestiden i Tab. II ses nu, at de 4 Hold inden for samme Gaard havde meget nær ens Sammen-

*) Af Hensyn til, at Hold A mangler ved 3 af Forsøgene, udregnes her og i det følgende Gjennemsnitstal dels for 9 og dels for 12 Forsøg.

Forberedelsestid efter kemisk Analyse.

pCt. Mælkesukker				pCt. Aske				pCt. Vand			
A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D
4.77	4.70	4.75	4.74	0.77	0.77	0.77	0.77	88.55	88.66	88.60	88.70
4.89	4.85	4.87	4.92	0.76	0.76	0.76	0.76	88.45	88.42	88.46	88.43
4.83	4.68	4.85	4.83	0.77	0.75	0.77	0.77	88.14	88.31	88.15	88.05
—	4.77	4.78	4.77	—	0.77	0.77	0.78	—	88.38	88.33	88.35
—	4.83	4.90	4.86	—	0.76	0.77	0.77	—	88.32	88.22	88.25
—	4.64	4.60	4.62	—	0.78	0.80	0.79	—	88.62	88.55	88.61
4.89	4.86	4.74	4.72	0.77	0.77	0.76	0.78	88.12	88.33	88.42	88.22
4.95	4.90	4.82	4.98	0.76	0.75	0.76	0.76	88.26	88.34	88.17	88.10
4.98	4.86	4.94	5.03	0.76	0.76	0.76	0.76	88.23	88.21	88.35	87.89
4.66	4.77	4.64	4.67	0.77	0.78	0.76	0.76	88.52	88.39	88.68	88.67
4.86	4.93	4.87	4.95	0.77	0.76	0.74	0.75	88.22	88.09	88.10	88.10
4.72	4.86	4.71	4.77	0.77	0.77	0.76	0.77	88.19	88.09	88.23	88.00
4.84	4.82	4.80	4.85	0.77	0.76	0.76	0.76	88.30	88.32	88.35	88.24
—	4.80	4.79	4.82	—	0.77	0.77	0.77	—	88.35	88.35	88.28

sætning af Mælken. Hvad Mælkens Fedme angaar, naa Afvigelserne mellem de forskjellige Hold kun ganske undtagelsesvis en Størrelse af 0.2, Maximum er 0.25, og disse smaa tilfældige Afvigelser gaa for de forskjellige Gaarde snart i den ene og snart i den anden Retning, saa at intet af Holdene gennemgaaende har været særstillet med Hensyn til Mælkefedme, hvilket da ogsaa finder sit Udtryk i, at Gjennemsnitstallene for alle Gaardene i Tab. II ere næsten ganske ens; disse Gjennemsnitstal ere for Mælkefedme:

		A	B	C	D	
Gjennemsnit af	9 Forsøg		3,09	3,06	3,09	3,09 pCt.
—	—	12		3,04	3,07	3,07 —

Forskjellen er her kun nogle faa Hundredele pCt., og det samme gjælder, som det ses, ogsaa Mælkens Indhold af Æggehvideoffer, Mælkesukker, Aske og Vand.

Tab. III. Mælkens Sammensætning

	Forsøg Nr.	pCt. Fedt				pCt. Æggehvideoffer			
		A	B	C	D	A	B	C	D
1ste Aar:									
Bregentved	1	2.77	2.94	2.81	2.80	2.97	3.05	2.96	3.00
Sanderumgaard	2	3.06	3.16	3.04	3.02	3.01	3.15	3.04	3.07
Kjærsgaard	3	3.13	3.21	3.26	3.21	3.21	3.10	3.11	3.23
Wedellsborg	4	—	3.08	3.02	3.03	—	3.15	3.14	3.14
Rosvang	5	—	3.24	3.02	3.18	—	3.13	3.03	3.07
Langholt	6	—	3.01	3.13	3.12	—	3.10	2.99	3.17
2det Aar:									
Bregentved	7	3.25	3.16	3.00	3.17	2.95	3.22	2.91	3.04
Sanderumgaard	8	3.09	3.14	3.26	3.10	2.91	3.03	2.95	3.13
Kjærsgaard	9	3.21	3.22	3.09	3.21	3.07	3.19	3.03	3.16
Tybrind	10	3.03	3.27	2.99	3.05	2.96	3.19	2.89	3.02
Rosvang	11	3.06	3.10	3.21	3.05	3.01	3.09	3.11	3.10
Langholt	12	3.37	3.26	3.35	3.25	3.13	3.17	3.20	3.29
Gjennemsnit af 9 For-									
søg	—	3.11	3.16	3.11	3.09	3.02	3.13	3.02	3.12
Gjennemsnit af 12 For-									
søg	—	—	3.15	3.10	3.10	—	3.13	3.03	3.12

Anlægges en lignende Betragtning paa Tallene for Forsøgstiden, gjælder i Hovedsagen det samme. Tallene for Mælkefedme var i Gjennemsnit for alle Forsøgene:

	A	B	C	D	
Gjennemsnit af 9 Forsøg....	3,11	3,16	3,11	3,09	pCt.
— - 12 —		3,15	3,10	3,10	—

Og for Mælkefedme i Eftertid haves:

	A	B	C	D	
Gjennemsnit af 9 Forsøg....	3,27	3,28	3,35	3,30	pCt.
— - 12 —		3,26	3,32	3,29	—

Saa vel af disse Gjennemsnitstal som af Tallene for de enkelte Forsøg i Tab. III og IV og ligeledes af Tallene for de enkelte Perioder i Hovedtabellerne fremgaar, at Mælkefedmen ikke har forandret sig væsentlig ved den Forandring, der i For-

i Forsøgstid efter kemisk Analyse.

pCt. Mælkesukker				pCt. Aske				pCt. Vand			
A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D
4.76	4.76	4.82	4.75	0.77	0.77	0.76	0.76	88.73	88.48	88.65	88.69
4.96	4.78	4.97	4.94	0.77	0.76	0.76	0.77	88.20	88.15	88.19	88.20
4.89	4.76	4.93	4.90	0.78	0.77	0.78	0.77	87.99	88.16	87.92	87.89
—	4.70	4.87	4.85	—	0.77	0.77	0.74	—	88.30	88.20	88.24
—	4.97	4.98	4.92	—	0.75	0.76	0.75	—	87.91	88.21	88.08
—	4.84	4.73	4.69	—	0.78	0.77	0.78	—	88.27	88.38	88.24
4.80	4.76	4.72	4.81	0.75	0.75	0.75	0.75	88.25	88.11	88.62	88.23
4.94	4.87	4.89	4.96	0.77	0.76	0.77	0.77	88.29	88.20	88.13	88.04
4.88	4.82	4.85	5.01	0.77	0.77	0.77	0.78	88.07	88.00	88.26	87.84
4.64	4.75	4.71	4.69	0.77	0.77	0.77	0.77	88.60	88.02	88.64	88.47
4.80	4.82	4.84	4.85	0.77	0.76	0.76	0.75	88.36	88.23	88.08	88.25
4.67	4.84	4.78	4.85	0.85	0.83	0.82	0.82	87.98	87.90	87.85	87.79
4.82	4.80	4.84	4.86	0.78	0.77	0.77	0.77	88.27	88.14	88.26	88.16
—	4.81	4.84	4.85	—	0.77	0.77	0.77	—	88.14	88.26	88.16

søgstiden foretoges i Holdenes Foder, og det samme gjælder for Mælkens øvrige Bestanddele. At Mælkens Fedme gennemgaaende er højere i Forsøgstiden end i Forberedelsestiden og atter i Eftertiden er højere end i Forsøgstiden, kan ikke tillægges Foderet, da Stigningen er meget nær ens for alle Hold; Aarsagen hertil maa søges i den Forandring, der normalt foregaar i Mælkens Sammensætning i Løbet af Laktationstiden uden Hensyn til Forandringer i Foderet.

Da Tallene for Mælkens Sammensætning for de sammenhørende Hold i Tab. II, III og IV imidlertid ikke er ganske ens, og en nærmere Betragtning af dem viser, at der fra Forberedelsestid til Forsøgstid, og atter fra Forsøgstid til Eftertid stadig finder smaa Forskydninger Sted, er der Anledning til at undersøge, om disse Forskydninger gaar i bestemte Retninger,

Tab. IV. a. Mælkens Sammensætning

	Forsøg Nr.	pCt. Fedt				pCt. Æggehvite-stoffer			
		A	B	C	D	A	B	C	D
1ste Aar:									
Bregentved	1	3.01	3.05	3.10	3.04	3.30	3.12	3.14	3.15
Sanderumgaard	2	3.24	3.29	3.33	3.26	3.23	3.26	3.23	3.23
Kjærsgaard	3	3.40	3.40	3.49	3.46	3.24	3.25	3.09	3.26
Wedellsborg	4	—	3.22	3.22	3.20	—	3.20	3.30	3.22
Rosvang	5	—	3.33	3.17	3.25	—	3.33	3.34	3.26
Langholt	6	—	3.13	3.33	3.34	—	3.24	3.23	3.28
2det Aar:									
Bregentved	7	3.43	3.22	3.31	3.44	3.18	3.26	3.12	3.29
Sanderumgaard	8	3.25	3.22	3.53	3.25	3.13	3.09	3.14	3.21
Kjærsgaard	9	3.31	3.34	3.30	3.38	3.12	3.24	3.19	3.28
Tybrind	10	3.19	3.35	3.28	3.29	3.08	3.26	3.10	3.11
Rosvang	11	3.15	3.21	3.19	3.20	3.22	3.24	3.26	3.24
Langholt	12	3.45	3.44	3.60	3.41	3.26	3.25	3.34	3.45
Gjennemsnit af 9 Forsøg	—	3.27	3.28	3.35	3.30	3.20	3.22	3.18	3.25
Gjennemsnit af 12 Forsøg	—	—	3.26	3.32	3.29	—	3.23	3.21	3.25

saa at der deraf mulig kunde udledes noget om Foderets Indflydelse paa Mælkens Sammensætning. En saadan Forskydning blev jo konstateret ved Forsøgene med Majs i Laboratoriets 45de Beretning; men der er saa meget mere Anledning til at foretage en nærmere Undersøgelse af dette Forhold ved nærværende Forsøg, som Forskjellen i Sammensætningen af Holdenes Foder her har været betydelig større end ved de fleste af de tidligere Forsøg.

Med dette Formaål for Øje er Tab. V (Side 22) dannet.

Til Forstaaelse af, hvorledes Tallene i Tab V ere fremkomne, vælges her følgende Exempler:

I Forsøg Nr. 1 (Bregentved 1ste Aar) har Hold C, som det fremgaar af Tab. II i Forberedelsestiden et Tal for Mælkefedme (2.98), som er 0.03 større end det tilsvarende Tal

i Eftertid efter kemisk Analyse.

pCt. Mælkesukker				pCt. Aske				pCt. Vand			
A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D
4.76	4.74	4.79	4.77	0.77	0.78	0.77	0.77	88.16	88.31	88.20	88.27
4.87	4.86	4.97	4.95	0.79	0.79	0.79	0.81	87.87	87.80	87.68	87.75
4.99	4.73	5.02	4.96	0.79	0.77	0.78	0.78	87.58	87.85	87.62	87.54
—	4.69	4.81	4.81	—	0.78	0.79	0.77	—	88.11	87.88	88.00
—	4.96	4.98	4.92	—	0.79	0.79	0.79	—	87.59	87.72	87.78
—	4.84	4.67	4.78	—	0.78	0.80	0.82	—	88.01	87.97	87.78
4.80	4.78	4.71	4.75	0.76	0.75	0.79	0.78	87.83	87.99	88.07	87.74
4.73	4.71	4.63	4.79	0.78	0.78	0.79	0.78	88.11	88.20	87.91	87.97
4.95	4.80	4.86	4.92	0.75	0.78	0.79	0.78	87.87	87.84	87.86	87.64
4.55	4.60	4.54	4.58	0.78	0.78	0.77	0.79	88.40	88.01	88.31	88.23
4.89	4.82	4.93	4.88	0.78	0.78	0.78	0.76	87.96	87.95	87.84	87.92
4.71	4.81	4.80	4.73	0.76	0.76	0.76	0.73	87.82	87.74	87.50	87.68
4.80	4.76	4.80	4.81	0.77	0.77	0.78	0.78	87.96	87.97	87.89	87.86
—	4.78	4.81	4.82	—	0.78	0.78	0.78	—	87.95	87.88	87.86

for Hold A (2.95); men i Forsøgstiden (Tab. III) er Tallet for Hold C (2.81) 0.04 større end Tallet for Hold A (2.77). Altsaa har der i disse to Holds Mælkefedme fra Forberedelsestid til Forsøgstid fundet en Forskydning Sted af 0.01 til Fordel for Hold C, hvilket i Tab. V er opført som + 1 (se 1ste Tal i Tab. V). I Eftertiden paa Stald (Tab. IV b) har Hold C (2.95) 0.08 pCt. mere Fedt i Mælken end Hold A (2.87), saa at der altsaa fra Forsøgstid til Eftertid har fundet en Forskydning Sted af $0.08 \div 0.04 = 0.04$ til Fordel for Hold C, hvilket i Tab. V er opført som + 4. Fra Forberedelsestid til Eftertid findes der altsaa for disse to Hold en Forskydning af $0.08 \div 0.03 = 0.05$ til Fordel for Hold C, hvilket i Tab. V er opført som + 5. Gaar for andre Gaarde Forskydningerne i Mælkens Fedme i modsat Retning, altsaa til Ugunst for Hold C, beteg-

Tab. IV. b. Mælkens Sammensætning i

	Forsøg Nr.	pCt. Fedt				pCt. Æggehvidestoffer			
		A	B	C	D	A	B	C	D
Iste Aar:									
Bregentved	1	2.87	2.94	2.95	2.85	3.25	3.12	3.08	3.12
Sanderumgaard	2	3.15	3.19	3.23	3.16	3.23	3.22	3.20	3.19
Kjærsgaard	3	3.27	3.25	3.33	3.26	3.20	3.18	3.05	3.23
Wedellsborg	4	—	3.24	3.25	3.24	—	3.19	3.30	3.24
Rosvang	5	—	3.19	3.13	3.14	—	3.27	3.28	3.20
Langholt	6	—	2.97	3.20	3.22	—	3.21	3.19	3.23
2det Aar:									
Bregentved	7	3.37	3.15	3.21	3.35	3.15	3.24	3.08	3.26
Sanderumgaard	8	3.13	3.07	3.43	3.10	3.09	3.07	3.09	3.17
Kjærsgaard	9	3.21	3.24	3.20	3.27	3.11	3.22	3.18	3.28
Tybrind	10	3.10	3.24	3.17	3.15	3.04	3.24	3.07	3.08
Rosvang	11	3.04	3.06	3.10	3.08	3.11	3.17	3.18	3.15
Langholt	12	3.35	3.23	3.41	3.29	3.27	3.21	3.34	3.50
Gjennemsnit af 9 Forsøg	—	3.17	3.15	3.23	3.17	3.16	3.19	3.14	3.22
Gjennemsnit af 12 Forsøg	—	—	3.15	3.22	3.18	—	3.19	3.17	3.22

nes dette i Tab. V ved $\div$ foran Tallet. I Tab. V er denne Beregning gennemført for alle de enkelte Forsøg ved Sammenligning dels mellem Holdene A og C og dels mellem Holdene B og D, og der fremkommer herved i alt 21 Sammenligninger.

Et Blik paa Tallene i Tab. V vil nu strax vise, at der gennemgaaende findes en relativ Dalen i Mælkens Fedme fra Forberedelsestid til Forsøgstid. Betragte vi f. Ex. Forsøg Nr. 7 (Bregentved 2det Aar), da har Hold C i Forhold til Hold A fra Forberedelsestid til Eftertid tabt i Mælkefedme 0.04 pCt. (betegnet i Tab. V ved $\div 4$); da Foderet til disse to Hold imidlertid var ens saavel i Eftertid som i Forberedelsestid, maa denne relative Dalen for Hold C antages at skyldes Holdenes Natur; men det ses, at denne Dalen er fremkommen saaledes, at C i Forsøgstid har tabt 0.13, og atter i Eftertid har vundet

Eftertid paa Stald efter kemisk Analyse.

pCt. Mælkesukker				pCt. Aske				pCt. Vand			
A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D
4.69	4.67	4.75	4.70	0.77	0.77	0.76	0.76	88.42	88.50	88.46	88.57
4.86	4.80	4.93	4.90	0.78	0.77	0.78	0.80	87.98	88.02	87.86	87.95
4.94	4.63	4.96	4.90	0.78	0.76	0.77	0.77	87.81	88.18	87.89	87.84
—	4.69	4.83	4.82	—	0.78	0.79	0.77	—	88.10	87.83	87.93
—	4.89	4.90	4.86	—	0.78	0.78	0.78	—	87.87	87.91	88.02
—	4.79	4.62	4.71	—	0.77	0.79	0.80	—	88.26	88.20	88.04
4.76	4.75	4.64	4.70	0.76	0.75	0.78	0.77	87.96	88.11	88.29	87.92
4.66	4.68	4.55	4.72	0.77	0.77	0.77	0.77	88.35	88.41	88.16	88.24
4.93	4.78	4.83	4.91	0.76	0.78	0.78	0.78	87.99	87.98	88.01	87.76
4.48	4.57	4.49	4.53	0.77	0.77	0.76	0.78	88.61	88.18	88.51	88.46
4.75	4.71	4.82	4.74	0.76	0.76	0.76	0.74	88.34	88.30	88.14	88.29
4.71	4.75	4.81	4.80	0.76	0.75	0.76	0.75	87.91	88.06	87.68	87.66
4.75	4.70	4.75	4.76	0.77	0.77	0.77	0.77	88.15	88.19	88.11	88.08
—	4.73	4.76	4.77	—	0.77	0.77	0.77	—	88.16	88.08	88.06

0.09. Og betragte vi Forsøg Nr. 8 (Sanderumgaard 2det Aar), da er der fra Forberedelsestid til Eftertid en relativ Stigning for Hold C af 0.19, men denne er fremkommen ved en mindre Stigning af 0.06 fra Forberedelsestid til Forsøgstid, og en større Stigning af 0.13 fra Forsøgstid til Eftertid, altsaa en relativ Dalen i første Tilfælde. Roefoderet har altsaa hemmet Stigningen i Mælkefedmen, Borttagningen af Roefoderet atter fremmet den. Naar undtages Forsøg Nr. 3 (Kjærsgaard 1ste Aar) og delvis Forsøg Nr. 11 (Rosvang 2det Aar), vil det ses, at i alle de øvrige Tilfælde har der fundet en relativ Forskydning Sted i Mælkens Fedme til Ugunst for Roefoderet.

For nu at udlede sandsynlige Tal for denne Dalen i Mælkefedmen, maa vi borteliminere den Forskydning i Mælkens Fedme, som har fundet Sted fra Forberedelsestid til Eftertid, og som

Tab. V. Forskydning i Mælkefedme paa Grund af Roefoderet.

	Forsøg Nr.	Fra Hold A. til C.				Fra Hold B. til D.			
		fra Forb. til Fors.	fra Fors. til Eft.	fra Forb. til Eft.	Beregnet Nedgang.	fra Forb. til Fors.	fra Fors. til Eft.	fra Forb. til Eft.	Beregnet Nedgang.
1ste Aar:									
Bregentved	1	+ 1	+ 4	+ 5	0.01	÷ 6	+ 5	÷ 1	0.06
Sanderumgaard.....	2	0	+10	+10	0.04	÷ 10	+11	+ 1	0.10
Kjærsgaard	3	+11	÷ 7	+ 4	÷ 0.09	0	+ 1	+ 1	0
Wedellsborg	4	—	—	—	—	÷ 8	+ 5	÷ 3	0.07
Rosvang	5	—	—	—	—	÷ 9	+ 1	÷ 8	0.05
Langholt	6	—	—	—	—	+ 8	+14	+22	0.02
2det Aar:									
Bregentved	7	÷13	+ 9	÷ 4	0.11	÷ 24	+19	÷ 5	0.22
Sanderumgaard.....	8	+ 6	+13	+19	0.02	÷ 13	+ 7	÷ 6	0.10
Kjærsgaard	9	÷ 8	+11	+ 3	0.09	÷ 9	+ 4	÷ 5	0.07
Tybrind.....	10	+ 4	+11	+15	0.03	÷18	+13	÷ 5	0.16
Rosvang	11	+ 9	÷ 9	0	÷ 0.09	÷ 2	+ 7	+ 5	0.04
Langholt	12	+ 3	+ 8	+11	0.02	÷ 2	+ 7	+ 5	0.04

ikke kan tillægges Roefoderet. Holde vi os atter eksempelvis til Forsøg Nr. 7, og „antage“, at den relative Dalen i Mælkefedmen af 0.04 fra Forberedelsestid til Eftertid vilde være foregaaet jævnt i Tidens Løb, hvis der ingen Forandring var sket i Foderet, og at altsaa Mælkens Fedme var dalet relativt 0.02 fra Forberedelsestid til Forsøgstid og atter 0.02 fra Forsøgstid til Eftertid, faa vi, at den Dalen i Mælkefedmen, der i dette Tilfælde kan tilskrives Roefoderet, bliver $0.13 \div 0.02 = 0.11$. Foretage vi, under Hensyntagen til Længden af Forsøgstiden og Eftertiden, denne Elimination for alle Forsøgene, faa vi de Tal, som er opført i 5te og 9de Kolonne af Tab. V, og det ses nu, at naar undtages to Tilfælde, hvor den saaledes beregnede Nedgang i Mælkefedmen er negativ (Forsøg Nr. 3 og 11), og et Tilfælde, hvor den er 0 (Forsøg Nr. 3), er der i alle de øvrige 18 Tilfælde en Nedgang at spore. Det største Udslag findes i Forsøg Nr. 7 med 0.22, derefter i Forsøg Nr. 10 med 0.16 osv. At Udslagene saaledes er af forskjellig Størrelse ved de enkelte Forsøg, skyldes naturligvis, at visse tilfældige

Indflydelser stadig er medvirkende, hvoraf nogle maa antages at fremme, andre at modvirke den Indflydelse, som Roefoderet udøver, og eftersom flere af disse virke i samme Retning eller modvirke hinanden, fremkomme de større eller mindre Udslag. Og naar Udslaget som nys nævnt i enkelte Tilfælde er negativt, saa at der altsaa paa Roeholdene ikke har fundet nogen Dalen, men derimod en Stigning Sted i Mælkefedmen, maa Aarsagen hertil søges i, at de tilfældige Medvirkninger af andre Faktorer har understøttet hinanden og virket i modsat Retning af Roefoderet samt har været kraftige nok til ikke alene at opheve Roefoderets Virkning, men endog har kunnet bringe Udslaget over i negativ Retning, hvilket selvfølgelig saa meget mere muliggøres derved, at den Dalen i Mælkefedmen, som Roefoderet i det hele udøver, kun er ringe.

I Tab. VI er nu den i Tab. V beregnede Nedgang i Mælkenes Fedme i Forsøgstid, sammenstillet med de Faktorer, som kan angives med Tal, nemlig Roemængden i Foderet, Æggehvdestofmængden i Foderet pr. Pd. Mælk, Foderets Næringsstofforhold samt Forandringerne i Mælkemængden og Køernes Trivsel for de Hold, hvis Mælkefedme er sammenlignet; og for at et muligt tilstedeværende sammenhørende Aarsagsforhold her lettere kan falde i Øjnene, er Tallene for Udslaget i Mælkefedme ordnede i to Grupper, nemlig for Holdene A og C, i hvis Foder der fandtes faa Oljekager (vidt Næringsstofforhold), og for Holdene B og D, i hvis Foder fandtes mange Oljekager (snevert Næringsstofforhold), og inden for hver af disse Grupper er Forsøgene atter ordnede i Rækkefølge efter Udslagets Størrelse.

Ved nu flygtig at sammenligne øverste og nederste Afdeling i Tab. VI, ser det ud, som om Tallene i 2den Kolonne er mindst i øverste Afdeling, saa at Roernes Virkning med Hensyn til at nedsætte Mælkefedmen skulde være mindre i et Foder med vidt end i et Foder med et snevert Næringsstofforhold. Imidlertid er Tallene for Nedgang i Mælkefedme i Tab. VI ikke mere forskellige i de to Afdelinger, end at al Forskjel forsvinder, naar man borttager de to største (0.22 og 0.16) i nederste Afdeling og de to mindste ($\div$ 0.09) i øverste Afdeling; det er derfor maaske rigtigst ikke at finde nogen

Tab. VI.

Tab. VI.

	Forsøg Nr.	Nedgang i Mælkens Fedtprocent i Forsøgstid	Roetørstofmængden daglig pr. Ko forandret		Kvint Æggehvide-stoffer pr. Pd. Mælk forandret		Næringsstofforholdet forandret		Roeholdene (C el. D) mere end Kornholdene (A el. B)	
			fra (A el. B)	til (C el. D)	fra (A el. B)	til (C el. D)	fra (A el. B)	til (C el. D)	Pd. Mælk daglig pr. Ko	Pd. Tilvækst daglig pr. Ko
Hold A og C:										
Bregentved ... 2det Aar	7	0.11	5.0	9.0	8.2	7.9	8.6	9.3	÷ 0.9	÷ 0.4
Kjærsgaard ... 2det —	9	0.09	4.8	8.1	10.6	9.5	7.8	8.8	0.4	÷ 0.3
Sanderumgaard 1ste —	2	0.04	1.8	4.8	9.1	8.0	8.0	8.9	0.4	+ 0.1
Tybrind 2det —	10	0.03	4.1	7.2	10.8	9.7	6.7	7.5	0.4	÷ 0.4
Sanderumgaard 2det —	8	0.02	2.5	5.5	8.1	7.4	8.3	9.4	0.0	÷ 0.2
Langholt 2det —	12	0.02	8.9	11.9	9.2	8.5	8.3	9.1	0.4	0
Bregentved ... 1ste —	1	0.01	2.7	5.7	7.8	7.1	9.0	9.9	0.0	+ 0.2
Kjærsgaard ... 1ste —	3	÷ 0.09	3.9	6.6	10.0	8.5	7.6	8.6	0.6	+ 0.1
Rosvang 2det —	11	÷ 0.09	6.4	9.4	8.5	8.3	8.6	9.4	÷ 0.9	÷ 0.0
Hold B og D:										
Bregentved ... 2det —	7	0.22	5.0	9.0	13.2	12.3	4.8	5.1	0.4	0
Tybrind 2det —	10	0.16	4.1	7.2	15.3	13.6	4.5	5.0	1.3	+ 0.2
Sanderumgaard 1ste —	2	0.10	1.8	4.8	13.2	11.4	5.3	5.8	1.7	+ 0.2
do. 2det —	8	0.10	2.5	5.5	11.7	10.6	5.1	5.6	0.8	+ 0.0
Wedellsborg .. 1ste —	4	0.07	3.9	6.9	14.2	13.2	5.5	5.9	0.2	÷ 0.1
Kjærsgaard ... 2det —	9	0.07	4.8	8.1	15.7	14.4	4.9	5.3	0.7	÷ 0.1
Bregentved ... 1ste —	1	0.06	2.7	5.7	11.5	10.3	5.5	5.9	1.2	+ 0.2
Rosvang 1ste —	5	0.05	5.9	8.9	11.4	10.7	5.1	5.6	0.2	÷ 0.1
do. 2det —	11	0.04	6.4	9.4	11.9	11.8	5.4	5.8	÷ 0.7	÷ 0.1
Langholt 2det —	12	0.04	8.9	11.9	12.8	12.6	5.4	5.7	÷ 0.9	+ 0.1
do. 1ste —	6	0.02	5.8	8.8	12.4	11.3	5.1	5.3	0.7	÷ 0.3
Kjærsgaard ... 1ste —	3	0.00	3.9	6.6	12.9	11.8	5.2	5.7	0.0	÷ 0.2
Gjennemsnit...	—	0.05	—	—	—	—	—	—	—	—

Forskjel paa Udslaget i de to Afdelinger, saa meget mere som der inden for hver Afdeling næppe kan paavises noget Sammenhørsforhold mellem Udbyttets Størrelse paa den ene Side og Roemængden eller Æggehvidestofmængden i Foderet paa den anden Side. Heller ikke i Tallene for Tilvæxt er der noget at finde, som kan forklare den forskellige Størrelse af Udslaget ved de forskellige Forsøg. I Tallene for Forandring i Mælke-mængden findes maaske en Antydning af, at Stigning i Mælke-mængde og Dalen i Fedtprocent staar i Forbindelse med hinanden, og for saa vidt stemmer dette med, hvad der ofte kan iagttages ved at sammenligne en og samme Koes Mælke-mængde og Mælkefedme fra Tid til anden. Dog vil der i saa Tilfælde som Regel være Tale om langt større Forandringer i Mælke-mængden, end Tilfældet er her, og det ses da ogsaa, at den nævnte Antydning her er meget vag og kun findes i nederste Afdeling af Tab. VI, hvis den i det hele er til Stede.

Det rigtigste bliver derfor vistnok at søge Aarsagen til, at Udslaget i Mælkefedmen varierer inden for saa forholdsvis vide Grænser, som Tilfældet er, i tilfældig medvirkende Aarsager. Gjennemsnit af alle Forsøgene bliver da en Nedgang af 0.05 pCt. Fedt med en Middelfejl af ca. 0.017.

Da en Nedgang i Mælkefedmen af 0.05 pCt. svarer til et Forbrug af ca. $\frac{1}{2}$ Pund Mælk mere til 1 Pd. Smør, stemmer Resultatet af nærværende Forsøg paa dette Punkt i den Grad med Fjords Forsøg fra 1889 og 1890, (ved hvilke som bekjendt forskellige „Kraftfoderstoffer“ blev erstattet med Roer saaledes, at Forandringen i Roetørstofmængden var noget lignende som ved nærværende Forsøg), at Resultatet her ikke kan resumeres bedre end ved ordret at gjengive Fjords Udtalelse i Laboratoriets 20de Beretning Side 21, nemlig: „der er Sandsynlighed for, at en Tilgift af Roer og et Afdrag i Kraftfoder efter de ved vore Forsøg brugte Forhold vil bevirke et ringe Smørtab, men paa den anden Side er dette Tab saa lille, at det saare let paa den enkelte Gaard helt kan udviskes, ja Resultatet endog pege i modsat Retning paa Grund af tilfældige Svingninger i Mælkens Fedme. Dette Smørtab synes nærmest at maatte svare til et større Mælke-

forbrug til 1 Pd. Smør af lidt over eller lidt under $\frac{1}{2}$ Pd. Mælk.“

Den samme Undersøgelse, som her er foretaget angaaende Roernes Indvirkning paa Mælkens Fedme, kan ogsaa foretages for Oljekagerne ved at sammenligne Holdene A og B indbyrdes og C og D indbyrdes; og ligeledes kan ved Sammenligning mellem Holdene B og C indbyrdes undersøges, hvilken Virkning en Ombytning af Oljekager med Roetørstof har udøvet. Og alle disse Sammenligninger kan ikke alene foretages med Hensyn til Mælkens Fedme, men lige saa vel for Mælkens øvrige Bestanddele. At fremsætte alle de herhen hørende Tabeller vilde føre for vidt; Gangen i Udregningen bliver den samme som ovenfor er angivet m. H. t. Roernes Indvirkning paa Mælkens Fedme. Hovedresultatet skal derimod fremsættes i Tab. VII.

Tab. VII. Oversigt over Forandringerne i Mælkens Sammensætning.

	Forandring i				
	pCt. Fedt	pCt. Æggehvide- stoffer	pCt. Mælke- sukker	pCt. Aske	pCt. Vand
Ved Ombytning af:					
ca. 3 Pd. Korn med ca. 3 Pd. Roetørstof.....	÷ 0.05	÷ 0.02	+ 0.03	0	+ 0.04
ca. 3 Pd. Korn med ca. 3 Pd. Bomuldsfrøkager	+ 0.05	+ 0.05	0	0	÷ 0.10
ca. 3 Pd. Bomuldsfrøkager med ca. 3 Pd. Roetørstof.	÷ 0.10	÷ 0.07	+ 0.03	0	+ 0.14

Som det vil ses, er alle disse Forandringer meget smaa, og det gjælder om dem alle, som tidligere anført m. H. t. Forandringerne i Mælkefedmen, at de Svingninger, som paa Grund af „tilfældige“ Aarsager stadig forekommer i Mælkens Sammensætning, i de enkelte Tilfælde kan udviske dem ganske.

4. Mælkens Mængde i Forberedelsestid, Forsøgstid og Eftertid.

Ved Dannelsen af Holdene er der lagt Vægt paa at gjøre dem saa ensartede som muligt i Mælkeydelse, særlig ved at gjøre de Faktorer, der maa antages at øve Indflydelse paa Mælkeydelsen, saa ens som muligt for de forskellige Hold paa samme Gaard; dette gjælder særlig 1) selve Mælkemængden i Forberedelsestiden, 2) den Nedgang i Mælkemængden, som finder Sted i Løbet af Forberedelsestiden, 3) Køernes Afstand fra Kælvetid, 4) Køernes Alder, 5) Køernes Størrelse (Vægt), 6) den Forandring i Legemsvægten, som finder Sted i Forberedelsestiden.

Da man jo ved Holdenes Dannelse er begrænset af det Materiale, der findes paa vedkommende Forsøgsgaard, er det ikke muligt, naar der da skal være et tilstrækkelig stort Antal Køer paa hvert Hold, at faa de nævnte Faktorer fuldstændig ens. Bestræbelserne gaa derfor ud paa at finde først 4 Køer, der ere saa nær som muligt ens indbyrdes, og sætte en af dem paa hvert Hold; dernæst 4 andre Køer, om hvilke det samme gjælder, og sætte ogsaa en af dem paa hvert Hold o. s. v., indtil Holdet er fuldtalligt; men da det jo næppe er muligt at finde blot ét Sæt paa 4 Køer, som er ganske ens, maa man ved Fordelingen af det næste Sæt søge at bøde paa Afvigelserne, som findes i det første Sæt, og saaledes videre. Naar det paa denne Maade er lykkedes at faa ens Gjennemsnitstal for alle Holdene og tillige nogenlunde ens Middelfavgivelse for de enkelte Køer paa Holdet fra dette Gjennemsnitstal, er det ikke muligt at naa videre. Saadanne 4 Hold Køer kommer derved til at repræsentere 4 „Middelkøer“. Paa det Resultat, som opnaas ved disse, er det, der bygges ved den „Fjordske“ Arbejdsmaade, og saalænge Lovene for Køernes Ernæring og Produktion ikke i Enkelthederne kan angives skarpere og mere omfattende, end Tilfældet er i Øjeblikket, faar Landmændene næppe tydeligere Svar paa mange Spørgsmaal, der frembyder sig i Praxis, end der opnaas ved saadanne „Middelkøer“.

Vi vil nu først undersøge, hvilken Grad af Ensartethed det er lykkedes at opnaa ved Holdenes Dannelse i Forberedelsestiden.

I Tab. VIII findes opført Holdenes gennemsnitlige Mælkemængde i Forberedelsestiden.

Tab. VIII. Mælkemængde i Forberedelsestid.

	Forsøg Nr.	Pd. Mælk af 10 Køer daglig			
		A	B	C	D
Iste Aar:					
Bregentved	1	305	304	303	305
Sanderumgaard	2	260	260	259	260
Kjærsgaard	3	270	270	271	271
Wedellsborg	4	—	269	270	269
Rosvang	5	—	308	307	307
Langholt	6	—	331	330	330
2det Aar:					
Bregentved	7	289	288	288	290
Sanderumgaard	8	277	276	278	276
Kjærsgaard	9	239	238	238	239
Tybrind	10	253	253	253	253
Rosvang	11	264	264	263	263
Langholt	12	300	299	301	300
Gjennemsnit af 9 Forsøg...	—	273	273	273	273
— 12 —	—	—	280	280	280

Tallene for de sammenhørende Hold i samme vandrette Linje af Tab. VIII ses at være meget nær ens, og det samme ses af Hovedtabellerne at gjælde for hver enkelt Periode af Forberedelsestiden paa alle de enkelte Gaarde. At Tallene ikke ere ens fra Gaard til Gaard, kan skyldes forskellige Forhold, men som det vil fremgaa af det følgende, drages der kun Slutninger af den Forskjel, der fremkommer i Tallene for de enkelte Hold indenfor samme Gaard.

Gjennemsnitstallene for Mælkemængde i Forberedelsestiden er for alle Gaarde udtrykt i:

	Pd. Mælk af 10 Køer daglig.			
	A	B	C	D
Gjennemsnit af 9 Forsøg.....	273	273	273	273 Pd.
— - 12 —	—	280	280	280 —

Naar saadanne Gjennemsnitstal angives her og i det følgende, er Hensigten dermed at vise Forskjellen i Tallene for de forskjellige Gaarde under ét, men der lægges ingen Vægt paa Tallenes absolute Størrelse. Det samme gjælder for øvrigt alle de tidligere Forsøgsberetninger, og det fremgaar i Virkeligheden umiddelbart af disse; men for at undgaa Misforstaaelse bemærkes det nu udtrykkeligt her.

Tallene i Tab. VIII er imidlertid ikke tilstrækkelige til at afgjøre, om Holdene ere dannede ens m. H. t. Mælkemængde; hertil kræves endnu, dels at der er omtrent lige mange stærkt-, normalt- og svagtmalkende Individer paa hvert af de sammenhørende Hold, og dels at Holdene ogsaa ere ens m. H. t. Nedgang i Mælkemængde.

At danne Holdene saaledes, at alle Køerne har samme Mælkemængde, er umuligt, og jo strengere Fordringerne stilles med Hensyn til Overensstemmelse i Mælkemængden af de enkelte Køer, desto mere maa der slaas af paa Kravet om et tilstrækkelig stort Antal Køer. Vi bestræbe os dog for ved Holdenes Dannelse at udelukke særlig svagt malkende Køer, men nogen Forskjel maa taales, og det bliver da nærmest en Skjønssag, om Kravene er stillede for strengt eller for mildt.

I Hovedtabellerne er opført Mælkemængden for hver enkelt Ko paa det Tidspunkt, da Holdene dannedes, og deraf fremgaar umiddelbart, hvilken Forskjel der fandtes i de enkelte Køers Mælkemængde. Side 125 er denne Forskel ogsaa udtrykt ved de enkelte Køers Middelafrvigelse fra Holdets Gjennemsnitstal. Her haves i Gjennemsnit for alle Gaarde:

		Middelafrvigelse i Mælkemængde.					
		A	B	C	D		
Gjennemsnit af	9 Forsøg	45	40	38	43	} Pd. Mælk daglig af 10 Køer.	
—	12 —	—	43	42	46		

Tallene for Nedgang i Mælkemængde i Forberedelsesholdet findes i Tabel IX.

Det ses, at Tallene for sammenhørende Hold paa hver enkelt Gaard (Forsøg 12 undtaget) er meget nær lige store; i Gjennemsnit for alle Gaarde haves her:

Tab. IX. Nedgang i Mælkemængde i Forberedelsestid.

		Forsøg Nr.	Nedgang i Pd. Mælk af 10 Køer daglig			
			A	B	C	D
1ste Aar:						
Bregentved	1	38	39	41	38	
Sanderumgaard	2	÷ 5	÷ 5	÷ 6	÷ 7	
Kjærsgaard	3	9	9	9	10	
Wedellsborg	4	—	19	20	19	
Rosvang	5	—	25	24	26	
Langholt	6	—	13	10	9	
2det Aar:						
Bregentved	7	29	27	29	30	
Sanderumgaard	8	10	11	9	10	
Kjærsgaard	9	20	20	18	20	
Tybrind	10	39	39	38	38	
Rosvang	11	18	17	17	19	
Langholt	12	11	9	7	6	
Gjennemsnit af 9 Forsøg...		—	19	18	18	
— 12 —		—	19	18	18	

Nedgang i Mælkemængde
i Forberedelsestid.

	A	B	C	D	
Gjennemsnit af 9 Forsøg	19	18	18	18	} Pd. Mælk daglig af 10 Køer.
— - 12 —	—	19	18	18	

I Tabel X er fra Hovedtabellerne samlet de Tal, der angiver Køernes Alder, og i Tabel XI ligeledes Tallene for Køernes Afstand fra Kælvetid. Gjennemsnitstallene for alle Gaarde er her:

		Køernes Alder.			
		A	B	C	D
Gjennemsnit for 9 Forsøg.....	7,2	7,7	7,3	7,3	Aar.
— - 12 —	—	7,8	7,4	7,4	—

Tabel X. Køernes Alder.

		Forsøg Nr.	Aar.			
			A	B	C	D
1ste Aar:						
Bregentved		1	6.5	6.9	7.2	6.6
Sanderumgaard		2	7.9	8.9	7.8	7.8
Kjærsgaard		3	6.9	7.4	6.2	6.9
Wedellsborg		4	—	6.4	6.7	6.1
Rosvang		5	—	8.4	7.5	7.6
Langholt		6	—	9.5	9.6	9.8
2det Aar:						
Bregentved		7	6.4	6.4	5.9	6.4
Sanderumgaard		8	6.4	8.1	7.0	7.4
Kjærsgaard		9	7.3	7.2	6.8	6.9
Tybrind		10	7.0	7.3	7.7	7.2
Rosvang		11	8.7	8.7	8.4	8.6
Langholt		12	7.3	8.4	8.3	7.8
Gjennemsnit af 9 Forsøg...		—	7.2	7.7	7.3	7.3
— 12 —		—	—	7.8	7.4	7.4

Køernes Afstand fra Kælvetid.

	A	B	C	D	
Gjennemsnit for 9 Forsøg...	105	106	106	106	Dage.
— - 12 — ...	—	104	102	103	—

Det ses af Tabellerne X og XI at Tallene for sammenhørende Hold ere meget nær lige store, og af Hovedtabellerne ses, hvor stor Uoverensstemmelse der findes mellem de enkelte Køer paa samme Hold. Udtrykt i Middelafrvigelse fra Holdets Gjennemsnit have her for alle Gaarde:

Middelafrvigelse i Alder.

	A	B	C	D	
Gjennemsnit for 9 Forsøg.....	2.4	2.7	2.5	2.6	Aar.
— - 12 —	—	2.7	2.5	2.6	—

Tab. XI. Køernes Afstand fra Kælvetid.

		Forsøg Nr.	Fra Kælvedag til Forsøgs- tidens Begyndelse i Dage.			
			A	B	C	D
1ste Aar:						
Bregentved	1	104	98	104	102	
Sanderumgaard	2	104	102	105	103	
Kjærsgaard	3	101	101	98	99	
Wedellsborg	4	—	101	95	97	
Rosvang	5	—	91	90	96	
Langholt	6	—	84	77	83	
2det Aar:						
Bregentved	7	129	131	128	131	
Sanderumgaard	8	86	91	93	96	
Kjærsgaard	9	101	105	103	104	
Tybrind	10	96	94	93	95	
Rosvang	11	93	103	99	95	
Langholt	12	131	130	133	131	
Gjennemsnit af 9 Forsøg...		—	105	106	106	
— 12 —		—	—	104	102	

Middelafvigelse i Kælvetid.

	A	B	C	D
Gjennemsnit for 9 Forsøg ...	29	26	29	29 Dage.
— - 12 — ...	—	25	27	27 —

Af det, der nu er fremhævet angaaende de forskellige Faktorer, som der er taget Hensyn til ved Holdenes Dannelse, fremgaar formentlig, at Holdene i Forberedelsestiden ere saa ensartede, som det overhovedet er muligt at faa dem, og da de tillige i længere Tid virkelig har fulgtes ad i Ydelse ved ens Foder, maa det være tilladeligt at gaa ud fra, at de vilde vedblive med at følges ad, hvis Foderet ikke forandredes, saa at de Udslag, der fremkommer i Forsøgstiden, naar Foderet bliver forskjelligt, virkelig skyldes Foderet. At indestaa herfor er naturligvis ikke muligt, og det hænder jævnligt, at et eller andet Hold senere hen viser sig at være for „stærkt“ eller for „svagt“, hvilket giver sig til Kjende derved, at Holdet uden nogen

paaviselig Aarsag giver et væsentlig afvigende Resultat fra, hvad der finder Sted paa det tilsvarende Hold paa de andre Gaarde, særlig hvis et saadant afvigende Udslag fortsættes i forøget Grad i Eftertiden. Sligt skyldes selvfølgelig de forskellige tilfældige medvirkende Aarsager, som det ikke er muligt at fjerne ved Forsøg af denne Art. Kan Aarsagen bestemt paavises, f. Eks. Sygdom hos en eller flere Køer paa Holdet, kan Holdet, eventuelt hele Forsøget, kasseres; men vi har altid fulgt den Regel ikke at kassere Holdet eller Holdene, selv om det Udslag, det har givet, er meget afvigende, naar en bestemt Aarsag hertil ikke kan angives, da man ellers vilde komme ind paa et meget farligt Skraaplan, hvor visse Theorier, forudfattede Meninger o. l. ogsaa kunde virke medbestemmende med Hensyn til, om et Hold skulde kasseres eller ej. — Over for slige afvigende Køer paa et Hold er det heldigt, at Holdet omfatter mange Individuer, og over for afvigende Hold er det heldigt at kunne regne med Gjennemsnit fra flere Gaarde, hvilket jo aldrig kan give Anledning til Misforstaaelser, naar alle de enkelte Forsøg opføres.

Tallene for Mælkemængde i Forsøgstid er opført i Tab. XII, og det skal nu særlig paa Grundlag heraf undersøges, om det ved Forsøgene opstillede Hovedspørgsmaal:

1 Pd. Korn = 1 Pd. Roetørstof?

er bleven besvaret bekræftende eller ej.

Som tidligere fremhævet var der i Foderet til Holdene A og C i Forsøgstiden kun en forholdsvis ringe Mængde — i enkelte Tilfælde endog slet ingen — Oljekager, hvorimod der i Foderet til Holdene B og D var en forholdsvis rigelig Mængde Oljekager, særlig Bomuldsfrøkager. Men den indbyrdes Forskjel i Foderet til A og C var den samme som den indbyrdes Forskjel i Foderet til B og D, nemlig i begge Tilfælde at ca. 3 Pd. Blandsæd (A og B) var ombyttet med samme Mængde Roetørstof (C og D).

Idet Oljekagerne toges bort fra Holdene A og C i saa stort et Omfang, som det fremgaar af Fodertabel I, kom disse Holds Foder til at indeholde en forholdsvis ringe Mængde Æggehvide-stoffer, i visse Tilfælde maaske endog for ringe, ligesom Næringsstof-forholdet i Foderet blev videre, end det i Almindelighed anses for heldigt midt i Malkeperioden. Men det var netop Hensigten at under-

Tabel XII. Mælkemængde i Forsøgstid.

		Forsøg Nr.	Pd. Mælk af 10 Køer daglig.			
			A	B	C	D
1ste Aar:						
Bregentved	1	236	249	236	261	
Sanderumgaard	2	224	226	228	243	
Kjærsgaard	3	228	248	234	248	
Wedellsborg	4	—	226	225	228	
Rosvang	5	—	256	232	258	
Langholt	6	—	294	278	301	
2det Aar:						
Bregentved	7	227	241	218	245	
Sanderumgaard	8	227	246	227	254	
Kjærsgaard	9	199	208	203	215	
Tybrind	10	221	222	225	235	
Rosvang	11	208	229	199	222	
Langholt	12	248	268	252	259	
Gjennemsnit af 9 Forsøg...		—	224	237	225	242
— 12 —		—	—	243	230	247

søge Roernes Foderværdi i Forhold til Korn ikke alene i Foderblandinger som dem, Holdene B og D fik, men ogsaa i saadanne, som i Sammensætning laa langt fra disse, for derved at komme ud til Ydergrænserne for Foderets Sammensætning, og da særlig til den Grænse, som er betinget af faa Æggehvide-stoffer, eftersom Tendensen i Landbruget mere og mere gaar i Retning af at anvende flere Roer og mindre „Kraftfoder“.

Sammenligne vi nu Tallene for Holdene A og C i Tab. XII, ses det, at to og to sammenhørende Tal ikke afvige meget fra hinanden; 5 Gange har Hold C Overvægt over A, 2 Gange er det modsatte Tilfældet, og 2 Gange staa Holdene lige, saa at der i Gjennemsnit for alle Forsøg meget nær er Balance mellem disse to Hold.

For nærmere at undersøge dette vil vi opstille Forsøgene i Rækkefølge efter Udslagets Størrelse; vi faar da:

Forsøg Nr.	Pd. Mælk mere daglig pr. Ko.	Næringsstof- forhold i Foderet.	Anvendt daglig pr. Ko.		Roernes Art.
	C ÷ A	A C	Pd. Roetørstof.	Pd. Roer.	
			A C	A C	
3	0.6	7.6—8.6	3.9— 6.6	30—51	Barres.
2	0.4	8.0—8.9	1.8— 4.8	13—34	do.
9	0.4	7.8—8.8	4.8— 8.1	37—63	do.
10	0.4	6.7—7.5	4.1— 7.2	35—61	Barres og Elvth.
12	0.4	8.3—9.1	8.9—11.9	70—93	Elvetham.
8	0.0	8.3—9.4	2.5— 5.5	20—44	Barres.
1	0.0	9.0—9.9	2.7— 5.7	20—43	do.
7	÷0.9	8.6—9.3	5.0— 9.0	45—80	Kaalrabi.
11	÷0.9	8.6—9.4	6.4— 9.4	62—90	Kaalr. og Elvth.

Det fremgaar heraf, at de ca. 3 Pd. Roetørstof gennemgaaende har haft en lille Overvægt over de ca. 3 Pd. Korn, som blev erstattet dermed, naar Roerne har været Runkelroer (Barres og Elvetham), selv hvor Roemængden — som i Forsøg Nr. 12 — var bragt op til 93 Pd. Roer med ca. 12 Pd. Tørstof daglig pr. Ko.

De to Steder, hvor Udslaget er negativt, i Forsøg Nr. 7 og 11, har Roerne været enten udelukkende Kaalrabi eller Kaalrabi + Elvetham. Der synes heri at ligge en Antydning af, at Kaalrabi har en ringere Foderværdi end Runkelroer, og for saa vidt stemmer dette med Svineforsøgene i Laboratoriets 42de Beretning; men det kan dog her ikke lades ude af Betragtning, at der ved Forsøg 7 blev ombyttet betydelig mere Korn med Kaalrabi*) end med Runkelroer ved de andre Forsøg, samt at de Elvethamroer, der benyttedes sammen med Kaalrabi i Forsøg Nr. 11, havde et ringere Tørstofindhold end normalt, saa at der skulde en forholdsvis stor Mængde Roer til de 3 Pd. Tørstof. I Tallene for Næringsstofforholdet er der maaske en Antydning af, at Roetørstof ikke kan opveje Korn ud over Grænsen 1:9 à 10; dog maa man i denne Forbindelse ikke se bort fra, at Tilfældigheder, som man ikke er Herre over, kan have indvirket paa Udslaget ved de enkelte Forsøg.

Vi vil dernæst sammenligne Tallene for Holdene B og D i

*) Hverken paa Bregentved eller Rosvang var de benyttede Kaalrabi af god Kvalitet (jfr. Side 129 og 131).

Tab. XII og ligeledes her opstille Forsøgene i Rækkefølge efter Udslagets Størrelse. Vi faar da:

Forsøg Nr.	Pd. Mælk mere daglig pr. Ko.	Næringsstof- forhold i Foderet.	Anvendt daglig pr. Ko.		Roernes Art.
	D ÷ B	B D	Pd. Roetørstof.	Pd. Roer.	
			B D	B D	
2	1.7	5.3—5.8	1.8—	4.8 13—34	Barres.
10	1.3	4.5—5.0	4.1—	7.2 35—61	Barres og Elvth.
1	1.2	5.5—5.9	2.7—	5.7 20—43	Barres.
8	0.8	5.1—5.6	2.5—	5.5 20—44	do.
6	0.7	5.1—5.3	5.8—	8.8 40—61	Elvetham.
9	0.7	4.9—5.3	4.8—	8.1 37—63	Barres.
7	0.4	4.8—5.1	5.0—	9.0 45—80	Kaalrabi.
4	0.2	5.5—5.9	3.9—	6.9 32—57	Barres.
5	0.2	5.1—5.6	5.9—	8.9 45—67	Kaalrabi.
3	0.0	5.2—5.7	3.9—	6.6 30—51	Barres.
11	÷0.7	5.4—5.8	6.4—	9.4 62—90	Kaalr. og Elvth.
12	÷0.9	5.4—5.7	8.9—	11.9 70—93	Elvetham.

Det fremgaar af denne Opstilling, at her har de ca. 3 Pd. Roetørstof gennemgaaende haft Overvægt over de ca. 3 Pd. Korn, som blev erstattet dermed; men dog er Udslaget ogsaa her negativt to Gange, hvoraf den ene (Nr. 11) netop falder paa samme Forsøg som før, og den anden (Nr. 12) falder paa det Forsøg, hvor Roemængden i Foderet var aller størst. Ligeledes findes de Forsøg, hvor Roerne har været Kaalrabi, forholdsvis langt nede i Rækkefølgen. De Bemærkninger, der under forrige Opstilling blev gjort om Kaalrabi finder altsaa ogsaa Anvendelse her. I Tallene for Næringsstofforholdet er der næppe noget at finde, som kan forklare de forskellige Udslag, hvilket eksempelvis ses ved at sammenligne Tallene for de øverste og nederste Forsøg i ovenstaaende Opstilling.

Sammenlignes nu de to Talrækker, som angiver Udslaget i Mælkemængden, er der ingen væsentlig Forskjel at finde. Holde vi os til Forsøgene med Runkelroer, bliver Gjennemsnittet i det ene Tilfælde 0.3 Pd. eller c. 1.3 pCt. og i det andet Tilfælde 0.6 Pd. eller ca. 2.5 pCt. Forøgelse af Mælkemængden; men denne Forskjel er ikke væsentlig, naar der ses hen til, at Udslaget i de enkelte Forsøg det ene Sted gaar fra 0.6 til 0 og det andet Sted fra 1.7 til ÷0.9, saa at Udslaget for Hold C (i 1ste Opstilling) altsaa i flere Tilfælde er større end Udslaget for Hold D (i 2den

Opstilling). Men selv om man alligevel af den Forskjel, der jo dog under alle Omstændigheder virkelig er tilstede, vil udlede, at Roerne har givet bedre Udbytte pr. Pd. Tørstof sammen med den rigeligere Mængde Oljekager og det snevrere Næringsstofforhold paa Hold D, end sammen med den ringere Mængde Oljekager og det videre Næringsstofforhold paa Hold C, saa er Forskjellen ikke større, end at man kommer inden for den Nøjagtighedsgrænse, hvormed der i det hele kan regnes i det praktiske Landbrug, ved at sige, at i begge Tilfælde (altsaa baade paa Hold C og Hold D) har 1 Pd. Roetørstof gennemsnitlig haft en fuldt saa stor Foderværdi som 1 Pd. Korn, lidt mere eller lidt mindre eftersom der var flere eller færre Oljekager til Stede, eller eftersom det drejede sig om Runkelroer (Barres og Elvetham) eller Kaalrabi.

Anvendes som Maalestok for Roernes Værdi som Foder til Malkekøer: 1 Pd. Roetørstof = 1 Pd. Korn, saa er dette mulig vel højt for Kaalrabi, men sikkert ikke for højt for Runkelroerne, og denne Værdimaaler er lige saa god som den, der over for den skummede Mælks og Vallens Værdi som Foder til Svin haves i: 6 Pd. skummet Mælk eller 12 Pd. Valle = 1 Pd. Korn; de Svingninger, der findes i de enkelte Forsøg, ved hvilke disse Forholdstal ere fastsatte, er lige saa store, som dem, der findes i nærværende Forsøg med Roer, men paa den anden Side er disse Svingninger ikke større end dem, der nødvendigvis maa regnes med ved Forsøg med Dyr ude i det praktiske Landbrug.

Men hverken den ene eller den anden af disse Værdimaalere (Erstatningstal) gjælder absolut; der er i alle Tilfælde, hvor saadanne Tal anvendes, Grænser, som ikke kan overskrides, uden at Tallene mister deres Gyldighed. For Roernes Vedkommende lade saadanne sig ikke udlede af nærværende Forsøg, selv om der er noget, der tyder paa, at den højere Grænse ligger ved 90 à 100 Pd. Roer daglig pr. Ko. — Men med Hensyn til en saadan Grænse maa tillige bemærkes, at ét er, om det for Roerne saaledes bestemte Erstatningstal mister sin Gyldighed ud over denne Grænse, et andet derimod, om man i det enkelte Tilfælde, økonomisk set, med Fordel kan anvende et større Roefoder, end et eller andet saadant Grænsetal angiver. Dette Spørgsmaal kan næppe besvares i Almindelighed, da det

i høj Grad vil bero paa vedkommende Besætnings Omsætnings-
evne, Roeavlens Størrelse m. m. I et følgende Afsnit vil blive
fremsat en Beregning herover paa Grundlag af, hvad der er
fundet ved Forsøgene.

Hvad ovenfor er fundet ved at gennemgaa Tallene for de
enkelte Forsøg, fremgaar ogsaa i Hovedsagen af Gjennem-
snitstallene for alle Forsøg i Tab. XII, nemlig:

Kornhold. Roehold.				
Gjensnt. af 9 Forsøg (Hold A og C)	224	225	}	Pd. Mælk
— - 9 — (— B - D)	237	242		daglig af
— - 12 — (— B - D)	243	247		10 Køer.

Altsaa: Roeholdene har haft en lille Overvægt over Korn-
holdene, saa vel hvor der var en ringe Mængde Oljekager i
Foderet (Hold A og C), som hvor der var en rigelig Mængde
deraf (Hold B og D), og Overvægten var noget større i sidste
Tilfælde end i første.

Det blev tidligere omtalt, at Roerne havde forringet Mæl-
kens Fedme lidt, og da det nu fremgaar af det sidst udviklede,
at Roeholdene har haft lidt mere Mælk end Kornholdene, ligger
det nær at sammenligne Total-Fedtmængden i Mælken
for Kornhold og Roehold. Tallene, som tjener hertil, findes i
Tab. XIII.

I Tab. XIII skal altsaa Kolonnerne for A og C sammen-
lignes indbyrdes, og ligeledes Kolonnerne for B og D indbyrdes.
Det ses nu, at to og to sammenhørende Tal gennemgaaende er
meget nær lige store; i 15 af 21 Tilfælde overstiger Forskjellen
ikke 2 Kvint Smørfedt daglig pr. Ko. I de øvrige 6 Tilfælde
er Forskjellen større, men den falder i det væsentlige sammen
med de Tilfælde, dels hvor Udslaget enten i Mælkemængde eller
i Mælkefedme har været størst, og dels hvor der alt i For-
beredelsestiden, paa Grund af en mindre god Fordeling af
Kørne, var en Forskel i Holdenes Total-Mælkefedme i samme
Retning som i Forsøgstiden. Størst Forskel findes ved Kaalrabi-
forsøget paa Bregentved (Nr. 7), hvor Udslaget saa vel i Mælke-
fedme som i Mælkemængde var stærkt negativt; tages den For-

skjel, der alt fandtes i Forberedelsestiden, med i Betragtning, bliver der for Roeholdene ved dette Forsøg en relativ Nedgang i Total-Fedtmængden af 4 à 5 Kvint Smørfedt daglig pr. Ko.

Tab. XIII. Total-Fedtmængde i Holdenes Mælk.

	Forsøg Nr.	Pd. Fedt i Mælken af 10 Køer daglig.							
		Forberedelsestid.				Forsøgstid.			
		A	B	C	D	A	B	C	D
1ste Aar:									
Bregentved	1	8.32	8.29	8.55	8.09	6.51	7.34	6.63	7.31
Sanderumgaard	2	7.75	7.88	7.70	7.81	6.85	7.14	6.95	7.33
Kjærsgaard	3	8.30	8.41	8.35	8.41	7.15	7.98	7.62	7.97
Wedellsborg	4	—	7.91	7.96	7.96	—	6.95	6.80	6.91
Rosvang	5	—	8.79	8.76	8.85	—	8.29	7.00	8.21
Langholt	6	—	9.65	9.71	9.78	—	8.84	8.71	9.39
2det Aar:									
Bregentved	7	8.82	8.14	8.43	8.82	7.38	7.59	6.55	7.78
Sanderumgaard	8	8.51	8.13	8.81	8.40	7.02	7.70	7.39	7.84
Kjærsgaard	9	6.88	6.88	6.82	7.06	6.37	6.71	6.27	6.92
Tybrind	10	7.46	7.25	7.31	7.19	6.69	7.25	6.72	7.16
Rosvang	11	7.86	8.10	8.01	7.99	6.36	7.09	6.39	6.75
Langholt	12	9.27	9.12	9.15	9.21	8.34	8.73	8.44	8.41
Gjennemsnit af 9 Forsøg	—	8.13	8.02	8.13	8.11	6.96	7.50	7.00	7.50
— 12 —	—	—	8.21	8.30	8.30	—	7.63	7.12	7.66

Tages alle Forsøgene under ét, har snart Roeholdene og snart Kornholdene størst Total-Mælkefedme. For alle Forsøg haves:

Kornhold. Roehold.

Gjensnt. af 9 Forsøg (Hold A og C)	6.96	7.00	} Pd. Smør- fedt dgl. af 10 Køer.
— - 9 — (— B - D)	7.50	7.50	
— - 12 — (— B - D)	7.63	7.66	

Disse Tal er meget nær lige store, og Forskjellen i dem forrykkes ikke synderligt ved at udelade Kaalrabiforsøget (Nr. 7).

Korn-Bomuldsfrøkager.

Som før nævnt var Hovedhensigten med Forsøgene den at finde Udtryk for Roernes Foderværdi i forskjelligartede Foder-

blandinger. Men som Holdene nu en Gang blev indrettede med dette Formaål for Øje, bliver der ogsaa Mulighed for at belyse Virkningen af en Ombytning af lige Mængder af Korn og Bomuldsfrøkager ved at sammenligne Holdene A og B indbyrdes og C og D indbyrdes, idet Forskjellen i Foderet til A og B var den, at ca. 3 Pd. Korn (A) var ombyttet med samme Mængde Bomuldsfrøkager (B). Samme Forskel fandtes i Foderet til C og D; men medens der i Holdene AB's Foder kun var en forholdsvis ringe Mængde Roer, var der i CD's Foder en større Roemængde.

Sammenligne vi nu Tallene for Holdene A og B i Tab. XII, ses det, at B i alle Tilfælde har givet mere Mælk end A, og ligeledes viser en Sammenligning mellem Tallene for C og D, at D i alle Tilfælde har givet mere Mælk end C. For alle Forsøg under ét have:

				Kornhold. Kagehold.	
Gjensnt. af 9 Forsøg (Hold A og B)	224	237	} Pd. Mælk daglig af 10 Køer.		
— - 9 — (— C - D)	225	242			
— - 12 — (— C - D)	230	247			

Det fremgaar heraf, at i de benyttede Foderblandinger har Bomuldsfrøkager haft en betydelig Overvægt over samme Mængde Korn, samt at denne Overvægt gennemsnitlig har været noget større, hvor der i Grundfoderet var mange Roer (Hold C og D), end hvor der var faa Roer (A og B), hvilket altsaa stemmer med Forsøgene i 1891—92 (Laboratoriets 27de Beretning).

En nærmere Betragtning af Tallene i Tab. XII viser imidlertid, at der i de enkelte Forsøg er en ikke ubetydelig Forskel i Udslagenes Størrelse. For nærmere at undersøge, hvad Aarsagen hertil sandsynligvis har været, vil vi opstille Forsøgene i Rækkefølge efter den Mængde Æggehvdestoffer pr. Pd. Mælk, der har været til Stede i Holdenes Foder, og vedføje ikke alene de Tal, som angive Forskjellen i Mælke-mængde daglig pr. Ko for de to Hold, men ogsaa Tallene for Næringsstofforhold samt for Roetørstofmængden i Holdenes Foder.

For Holdene A og B faas da følgende Opstilling:

Forsøg Nr.	Hold B mere Mælk daglig pr. Ko end Hold A.	Nærings- stofforhold.		Pd. Roetørstof daglig pr. Ko.	Kvint Æggehvide- stoffer pr. Pd. Mælk.	
		A	B		A	B
1	1.3	9.0	5.5	2.7	7.8	11.5
8	1.9	8.3	5.1	2.5	8.1	11.7
7	1.4	8.6	4.8	5.0	8.2	13.2
11	2.1	8.6	5.4	6.4	8.5	11.9
2	0.2	8.0	5.3	1.8	9.1	13.2
12	2.0	8.3	5.4	8.9	9.2	12.8
3	2.0	7.6	5.2	3.9	10.0	12.9
9	0.9	7.8	4.9	4.8	10.6	15.7
10	0.1	6.7	4.5	4.1	10.8	15.3

I denne Opstilling er der maaske en Tilkjendegivelse af, at Udslagets Størrelse er afhængig af Foderets Sammensætning paa den Maade, at jo færre Æggehvide-stoffer der findes i det Foder (A), hvortil der blev lagt Bomuldsfrøkager (B), desto større er Udslaget; men særlig tydeligt fremtræder dette ikke, og man vilde vel endog være uberettiget til at udlede dette, hvis ikke en lignende Opstilling for Holdene C og D viste dette tydeligere. For disse to Hold haves nemlig følgende:

Forsøg Nr.	Hold D mere Mælk daglig pr. Ko end Hold C.	Nærings- stof- forhold.		Pd. Reetør- stof daglig pr. Ko.	Kvint Ægge- hvidestoffer pr. Pd. Mælk.		
		C	D		C	D	
1	2.5	9.9	5.9	5.7	7,1	10,3	
5	2.6	9.4	5.6	8.9	7.2	10.7	
8	2.7	9.4	5.6	5.5	7.4	10.6	
7	2.7	9.3	5.1	9.0	7.9	12.3	
2	1.5	8.9	5.8	4.8	8.0	11.4	
6	2.3	8.2	5.3	8.8	8.3	11.3	
11	2.3	9.4	5.8	9.4	8.3	11.8	
3	1.4	8.6	5.7	6.6	8.5	11.8	
12	0.7	9.1	5.7	11.9	8.5	12.6	
4	0.3	9.1	5.9	6.9	9.1	13.2	
9	1.2	8.8	5.3	8.1	9.5	14.4	
10	1.0	7.5	5.0	7.3	9.7	13.6	
Gjennem- snit af	4 første	2.6	9.5	5.6	7.3	7.4	11.0
	5 næste	1.6	8.8	5.7	8.3	8.3	11.8
	3 sidste	0.8	8.5	5.4	7.4	9.4	13.7

Det fremgaar heraf, at jo mindre Æggehvidestofmængden var i det Foder (C), hvor Bomuldsfrøkager blev lagt til (D), desto større blev Udslaget; i de enkelte Forsøg er der en Del af de Svingninger, som aldrig kan undgaas; men i de 3 Linjer Gjennemsnitstal forneden fremtræder Reglen mere tydeligt.

Naar der saaledes ved nærværende Forsøg har kunnet paa-vises den her fremdragne Sammenhæng mellem Foderets Sammensætning og Udslagets Størrelse, medens det samme ikke har været Tilfældet, og derfor ikke er omtalt, ved de tidligere Aars Forsøg med Oljekager eller Klid, saa er Grunden den, at vi ved nærværende Forsøg i flere Tilfælde ere — for Holdene A og C, særlig det sidste — gaaede betydeligt længere ned med Foderets Indhold af Æggehvideoffer end tidligere, saa langt, at vi er komne uden for den Grænse, der er nævnt i 53de Beretning, naar Talen er om Sammenligning mellem Korn og Oljekager. For Sammenligningen mellem Korn og Roer er dette derimod uden synderlig Betydning, da her begge de parallelle Hold i alle disse Tilfælde havde omtrent samme lave Æggehvidestofindhold i Foderet.

I Tab. XIV og XV er opført Mælkemængden i Eftertid henholdsvis for Stalddiden og Græstiden.

I Gjennemsnit for alle Gaarde har Holdene nærmet sig til hinanden i Eftertid, og denne Tilnærmelse fremtræder meget nær ens af Tallene for Stalddiden og for Græstiden. Paa de enkelte Gaarde er der dog en Del Uregelmæssigheder, som utvivlsomt for en stor Del skyldes, at Holdene efterhaanden har mistet deres Ensartethed. Som et Eksempel i saa Henseende skal her fremdrages Hold C paa Wedellsborg (Forsøg 4). Dette Hold gaar her i Eftertid betydeligt over B og D, der følges meget nøje ad gennem hele Tiden. Ved at betragte Tallene for dette C-Hold i Hovedtabellerne, er man ikke i Tvivl om, at der her i Eftertid er fremkommet et Udslag, som ikke har med Foderet at gøre, og det gaar rimeligvis helt tilbage til Forsøgstiden, saa at det ringe Udslag mellem Holdene C og D paa dette Forsøg finder sin Forklaring i det for „stærke“ C-Hold.

Tab. XIV. Mælkemængde i Eftertid paa Stald.

		Forsøg Nr.	Pd. Mælk af 1 Ko i 10 Dage.			
			A	B	C	D
1ste Aar:						
Bregentved	1	224	232	233	243	
Sanderumgaard	2	215	205	224	219	
Kjærsgaard	3	207	221	223	220	
Wedellsborg	4	—	184	198	186	
Rosvang	5	—	241	239	249	
Langholt	6	—	274	260	273	
2det Aar:						
Bregentved	7	198	209	200	206	
Sanderumgaard	8	224	222	225	230	
Kjærsgaard	9	195	199	202	206	
Tybrind	10	204	190	196	196	
Rosvang	11	192	198	192	197	
Langholt	12	252	255	241	247	
Gjennemsnit af 9 Forsøg...		—	212	215	215	218
— 12 —		—	—	219	219	223

Et andet Exempel afgiver Hold C paa Langholt (Forsøg 12). Her følges Hold A og C meget nøje ad gennem Forberedelsestid og Forsøgstid, men i Eftertid og særlig i Græstiden gaar Hold C meget langt ned. Der er næppe Tvivl om, at dette C-Hold er bleven for „svagt“ i Eftertiden.

At Holdene i Eftertid har haft mere Tilbøjelighed til at miste deres Ensartethed ved nærværende Forsøg end tidligere kan naturligvis skyldes, at Foderet i Forsøgstid har været mere forskelligt end ved tidligere Forsøg; men netop derfor bliver det saa meget mere vanskeligt at afgjøre, hvor vidt en Uoverensstemmelse i Eftertid skyldes Foderet eller maa søges i andre, tilfældige Aarsager. Kun naar Uensartetheden træder saa tydeligt frem som i de to fremdragne Tilfælde, kan den paavises. Ud over grove Antydninger af, i hvilken Retning et eller andet Udslag gaar, tør man derfor ikke benytte Tallene for Eftertid.

Tab. XV. Mælkemængde i Eftertid paa Græs.

	Forsøg Nr.	Pd. Mælk daglig af 10 Køer.			
		A	B	C	D
1ste Aar:					
Bregentved	1	203	206	212	209
Sanderumgaard	2	196	197	213	205
Kjærsgaard	3	204	214	217	211
Wedellsborg	4	—	170	196	174
Rosvang	5	—	236	243	258
Langholt	6	—	285	270	277
2det Aar:					
Bregentved ..	7	204	217	205	222
Sanderumgaard	8	218	217	221	213
Kjærsgaard	9	205	213	211	215
Tybrind	10	210	207	207	209
Rosvang	11	215	217	224	226
Langholt	12	276	265	248	261
Gjennemsnit af 9 Forsøg...	—	215	217	218	219
— 12 —	—	—	220	222	223

Samles Gjennemsnitstallene for Holdenes Mælkemængde fra Forberedelsestiden, Forsøgstiden og sidste Del af Eftertiden (Græstiden) for alle Forsøgene saaledes:

Gjennemsnit af 9 Forsøg:	Pd. Mælk daglig af 10 Køer			
	A	B	C	D
Forberedelsestid	273	273	273	273
Forsøgstid	224	237	225	242
Eftertid	215	217	218	219
Gjennemsnit af 12 Forsøg:				
Forberedelsestid	—	280	280	280
Forsøgstid	—	243	230	247
Eftertid	—	220	222	223

kan der ikke være Tvivl om, at der fra ens Foder i Forberedelsestiden til forskjelligt Foder i Forsøgstiden og atter

til ens Foder i Eftertiden er indtraadt Forandringer i Mælkemængden, som Trods alle Uregelmæssigheder i Enkelthederne gaa i de Retninger, som disse Gjennemsnitstal angiver, og som der nærmere er gjort Rede for i det foregaaende.

5. Forandring i Legemsvægt i Forberedelsestid, Forsøgstid og Eftertid.

Som før nævnt blev der ved Fordeling af Køerne i Hold i Forberedelsestid ogsaa taget Hensyn til deres Legemsvægt og Trivsel, for at Holdene ogsaa i Henseende hertil kunde blive saa ensartede som muligt. En Oversigt over Køernes Vægt i Gjennemsnit for alle Hold ved Fordelingen findes i Tab. XVI (Side 46).

Det ses, at Tallene i samme vandrette Linje af Tab. XVI stemme godt overens. For alle Gaarde have:

		A	B	C	D	
Gjennemsnit af 9 Forsøg		949	943	950	952	Pd. Legemsvægt.
—	- 12	—	950	951	956	-

I disse Tal er der saa godt som ingen Forskjel, og af Tallene for de enkelte Køers Vægt i Hovedtabellerne ses, at „større“, „mellemstore“ og „mindre“ Køer ere fordelte saa lige-
ligt som muligt paa de enkelte Hold, og at Middelaftvigelserne fra Holdets Gjennemsnit for alle Gaarde under ét bliver:

		A	B	C	D	
Gjennemsnit af 9 Forsøg		78	83	71	72	Pd.
—	- 12	—		88	75	74 -

Endvidere er der ved Fordelingen taget Hensyn til Køernes Trivsel i Forberedelsestid. De Tal, som udtrykke dette, findes i Tab. XVII (Side 47).

Ogsaa i Tab. XVII stemme Tallene i samme Linje godt overens. For alle Gaarde under ét have her:

		A	B	C	D	
Gjennemsnit af 9 Forsøg		+ 0.8	+ 0.9	+ 0.8	+ 0.6	Pd. Tilvæxt.
—	- 12	—	+ 0.5	+ 0.4	+ 0.5	-

Tab. XVI. Køernes Vægt ved Fordelingen.

	Forsøg Nr.	1 Koes Vægt i Gjennemsnit. Pd.			
		A	B	C	D
1ste Aar:					
Bregentved	1	931	935	944	948
Sanderumgaard	2	883	910	897	887
Kjærsgaard	3	1011	991	994	1008
Wedellsborg	4	—	957	931	954
Rosvang	5	—	985	966	967
Langholt	6	—	977	960	980
2det Aar:					
Bregentved	7	964	945	963	955
Sanderumgaard	8	946	954	966	949
Kjærsgaard	9	991	983	1001	987
Tybrind	10	900	884	901	907
Rosvang	11	934	922	910	933
Langholt	12	978	959	977	998
Gjennemsnit af 9 Forsøg...	—	949	943	950	952
— 12 —	—	—	950	951	956

Af det saaledes anførte fremgaar formentlig, at Holdene ogsaa med Hensyn til Legemsvægt og Trivsel ere dannede saa ens, som det overhovedet var muligt, naar man skulde holde sig til Benyttelsen af det Materiale, som fandtes paa Forsøgs- gaarden, og de øvrige Faktorer (Mælkemængde, Alder, Kælvetid o. s. v.) tillige skulde stemme overens.

I Tab. XVIII (Side 48) er dernæst opført Tallene for Holdenes Tilvæxt i Forsøgstiden.

Vi vil først betragte de Tal i Tab. XVIII, som angaar Sammenligning mellem Korn og Roetørstof, altsaa jævnføre Tallene for Holdene A og C indbyrdes samt for Holdene B og D indbyrdes. For alle Gaarde under ét have her:

Kornhold. Roehold.

Gjensnt. af 9 Forsøg (Hold A og C)	+0.8	+0.1	} Pd. Tilvæxt daglig af 10 Køer.
— - 9 — (— B - D)	+2.8	+3.2	
— - 12 — (— B - D)	+2.8	+2.7	

Tab. XVII. Køernes Tilvæxt i Forberedelsestid.

	Forsøg Nr.	Pd. Tilvæxt daglig af 10 Køer.			
		A	B	C	D
1ste Aar:					
Bregentved	1	+ 6.4	+ 6.0	+ 5.2	+ 5.7
Sanderumgaard	2	+ 3.4	+ 3.6	+ 3.8	+ 3.2
Kjærsgaard	3	+ 7.0	+ 6.8	+ 6.5	+ 6.8
Wedellsborg	4	—	÷ 3.3	÷ 3.5	÷ 3.8
Rosvang	5	—	÷ 4.0	÷ 4.3	÷ 2.3
Langholt	6	—	+ 5.5	+ 4.5	+ 6.5
2det Aar:					
Bregentved	7	+ 1.4	+ 1.2	+ 1.4	+ 0.2
Sanderumgaard	8	÷ 2.8	÷ 2.5	÷ 2.5	÷ 2.5
Kjærsgaard	9	÷ 5.0	÷ 5.0	÷ 5.0	÷ 4.8
Tybrind	10	÷ 10.3	÷ 10.5	÷ 10.0	÷ 9.7
Rosvang	11	+ 5.7	+ 7.3	+ 4.7	+ 4.3
Langholt	12	+ 1.5	+ 1.5	+ 3.5	+ 2.5
Gjennemsnit af 9 Forsøg	—	+ 0.8	+ 0.9	+ 0.8	+ 0.6
— 12 —	—	—	+ 0.5	+ 0.4	+ 0.5

Disse Tal stemme godt overens; i Tallene for de enkelte Forsøg er der nogle Uoverensstemmelser, der dog hverken ere saa store eller saa ensrettede, at der tør tillægges dem nogen særlig Betydning, navnlig naar det tages i Betragtning, at Bestemmelsen af Køernes Vægt altid maa være en grov Bestemmelse.

Tallene for Tilvæxt modsiger altsaa ikke den foran dragne Slutning, at 3 Pd. Roetørstof har kunnet erstatte 3 Pd. Korn, saavel naar Roerne blev givne i Forbindelse med en ringe som i Forbindelse med en rigelig Mængde Oljekager i Foderet.

Sammenligne vi dernæst de Tal i Tab. XVIII, som angaar Ombytning af Korn med Bomuldsfrøkager, altsaa Holdene A og B indbyrdes samt Holdene C og D indbyrdes, ses det, at B har haft større Tilvæxt (eller mindre Nedgang i Tilvæxt) end A, og ligeledes D en relativ større Tilvæxt end C. For alle Gaarde under ét have her:

Tab. XVIII. Køernes Tilvæxt i Forsøgstid.

	Forsøg Nr.	Pd. Tilvæxt daglig af 10 Køer.			
		A	B	C	D
1ste Aar:					
Bregentved	1	÷ 5.2	÷ 1.2	÷ 3.2	+ 1.2
Sanderumgaard	2	÷ 0.2	+ 2.7	+ 0.6	+ 4.6
Kjærsgaard	3	+ 4.3	+ 8.6	+ 5.3	+ 6.1
Wedellsborg	4	—	+ 7.2	+ 3.5	+ 6.2
Rosvang	5	—	÷ 0.8	÷ 4.5	÷ 1.5
Langholt	6	—	+ 1.8	÷ 5.4	÷ 0.8
2det Aar:					
Bregentved	7	÷ 2.7	÷ 0.6	÷ 6.5	÷ 0.6
Sanderumgaard	8	+ 0.9	+ 2.7	÷ 0.9	+ 2.9
Kjærsgaard	9	+ 4.3	+ 3.3	+ 1.6	+ 2.5
Tybrind	10	+ 7.7	+ 7.8	+ 4.0	+ 9.5
Rosvang	11	÷ 4.2	÷ 0.7	÷ 4.4	÷ 1.4
Langholt	12	+ 2.6	+ 2.8	+ 2.6	+ 3.8
Gjennemsnit af 9 Forsøg	—	+ 0.8	+ 2.8	÷ 0.1	+ 3.2
— 12 —	—	—	+ 2.8	÷ 0.6	+ 2.7

Kornhold. Kagehold.

Gjensnt. af 9 Forsøg (Hold A og B)	+0.8	+2.8	} Pd. Tilvæxt daglig af 10 Køer.
— - 9 — (— C - D)	÷0.1	+3.2	
— - 12 — (— C - D)	÷0.6	+2.7	

I Tallene for de enkelte Gaarde er der her de samme Svingninger som nys omtalt ovenfor; men medens disse Svingninger ovenfor kunde bevirke, at Udslaget i Tilvæxt snart gik i den ene Retning og snart i den anden, har Udslaget i Tilvæxt, som Bomuldsfrøkagerne har bevirket, været saa stort, at Uregelmæssighederne i Vægtbestemmelserne kun én Gang i de 21 Tilfælde har kunnet bringe det over i den modsatte Retning af den, der er angivet ved Gjennemsnitstallene.

Den foretagne Ombytning af Korn med Bomuldsfrøkager har altsaa ikke alene som før omtalt forøget Mælkemængden, men den har ogsaa givet Dyrene en bedre Trivsel.

Tab. XIX. Køernes Tilvæxt i Eftertid paa Stald.

	Forsøg Nr.	Pd. Tilvæxt daglig af 10 Køer			
		A	B	C	D
1ste Aar:					
Bregentved	1	÷ 0.3	÷ 4.8	÷ 1.8	÷ 5.0
Sanderumgaard	2	+ 2.3	+ 3.0	+ 1.3	÷ 4.0
Kjærsgaard	3	+ 5.3	÷ 0.3	+ 2.9	÷ 1.2
Wedellsborg	4	—	÷ 9.4	÷ 6.3	÷ 4.6
Rosvang	5	—	+ 15.6	+ 15.0	+ 11.7
Langholt	6	—	÷ 1.0	÷ 5.2	÷ 7.4
2det Aar:					
Bregentved	7	+ 3.3	+ 8.8	+ 10.8	+ 7.9
Sanderumgaard	8	+ 8.0	+ 0.3	+ 1.0	÷ 1.3
Kjærsgaard	9	÷ 1.1	÷ 3.6	+ 2.1	+ 0.4
Tybrind	10	+ 1.2	÷ 0.6	+ 2.1	+ 2.1
Rosvang	11	÷ 1.3	+ 0.7	+ 3.3	÷ 3.3
Langholt	12	÷ 16.3	÷ 5.3	÷ 11.6	÷ 13.2
Gjennemsnit af 9 Forsøg	—	+ 0.1	÷ 0.2	+ 1.1	÷ 2.0
— 12 —	—	—	+ 0.3	+ 1.1	÷ 1.5

I Tab. XIX er opført Holdenes Tilvæxt i Eftertid paa Stald.

I Enkelthederne kan der ikke tillægges Tallene i Tab. XIX nogen synderlig Vægt, ikke alene af de tidligere anførte Grunde overfor Tallene i Eftertid overhovedet, men ogsaa fordi Køernes Drægtighedstilstand her kommer til direkte at spille en væsentlig Rolle, og til denne har der jo slet intet Hensyn kunnet tages ved Holdenes Dannelse (jfr. Side 134). En Ting fremtræder dog ret skarpt i Gjennemsnitstallene i Tab. XIX i Mod-sætning til XVIII, nemlig det relative Tab i Huld paa Køgeholdene B og D. Da nu disse to Hold tillige gav mere Mælk i Eftertid end Holdene A og C, ligger det nær at slutte, at den Forøgelse, disse Hold vandt i Forsøgstid, er afgivet som Mælk i Eftertid, da Oljekagerne toges bort. Til den større Mælkemængde, Bomuldsfrøkagerne fremkaldte i Forsøgstid, maa altsaa lægges noget for en Eftervirkning, som vedblev en Tid efter, at Kagerne vare borttagne.

6. Udbytteberegninger

over forbrugt Foder og udvundet Mælk.

I Hovedtabellerne 35—46 er Forbruget af Foder og Udbyttet af Mælk sammenstillet. Vi har kaldt disse Tabeller: „Forbrugstabeller“ i Lighed med den Benævnelse, som ved Svinefodringsforsøgene er anvendt paa de Tabeller, hvor Foderforbrug og Tilvæxt er sammenstillet.

Hovedhensigten med de Udregninger, der er foretaget i Forbrugstabellerne her, skulde være at vise, hvad Roerne er udbragt i paa de forskellige Hold ved de meget forskellige Foderblandinger, hvori de ere blevne opfodrede. Men dernæst kan der ogsaa ved Hjælp af de samme Udregninger ydes Bidrag til Belysning af andre Forhold, som senere skal omtales.

Forbrugstabellerne ere dannede, og Udregningerne foretagne paa følgende Maade:

I øverste Linje (se f. Ex. Hovedtabel Nr. 35) er opført de Mælkemængder, Holdene har givet gjennemsnitlig i Forberedelsestid, Forsøgstid og Eftertid paa Stald, og i næste Linje er disse Mælkemængder omsat i Pengeværdi ved at regne 1 Pd. Mælk = 4 Ø. Var der Tale om at opstille et Driftsregnskab, maatte Mælken selvfølgelig indgaa med de Priser, som den var afregnet med eller udbragt i til forskellige Tider; men her, hvor Formaalet er at belyse det økonomiske Udbytte paa de forskellige Hold relativt, er det tilstrækkeligt at regne med en omtrentlig rigtig Gjennemsnitspris pr. Pd. Mælk for hele Tiden, og som saadan kommer 4 Ø. pr. Pd. Mælk ikke langt fra de sande Forhold.

Dernæst er Foderet indført i Beregningen saaledes, at der er skjelnet mellem indkjøbte og avlede Foderstoffer. Til de første er henregnet de forskellige Slags Oljekager samt Melassefoder, til de sidste Korn, Hø, Halm og Roer. Det bemærkes dog, at da Majs ved nogle af Forsøgene er benyttet i Stedet for Korn, er Majs indført i Beregningen, som om det var hjemmeavlet Korn, da der ellers vilde opstaa Uensartethed i Opgjørelsen for de forskellige Gaarde, særlig med Hensyn til den Sammenligning mellem Korn og Roer, som ogsaa her skal gøres.

De indkjøbte Foderstoffer er nu omsat til Pengeværdi efter

almindelige Handelspriser, og der er fuldstændig set bort fra, om den ene Gaard har købt sine Foderstoffer billigere eller dyrere end den anden, da Hensyn hertil vel hører hjemme i et Driftsregnskab, men ikke i en Opgjørelse som nærværende. Bomuldsfrøkager (og Sesamkager) er regnet til 6 Ø. pr. Pd., Solsikkekager til $5\frac{1}{2}$ Ø., Rapskager til 5 Ø., Melassefoder til 4 Ø.

Den saaledes fundne Værdi af de indkøbte Foderstoffer er derefter fradraget Mælkens Værdi, og Resten betragtes som Betaling for de hjemmeavlede Foderstoffer, i hvilken Betaling altsaa tillige indgaar den Avance, der fremkommer ved, at Oljekagerne er regnet til en lavere Pris, end deres Foderværdi overfor Korn betinger.

For nu at fordele denne Betaling paa de hjemmeavlede Foderstoffer efter de Mængder, hvori de er anvendte, er vi gaaet ud fra, at Pengeværdien af Korn, Hø og Halm forholdsvis kan udtrykkes ved Tallene 5—2—1, og dernæst er i Henhold til Forsøgsresultaterne, som ere omtalte i det foregaaende, 1 Pd. Roetørstof regnet til samme Værdi som 1 Pd. Korn. Naar Betegnelsen „1 Td. Roer“ anvendes, menes hermed 175 Pd. Runkelroer eller 165 Pd. Kaalrabi.

For yderligere at vise, hvorledes Beregningen i Hovedtabellerne Nr. 35—46 er udført, fremsættes følgende Exempel, hentet fra den første Talkolonne i Tabel 35:

Mælk daglig af 10 Køer i Forberedelsestiden:	305 Pd.
For 1 Pd. Mælk = 4 Øre, bliver Værdien heraf	1220 Ø.
Der er hertil opfodret af købte Foderstoffer:	
42 Pd. Bomuldsfrøkager à 6 Øre ...	252 Ø.
3 — Solsikkekager à $5\frac{1}{2}$ — ...	17 —
	269 Ø.
Rest til Betaling for hjemmeavlede Foderstoffer.....	951 Ø.

Der er opfodret af avlede Foderstoffer:

45 Pd. Korn	med relativ Værdi	$45 \times 5 =$	225
40 - Hø	- - -	$40 \times 2 =$	80
136 - Halm	- - -	$136 \times 1 =$	136
38.4 Pd. Roetørstof (288 Pd. Roer) - - -		$38.4 \times 5 =$	192
		Sum...	633

Disse 633 relative Enheder er betalt med de ovenfor

nævnte 951 Ø., altsaa pr. Enhed 951: 633 = 1.502 Ø., og den Pris, de avlede Foderstoffer er udbragt i, bliver altsaa:

1 Pd. Korn	= 1.502 × 5 = 7.51 Øre.
1 - Hø	= 1.502 × 2 = 3.00 —
1 - Halm	= 1.502 × 1 = 1.50 —
1 - Roetørstof	= 1.502 × 5 = 7.51 —
1 Td. Roer = 23.3 Pd. Tørstof	= 1.502 × 5 × 23.3 = 1 Kr. 75 Ø.

Tallene i de øvrige Kolonner er fundne paa samme Maade.

I Tab. XX er fra Hovedtabellerne samlet de Tal, som angaar Roernes Udnyttelse.

Det ses nu af Tab. XX, at Tallene for Holdene A og C indbyrdes og for B og D indbyrdes paa samme Gaard ere meget nær lige store; for alle Forsøg under ét haves for Forsøgstiden:

				1 Pd. Roetørstof udbragtes i:	
				Kornhold.	Roehold.
Gjennemsnit af 9 Forsøg (Hold A og C)	5.2	5.2	Øre.		
— - 9 — (— B - D)	5.4	5.6	—		
— - 12 — (— B - D)	5.4	5.6	—		

Og omregnet paa 1 Tønde Roer haves

				1 Tønde Roer udbragtes i:	
				Kornhold.	Roehold.
Gjennemsnit af 9 Forsøg (Hold A og C)	1.12	1.13	Kroner.		
— - 9 — (— B - D)	1.16	1.22	—		
— - 12 — (— B - D)	1.19	1.24	—		

Gjennemgaaende er Roerne udbragt i en højere Pris paa Holdene B og D end paa Holdene A og C, altsaa højere sammen med mange end med faa Oljekager. De højere Tal for Holdene B og D skyldes imidlertid som før nævnt for en Del, at Oljekagerne ved at indgaa i Beregningen med deres Handelspris er regnede forholdsvis lavt i Sammenligning med de øvrige Foderstoffer.

Paa de forskellige Gaarde er der ikke ringe Forskjel i den Pris, Roerne er udbragt i, hvortil Aarsagen maa søges i Køernes Malkeevne, deres Evne til at udnytte Foderet, dettes Størrelse og Sammensætning o. s. v.; dog kommer Roernes Art og den Mængde, hvori de ere givne ogsaa i Betragtning. Naar

Tab. XX.	Forsøg Nr.	I Forsøgstiden								Opfodret daglig pr. Ko.				I Tønde Roer indeholdt Pd. Tørstof.	Pd. Roer til i Pd. Tørstof.	pCt. Tørstof i Roerne.	Roernes Art.
		1 Pd. Roer-tørstof udbragt i Øre.				1 Tønde Roer udbragt i Kr.				Pd. Roer-tørstof.		Pd. Roer.					
		A	B	C	D	A	B	C	D	AB	CD	AB	CD				
1ste Aar:																	
Bregentved	1	5.9	6.4	5.9	6.7	1.39	1.48	1.38	1.58	2.7	5.7	20	43	23.3	7.5	13.33	Barres.
Sanderumgaard ..	2	5.5	5.4	5.7	6.1	1.36	1.34	1.40	1.52	1.8	4.8	13	34	24.6	7.1	14.08	Barres.
Kjærsgaard	3	5.3	5.8	5.6	5.9	1.21	1.33	1.28	1.37	3.9	6.6	30	51	23.0	7.6	13.13	Barres.
Wedellsborg	4	—	4.8	5.0	4.9	—	1.01	1.06	1.03	3.9	6.9	32	57	21.2	8.2	12.13	Barres.
Rosvang	5	—	5.9	5.3	5.9	—	1.29	1.17	1.30	5.9	8.9	45	67	21.9	7.5	13.30	Kaalrabi.
Langholt	6	—	6.0	5.7	6.3	—	1.51	1.43	1.59	5.8	8.8	40	61	25.2	6.9	14.42	Elvetham.
2det Aar:																	
Bregentved	7	5.1	5.3	5.0	5.5	0.95	0.98	0.92	1.02	5.0	9.0	45	80	18.5	8.9	11.26	Kaalrabi.
Sanderumgaard ..	8	5.7	6.2	5.7	6.5	1.24	1.37	1.25	1.43	2.5	5.5	20	44	22.1	7.9	12.61	Barres.
Kjærsgaard	9	4.5	4.4	4.5	4.5	1.01	0.98	1.02	1.02	4.8	8.1	37	63	22.6	7.8	12.90	Barres.
Tybrind	10	4.9	4.6	5.0	5.0	1.01	0.96	1.03	1.05	4.1	7.2	35	61	20.7	8.4	11.85	Barres og Elvth.
Rosvang	11	4.9	5.2	4.6	5.0	0.87	0.93	0.83	0.89	6.4	9.4	62	90	17.9	9.6	10.41	Kaalr. og Elvth.
Langholt	12	4.7	4.9	4.8	4.8	1.06	1.11	1.07	1.07	8.9	11.9	70	93	22.4	7.8	12.79	Elvetham.
Gjennemsnit af 9 Forsøg																	
	—	5.2	5.4	5.2	5.6	1.12	1.16	1.13	1.22	—	—	—	—	—	—	—	—
Gjennemsnit af 12 Forsøg																	
	—	—	5.4	5.2	5.6	—	1.19	1.15	1.24	—	—	—	—	—	—	—	—

saaledes Roerne ved 1ste Aars Forsøg paa Bregentved (Forsøg 1) er udbragte i ca. 1 Kr. 50 Ø. pr. Tønde, medens de ved 2det Aars Forsøg paa samme Gaard (Forsøg 7) kun er udbragt i ca. 1 Kr., da er Grunden hertil væsentligst at søge i, at Roerne i det første Tilfælde var Barres, men i det andet Kaalrabi. Og ligeledes, naar Roerne ved de to Aars Forsøg paa Langholt er udbragte i saa højst forskjellig Pris, da ligger dette bl. a. i, at Roemængden pr. Ko var saa meget stor 2det Aar.

Det ses af Hovedtabellerne, at i Forberedelsestiden er Roerne udbragt i højere Pris, og i Eftertiden i lavere Pris end i Forsøgstiden. Da Mælken er regnet til samme Pris i hver af disse Tider, er den nævnte Forskel alene begrundet i den forskjellige Mælkemængde. Var imidlertid den fra Forberedelsestid gennem Forsøgstid til Eftertid dalende Mælkepris taget med i Beregningen, vilde den nævnte Forskel være bleven større, men ogsaa da vilde Roernes Udnyttelsespris i Forsøgstiden (Februar og Marts) være kommen til at ligge imellem Prisen i Forberedelsestiden (December og Januar) og i Eftertiden (April og Maj), saa at den Pris, Roerne er fundet udbragt til i Forsøgstiden, vist nok ikke vil afvige meget fra den Pris, der vilde findes, hvis Forsøgstiden havde strakt sig gennem hele Vinteren.

Det fremgaar af de saaledes fundne Priser for Roernes Betaling gennem Mælken, at det er fordelagtigt at anvende Roer i stort Maal som Foder til Malkekøer, selv om man derved kommer ud til Næringsstofforhold, som hidtil af mange har været anset for uheldigt at anvende. Men tillige ses, at Roerne betales bedre pr. Pd. eller pr. Td., naar de — alt andet lige — anvendes i Forbindelse med mange end i Forbindelse med faa Oljekager.

For at vurdere dette rigtigt maa der imidlertid foruden den Pris, Roerne kan udbringes i pr. Pd. eller pr. Td. tillige tages Hensyn til flere Forhold, som her vil medvirke, og da særlig følgende: 1) Hvilken Korn- og Roeavl der kan paaregnes, 2) hvad det koster mere at dyrke Roer end at dyrke Korn, 3) hvad der vil medgaa mere i Driftsudgifter for at faa den større Roeavl opfodret.

I Hovedtabellerne 47—49 er foretaget en Beregning herover, som nu nærmere skal forklares, idet vi vælge til Exempel Forsøg Nr. 1 Bregentved 1ste Aar, for hvilket Tallene er opført i Tab. XXI.

De 4 Hold repræsentere fire forskellige Fodringsmaader paa samme Gaard under ens Forhold, de to (A og B) med en forholdsvis mindre, de andre to (C og D) med en forholdsvis større Roemængde. Vi tænke os nu, at den Del af Marken, som skal forsyne Malkekøerne med Vinterfoder, deles saaledes til Dyrkning af Korn, Roer og Hø, at Mængderne af det, der avles af hver af disse, netop kommer til at staa i det Forhold til hinanden, som der bliver Brug for ved de anvendte Fodringsmaader, idet vi gaa ud fra Middelafrøde af Korn, Roer, Hø og Halm, og antage, at Kjøb af Oljekager skal dækkes ved Salg af Korn, begge Dele til Middelpriiser.

I Tab XXI er Linjerne forsynede med fortløbende Numre, hvortil der henvises i det følgende, idet vi eksempelvis holde os til Tallene for Hold D.

I Linje 1 og 2 er opført Mængden af opfodrede Oljekager daglig pr. Ko. Bomuldsfrøkagerne er sat til 6 Ø. pr. Pd., Sol-sikkekagerne til $5\frac{1}{2}$ Ø. Idet nu 1 Pd. Blandsæd sættes til 5 Ø, er i Linje 3 opført den Mængde Blandsæd, som skal avles, for at Salget heraf kan dække Kjøbet af Oljekagerne. Dette bliver for Hold D 5.25 Pd. for Hold A 1.65 Pd., o. s. v.

I Linje 4 er opført den Mængde Korn, der er opfodret. Som før omtalt er Majs, naar saadan er anvendt, her regnet som Blandsæd, da det jo maa være berettiget at gaa ud fra, at det Udbytte, Køerne har givet, meget nær vilde være blevet det samme, hvis der udelukkende var fodret med Blandsæd og ikke tillige benyttet Majs.

I Linje 5, der er Summen af Linje 3 og 4, staar altsaa den Mængde Blandsæd, der i alt skulde avles for at tilvejebringe det Kraftfoder, som er anvendt.

I Linje 6 er opført den Mængde Roetørstof, som er opfodret, og i Linje 7—8 er opført den Mængde af henholdsvis Hø og Halm, som er anvendt ved Forsøgene.

Vi tænke os nu et vist Areal (10 Tdr. Land) delt saaledes til Dyrkning af Korn, Roer og Hø, at de Mængder, der avles ved Middelhøst, kommer til at forholde sig som Tal-

Tab. XXI. Udbytteberegning ved forøget Roefodring.

Bregentved 1ste Aar.	Linje Nr.	A	B	C	D
Opfodret Bomuldsfrøka- ger à 6 Øre Pd.	1	—	3.0	—	3.0
Opfodret Solsikkekager à 5½ Øre »	2	1.5	1.5	1.5	1.5
Hertil skal avles Bland- sød à 5 Øre »	3	1.65	5.25	1.65	5.25
Opfodret Blandsød (eller Majs) »	4	7.50	4.50	4.50	1.50
Ialt Blandsød at avle »	5	9.15	9.75	6.15	6.75
Opfodret Roetørstof .. »	6	2.67	2.67	5.75	5.75
— Hø »	7	4.00	4.00	4.00	4.00
— Halm »	8	13.60	13.70	13.40	13.60
10 Tdr. Land deles til: Avl af:					
Blandsød Tdr. Land	9	7.584	7.698	6.076	6.295
Roer —	10	0.759	0.723	1.948	1.840
Hø —	11	1.657	1.579	1.976	1.865
Herpaa avles i Middelhøst: Blandsød (2,000 Pd. pr. Td. Land) Pd.	12	15168	15396	12152	12590
Roetørstof (5,830 Pd. pr. Td. Land) »	13	4425	4215	11357	10727
Hø (4,000 Pd. pr. Td. Land) »	14	6628	6316	7904	7460
Halm (3,000 Pd. pr. Td. Land) »	15	22752	23094	18228	18885
Avles i alt ... Antal F—E.	16	26795	26736	30316	30078
Ialt at opfodre — —	17	26754	26443	31966	31374
Af Blandsæden anvendes til Køb af Oljekager.. Pd.	18	2735	8290	3260	9792
— Opfodring.. »	19	12433	7106	8892	2798
Af Halmen anvendes til Opfodring »	20	22545	21627	26478	25367
og der bliver tilovers »	21	207	1467	÷ 8250	÷ 6482

Bregentved 1ste Aar.	Linje Nr.	A	B	C	D
Ved Opfodringer i F.-E. fundet udbragt i... Øre	22	5.78	6.37	5.95	6.98
Avlen udbringes i:					
Blandsæd..... Kr.	23	855.37	867.16	692.07	684.90
Roer..... »	24	255.76	268.60	675.74	748.74
Hø..... »	25	153.24	160.93	188.12	208.28
Halm..... »	26	262.69	290.20	232.59	289.30
Sum...	27	1527.06	1586.89	1788.52	1931.22
Forskjel i Driftsudgifter ved Roeavl i Stedet for Kornavl pr. Td. Land 53 Kr..... Kr.	28	40.23	38.82	103.24	97.52
Til 1 Ko daglig skal avles F.-E.	29	16.14	16.76	16.18	16.82
Til Vinterfoder i 210 Dage medgaar ialt pr. Ko..... »	30	3389	3520	3398	3532
Til Avlens Opfodring skal anvendes ... Antal Køer	31	7.89	7.51	9.41	8.88
Driftsudgifter pr. Ko i 7 Vintermaaneder: 37 Kr..... Kr.	32	291.93	277.87	348.17	328.56
Rest Bruttoudbytte. Kr. Merudbytte pr. 10 Tdr. Land (C ÷ A) og (D ÷ B)*) »	33	1218.90	1270.70	1337.11	1505.14
	34	—	—	118.21	234.44

*) Til det saaledes betegnede Merudbytte maa lægges noget for forøget Gjødningsværdi (jfr. Side 62).

Salg af Korn og Kjøb af Kager bevirker en Forøgelse af Kvælstofmængden pr. 10 Tdr. Land Pd.	A	B	C	D
Samme Mængde Kvælstof findes i Chilisalpeter à 15 pCt. N. Pd.	91	330	109	389
	610	2198	727	2597

lene i Linjerne 5—6—7. Som Gjennemsnitsavl regne vi her med 2000 Pd. Blandsæd og 4000 Pd. Hø pr. Td. Land, hvilke Tal ere uddragne af statistisk Bureaus Tabelværk, og endvidere regne vi, at der for hvert Pd. Blandsæd avles $1\frac{1}{2}$ Pd. Halm. Som Middelafrøde for Roer regnes 250 Tdr. Runkelroer (à 175 Pd.) eller 260 Tdr. Kaalrabi (à 165 Pd.), hvilke Tøndeantal ligeledes ere uddragne af statistisk Bureaus Tabelværk. Benyttes i Forbindelse hermed den Tørstofmængde, der er funden i de ved Forsøgene anvendte Roer, faas det Tal for Tørstofmængde pr. Td. Land, som er opført i Linje 13.

Indføre vi nu Betegnelserne k—r—h for Antallet af Tdr. Land til Dyrkning af henholdsvis Korn, Roer og Hø, haves for D:

$$k + r + h = 10 \text{ Tdr. Land}$$

$$\text{og } \frac{2000 k}{6.75} = \frac{5830 r}{5.75} = \frac{4000 h}{4.00}$$

som giver: $k = 6.295$, $r = 1.840$ og $h = 1.865$ Tdr. Land; for A faas: $k = 7.584$, $r = 0.759$, $h = 1.657$ Tdr. Land o.s.v., saaledes som det er opført i Linjerne 9—10—11.

Paa de saaledes fundne Arealer vil der, under Forudsætning af de foran nævnte Gjennemsnitsstørrelser for Avlen, frembringes de Mængder af Blandsæd, Roer, Hø og Halm, som er opført i Linjerne 12—13—14—15. Regnes nu 1 Pd. Korn, 1 Pd. Roetørstof, $2\frac{1}{2}$ Pd. Hø eller 5 Pd. Halm hver for 1 Foderenhed, og summeres derefter Tallene, staar hele Avlens Størrelse opført i Linje 16.

Det ses her, at der paa samme Areal avles en langt større Fodermængde, naar Kornavlens formindskes, og Roeavlens forøges, saaledes som det vil finde Sted, naar Avlen indrettes efter Fodringerne C og D fremfor efter Fodringerne A og B.

Den i Linje 12 opførte Mængde Blandsæd tænkes nu altsaa at finde Anvendelse dels til Kjøb af Oljekager og dels til Opfodring i det Forhold, som er udtrykt i Linje 3 og 4. Fordeles hele Blandsædmængden i dette Forhold, findes for D, at der til Kjøb af Oljekager skal sælges $12590 \cdot \frac{525}{675} = 9792$ Pd., medens der bliver opfodret $12590 \cdot \frac{150}{675} = 2798$ Pd. For A faas henholdsvis 2735

og 12433 Pd. o. s. v. saaledes som det er opført i Linjerne 18 og 19.

Af Tallene i Linje 8 beregnes dernæst, at der ved de forskellige Fodringsmaader skal bruges de Halmmængder, som er opført i Linje 20; men da der avles de Mængder af Halm, som staar opført i Linje 15, bliver der tilovers de Halmmængder, som er opført i Linje 21. Det ses her, at der paa Grund af den mindre Mængde Korn, der kræves avlet til Fodringerne C og D, bliver for lidt Halm. Den manglende Mængde kan tænkes taget af den Halm, der bliver tilovers fra den Kornavl, som finder Anvendelse til Brødkorn, Svinefoder, Saasæd m. m.

Naar Halmmængden i Linje 21 omregnes til F-E som ovenfor og trækkes fra eller — hvis den er negativ — lægges til Tallene i Linje 16, udkommer Tallene i Linje 17, som altsaa angiver det Antal F-E, som i alt bliver at opfodre.

I Linje 22 er opført de Priser, til hvilke de hjemmeavlede Foderstoffer er udbragt i pr. F-E. Disse Tal er ikke netop de samme, som er opført i Tab. XX foran, idet her tillige er taget Hensyn til den Forskjel, som er fremkommen i Holdenes Udbytte i Eftertid.

I Linje 23—27 er nu beregnet, hvad Avlen er udbragt i. Holde vi os eksempelsvis fremdeles til D, faas:

For Blandsæd:

fra Linje 18: 9792 Pd. à 5 Øre = 489.60 Kr.*)

- — 19: 2798 - à 6.98 - = 195.30 —

————— 684.90 Kr.

*) Med Hensyn til, at der for den Del af Blandsæden, som sælges til Indkjøb af Oljekager, kun er opført Kornets Handelspris, 5 Øre pr. Pd., medens den opfodrede Blandsæd er opført med den Pris, hvortil 1 F-E er udbragt, 6.75 Øre, hvoraf kunde synes at fremgaa, at den første Del af Blandsæden er anvendt mindre fordelagtigt end den sidste, bemærkes, at da der for 1 Pd. Blandsæd à 5 Øre købes enten $\frac{5}{6}$ Pd. Bomuldsfrøkager à 6 Øre eller $\frac{10}{11}$ Pd. Solsikkekager à $5\frac{1}{2}$ Øre, og da Foderværdien af disse to Kager mindst kan sættes til henholdsvis $\frac{4}{3}$ og $\frac{6}{5}$ Pd. Korn, og da endvidere Forholdet mellem de anvendte Mængder af disse to Slags Kager for Hold D er som 2:1, beregnes let, at det solgte Kornes Værdi herved forøges til $\frac{11}{10}$ Gange den Pris, som F-E udbringes i gennem Mælken, naar Oljekagerne indgaar i Beregningen efter deres Foderværdi. Denne Pris er i Hovedtabel 35 fundet

	Overført...	684.90 Kr.
For Roetørstof:		
fra Linje 13:	10727 Pd. à 6.98 Øre	 = 748.74 —
For Hø:		
fra Linje 14:	7460 Pd. à $\frac{6.98}{2\frac{1}{2}}$ Øre	 = 208.28 —
For Halm:		
fra Linje 20:	25367 Pd. à $\frac{6.98}{5}$ Øre	= 354.12 Kr.
- — 21: ÷ 6482 - à 1 -		= 64.82 —
		289.30 —
	Sum...	1931.22 Kr.

Tallene i Linje 27 kan dog endnu ikke direkte sammenlignes. Først maa der tages Hensyn til, at Dyrkning af Roer kræver større Driftsudgifter end Dyrkning af Vaarsæd. For at faa Tal til Brug her har vi fra 5 forskellige Sider indhentet Oplysninger og faaet opgivet som Forskjel i Driftsudgifter til Roer og Vaarsæd, beregnet paa Middelhøst, henholdsvis: 54, 54, 54, 53 og 50 Kr. pr. Td. Land, hvilke Tal ere saa overensstemmende, at det maa være berettiget at betragte Gjennemsnittet af dem — 53 Kr. — som et godt Udtryk for den søgte Forskjel. — Naar Tallene i Linje 10 herefter multipliceres med 53 Kr., udkommer Tallene i Linje 28. Altsaa har Roeavlens paa de 10 Tdr. Land medført forøgede Driftsudgifter: for A 40.23 Kr., for B 38.32 Kr., men for C 103.24 Kr. og for D 97.52 Kr.

Men dernæst maa der tages Hensyn til, at den større Avl for C og D kræver et forøget Koantal, hvis den skal opfodres, uden at Foderets Størrelse daglig pr. Ko forøges. Omsættes Tallene i Linje 5—8 i F-E som ovenfor angivet og adderes, faas Tallene i Linje 29. At disse kommer til at afvige lidt fra

at være 6.00 Øre i Forsøgstid, men bliver til 6.23 Øre, naar der — som ovenfor — indføres Korrektion for Udslaget i Eftertid. Den Blandsæd, som sælges til Kjøb af Oljekager, udbringes altsaa i Virkeligheden gennem Mælken i $6.23 \times \frac{11}{10} = 6.85$ Øre pr. Pd. Den Forskjel, som herved fremkommer, og som skyldes, at Oljekagernes Foderværdi i Forhold til Kornets er en anden, end deres Handelspris er i Forhold til Kornets Handelspris, bliver ved den Maade, hvorpaa Beregningen er udført, og i hvilken Oljekagerne regnes til Handelspris, fordelt paa de øvrige Foderstoffer. Paa den endelige Sum for Bruttoudbytte af de 10 Tdr. Land (1931.22 Kr.), som Beregningen angaar, faar det her berørte Forhold slet ingen Indflydelse. —

de tilsvarende Tal i Tab. I, ligger alene i, at Oljekagerne her er omregnede til Korn efter Pengeværdi, medens de i Tab. I. er omregnede efter formodet Foderværdi.

Regnes nu, at Staldfodringen varer 7 Maaneder (210 Dage), faas, ved Multiplikation af Tallene i Linje 29 med 210, Tallene i Linje 30, som altsaa angiver Antallet af F-E, der skal bruges pr. Ko ialt til Vinterfoder. Og divideres Tallene i Linje 30 ind i Tallene i Linje 17, faas det Antal Køer, som skal anvendes til at fortære den Mængde Foder, der skal opfodres i de forskellige Tilfælde.

Til Driftsudgifter, Forrentning, Amortisation o. s. v. plejer man at regne 64 Kr. pr. Ko. aarlig, altsaa for de 7 Vintermaaneder 37 Kr. pr. Ko. Ved Multiplikation af Tallene i Linje 31 med Faktoren 37 fremkommer Tallene i Linje 32, som altsaa angiver Driftsudgifterne til Køerne under A, B, C og D.

Naar nu Tallene i Linje 28 og Linje 32 begge trækkes fra Tallene i Linje 27, udkommer Tallene i Linje 33, som angiver Bruttoudbyttet af Avlen. For at komme til Nettoudbyttet maatte fra det fundne Bruttoudbytte endnu trækkes forskellige Udgifter, saasom Jordrente, Driftsudgifter ved Dyrkning af Vaarsæd o. fl.; men da disse vil være ens i alle de 4 forskellige Tilfælde, der jo alle angaar samme Gaard, kan de udelades af Betragtning her, hvor det ikke er Hensigten at undersøge, hvilket Udbytte der i og for sig er vundet ved de forskellige Fodringer, men kun at belyse det **Merudbytte**, der er vundet ved at gaa fra en forholdsvis mindre til en forholdsvis større Roeavl til Opfodring. Dette Merudbytte findes ved at udregne Forskjellen $C \div A$ og $D \div B$, hvilket er gjort i Linje 34.

Det ses nu, at ved Forsøg Nr. 1, Bregentved 1ste Aar, udkrævedes til Fodring A et Roeareal af 0.759 Tdr. Land, eller 7.6 pCt. af hele det Areal, som skulde forsyne Køerne med Vinterfoder; men ombyttedes 3 Pd. Korn med 3 Pd. Roetørstof, uden at der skete nogen anden Forandring i Foderets Sammensætning, udkrævedes der til C: 1.948 Tdr. Land med Roer eller 19.5 pCt. af Arealet. Ved denne Forandring fremkom der et Merudbytte for de 10 Tdr. Land af ialt 118 Kr., som beregnet pr. Td. Land Roeareal bliver 61 Kr., og da Roearealet var forøget fra 0.759 til 1.948 Tdr. Land, altsaa med

1.189 Tdr. Land, bliver Merudbyttet pr. Td. Land af det forøgede Roeareal 99 Kr. Omregnet pr. Ko bliver Merudbyttet 13 Kr.

Men det Merudbytte, som fremgaar af Tab. XXI, er dog større, efter Forskjellen $D \div B$ end efter den nys betragtede Forskjel $C \div A$, med andre Ord, naar Forøgelsen af Røefodringen finder Sted under Benyttelsen af en rigelig Mængde Oljekager; Merudbyttet $D \div B$ ses nemlig at være 234 Kr. pr. 10 Tdr. Land, eller pr. Td. Land Roeareal 127 Kr., pr. Td. Land af det forøgede Roeareal 210 Kr., og pr. Ko 26 Kr.

Til det saaledes beregnede Merudbytte $C \div A$ og $D \div B$ maa yderligere regnes et Tillæg for den større Gjødningssværdi, der fremkommer ved en rigeligere Anvendelse af Oljekager. Det ses nemlig af Tallene i Linje 18, at der alt i alt er anvendt flere Oljekager til C end til A, idet der til Kjøb af Solsikke-kager til C skulde sælges 3260 Pd. Blandsæd, men for A kun 2735 Pd. Blandsæd à 5 Øre, hvilket giver 2964 Pd. Solsikke-kager til C, men kun 2486 Pd. til A, altsaa en Forskjel af ca. 500 Pd. pr. 10 Tdr. Land. — For D og B er Forskjellen større, idet der her udkræves til D 8393 Pd. af Bomuldsfrøkager og Solsikke-kager, men til B kun 7107 Pd., altsaa en Forskjel af ca. 1300 Pd. pr. 10 Tdr. Land.

Hvis vi paa samme Maade sammenligner B og C, for hvilke Forskjellen i Fodringen var den, at 3 Pd. Bomuldsfrøkager daglig pr. Ko blev ombyttet med 3 Pd. Røetørstof, viser Tallene i Linje 33 et mindre Merudbytte for C; men her bliver den Forskjel, der skal tillægges for Gjødningen, meget større end før, i det der til B udkræves 7106 Pd. af Bomuldsfrøkager og Solsikke-kager, men til C kun 2964 Pd. Solsikke-kager, altsaa en Forskjel af ca. 4000 Pd. pr. 10 Td. Land (se Tabel XXIII, Side 67).

Den Udbytteberegning, som i det foregaaende er fremstillet for Forsøg Nr. 1, Bregentved 1ste Aar, er i Hovedtabel-lerne Nr. 47—49 foretaget for alle Forsøgene. Det viser sig her, som fundet for Bregentved, at Merudbyttet $D \div B$ som Regel er større end Merudbyttet $C \div A$, men for øvrigt er

der her en ikke ringe Forskjel for de enkelte Gaarde i Merudbyttets Størrelse overhovedet.

Holde vi os nu til Forskjellen $D \div B$, er i Tab XXII samlet de Tal, som angiver dette Merudbytte, hvorhos der er tilføjet Roetørstofudbyttet pr. Td. Land, den Mængde Tørstof, som blev opfodret daglig pr. Ko, og endelig de Tal, som angiver den nødvendige Størrelse af Roearealet til Fodringerne B og D, udtrykt i pCt. af hele det til Køernes Vinterfodring nødvendige Areal.

Tab. XXII. Oversigtstal fra Udbytteberegning ved forøget Roefodring.

Alle Gaardene	Forsøg Nr.	Merud- bytte pr. 10 Tdr. Land D ÷ B Kr.	Pd. Roe- tørstof pr. Td. Land Pd.	Opfodret Pd. Roetørstof daglig pr. Ko		Roearealet forøget pro- centvis fra B — til D
				B	D	
1ste Aar:						
Bregentved	1	234	5830	2.7	5.7	7.2—18.4
Sanderumgaard ..	2	229	6160	1.8	4.8	4.3—13.1
Kjærsgaard	3	70	5740	3.9	6.6	9.5—19.1
Wedellsborg	4	59	5300	3.9	6.9	10.7—21.9
Rosvang	5	111	5740	5.9	8.9	14.8—26.0
Langholt	6	170	6310	5.8	8.8	11.7—20.6
2det Aar:						
Bregentved	7	83	4800	5.0	9.0	15.6—33.5
Sanderumgaard ..	8	134	5520	2.5	5.5	6.4—16.2
Kjærsgaard	9	100	5640	4.8	8.1	12.7—24.5
Tybrind	10	124	5200	4.1	7.2	11.0—22.0
Rosvang	11	÷ 43	4520	6.4	9.4	21.1—35.3
Langholt	12	÷ 15	5600	8.9	11.9	21.5—32.8

For nu ud af Tallene i Tab XXII at udlede noget om Aarsagen til den store Forskjel i Merudbyttet $D \div B$, som ere fundet paa de forskjellige Gaarde, vil vi ordne Forsøgene i følgende 4 Grupper:

Forsøg Nr.	Roeareal til		Tørstof- mængde		Mer- udbytte			
	B	D	pr. Td.	Land.	D ÷ B.			
I. 2	4.3pCt.	13.1pCt.	6160Pd.	229 Kr.			Mindste	Største Tørstof-
1	7.2 -	18.4 -	5830 -	234 -			Roe-	mængde pr.
8	6.4 -	16.2 -	5520 -	134 -			areal.	Td. Land.
Middeltal: 6.0pCt. 15.9pCt. 5837 Pd. 199 Kr.								
II. 6	11.7pCt.	20.6pCt.	6310Pd.	170 Kr.			Større	Samme Tør-
5	14.8 -	26.0 -	5740 -	111 -			Roeareal	stofmgd. pr.
9	12.7 -	24.5 -	5640 -	100 -			end I.	Td. L. som I.
Middeltal: 13.1pCt. 23.7pCt. 5897 Pd. 127 Kr.								
III. 10	11.0pCt.	22.0pCt.	5200Pd.	124 Kr.			Samme	Mindre Tør-
3	9.5 -	19.1 -	5740 -	70 -			Roeareal	stofmgd. pr.
4	10.7 -	21.9 -	5300 -	59 -			som II.	Td. L. end II.
Middeltal: 10.4pCt. 21.0pCt. 5413 Pd. 84 Kr.								
IV. 7	15.6pCt.	33.5pCt.	4800Pd.	83 Kr.			Største	Mindste Tør-
12	21.6 -	32.8 -	5600 -	÷15 -			Roe-	stofmgd. pr.
11	21.1 -	35.3 -	4520 -	÷43 -			areal.	Td. Land.
Middeltal: 19.4pCt. 33.9pCt. 4973 Pd. 5 Kr.								

Under Gruppe I er samlet de 3 Gaarde, hvor det mindste Roeareal kommer til Anvendelse, og Tørstofudbyttet pr. Td. Land er vedføjet.

Under Gruppe II er samlet 3 Gaarde med omtrent samme Tørstofmængde pr. Td. Land som i Gruppe I, og Roearealernes Størrelse er vedføjet.

Under Gruppe III er atter samlet 3 Gaarde med et lignende Roeareal som i Gruppen II, men med et mindre Tørstofudbytte pr. Td. Land.

Og endelig er i Gruppe IV samlet de 3 Gaarde, hvor det største Roeareal kommer til Anvendelse, og Tørstofmængde pr. Td. Land er vedføjet.

Hensigten med denne Opstilling er kun at paapege, hvilke Antydninger der findes om Grunden til Merudbyttets forskellige Størrelse paa de forskellige Gaarde; men Materialet er for lille til deraf at uddrage noget bestemt. De Middeltal, der ere udregnede for hver Gruppe, skal da heller ikke tjene

til andet end at give et omtrentligt Overblik over de Tal, Grupperne indeholde.

For enkelte af Forsøgene bliver det ret vilkaarligt, om de anbringes i den ene eller den anden Gruppe, f. Eks. Forsøg 3; men vil det Billede, Opstillingen frembyder, ikke forandres væsentligt, om man indordnede dette Forsøg i en af Grupperne I eller II i Stedet for i Gruppe III.

En Sammenligning mellem Gruppe I og II viser nu en ret udpræget Antydning af, at samme Forøgelse af Roearealet giver et desto større Merudbytte, jo mindre Roearealet i det hele er. I Grupperne I og II er Arealet nemlig begge Steder forøget ca. 10 pCt.; men denne Forøgelse er i Gruppe I fremkommen ved at gaa fra 6 til 16 pCt., i Gruppe II derimod fra 13 til 23 pCt., og samtidig er Merudbyttet i Gruppe I større end i Gruppe II.

Det siger sig selv, at uagtet Merudbyttet er lavere i Gruppe II end i Gruppe I, saa er Anvendelsen af Arealet i Gruppe II dog at anse som fordelagtigere end i Gruppe I, idet Merudbyttet i Gruppe II maa betragtes som delvis udvundet udover det Merudbytte, der fremgaar af Gruppe I, eller med andre Ord, hvis vi — for Overblikkets Skyld — tænker os, at Middeltallene i Grupperne virkelig var et sandt Udtryk for Merudbyttet, samt tænker os, at den højere Grænse for Roearealet i Gruppe I (15.9 pCt.) virkelig faldt sammen med den lavere Grænse for Roearealet i Gruppe II (13.1 pCt.), saa vilde der altsaa i Gruppe II være vundet et Merudbytte af 199 Kr. ved at forøge Roearealet op til den lavere Grænse (13.1) og derefter yderligere et Merudbytte af 127 Kr. ved atter at forøge Roearealet op til den højere Grænse i Gruppe II (23.7). Selvfølgelig kan Merudbyttets Størrelse ikke beregnes af Tallene paa denne Maade; det gjøres her kun for at anskueliggjøre, hvorledes Forholdet mellem Roearealernes Forøgelse i Grupperne I og II maa betragtes.

Sammenligne vi dernæst Grupperne II og III, viser det sig — som det jo var naturligt at vente — at den større Roetørstofmængde pr. Td. Land er en meget væsentlig Aarsag til det større Merudbytte. I Grupperne II og III er Roearealerne og deres Forøgelse nemlig omtrent af samme Størrelse, men Tørstofmængden pr. Td. Land er ca. 500 Pd. større i Gruppe II end i Gruppe III, og samtidig

er Merudbyttet større i II end i III. Den Indflydelse, Tørstofmængden pr. Td. Land saaledes har paa Merudbyttet, giver sig ogsaa ret tydeligt til Kjende i de enkelte Forsøg i Grupperne I og II.

Da nu begge de her fremdragne Aarsager til Forskjellen i Merudbyttets Størrelse spiller ind samtidig i alle Forsøgene, bliver det ikke muligt at udrede, hvad der i det enkelte Tilfælde skyldes den ene, og hvad den anden, naar Materialet ikke er større end det, der her er til Raadighed, ligesom de Uregelmæssigheder, der under Forsøgene i det hele har gjort sig gjældende ved de enkelte Hold, faar Indflydelse paa Resultatet.

I Gruppe IV kræves Roearealet forøget til ca. 33 pCt., altsaa til ca. $\frac{1}{3}$ af hele Arealet, hvorpaa Vinterfoderet avles; men samtidig har Tørstofmængden pr. Td. Land, i hvert Fald i to af Forsøgene, været forholdsvis ringe. Her gjør altsaa begge de ovenfor paa pegede Aarsager til et ringere Udbytte sig gjældende, og det ses da ogsaa, at Merudbyttet her kommer under 0. At Merudbyttet er 0, vil imidlertid ingenlunde sige, at Roedyrkningen og Roefodringen her intet Udbytte har givet, endsige at de har givet Tab, tværtimod; der ligger heri kun en Antydning af, at den økonomiske Grænse for Roeavlens Størrelse er naaet. Herefter at dømme skulde denne Grænse altsaa ligge ved, at ca. $\frac{1}{3}$ af det Areal, som maa beslaglægges til Køernes Vinterfodring, tages ind til Roedyrkning med et Tørstofudbytte pr. Td. Land af omkring ved 5,000 Pd.

Det blev ovenfor omtalt, at der ved de forskellige Fodringer A—B—C—D tillige var en forskjellig Gjødningssværdi at tage Hensyn til. En nærmere Angivelse heraf findes i Hovedtabellerne 47—49, hvor der er opført, hvilken Forøgelse i Kvælstofmængden pr. 10 Tdr. Land, der gennem Gjødningen tilføres Jorden paa Grund af Ombytningen af Korn med Oljekager. Hvilken Værdi der i og for sig kan tillægges denne Kvælstofmængde, kan ikke angives; derimod er opført den Mængde Chilispeter, som indeholder samme Kvælstofmængde. De herhen hørende Tal er samlede i Tab. XXIII.

Tab. XXIII.	Forsøgs-Nr.	Forøgelse af Kvælstofmængden pr. 10 Tdr. Land ved Ombytning af Korn med Oljekager.				Samme Kvælstofmængde findes i Chilisalpeter.			
		Pd.				Pd.			
		A	B	C	D	A	B	C	D
Bregentved.....	1	91	330	109	389	610	2198	727	2597
Sanderumgaard ...	2	76	293	90	342	509	1951	601	2283
Kjærsgaard	3	109	321	128	370	726	2140	853	2501
Wedellsborg.....	4	—	328	127	380	—	2185	844	2530
Rosvang.....	5	—	277	65	324	—	1849	435	2159
Langholt	6	—	285	106	327	—	1900	709	2183
Bregentved.....	7	58	358	71	434	386	2386	475	2893
Sanderumgaard ...	8	37	250	43	289	249	1669	789	1925
Kjærsgaard	9	114	336	133	390	760	2241	887	2598
Tytvind	10	189	393	217	449	1259	2619	1446	2990
Rodang.....	11	—	229	—	261	—	1524	—	1742
Langholt	12	51	256	60	294	343	1704	397	1960
Gjennemsnit for 9 Gaarde.....	—	81	307	94	358	538	2048	631	2388
Gjennemsnit for 12 Gaarde.....	—	—	305	96	354	—	2031	639	2343

Heraf fremgaar først, at der gennem Fodringerne B og D tilføres Jorden en meget stor Mængde Kvælstof; men dernæst ses, at selv om der ingen Forandring foretages i den Oljekagemængde, der tildeles den enkelte Ko, vil dog en Forøgelse af Roearealet og samtidig Formindskelse af Kornarealet tillige bevirke en Forøgelse af den Kvælstofmængde, der tilføres Jorden, hvilket ses deraf, Tallene i Tab. XXIII over alt er større for C end for A, og større for D end for B.

Til foranstaaende Udbytteberegning skal endnu bemærkes:

Da der for Sammenligningens Skyld overalt er regnet med samme Størrelse af Avl pr. Td. Land og ikke med den Avl, der tilfældig de paagjældende Aar er opnaaet paa Forsøgsgaardene, udsiger de fundne Tal Intet om Gaardenes Udbytte, hverken absolut eller relativt, men belyser kun Forholdet mellem Fodringerne A-B-C-D.

Endvidere gjælder det fundne Merudbytte for den Størrelse af Avl, som svarer til Middelhøst i Danmark. For en Avl af en anden Størrelse vil Merudbyttet være omtrent proportionalt med Avlens Størrelse. Havde vi saaledes til Grundlag for Beregningen valgt en Avl, som var 10—20—30... pCt. større end den, vi er gaaede ud fra, vilde det fundne Merudbytte været blevet noget nær henholdsvis 10—20—30... pCt. større end foran fundet. Var altsaa Avlen saavel af Korn, som af Røetørstof eksempelvis ved Forsøg Nr. 1 det paagjældende Aar 50 pCt. større end Middelhøst for Danmark, saa at der altsaa pr. Td. Land var avlet 3000 Pd. Blandsæd og 325 Tdr. Roer, vilde Merudbyttet $D \div B$ i Stedet for 234 Kr. være blevet ca. 350 Kr. pr. 10 Tdr. Land.

Ligeledes kommer Forholdet mellem Størrelsen af Kornavl og Roeavl i Betragtning. Under Middelhøst for Danmark kan Avlen og Pd. Tørstof pr. Td. Land ansættes til 250 Tdr. à 175 Tdr. med 13 pCt. Tørstof
— 5700 Pd. Tørstof pr. Td. Land.

Da Kornavlen under samme Betingelser er 2000 Pd. pr. Td. Land, bliver Forholdet mellem disse: $5700 : 2000 = 2.85$. Kan en Gaard her med Sandsynlighed regne med et større Forholdstal end 2.85, bliver den — alt andet lige — gunstigere stillet over for en Forøgelse af Roearealet, ligesom den økonomiske Grænse for dette da vil ligge højere, end det fremgaar af det foregaaende; omvendt, hvis der maa regnes med et lavere Forholdstal.

Endelig kommer selvfølgelig de i Beregningen anvendte Priser i Betragtning, ikke alene de rene Handelspriser paa Korn og Fødestoffer, men ogsaa de Priser, til hvilke særlig de hjemmeavlede Fødestoffer kan udbringes gennem Mælken, og som ere afhængige af Foderets Størrelse, Køernes Omsætningsevne o. m. a.. Sligt kan imidlertid kun være Gjenstand for Specialberegning for den enkelte Gaard og Besætning, men unddrager sig enhver Oversigtsberegning.

Af den Udbytteberegning, som ovenfor er foretaget paa Grundlag af de udførte Forsøg, fremgaar altsaa, at det maa anses for heldigt at indrette Dyrkningen af det Areal, som skal forsyne Malkekøerne med Vinterfoder, saaledes, at der foruden en passende Mængde Hø kan avles en stor Mængde Roer, saa at der kan anvendes en stor Røetørstofmængde i Malkekøernes Foder, selv om man

derved kommer ud til meget vide Næringsstofforhold og jo mere Roetørstof der kan frembringes pr. Td. Land desto bedre. Men særlig fordelagtig bliver Avlen af den større Roetørstofmængde, naar denne anvendes i Forbindelse med en rigelig Mængde Oljekager. Samtidig indskrænkes Kornavlens paa det nævnte Areal til kun at dække Forbruget af Oljekager; selve Kornet benyttes ikke til Opfodring.

7. Tilnærmet Bestemmelse af Erstatningstal for visse Oljekager.

Hvis man skal sammenligne Omsætningsevnen af forskellige Besætninger eller af forskellige Køer i samme Besætning, altsaa finde, hvor økonomisk en vis Fodermængde, er blevet omsat i Mælk, maa det Foder, Køerne har fortæret, kunne sammenstilles med den Ydelse, de har givet. Men skal dette være muligt, maa Foderet kunne udtrykkes ved eet Tal.

Saa længe man kun véd, at i én Besætning har en vis Mængde — a_1 — af et Foderstof + en anden Mængde — a_2 — af et andet Foderstof + en tredje Mængde — a_3 — af et tredje o. s. v. frembragt en vis Ydelse A, medens i en anden Besætning Foderet $b_1 + b_2 + b_3 \dots$ har frembragt Ydelsen B, bliver det umuligt at afgjøre, hvilken Besætning der har været den mest produktive, naar ikke de forskellige Foderstoffer bliver udtrykte ved en fælles Enhed, med andre Ord, Størrelsen

$$X = \frac{A}{a_1 + a_2 + a_3} \text{ eller } Y = \frac{B}{b_1 + b_2 + b_3} \text{ o. s. v. kan ikke}$$
 udregnes, naar $a_1 - a_2 - a_3$ o. s. v. ere uensbenævnte og ikke kan gjøres saaledes benævnte, at de kan lægges sammen.

Selv om Foderets kemiske Indhold angives nok saa nøjagtigt, kommer man i den nævnte Henseende ikke videre, saalænge heller ikke de forskellige kemiske Bestanddele kan henføres til en fælles Enhed. I denne Henseende er man hidtil bleven staaende ved at angive Foderets Indhold af „Æggehvide-stoffer“ og „Kulhydrater“, idet „Fedt“ omregnes til „Kulhydrater“ ved Multiplikation med Tallet 2,4. — Man opnaar herved at faa Foderet udtrykt ved kun to Tal, men selv om man ser bort fra det mangelfulde ved de kemiske Foderstofanalyser, og fra det ret vilkaarlige i altid at anvende den nævnte Faktor 2,4, saa er man, med Hensyn til at kunne regne med Foderet i

den ovenfor angivne Hensigt, i Virkeligheden lige ilde stillet, naar man ikke kan sammenregne „Æggehvide-stoffer“ og „Kulhydrater“ til ét Tal, som der saa kan regnes videre med.

For at komme ud over Vanskeligheden er der ofte forsøgt angivet Forholdstal, med hvilke Æggehvide-stofferne skulde multipliceres for at kunne lægges til Kulhydraterne, men intet saadant Tal har vundet Hævd. Ligeledes har man benyttet Foderstoffernes Pengeværdi som Forholdstal ved Sammenregningen; og er der Tale om at danne et Driftsregnskab, da er Pengeenheden udmærket god; over for at bedømme Køernes Produktionsevne og sammenligne denne hos forskellige Køer eller Besætninger stiller Sagen sig anderledes, da de forskellige Konjunkturer, det mere eller mindre heldige Indkjøb, lokale Forhold o. m. a. kommer til at med-indgaa i Beregningen enten som Credit eller Debet for Køerne.

I denne Sammenhæng er det for øvrigt værd at lægge Mærke til, at det for nylig i Tyskland er foreslaaet at benytte Pengeværdienheden ved Beregning af Foderets Værdi i Kontrolforeningerne fremfor at regne med de kemiske Analyser, uagtet Forslagsstillerne fuldt ud har Øjet aabent for denne Enheds Mangler (jfr. Side 123).

Da Fjord begyndte sine Fodringsforsøg, var det ikke muligt at angive Foderstoffernes relative Værdi eller at udtrykke et Foders Størrelse ved ét Tal paa Grundlag af de kemiske Analyser, og dette er da heller ikke naaet senere. Fjord slog derfor ind paa den nok som bekjendte Vej at søge Foderstoffernes relative Værdi bestemt ved de saakaldte „Erstatningstal“, som i alt Fald foreløbig kunde være til Vejledning, indtil noget bedre mulig blev fundet.

Bestemmelsen af disse Erstatningstal hviler jo paa den Forudsætning, at der omkring den „gunstigste“ Sammensætning af en Foderblanding, hvori der er en rigelig Mængde af de forskellige nødvendige Bestanddele, findes et Spillerum, hvor en Variation i Foderets Sammensætning ikke spiller større Rolle, end at man over for Foderstoffernes relative Næringsværdi kan se bort derfra, uden at komme uden for den Nøjagtighedsgrænse, som der kan regnes med i Praxis.

At et saadant Spillerum maa være til Stede, ligger i Sagens Natur; noget andet er, hvor langt det strækker sig. I tidligere Tid har mange været tilbøjelig til at anse Grænserne herfor ret snevre, men i Opfattelsen heraf er der i de senere Aar foregaaet en

betydelig Forandring, idet saa vel praktiske Erfaringer som Forsøg vidne om, at man i Foderblandinger som de omtalte kan variere Sammensætningen ret betydeligt omkring den gunstigste Sammensætning, uden at det har nogen synderlig Forandring af Udbyttet til Følge.

At angive, hvilke Grænser der her ikke tør overskrides, lader sig ikke gjøre i Øjeblikket; dog kan det fremhæves, at saadanne Grænser ere betingede af to Ting, nemlig at der maa være nok af alle nødvendige Stoffer, og at Forholdet mellem dem ikke bevirker, at Foderet bliver for ensidigt. I sidste Henseende synes at fremgaa af vore Forsøg, at Næringsstofforholdet ikke tør overskride Grænserne 1: 4 à 5 til den ene og 1: 8 à 9 til den anden Side.

Men saa bliver Spørgsmaalet, efter hvilke Forholdstal de forskellige Foderstoffer kan varieres. Det er dette, der angives ved Erstatningstallene.

Igjennem Aarene har vi søgt at tilvejebringe saadanne Erstatningstal for en Række af Foderstoffer, og de Forsøg, som er beskrevne i nærværende Beretning, gaar jo netop ud paa at finde saadanne for Roerne. Egentlig var det Hensigten samtidig at søge saadanne for Bomuldsfrøkagerne, men vi opgav det, da det var at forudse, at naar Roerne skulde indgaa i Foderet i saa rigelige Mængder, som nu ofte anvendes i Praxis, og som flere af Forsøgsgaardene gjorde Krav paa at anvende, vilde vi i saadanne Tilfælde være udsatte for at komme ned paa et saa lavt Æggehvidestofindhold og ud til et saa vidt Næringsstofforhold, at vi kom uden for de Grænser, som ikke tør overskrides, naar Talen er om en Sammenligning mellem Korn og Oljekager.

Imidlertid tiltrænges der, særlig i Kontrolforeningerne, en Norm, hvorefter Oljekagerne kan indgaa i Foderberegningerne paa en heldigere Maade end ved som hidtil her altid at regne 1 Pd. Oljekager af en hvilken som helst Art for 1 F—E. Vi vil derfor forsøge at benytte det Materiale, som vi har til Raadighed, til en tilnærmet Bestemmelse af en saadan Norm.

Vi gaar da ud fra den Betragtning, at vore 4 Hold repræsentere 4 ens Besætninger, der ere fodrede hver paa sin Maade, og vi forsøge da at tillægge de forskellige Foderstoffer saadanne relative Værdier, at der fremkommer samme Mælkeudbytte af samme Foderværdimængde.

For dette Øjemed er de to sidste Linjer i Hovedtabellerne 35—46 udregnede. Her er 1 Pd. Korn eller Majs, 1 Pd. Melassefoder, $\frac{3}{4}$ Pd. Bomuldsfrøkager eller Sesamkager, $\frac{5}{6}$ Pd. Solsikkekager eller Rapskager regnede for 1 F—E. For Straafoderet er regnet med $2\frac{1}{2}$ Pd. Hø og 5 Pd. Halm; da Straafoderet er ens for alle Hold, gjør det i denne Forbindelse saa godt som ingen Forskjel, om der regnes med disse eller andre Tal; vi er derfor her blevne staaende ved den i Praxis fulgte Regel. Naar de forskjellige Foderblandinger herefter sammenregnes hver til et Tal, og dette divideres ind i Mælkens Mængde eller — hvad der fører til det samme — ind i Mælkens Pris, naar denne overalt regnes til 4 Øre, fremkommer den nederste Tallinje i de nævnte Hovedtabeller; de saaledes fundne Tal er derefter samlede i Tab. XXIV.

Tab. XXIV.	Forsøg Nr.	1 F—E udbragt i Øre.			
		A	B	C	D
1ste Aar:					
Bregentved	1	5.8	5.8	5.8	6.0
Sanderumgaard	2	5.2	5.0	5.4	5.4
Kjærsgaard	3	5.2	5.4	5.4	5.4
Wedellsborg	4	—	4.7	4.9	4.8
Rosvang	5	—	5.5	5.3	5.5
Langholt	6	—	5.6	5.6	5.8
2det Aar:					
Bregentved	7	5.1	5.0	4.9	5.2
Sanderumgaard	8	5.4	5.6	5.5	5.7
Kjærsgaard	9	4.5	4.4	4.5	4.5
Tybrind	10	4.8	4.6	4.8	4.8
Rosvang	11	4.8	5.0	4.6	4.8
Langholt	12	4.7	4.8	4.8	4.7
Gjennemsnit af 9 Forsøg					
Gjennemsnit af 12 Forsøg	—	5.1	5.1	5.1	5.2
	—	—	5.1	5.1	5.2

Da de 4 Hold Køer maa betragtes som ens ogsaa med Hensyn til Omsætningsevne, skal de Tal, der angiver, hvad 1 F—E er udbragt i, hvis Beregningsmaaden er brugelig, være

lige store. Men at dette meget nær er Tilfældet, ses af de 4 Tal i samme Linje. Svingningerne er ikke større, end at Gjennemsnitstallene for alle Gaarde bliver næsten ganske ens. I disse indgaar imidlertid alle 12 Forsøg, altsaa ogsaa de, hvor Æggehvidestofmængden i Foderet til Hold A og C var særlig lille, Næringsstofforholdet særlig vidt, og Forskjellen i Mælkemængden for Kornhold og Oljekagehold derfor særlig stor. Dette gjælder Forsøgene Nr. 1—5—7—8 (jfr. Side 41). Udelades disse, faas:

	A	B	C	D	
Gjennemsnit for 6 Forsøg	4,9	4,9	4,9	4,9	Øre pr. F—E.
— 8 —	—	5,0	5,0	5,0	— - —

Opgjøres Oljekageforsøgene i Laboratoriets 27de Beretning paa lignende Maade faas (se Tab. XXV):

Tab. XXV.		1 F-E udbragt i Øre		
		A	B	C
Bregentved 1891		5.4	5.7	5.8
Søholt —		4.2	4.5	4.6
Sanderumgaard —		4.9	5.0	5.1
Nislevgaard —		4.5	5.0	5.0
Kjærsgaard —		4.7	4.5	4.5
Wedellsborg —		4.7	4.9	4.9
Rosvang —		5.7	5.4	5.6
Sdr. Elkjær —		6.0	6.0	6.0
Bregentved 1892		6.0	5.8	5.8
Søholt —		5.0	5.2	5.2
Sanderumgaard —		5.5	5.5	5.6
Nislevgaard —		4.6	5.0	5.1
Kjærsgaard —		4.8	5.0	4.8
Wedellsborg —		5.0	5.2	5.1
Rosvang —		5.4	5.6	5.5
Sdr. Elkjær —		5.5	5.7	5.5
Gjennemsnit...		5.1	5.3	5.3

I Henhold hertil kan Laboratoriet ikke undlade at anbefale Kontrolforeningerne at anvende de foran nævnte Forholdstal for Oljekagerne ved Beregning af Foderet, altsaa for de mere æggehvidestofrige Kager som Bomuldsfrøkager, Jordnødkager og Sesamkager Forholdstallet $\frac{3}{4}$ og for Rapskager og

Solsikkekager o. l. Forholdstallet $\frac{5}{6}$. Det er i hvert Fald rigtigere at regne med disse end med Tallet 1, saa længe en endnu bedre Beregningsmaade ikke fra nogen Side er angivet.

8. Om Æggehvidespørgsmaalet særlig med Hensyn til Æggehvideminimum i Malkekøernes Foder, af *M. Hindhede.*

Hvilken Rolle spiller egentlig Æggehvidestofferne i Ernæringen? Hvor mange Kvint Æggehvide behøver et Pattedyr om Dagen (i Forhold til Legemsvægt) for at kunne holde Funktionerne i normal Gang? Det er for Tiden brændende Spørgsmaal i Fysiologien. Der hersker i Virkeligheden her endnu ikke ringe Uklarhed, og Anskuelserne har i de senere Aar været i stærke Svingninger. I det hele synker Vægtskaalen til Ugunst for Æggehviden. For 10—20 Aar siden var dette Stof næsten helt dominerende. Fedt og Kulhydrater tillagde man væsentlig kun Betydning som Brændselsmateriale, medens man troede, at alt, hvad Organismen skulde producere, det være sig Æggehvide (som Kjød eller Ostestof), Fedt (Legemsfedt eller Mælkefedt) eller Kulhydrater (Glykogen eller Mælkesukker), skulde fabrikeres af Æggehvide. Det er overordentlig interessant og lærerigt at se, hvordan en saadan — som det begynder at vise sig — gal Theori har kunnet beherske ikke alene Videnskab, men ogsaa Praxis. Da Fysiologien lærte, at Æggehviden var den eneste eller ialtfald den væsentligste Kilde til Fedtet, saa skulde selvfølgelig saavel Fedestude som Malkekøer have Æggehvide i store Mængder, thi det er jo i begge Tilfælde væsentligt for ikke at sige udelukkende Fedtet, det kommer an paa. Af den Grund har Landmanden muligt ødslet Millioner og atter Millioner ud til ingen Verdens Nytte, blot til Ære for Videnskaben. Sig saa at Videnskab og Theori ingen Betydning har!

Hvordan er nu en slig Theori opstaaet? Man skulde jo dog ikke tro, at Videnskaben lavede og forkyndte en Theori uden at kunne bevise den. Nej, Videnskabsmændene mente ogsaa at have bevist deres Theori, men de begik blot en ganske lille Regnefejl, og aldrig har vel nogensinde en saa tilsyneladende

ringe Fejl faaet mere skjæbnesvanger Betydning. Det var de berømte Fysiologer Voit og Pettenkofer. De foretog, vist nok omkring Midten af forrige Aarhundrede, nogle Fodringsforsøg med Hunde til Belysning af disse Spørgsmaal. De fodrede f. Ex. en Hund med 2000 Gram (4 Pd.) Kjød om Dagen. I Dyrets Urin og Exkrementer kunde de saa finde hele Kjødets Kvælstofmængde igjen, men de savnede i Udaandingsluften, Urinen og Exkrementerne en Del af Kjødets Kulstof. Følgelig maatte dette være tilbageholdt i Legemsvævet, og det kunde — saadan sluttede de — i det væsentlige kun tænkes under Form af Fedt. De beregnede heraf, at ca. 58 Gram Fedt maatte være afsat, og hermed var Fedtets Dannelse af Æggehvite bevist. Disse to Mænds Autoritet bevirkede, at man i lange Tider optog dette Hovedbevis uden nærmere Kritik; men i den senere Tid tog en anden tysk Videnskabsmand ved Navn Pflüger sig for at regne efter, og han har nu paaavist, at Grunden til ovennævnte Resultat var, at V. og P. regnede med, at Kvælstof forholdt sig til Kulstof i Æggehvite som 1 : 3,68, men de skulde have regnet med Tallet 1 : 3,28. Hvis man regnede Forsøgene efter med dette rigtige Tal, saa svandt det afsatte Fedt ind til 0. Med andre Ord, et halvt Aarhundredes Theori baseret paa et 6 Tal for et 2 Tal i Decimalen!

Fysiologiens nuværende Standpunkt med Hensyn til Fedtdannelsen kan jeg maaske bedst klargjøre ved at citere Professor R. Tigerstedts Ord*):

„Overse vi nu det hele foreliggende Forsøgsmateriale, saa maa vi give Pflüger Ret i, at der ikke foreligger et eneste Forsøg, hvoraf det utvetydigt fremgaar, at der i det sunde Dyrelegeme kan dannes Fedt af Æggehvite. Muligheden synes dog ikke ganske udelukket, omendskjønt det synes at fremgaa af de hidtil vundne Erfaringer, at en saadan Dannelse efter al Sandsynlighed ialfald kun sker i et meget ringe Omfang. Paa den anden Side har vi talrige Forsøg, der utvivlsomt godtgjøre, at der af de kvælstoffri Næringsstoffer (Fedt og Kulhydrater) uden Vanskelighed dannes Fedt i Legemet“.

Et andet Sted**) skriver Tigerstedt med Hensyn til Mælkefedt:

*) Robert Tigerstedt: Lehrbuch der Physiologi des Menschen 1902, 1ste Bind S. 121.

**) Samme Bog 2det Bind S. 445.

„Angaaende Fedtet lærer Erfaringen, at dette i det mindste tildels dannes af Næringsfedtet . . . Men da paa den anden Side Mælken, selv ved meget fedtfattig Næring, kan indeholde rigelig Fedt, maa Mælkefedtet for en stor Del dannes af Kulhydrater og muligvis ogsaa af Æggehvide“.

Senere siger han:

„Rigelig Æggehvidetilførsel forøger Mælkens Mængde og de faste Stoffers Mængde, særlig Fedtets“.

De sidste Linjer synes jo at staa i direkte Modstrid med det foregaaende, men det er et ret illustrerende Udtryk for den herskende Usikkerhed angaaende dette Spørgsmaal. Som vi siden skulle se, kan vi muligt ud af vore hjemlige Forsøg give ret gode Bidrag til Klaring af Begreberne.

Før vi imidlertid gaa over til Spørgsmaalet Æggehvide og Malkekøer, som endnu henligger i stor Uklarhed, skal jeg med et Par Ord omtale Æggehvide i Menneskets Ernæring og Æggehvide ved Kreaturfødning. Hvor megen Æggehvide behøver et Menneske om Dagen? Ja, her har vi nu i mange Aar troet paa Voits og Kønigs Tabeller, hvorefter en voksen Mand ved Middelarbejde skulde bruge ca. 120 gram (24 Kvint) Æggehvide daglig. Hvis man kom ret langt ned herunder, saa sultede Personen ihjel, selv om han fik nok saa meget Fedt og Kulhydrater. Saadan blev det indprentet os, da jeg læste til Eksamen, og det er vel det Tal, der endnu staar i mange Lægers Bevidsthed som Normen, og staar det ikke i Lægernes, saa staar det i Publikums Bevidsthed. Nu er det vist lige lykkedes os endelig at faa Normen 120 Gram Æggehvide, 60 Gram Fedt og 500 Gram Kulhydrater indbanket i Lægmandens Hjerne, og det synes, som om vi nu passende kan begynde at banke ud igen.

Hvilke Beviser har man da nu faaet for, at de 120 Gram Æggehvide ikke passer? Ja, strengt taget synes jeg egentlig ikke, at man behøver andet end at tænke paa, hvordan en stor Del af vor mest nøjsomme, men i Reglen samtidigt mest arbejdsomme Landbefolkning lever og navnlig har levet, før Viden-skaben kom med sin Hammer og sine gale Theorier. Grød, Brød, Mælk, Kartoffer og Flæsk uden synderligt Kjød har været Hovedbestanddelen af ialfald Hedeboernes og Vestjydernes*) Kost. Men herved kommer de sikkert ikke nær op paa de 120

*) Jeg nævner, hvad jeg ved af personlig Erfaring

Gram. Jeg har endvidere selv forsøgt i Maanedvis at leve paa en Kost, som væsentlig bestod af Kartofler, Jordbær, Smør, Brød og lidt Mælk. Skønt jeg ikke havde Lejlighed til at lade denne Kost analysere, kan enhver Fagmand let se, at en slig Kost kun kan indeholde en Brøkdel af de ovennævnte 120 Gram Æggehvite, og dog befandt jeg mig i det anførte Tidsrum udmærket og kunde ikke spore den ringeste Formindskelse i min Arbejdskraft. Man kan indvende, at Grunden hertil kunde være, at jeg ikke udførte noget betydeligt legemligt Arbejde. Jeg skal dertil bemærke, at jeg i Virkeligheden ikke udfører saa helt lidt af den Slags (Havearbejde, Cycling osv.); men vil man ikke her tage mig tilstrækkeligt alvorligt, saa se paa Polakkerne. Deres Kost bestaar nok i det væsentlige ikke af andet end Brød, Fedt, Kartofler og lidt Mælk uden Spor af Kjød, Fisk eller Æg, og der skal næsten ingen danske Arbejdere kunne holde ud med dem. Jeg har personlig set, hvilken fortrinlig Muskulatur de kan være i Besiddelse af.

Ovenstaaende Angivelser lider af den Mangel, at de ikke er ledsagede af Analyser og Beregninger til Oplysning om det nøjagtige Indhold af Æggehvite i Kosten. Men saadanne kan skaffes andetsteds fra. Et anset amerikansk landøkonomisk Laboratorium har under Professor Atwaters*) Ledelse i en lang Aarrække foretaget de mest indgaaende Undersøgelser angaaende Befolkningens Ernæring rundt omkring i de forenede Stater. Disse Undersøgelser omfattede Hundreder og atter Hundreder af Personer af forskellige Racer i forskellige Livsstillinger. Jeg skal her kun nævne Resultaterne fra en Del Negerfamilier, der beskæftigede sig med Landarbejde. Disse Familier spiste pr. voksen Mand og pr. Dag fra 26 til 44, gennemsnitlig 34 Gram Æggehvite og levede dog vel tilfredse og i bedste Velgaaende. Den daglige Spiseseddel beskrives paa følgende Maade:

„Mel blandes med Vand og bages paa den flade Side af en Hakke. Det saltede Flæsk (kun Flæskesider næsten uden Kjød) er skaaret i Skiver og stegt, indtil det er helt brunt og noget af Fedtet stegt ud. Sirup fra Sukkerrør eller Hirse blandes med Fedtet til en Sauce, som spises til Brødet. Hedt Vand sødet med Sirup bruges som Drik. Saadan ser Spise-

*) Se Bulletin Nr. 38, 71 og 107. U. S. A. Department of agriculture.

sedlen ud hos de fleste sorte Landmænd tre Gange daglig Aaret rundt.“

Ja ifølge Voit og Pettenkofer er det en Haan mod Viden-skaben, at disse Negere overhovedet tillade sig at leve. Fysio-logisk set er de sultede ihjel for mange Hundrede Aar siden!

I den allernyeste Tid har en af Tysklands mest berømte Ernærings-Fysiologer, Prof. von Rubner*) i Berlin foretaget Undersøgelser med en Mand paa udelukkende Kartoffelkost**) og paavist, at han har kunnet holde Manden i Kvælstofligevægt og i fuldt Velbefindende med 35 Gram Æggehvite om Dagen!

Vi vil nu gaa over til Kreaturerne's Ernæring for at se, om man her kan komme til en lignende Revolution viden-skabeligt set. Men her mangle vi i høj Grad Undersøgelser, fordi man, vildledt af Theorier, ganske simpelt indtil den aller nyeste Tid slet ikke har tænkt paa eller vovet at gaa saa langt ned med Æggehvitemængden, som adskilligt tyder paa, at man kan. Jeg har trods Efterforskning ikke kunnet***) finde uden-landske Forsøg med Malkekøer, der kan belyse dette Spørgs-maal; men med Hensyn til Fedekvæg har Prof. Kellner ved Forsøgslaboratoriet i Møckern foretaget nogle yderst interes-sante Fedningsforsøg med voxne Stude****). Disse Forsøg er ganske overordentlig lærerige, men det vilde tage for megen Plads at komme nøjere ind paa dem her. Princippet skal lige antydes. En Stud fodres f, Ex. efter følgende Recepter:

	I.	II.
	10 Pd.	10 Pd.
Enghø.....	8 —	8 —
Roetørstof	2 —	2 —
Klid.....	4 —	0,3 —
Glutenmel	4 —	8 —
Stivelsemel.....		

*) v. Leyden: Handbuch der Ernährungstherapie I. 129.

**) Det er dog ikke min Mening at anbefale Folk udelukkende Kar-toffelkost; denne vilde frembyde flere praktiske Ulemper. Men for øvrigt anser jeg gode Kartoffler for en udmærket Føde, som i høj Grad har været miskjendt ogsaa af Lægerne.

***) Efter at ovenstaaende var skrevet, er jeg bleven gjort opmærksom paa en Afhandling af T. L. Hæcker, Forsøgslaboratoriet i Minne-sota; ved de Forsøg, han deri omtaler, er man for en Afdeling Køer gaaet omtrent lige saa langt ned med Æggehviteindhold i Foderet som ved Forsøgene i nærværende Beretning.

****) Dr. O. Kellner: Untersuchungen über den Stoff und Energi-Umsatz des erwachsenen Rindes. Berlin 1900.

Først i 15 Dage med I og saa næste 15 Dage med II o. s. v. Studen staar i en fuldstændig lukket Kasse, hvor al Urin, Exkrementer, Udaandingsluft o. s. v. ved yderst komplicerede Metoder kan maales og vejes. Herved er det muligt nøjagtigt at bestemme, hvor meget Fedt og hvor meget Kjød Studen lægger paa Kroppen i hver Periode. Resultatet er, at for hvert Pund fordøjeligt Næringsstof, der findes i Foderet, faas følgende Tilvæxt:

	Kjød.	Fedt.	I alt.
I. Næringsstofforhold 1:4...	1,7 Kv.	20,2 Kv.	21,9 Kv.
II. — 1:16..	0,8 —	21,7 —	22,5 —

Det ses, at der næsten ingen Tilvæxt er i Kjød. Det er Fedtet saa at sige alene, det drejer sig om. I alt er Tilvæksten pr. Pund Foder lidt større ved det overordentlig vide Næringsstofforhold 1:16. Alt i alt kan et Pund Stivelse fuldstændig ombyttes med og erstatte et Pund Æggehvite, og man kan sige, at ved Fedning er Æggehvite praktisk taget næsten betydningsløs; thi hvordan man saa end fodrer, er det næsten ikke muligt ved de almindelige Foderstoffer at komme til et saa vidt Næringsforhold som 1:16. Det skulde da være ved saa at sige udelukkende Roefodring. Men naar man tager i Betragtning, at der altid skal anvendes noget Hø og Halm som Fyldefoder, saa maatte man efter Kellners Forsøg kunne fede saa at sige udelukkende med Roer og Fyldefoder, ialtfald med et ganske ubetydeligt Tilskud af Kager eller Korn; vel at mærke da, hvis Fordøjelsen ikke kommer i Uorden ved den kolossale Røemængde. Professor Kellners Forsøg har for os danske saa meget større Interesse, som denne Mand i endnu langt videre Udstrækning end Docent Fjord i sin Tid ombytter Æggehvite med Kulhydrater. Glutenmel er jo næsten ren Æggehvite, og Stivelsemel næsten rent Kulhydrat. Men ikke én vil af den Grund laste Prof. Kellner, der da ogsaa anses for at være blandt de mest fremragende blandt Lederne af de tyske Forsøgsstationer.

Vi har nu set, hvor galt det er gaaet med Æggehvidens Ensheerredømme hos Mennesket og hos Fedekvæg, men hvordan forholder det sig hos Malkekøerne. Her tvivler jeg om, at vi kan lære meget i Udlandet, men jeg tror, at vi kan lære desmere hos os selv, og i den Henseende finder jeg de i denne

Beretning skildrede Forsøg yderst interessante At man hos mal-kende Køer ikke kan komme saa langt ned med Næringsstof-forholdet som ved Stude, det følger saa at sige af sig selv. Mæl-ken indeholder ca. 3 pCt. rene Æggehvideoffer, og disse kan ialtfald kun dannes af N- (o: Kvælstof-) holdige Stoffer (Ægge-hvide). Derfor maa en Ko for hver 10 Pd. Mælk, den leverer, have allermindst 30 Kv. „fordøjelig“ Æggehvide*), foruden hvad den skal bruge til Kroppens Vedligeholdelse. Hertil regner man i Almindelighed 70 Kv. „fordøjelig“ Æggehvide pr. 1000 Pd. Legemsvægt.

Hvis vi nu vil prøve paa Grundlag af Forsøgslaboratoriets Forsøg at finde det saakaldte Æggehvideminimum hos Malkekøer, saa maa vi først være klar over, hvad vi mene med dette Udtryk. Er det det fysiologiske eller det øko-nomiske Minimum, vi vil finde? Det er nemlig aldeles ikke givet, at disse to Begreber falde sammen. Det fysiologiske Minimum kan vi vel definere som det mindste Ægge-hvide-Foder, en Ko behøver til Produktion af f. Eks. 10 Pd. Mælk, uden at Mælkemængden aftager, eller det gaar ud over Kroppens Vedligeholdelse. Det økonomiske Minimum vil jeg betegne som det mindste Æggehvidefoder, som det kan betale sig at give en Ko pr. 10 Pd. Mælk. Men sidste Minimum behøver jo slet ikke at falde sammen med det første, det kan være højere, eller det kan endog tænkes at være lavere. Det sidste lyder under-ligt, men hvem ved, om det ikke under visse Forhold kan være økonomisk at lade Koen anvende noget af sin Krop til Mælk. Hvad den tæber, faar den muligvis Lejlighed til senere — under Goldperioden — at vinde paa en billigere Maade. Da Land-mændene i Almindelighed muligt ikke er saa videnskabeligt an-lagte, at det for dem med Vold og Magt drejer sig om at faa det fysiologiske Minimum at vide, naar vi blot kan fortælle dem, hvor det økonomiske ditto ligger, saa vil vi i det følgende særligt gaa løs paa dette sidste Begreb; kan vi samtidigt som gratis Tillægspræmie faa Oplysninger om det fysiologiske Spørgs-maal, ja, saa meget desto bedre!

*) Vi vil senere faa at se, at selv en saa — som man skulde synes — selvfølgelig Grundlov maaske endda ikke er saa helt sikker, som man havde troet.

Idet jeg nu skal forsøge paa Grundlag af Laboratoriets Forsøg for 1900—02 at finde noget om den mest økonomiske Fodring med specielt Hensyn til Æggehvidespørgsmaalet, saa kommer jeg ind paa nogle Udbytteberegninger, som i nogen Henseende bliver Gjentagelse af Forsøgslaboratoriets Beregninger S. 60—67. Resultaterne viser jo i Hovedsagen det samme, men de er naaede ad forskellige Veje og ganske uafhængigt af hinanden. Maaske kan de to Løsninger af Opgaven derfor have nogen Interesse for Sammenligningens Skyld. Naar Laboratoriets Formaal er rent økonomisk, saa maa man vel betegne mit Formaal som „økonomisk — fysiologisk“!

Grundlaget for mine Beregninger har været Foderstofferne Indkjøbs- eller Produktionspris, samt Mælkens Salgspris. Der er to Maader at vurdere Foderstoffer paa. Den ene er at lade Køerne vurdere dem. Siger Koen saa, jeg regner 1 Pd. Roetørstof = 1 Pd. Korn, og 1 Pd. Korn faktisk koster 5 Øre, saa er man fuldt berettiget til at sætte 1 Pd. Roetørstof (dette Ord er senere betegnet ved R. T.) = 5 Øre. Saalænge der kun er Tale om, hvordan de forskellige Fodermidler kan erstatte hinanden, saa vil 5 Øre (eller lidt mere) være Prisen for R. T. Hvis man derimod vil anstille Beregninger over økonomisk Fodring, saa forekommer det mig, at man faar det klareste Billede ved at regne med Handels- eller Produktionspris. Her ved fremhæves bedst Rodfrugternes eminente økonomiske Betydning. Man ser da let, at den Tap, hvorom økonomisk Landbrug fornemmelig drejer sig Anno 1904, er: Hvor billigt kan R. T. produceres? Spørge vi nu om denne Produktionspris, saa henviser jeg til Erhardt Frederiksens Bog „Om Rodfrugtdyrkning“. Som Hovedresultat af en Mængde (14) Regnskaber fra større Gaarde kommer han til det Facit (Side 4 Smlg. Tabel 13), at alt iberegnet koster Runkelroer 27 Øre pr. Centner at producere. Regner man Indholdet af Tørstof til $12\frac{1}{2}$ pCt., bliver det $2\frac{1}{6}$ Øre pr. Pd. R. T. For ikke at overdrive har jeg sat Produktionsprisen til $2\frac{1}{2}$ Øre eller lig Halvdelen af 1 Pd. Korn. At denne Beregning ikke er for høj, fremgaar ogsaa af Helwegs Undersøgelser angaaende Roedyrkning i Vestjylland for Aarene 1893—99. Han finder der som Gjennemsnit for Runkelroer og Kaalrabi 80 Centner R. T. pr. Td. Land. Paa den samme lette vestjyske Jord kan

der vel ikke avles synderligt over 20 Centner Korn, og selv om vi saa regner med de forøgede Driftsudgifter, kan vi stille Regnskabet op, hvordan vi vil, Resultatet vil dog blive, at R. T. ikke koster Halvdelen af Korn at producere.

Kornets Produktions- eller Indkjøbspris har jeg ikke kunnet komme nærmere end den sædvanlige — 5 Øre pr. Pd. Selv om paa enkelte Egne Kornet kan produceres f. Eks. til 4 Øre, saa vilde der i Virkeligheden ikke være nogen praktisk Fortjeneste ved at fodre det op, naar man kan aflevere det til Kjøbmanden til 5 Øre. Sine Roer derimod kan man ikke sælge andetsteds til 5 Øre. Den Pris er det kun Køerne, der betaler. Med Hensyn til Hø og Halm, da har jeg her brugt i Mangel af bedre den sædvanlige Angivelse 2 og 1 Øre. For Kagernes Vedkommende har jeg for Bomuldsfrøkager regnet 6 Øre og for Solsikkekager $5\frac{1}{2}$ Øre pr. Pd. For Melassefoder har jeg regnet 4 Øre pr. Pd.

Min Fremgangsmaade er nu ganske simpel. Jeg udregner efter Tabel 1 (Side 6 til 11) Foderets Værdi i Forsøgstid for de forskellige Hold, og efter Tabel XII (Side 34) udregner jeg den samtidig producerede Mælks Værdi*) (regnet efter 4 Øre pr. Pd.). Trækkes nu Foderets Værdi fra Mælkens Værdi, saa faar man Overskuddet (regnet efter 1 Ko i 10 Dage). Det, vi ønsker at se, er, hvordan Overskuddet svinger op eller ned, eftersom man fodrer med faa eller mange Roer, faa eller mange Kager o. s. v. Lad os som Eksempel tage Bregentved 1900, Hold A og B. Mælkens Værdi for Hold A er $236 \times 4 = 9,44$ Kr. Foderets Værdi er 7,67 Kr., hvilket giver et Overskud pr. Ko i 10 Dage af 1,77 Kr. Ombytte vi saa 3 Pd. Korn med 3 Pd. Bomuldsfrøkager, faas følgende Tal for Mælkens Værdi: $249 \times 4 = 9,96$ Kr., Foderets Værdi er 7,98 Kr., Overskuddet følgelig 1,98 Kr. Trække vi nu Overskud A fra Overskud B, faa vi 21 Øre som Fortjeneste ved at fodre med Kager istedetfor Korn. Resultatet af alle disse Beregninger fremgaar af følgende Tabel XXVI. Hvor der er foretaget Ombytninger med Roer, er Resultaterne angivne for Priserne henholdsvis $2\frac{1}{2}$ Øre og 5 Øre pr. Pd. Roetørstof. (Et ÷ foran Tallene betegner Tab).

*) Hvis jeg havde regnet med Mælkens Total-Fedtmængde, hvad der maaske havde været det korrekteste, var Tallene blevne lidt anderledes end opført i det følgende, men Hovedresultatet var blevet det samme.

Tab. XXVI.

Tab. XXVI.		Forsøg Nr.	Merudbytte for 10 Køer daglig i Øre.									
			Korn—Kager.		Korn—Roer.				Kager—Roer.		Korn— (Kager Roer.	
			B ÷ A	D ÷ C	C ÷ A		D ÷ B		C ÷ B		D ÷ A	
					5*)	2 $\frac{1}{2}$ *)	5	2 $\frac{1}{2}$	5	2 $\frac{1}{2}$	5	2 $\frac{1}{2}$
Kolonne Nr....			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bregentved	1	22	70	÷ 4	73	44	121	÷ 26	51	66	143	
Sanderumgaard.....	2	÷ 22	25	25	99	72	146	47	121	50	124	
Kjærsgaard	3	54	25	45	114	16	85	÷ 9	60	70	134	
Wedellsborg	4	—	÷ 16	—	—	11	86	27	102	—	—	
Rosvang.....	5	—	70	—	—	4	80	÷ 66	10	—	—	
Langholt	6	—	70	—	—	45	122	÷ 25	52	—	—	
Bregentved	7	16	68	÷ 27	71	25	123	÷ 43	55	41	139	
Sanderumgaard.....	8	46	76	0	76	30	106	÷ 46	30	76	152	
Kjærsgaard	9	2	15	5	86	18	99	3	84	20	101	
Tybrind	10	÷ 26	9	10	88	45	123	36	114	19	97	
Rosvang.....	11	51	59	÷ 36	39	÷ 28	47	÷ 87	÷ 12	23	98	
Langholt	12	47	2	15	89	÷ 30	44	÷ 32	42	17	91	
I. Gjennemsnit for 9 Gaarde	—	21	39	3	81	21	99	÷ 18	60	42	120	
— -12 —	—	—	39	—	—	21	99	÷ 18	60	—	—	
Tillæg for Mælk i Eftertid	—	8	10	10	10	12	12	2	2	20	20	
II. Sum for 9 Gaarde	—	29	49	13	91	33	111	÷ 16	62	62	140	
Yderligere Tillæg for Gjødning.....	—	52	52	÷ 3	÷ 3	÷ 3	÷ 3	÷ 55	÷ 55	49	49	
III. Sum for 9 Gaarde	—	81	101	10	88	30	108	÷ 71	7	111	189	

*) 1 Pd. Roetørstof er vurderet enten til 5 Øre eller til 2 $\frac{1}{2}$ Øre.

Det ses, at Facit varierer en Del, eftersom man blot regner med Mælkeudbyttet i Forsøgstiden (Resultat I), eller man ogsaa tager Hensyn til forøget eller formindsket Mælkeudbytte i Efter-tid (Resultat II) eller yderligere tager Hensyn til Gjødningsens Værdi (Resultat III). Jeg skal først omtale Resultaterne i store Træk for senere at gaa i Enkeltheder paa enkelte Punkter. Indtil videre tager jeg kun Hensyn til Værdien $2\frac{1}{2}$ Øre for Roetørstof.

Resultat I. Her har vi egentlig 2 Facitter, idet vi baade har regnet med Gjennemsnit for 9 og for 12 Gaarde, paa Grund af, at Hold A mangler paa de 3 af Gaardene. Da det imidlertid viser sig, at Resultaterne er fuldstændig ens, hvad enten vi regner med 9 eller 12, saa tager vi baade her og i det følgende indtil videre kun Hensyn til de 9 Gaarde.

Ved Ombytning af Korn med Kager faa vi forøget Udbytte saavel, naar der er faa Roer i Foderet (A og B faar gjennemsnitlig $4\frac{1}{2}$ Pd. R. T.), men navnlig naar der er mange (C og D har $7\frac{1}{2}$ Pd. R. T.). Det forøgede Udbytte er henholdsvis 21 og 39 Øre for 10 Køer daglig. Det gjælder i Gjennemsnitsresultatet, men det gjælder ogsaa næsten i alle enkelte Tilfælde. I de to Tilfælde (Forsøg Nr. 2 og 10), hvor $B \div A$ er negativ, er det ret tydeligt ved at se paa Mælkemængden i Efter-tiden (Tabel XIV S. 43), at Hold B har været lovlig svagt. I det ene Tilfælde, hvor $D \div C$ er negativ, er Aarsagen det før nævnte abnormt stærke Hold C paa Wedellsborg 1900 (jfr. S. 42).

Ombytning af Korn med Roer giver det meget stærkt forøgede Udbytte af fra 81 til 99 Øre. Her kommer vi senere lidt nærmere ind paa Enkelthederne.

Ombytning af Kager med Roer ($C \div B$) giver et forøget Udbytte af 60 Øre; og samle vi til sidst alle de enkelte Stigninger sammen under ét

A til B	+ 21 Øre
B til C	+ 60 —
C til D	+ 39 —

A til D... + 120 Øre,

saa faa vi 1 Kr. 20 Øre pr. 10 Køer daglig i Totalfortjeneste ved at forlade Kornet og fodre med Kager og Roer i Stedet.

Resultat II viser blot, at Eftertiden yderligere taler til Fordel for de samme Ombytninger. I Tabel XIV og XV. (Side 43 og 44) se vi en stadig stigende Mælkemængde fra A til B, C og D. Ved nøjere Udregning af Gjennemsnit for saavel Stald- som Græstid faas følgende Stigninger:

A til B.....	+ 2	Pd. Mælk =	8 Øre
B til C.....	+ $\frac{1}{2}$	-	= 2 —
C til D.....	+ $2\frac{1}{2}$	-	= 10 —

Ialt A til D... + 5 Pd. Mælk = 20 Øre

Disse Tal lagte til I i Tabel XXV giver II.

Resultat III. Det er jo klart, at man kan ikke lade Gjødningens forøgede Værdi ude af Betragtning, hvis man vil komme til et nogenlunde rigtigt Resultat. De Millioner af Pd. Kvælstof, som vi aarligt indføre her i Landet med Oljekager, har jo forbedret vor Jord og forøget vore Afgrøder i meget høj Grad, men selv om Kagerne ikke kunde betales med mere Mælk, hvad de jo indenfor visse Grændser kan, saa kunde der alligevel være stor Fortjeneste ved at fodre med dem. At man altsaa skal regne med Gjødningens forøgede Værdi, det er soleklart; men hvordan man skal regne med denne Værdi, det er noget helt andet, og det er en meget vanskelig Sag. Naar jeg derfor har indført bestemte Tal, saa er det ikke fordi jeg tror, at mine Tal er absolut rigtige, men det er for at pege paa, at man ikke kan gaa uden om dette Spørgsmaal. Jeg har saa desuden det Haab, at sagkyndige Kritikere mulig skal vide at pille min gale Tal fra hinanden og vise mig de rigtige. I saa Fald bliver jeg til næste Omgang saa meget klogere.

Der er jo desuden ved Ansættelse af Gjødningens Kvælstofværdi saa uhyre mange Ting at tage i Betragtning. Et Pd. Kvælstof har jo langt fra samme Værdi paa forskellige Gaarde. For en Gaard, hvis Jord i en lang Aarrække har været meget stærkt gjødet, har Kvælstof selvfølgelig ikke nær den Værdi som paa en udsultet Gaard, derfor maa det bedre kunne betale sig for den sidste at fodre med mange Kager end for den første. For en Mand, der lader Luft, Vand og Rendesten bortføre Kvælstofguldet (særlig Urinen) i store Masser til ingen Verdens Nytte, for ham kan det vist ikke betale sig at fodre med ret mange Kager i Forhold til den Mand, der har Ajlebeholder og Møddinghus. Endelig spiller det jo en meget stor

Rolle, hvor billigt Kvælstof kan skaffes andetsteds fra. I Chilisalpeter og Guano er den jo omtrent lige dyr for alle, men den Mand, der f. Eks. har store Engstrækninger, kan jo frembringe en Masse overordentligt billigt Kvælstof ved at gjøde disse Enge med den billige Kali og Fosforsyre, saa trækker Høet af sig selv Kvælstoffet op af Jorden. Endelig opsuger en saadan Mand vel sin Ajle med Tørvejord og skaffer sig herved paa dobbelt Maade næsten gratis Kvælstof. Af alle disse Grunde kan man ikke i Almindelighed angive en fast Pris for Kvælstoffets Værdi. Jeg har valgt Værdien 30 Øre pr. Pd. organisk Kvælstof; det er ca. halv Pris af Kvælstof i Chilisalpeter. Men saa meget kan vel nok kun den betale, hvis Jord trænger til dette Stof (hvad vel nok gjælder de fleste), og som passer paa sin Mødding og Ajle, hvilket burde gjælde alle. Disse Folk, mener jeg, maa regne med Resultat III, saa kan de andre regne med II.

Med Hensyn til Udregning af Gjødningens forøgede og formindskede Værdi, er jeg gaaet ud fra den kemiske Analyse, der viser, at Bomuldsfrøkager indeholder ca. 46 pCt., Korn ca. 10 pCt. og Roetørstof ca. 8 pCt. kvælstofholdige Stoffer. Ved Ombytning af et Pd. Korn med et Pd. Kager gives der Koen og dermed Gaarden $46 \div 10 = 36$ Kvint N-holdige Stoffer mere. Naar man fraregner den Ubetydelighed *), der heraf gaar over i mere Mælk, saa maa det samme plus findes i Urin og Exkrementer; man har derfor pr. Ko i 10 Dage:

$$36 \cdot 30 = 10,80 \text{ Pd. af N-holdige Stoffer.}$$

$$\frac{10,80}{6,25} = 1,73 \text{ Pd. N.}$$

Efter 30 Øre pr. Pd. faar man

$$1,73 \times 30 = 52 \text{ Øre}$$

som det, der skal lægges til Forskjellen mellem A og B pr. Ko i 10 Dage. Paa samme Maade er de øvrige Tal ($\div 3$, $\div 55$ og $+ 49$) regnet ud.

*) Efter Tabel XIV giver Hold B 13 Pd. Mælk mere i 10 Dage, det vil sige $13 \times 3 = 39$ Kvint N-holdige Stoffer. Det bliver ikke meget at trække fra 10.80 Pd., og desuden, naar den skummede Mælk gives til Svinene, saa bliver Kvælstoffet endda paa Gaarden med Undtagelse af den Smule, der igjen afsættes i Svinekjød; men er et Pund Kød her 40 Øre værd, saa faar man anbragt paa denne Maade 12 Kr. pr. Pd. N. Saa der er ingen Grund til at trække fra for forøget Mælk.

Se vi nu paa Tallene, saa er Resultatet, at Ombytning af Korn med Kager giver et + af 81 à 108 Øre, eftersom der er mere eller mindre R. T. i Foderet. Overgang fra Korn til Roer giver et + af 88 à 101 Øre, eftersom der er faa eller mange Kager. Vi har

$$\begin{array}{l} \div 30 \text{ Pd. Korn} + 30 \text{ Pd. Kager} \text{ A til B} = + 81 \text{ Øre} \\ \div 30 \text{ - - - } + 30 \text{ - R. T. B til D} = + 108 \text{ -} \end{array}$$

$$\div 60 \text{ Pd. Korn} \left\{ \begin{array}{l} + 30 \text{ Pd. Kager} \\ + 30 \text{ - R. T.} \end{array} \right\} \text{ A til D} = + 189 \text{ Øre}$$

Eller hvis vi ombytte i omvendt Rækkefølge

$$\begin{array}{l} \div 30 \text{ Pd. Korn} + 30 \text{ Pd. R. T. A til C} = + 88 \text{ Øre} \\ \div 30 \text{ - - - } + 30 \text{ - Kager C til D} = + 101 \text{ -} \end{array}$$

$$\div 60 \text{ Pd. Korn} \left\{ \begin{array}{l} + 30 \text{ Pd. Kager} \\ + 30 \text{ - R. T.} \end{array} \right\} \text{ A til D} = + 189 \text{ Øre}$$

Som Hovedresultat, naar vi regner med runde Tal, kan vi vel sige:

Hver Gang vor Landmand sælger *) 30 Pd. Korn og køber 30 Pd. Kager i Stedet, tjener han en Krone, og naar han yderligere sælger 30 Pd. Korn og giver sine Køer 30 Pd. R. T. (10—12 Skjæpper Roer) i Stedet, tjener han sin næste Krone. Den Mand, der herefter har Raad til at fodre sit Korn op, maa være svært beslaaet med 2 Kr.-Stykker!

*) Udtrykket »sælge« behøver ikke at tages bogstaveligt. I mange Tilfælde kan det muligt være klogest at sælge Kornet, før det er saaet, det vil sige sælge Kornets Voxeplads til Roemark og saa sælge Smør og købe Kager i Stedet. Siger Landmanden: Ja, men jeg kan ikke sælge Roer, saa siger jeg: Jo, Du kan, der staar nogle Kjøbmænd i din Kostald, som giver 5 Øre og lidt til for et Pund R. T. Da disse Kjøbmænd paa ingen Maade betaler mere for 1 Pd. Korn, og Du kan dyrke R. T. for halv Pris af Korn, saa skulde Pokker og ikke Du dyrke mere Korn, end Du lige netop er nødt til af Hensyn til Sædskifte, fornøden Halmmængde o. s. v. Sandt nok, Du skal have din Kostald udvidet, fordi dit Koantal maaske maa fordobles, men paa Grund af de mange Tokronestykker bliver der godt Raad til det. Har Du for Tiden ikke Raad til den ny Kostald, saa sælg Halvdelen af din Jord og avl paa den anden Halvdel lige saa mange Foderenheder, som før paa det hele, saa passer Kostalden lige akkurat, og Pengene for den solgte Jord kan stikkes i Sparekassen! — Naa, dette sidste Forslag trænger nok til en noget grundigere Overvejelse! Jeg mener kun i Almindelighed, at lidt Jord i stærk Drift (særlig Roedrift) er bedre end megen Jord i svag Drift.

Tabel XXVII.

Kolonne Nr...	Forsøg Nr.	Foderet indeholdt					Merudbytte af 1 Ko i 10 Dage.									
		"Fordøjeligt" Æggehvidestof pr. 10 Pd. Mælk.				Oliekager dagl. pr. Ko. Pd.	Korn—Roer. C ÷ A			Kager—Roer. C ÷ B.			Korn—Roer. D ÷ B		Korn—Kager.	
		A	B	C	D		Mælk daglig af 10 Køer. Pd.	RT. =		Mælk daglig pr. Ko. Pd.	RT. =		RT. =		B ÷ A	D ÷ C
		Kvt.	Kvt.	Kvt.	Kvt.			5 Ø.	2½ Ø.		5 Ø.	2½ Ø.	5 Ø.	2½ Ø.	Øre	Øre
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Gruppe „M“.																
Tybrind (2).....	10	51	92	44	81	3½	4	10	88	3	36	114	45	123	÷ 26	9
Kjærsgaard (2).....	9	41	88	33	80	2	4	5	86	÷ 5	3	84	18	99	2	15
Kjærsgaard (1).....	3	40	71	30	63	2	6	45	114	÷ 14	÷ 9	60	16	85	54	25
Gjennemsnit...		44	84	36	75	2½	5	20	96	÷ 5	10	86	26	102	10	16
Eftertid og Gjødning medregnet	—	—	—	—	—	—	—	—	114	—	—	39	—	108	75	68
Gruppe „L“.																
Bregentved (1)	1	26	61	22	54	1½	0	÷ 4	73	÷ 13	÷ 26	51	44	121	22	70
Bregentved (2)	7	29	75	24	69	1	÷ 9	÷ 27	71	÷ 23	÷ 43	55	25	123	16	68
Sanderumgaard (2)	8	25	61	19	54	½	0	0	76	÷ 19	÷ 46	30	30	106	46	76
Rosvang (1).....	11	23	59	20	57	0	÷ 9	÷ 36	39	÷ 30	÷ 87	÷ 12	÷ 28	47	51	59
Gjennemsnit...	—	26	64	21	59	¾	÷ 4.5	÷ 17	65	÷ 21	÷ 51	31	18	99	34	68
Eftertid og Gjødning medregnet	—	—	—	—	—	—	—	—	79	—	—	÷ 26	—	109	110	137

Vi vil nu gaa over til Spørgsmaalet Æggehvidemimum fysiologisk og økonomisk set. Jeg maa saa bede Læserne se lidt paa Tabel XXVII. Tallene i Kol. 1—3 angiver beregnet „fordøjelig“ Æggehvide til 10 Pd. Mælk regnet i Kvint. Det maa bemærkes, at det er overordentlig usikkert at regne med „fordøjelige“ Næringsstoffer, fordi dette Begreb er en meget usikker og varierende Størrelse. Ser man efter i Tabeller, hvor Fordøjelighedskoefficienterne (den procentvise Fordøjelighed) findes, saa variere Angivelserne i høj Grad. Derfor kan man kun regne med et Middeltal, og desværre har man ingen Garanti for, at Køerne følge disse Middeltal. Paa den anden Side kan man ikke nøjes med blot at regne med den absolute Æggehvidemængde uden noget som helst Hensyn til Fordøjeligheden. En Ting er alle enige om: at Total-Æggehviden i Straa (Hø og Halm) ikke uden videre kan sammenstilles i Værdi med den samme Total-Æggehvide i Kraftfoder og Roer. Fordøjeligheden er nemlig i Reglen i første Tilfælde langt ringere end i sidste. Hvis nu Forholdet mellem let- og tungtfordøjeligt Æggehvide havde været ens paa de forskellige Gaarde, saa kunde man godt have brugt Totalmængden til Sammenligning. Men vælg vi følgende Exempler:

Forsøg Nr.	Hold.	Total Æggehvide.	Letfordøjelig Æggehvide.	Tungtfordøjelig Æggehvide.
1	C	168 Kv.	115 Kv.	53 Kv.
8	-	167 —	85 —	82 —
10	-	219 —	164 —	55 —
11	-	165 —	76 —	89 —

hvor „letfordøjelig Æggehvide“ betegner Æggehvide i Korn, Kager og Roer og „tungtfordøjelig Æggehvide“ betegner Æggehviden i Hø og Halm, saa se vi, at Forholdet mellem let- og tungtfordøjeligt Æggehvide fra Gaard til Gaard kan variere fra under 1:1 til 3:1, og derfor kan man sige saa meget, at man trods Usikkerheden kommer Sandheden nærmere, naar man, saa godt man formaar, tager Hensyn til Fordøjeligheden.

Jeg finder Anledning til at indskyde, at disse Ytringer om Hensynet til Fordøjeligheden kun gjælder, naar Talen er om at finde Æggehvidemimum. Naar Talen derimod er om at finde Erstatningstal for Ombytningerne mellem de

forskjellige Foderstoffer, saa er det ganske ligegyldigt, hvormeget man regner som fordøjeligt eller ufordøjeligt. Denne Beregning overlader man da ganske til Køerne, og de er her de bedste Regnemestre. Naar Køerne siger, at 1 Pd. Korn er lig 1 Pd. Roetørstof, saa har de dermed taget alt i Betragtning, og det er for Landmanden ganske ligegyldigt, hvormange Procent af Korn- og Roeæggehviden, der er fordøjeligt. Naar man først har Erstatningstal for alle Foderstoffer, saa skal man bruge disse sikre Tal ved Sammensætning af Foderrecepten, og ikke de usikre Fordøjelighedstal. Naturligvis er det en Forudsætning, at man véd, hvormange Pd. Kager, Roer osv. man skal anvende (ved en given Mælkemængde), for at man kan holde sig paa den sikre Side af Æggehvideminimum.

Tallene for fordøjeligt Æggehvide er forøvrigt en direkte Afskrift efter Forsøgslaboratoriets Protokoller. Jeg havde oprindelig selv regnet disse Tal ud efter Wolffs Tabeller, men da jeg siden saa, at de af mig fundne Tal paa det aller nærmeste stemmede overens med Forsøgslaboratoriets, saa var der ingen Grund til at kassere disse og sætte mine i Stedet. Dog er der for Melassefoder valgt et vilkaarligt Tal i Nærheden af Korn og R. T. — 75 pCt. — da jeg ikke har kunnet finde noget desangaaende. Dette Foder er jo kun anvendt i et af de medtagne Tilfælde — Nr. 8 — og kun i ringe Mængde — $1\frac{1}{2}$ Pd. — saa det spiller ingen synderlig Rolle, om Tallet her antages noget større eller mindre. Koefficienterne er følgende:

Blandsæd (og Majs)	74 pCt.
Bomuldsfrøkager	87 —
Solsikkekager	90 —
Roetørstof	77 —
Hø	61 —
Halm	25 —
Melassefoder	75 —

Naar Totalmængden af fordøjeligt Æggehvide først er udregnet, trækkes Vedligeholdelsesfoderet fra (beregnet efter 70 Kvint pr. 1,000 Pd. Legemsvægt; alle Vægtene afrundede i hele eller halve Hundreder), og Resten divideres med et Tal, der faas ved at dividere den daglige Mælkemængde med 10. Exempel Forsøg Nr. 10, Hold A:

Udregnet fordøjeligt Æggehvide.....	176 Kv.
Vedligeholdelse $\frac{900}{1000}$ 70	= 63 —

113 Kv.

Da hver Ko har produceret 22 Pd. Mælk (Tab. XII S. 34),
saa divideres med 2,2.

$$113 : 2,2 = 51.$$

Paa samme Maade er alle de øvrige Tal fundne.

Vi har hidtil kun taget Hensyn til Gjennemsnitstallene for alle Forsøgene under et uden noget Forsøg paa Sortering eller Udskydning paa Grund af Uregelmæssigheder. Lad os engang forsøge, om vi muligt kunde komme Sandheden lidt nærmere ved at underkaste Enkelthederne nogen Kritik. Vi udskyde saa først 2 Forsøg, hvor Holdene efter Eftertid at dømme er blevene for uensartede, nemlig Nr. 2, fordi Hold C øjensynlig er bleven for stærkt i Forhold til Hold B, og Forsøg 12, fordi omvendt Hold B er for stærkt i Forhold til C. Disse 2 Forsøg har hidtil ikke haft nogen synderlig Indflydelse paa de fundne Gjennemsnitstal, da de tildels ophæve hinandens Fejl, men naar man ser paa de enkelte Forsøg hver for sig, virke de forstyrrende. Dernæst prøve vi at dele Forsøgene i 2 Grupper, eftersom der findes mere eller mindre Æggehvide i Foderet, for om muligt paa denne Maade at faa yderligere Oplysning om dette Stofs Betydning. Jeg har betegnet de to Grupper (i Tab. XXVII) ved M (megen Æggehvide) og ved L (lidt Æggehvide). For A-Holdenes Vedkommende ses det, at Æggehviden til 10 Pd. Mælk i Gruppe M har varieret fra 51 til 40 Kv., gjennemsnitlig 44 Kv. I Gruppe L er Variationen fra 23 til 29, gjennemsnitlig 26 Kv. Der er jo i Virkeligheden et temmelig stort Fald i Æggehvidemængde fra M til L, nærmest svarende til at M for Holdene A og C har faaet gjennemsnitlig $2\frac{1}{2}$ Pd. Kager, medens L kun har faaet gjennemsnitlig $\frac{3}{4}$ Pd. Da A og særlig C i Gruppe M i Forvejen efter gamle Begreber er langt nede med Æggehvide, saa maatte man vente, at det vilde blive rent galt fat, naar man yderligere gik saa langt ned som i Gruppe L. Lad os engang forsøge om vi rent theoretisk ud fra de hidtil gjældende Anskuelser kan regne os til, hvordan det vil gaa med Mælkeproduktionen under Æggehvidens Variation. Ifølge Wolf (som danske Landmænd jo ofte henvises

til) behøver en Ko, der præsterer 20 Pd. Mælk, 250 Kvint fordøjelig Æggehvite. Regner man 70 Kvint til Vedligeholdelse, saa bliver det 90 Kvint for 10 Pd. Mælk. Efter denne Maalestok er der af de 28 Hold kun et eneste, der har Æggehvite nok i Foderet. Hvad vilde Wolf sige, hvis han saa, at vi dristede os til at fodre med mellem $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{5}$ af hans 90 Kvint? Han vilde vist formode, at enten synker Mælkemængden til $\frac{1}{4}$, eller ogsaa malke Køerne alt Kjødet af Kroppen! Lad os forsøge ad en anden Vej. I 10 Pd. Mælk findes ca. 30 Kvint Æggehvite. Saa meget vil man sige, maa der da mindst findes af fordøjeligt Æggehvite i Foderet. Og det er sandsynligvis ikke nok (selv om helt bortses fra at Fedt og Sukker skulde dannes af Æggehvite). Koen formaar antagelig ikke at overføre al Æggehviten i Mælken, selv om det op-suges gennem Tarmen; i en Maskine spildes der jo altid noget. Efter Kellners Forsøg med Fedning gaar gennem-gaaende ikke mere end ca. Halvdelen af den fordøjede Fodermængde over i Produktionen. Efter det skulde man saa beregne ca. 60 Kvint fordøjeligt Æggehvite til 10 Pd. Mælk. Dette svarer jo noget nær til et Tal 55, som jeg flere Gange har set anført som passende*). Har man nu de Tal i Hovedet og saa kaster et Blik paa de 5 C-Hold i Gruppe L, der leverer i et Par Maaneder uforstyrret 10 Pd. Mælk for 21 Kvint Æggehvite, ja saa vil Fysiologien sige: umuligt! Men hvad kan det nu egentlig hjælpe at sige umuligt, naar Køerne siger muligt. Er der nu noget Tegn til, at disse Køer har ødelagt sig selv for at producere en hel Del Mælkeæggehvide af Ingenting! Har de for det første ødelagt deres Mælkeproduktion? Lad os se, hvordan Holdene C paa Gruppe L forholde sig i Eftertiden i Sammenligning med Holdene A og B. (Se Tabellerne XIV og XV) Holdene A, der i Forsøgstiden har faaet 26 Kvint Æggehvite mod C's 21 Kvint, producerer i Eftertiden (Stald og Græstid sammenlagte) $4\frac{1}{4}$ Pd. Mælk mindre end Holdene C. Med Hensyn til Holdene B, der har faaet 64 Kvint mod 21, saa producerer de i Eftertiden siger og skriver $\frac{1}{2}$ Pd. Mælk mere pr. Ko i 10 Dage, det bliver $\frac{1}{20}$ Pd. Mælk pr. Ko om Dagen! Man kan altsaa ikke sige, at Mælkeproduktionen i fjærneste

*) F. Eks. i Prof. Goldschmidts Rentabilitetsberegninger.

Maade er ødelagt, fordi Hold C har faaet det „umulige“ Æggehvidefoder, men Legemsvægten da? Her henvises til Tab. XVIII og XIX. S. 48 og 49. Det ses her, at de 4 C-Hold (1—7—8 og 11) for 1 Ko i 10 Dage i Forsøgstid har tabt 3.75 Pd. i Legemsvægt, men i Eftertid har vundet 3.30 Pd., altsaa et Tab af 42 Kvint i 20 Dage eller ca. 2 Kvint daglig. For de samme 4 A-Holds Vedkommende er Tabet i Forsøgstid 2.80 Pd. og Tilvæxt i Eftertid 2.42 Pd., ialt et Tab af 38 Kvint i 20 Dage eller ligeledes ca. 2 Kvint daglig pr. Ko. Heller ikke i Legemsvægten kan der altsaa iagttages nogen skadelig Indflydelse paa Grund af den fysiologisk umulige Æggehvidemængde*).

Lad os et Øjeblik se lidt nærmere paa Forsøg Nr. 8 (Sanderumgaard), hvor vi kommer aller længst ned med Æggehvideindhold i Foderet. Her har Hold A præsteret det Kunststykke at levere 10 Pd. Mælk af 25 Kvint Æggehvide; men desuagtet er man med Hold C gaaet endnu længere ned, nemlig til 19 Kvint! Hvis nu de 25 Kvint var Minimum, saa maatte Mælkemængden paa Hold C — efter de gamle Theorier — gaa ned til $\frac{19}{25}$ eller ca. $\frac{3}{4}$ af Hold A's Mælkemængde, eller, da denne var 227 Pd. af 10 Køer daglig, gaa ned til ca. 170 Pd. Men hvad sker, Hold C leverer netop samme Mælkemængde som Hold A, 227 Pd.! Men saa er det vel gaaet ud over Kroppen? Lad os se. Ganske vist har Hold C tabt 9 Kvint daglig pr. Ko, men selv om vi regne, at disse 9 Kvint er rent og skjært Kjød, saa er der heri knap 2 Kvint Æggehvidestof, altsaa kun 1 Kvint pr. 10 Pd. Mælk, saa at Forholdet saa godt som slet ikke forandres, hvad enten vi regner dette Tab i Huld med eller ej. Altsaa: de 25 Kvint til Hold A kan ikke være Minimum, og det er tvivlsomt, om de 19 Kvint til Hold C er under Minimum; i hvert Tilfælde kan det kun være grumme lidt under.

Man ser let, at her er noget galt paafærde. Enten er Fysiologien gal, eller ogsaa er Køerne gale. Desværre er jeg bange for, at det er Fysiologien, der regner galt, og Køerne,

*) Holdene A er i Forsøgs- og Eftertid tilsammen tiltaget 90 Kvint i 10 Dage, Holdene B og D har henholdsvis 260 og 120 Kvint. At disse sidste 2 Hold har haft større Tilvæxt, forklares jo meget let ved, at de har faaet 1 Foderenhed mere.

der regner rigtigt! Ialfald vil det vist være vanskeligt at faa Køerne til at indse deres Fejl, og derfor maa vi vel til at se os om efter nogle andre fysiologiske Theorier. Men heldigvis er Theorier jo ogsaa til at forandre. Det er sket saa ofte før!

Hvori kan nu den aabenbare fysiologiske Fejlregning ligge? Ja det er ikke godt at vide. Jeg kunde tænke mig 4 Muligheder:

1) Fordøjelighedskoefficienterne passer ikke. Der er mere fordøjeligt Æggehvide end beregnet. Maaske udnytter Køerne den mindre Æggehvidemængde bedre end den større, med andre Ord: at Fordøjelighedskoefficienterne skulde variere i omvendt Forhold til Stoffets Mængde. Dette gjør Regnestykket meget indviklet, men Muligheden kan ikke benægtes, dog tvivler jeg om, at Fejlen kan være saa stor, at nyt og gammelt herved kan tænkes at forenes.

2) Vi har regnet med for højt Vedligeholdelsesfoder. Det er ogsaa muligt, men her gjælder det samme som under 1.

3) Der er sket en Fejlregning med Hensyn til Æggehvidestofferne eller rettere de kvælstofholdige Stoffer i Roerne. Der er her regnet med ca. 4 pCt. Æggehvide i R. T., men efter Totalindholdet af N er betydeligt større. Er det muligt, at Koen ogsaa kan anvende det øvrige til Dannelse af Mælkeæggehvide?

Ja hvad er det for Stoffer, det her drejer sig om? Hr. Prof. Storch har opgivet mig følgende Tal for N-holdige Stoffer i R. T. efter de allernyeste Kilder:

Æggehvidestoffer	3.55 pCt.
Xanthinstoffer	0.13 —
Karnin	0.03 —
Betaïn	0.84 —
Salpetersyre	1.14 —
Ammoniak	0.10 —
Rest: (Glutamin m. m.)	1.26 —

Sum 7.05 pCt.*)

*) Dette Tal stemmer ikke med det nys nævnte $8\frac{1}{2}$, hvilket væsentligt beror paa, at den almindelige Multiplikation med 6,25 ikke passer for flere af de nævnte Stoffers Vedkommende. Men lad os ikke forville os for dybt i Kemiens Løngange.

At f. Ex. Xantinstofferne kan anvendes til Æggeghvide-dannelse, kan der maaske være nogen Rimelighed for; men de findes jo kun i saa ringe Mængder. Og at danne Æggeghvide-stoffer af f. Ex. Salpetersyre, har man i alt Fald hidtil overladt til Planterne.

4) Endelig kunde jeg tænke mig Muligheden, af at Koen kunde formaa, naardet kniber, at danne Mælke-æggeghvide af Kulhydrater og visse N-holdige Spalt-ningsprodukter, som ellers omsættes til Urinstof (Urinsyre) og gaar bort gennem Urinen. Er det utænkeligt, at Naturen, der alletider har vist sig at være saa vidunderlig hensigtsmæssigt indrettet, kunde gjøre det muligt for Koen at ræsonnere som saa: Kosten er sløj. Vi mangler N til Mælken, men Kalven skal have N i en vis Mængde, ergo tager vi af den Overflodighed af dette Stof, som ellers gaar bort til aldeles ingen Nytte for os. Ja, jeg siger vel at mærke aldeles ikke, at sligt er Tilfældet; det er jo kun det allerløseste Gjetteværk. Men Spørgsmaalet var jo til at løse. Hvis Theorien var rigtig, saa maatte en Malkeko, der fodres med en „for ringe“ Mængde Æggeghvide, udskille mindre N gennem Urinen end en Goldko paa Vedligeholdelsesfoder. Dette vilde med andre Ord sige, at malkende Køer narre os med Vedligeholdelsesfoderets Æggeghvide. Vi siger til Koen: saa meget skal du bruge til Vedligeholdelse og saa meget til Mælk, men Koen siger maaske: Ja, snak I bare væk, men naar I har vendt Ryggen til, saa hugger jeg Æggeghvide, hvor jeg bedst kan. Maaske anvender jeg den først til Vedligeholdelse og bagefter til Mælk. Naar jeg blot har Kvælstof og Kulhydrater nok, saa skal Fabrikken nok sørge for Resten. Det er meget sandsynligt, at Videnskabsmænd vil smile ad min Theori, som jeg selvfølgelig ikke kan bevise; men før de gaar videre, vilde jeg gjerne bede dem løse mig Gaaden med de 30 Kvint Æggeghvide af de 20 Kvint. Er min Tanke umulig, ja saa er der vel ingen anden Udvej, end at erklære Fordøjelighedscoefficients m. m. for gale. I saa Fald kommer vi til at opgive at regne med dem og holde os til den direkte Vurdering af Foderstoffernes Næringsværdi, som faas ved Hjælp af de Fjordske Erstatningstal.

Paa Forhaand skulde man synes, at Rigtigheden af den Lære, at Næringstofferforholdet skal være saa stærkt foranderligt, efter som Koen giver mere eller mindre Mælk (hvilken Lære

er en simpel Følge af Troen paa den store Æggehvidemængde til Mælkedannelse), i og for sig var mindre sandsynlig. Hvor-
dan mon egentlig Pattedyrene i vild Tilstand skulde bære sig
ad med at variere Foderet for at faa det rette Forhold? Mon
ikke den vilde Ko æder omtrent samme Slags Græs, hvad enten
den giver sin Kalv Die, eller den er gold? Tænk paa de ame-
rikanske Negere, som jeg før har omtalt, og som levede ved
Brød, Fedt og Sukker. Mon Negerfatter sætter Mutter paa
engelsk Bøf med Spejlæg under Malkeperioden?

Jeg kan passende afslutte dette rent fysiologiske Afsnit med
at citere Professor Kellners Udtalelser, efter at han har paavist,
at man feder en Stud akkurat lige saa godt med Foder af
Næringsstofforhold 1: 16 som med Foder af Forhold 1: 4. Han
skriver*):

„Naar man alligevel paa praktisk Grundlag er naaet til
i Fedefoderet i Almindelighed at forlange Foderblandinger,
som indeholde anselige Mængder fordøjeligt Æggehvide (for
Kvæg et Forhold fra 1: $5\frac{1}{2}$ à $6\frac{1}{2}$ og for Faar fra 1: $4\frac{1}{2}$
til $5\frac{1}{2}$) saa maa Omstændigheder af en anden Natur her have
været medvirkende. Først og fremmest herskede der paa
den Tid, hvor de nuværende Foderrecepter blev opstillede,
den Anskuelse, at alt, hvad Dyret producerede, Kjød, Fedt,
Arbejde, stammede direkte fra Foderets Æggehvide, og at
Kulhydraterne var Forbrændingsmateriale, der kun tjente til
at frembringe Varme og vel kunde beskytte noget Æggehvide
fra Henfald, men ikke direkte deltog i Fedtdannelsen eller i
Frembringelsen af Muskelkraft. Denne Anskuelse har paa
en ganske naturlig Maade ført til Overvurdering af Ægge-
hviden og udøvet sin Indflydelse ved Opstillingen af Foder-
recepterne. Men efter at det nu ved talrige Undersøgelser
er paavist, at Kulhydraterne for Planteæderne er Hovedkilden
til Legemsfedtet og Muskelkraften, saa turde Tiden være
kommen til en Revision af de hidtil gjældende Foderrecepter“.

Naar man ændrer Udtrykkene „Kjød, Fedt og Muskelkraft“
til „Mælkeæggehvide, Smør og Mælkesukker“, saa er det sandsyn-
ligt efter det foregaaende, at man væsentligt kan overføre Prof.
Kellners Udtalelser angaaende Fedekvæg til ogsaa at gjælde

*) Untersuchungen über den Stoff- und Energi-Umsatz des erwachsenen
Rindes Berlin 1900, S. 471.

Malkekvæg. Dog tror jeg ikke endnu, at man her kan gaa saa langt ned som til 1:16, men herom bliver der jo heller aldrig Tale i det praktiske Liv.

Fra Gruppedelingen M og L kan vi endnu udlede enkelte ret interessante Forhold, som jeg kortelig tilslut skal berøre.

Af Tab. XXVII Kol. 3 og 6 fremgaar, at saa længe vi holder os fra 30 Kv. Æggehvide og opad, saa faa vi konstant mere Mælk ved at gaa fra A til C*) (Gruppe M). Først naar vi naar nedad til ca. 20 Kv., saa begynder der i nogle Tilfælde at vise sig Aftagen af Mælkemængde. Det fysiologiske Minimum synes derfor (Fordøjelseskoefficienternes Rigtighed m. m. forudsat) at ligge mellem 20 og 30 Kv. Men det økonomiske Minimum ligger for denne Ombytnings Vedkommende langt lavere. I Kol. 8 ses, at naar vi for Gruppe M's Vedkommende tjener 116 Øre ved Ombytningen af Korn og Roer, saa tjener vi for L's Vedkommende vel noget mindre, nemlig kun 79 Øre; men det er stadig en ikke ringe Fortjeneste, og det ser ud til, at vi kunde gaa endnu betydeligt under de 21 Kvint og endda tjene Penge. Skjønt vi næsten ingen Kager har i Foderet, og Kornmængden er stærkt reduceret (fra $6\frac{1}{2}$ til $3\frac{1}{2}$ Pd.), saa kunde vi øjensynligt bytte endnu flere Pd. Korn med Roer og endda faa Overskud. Det ser underligt ud, at det skulde kunne betale sig at gaa ikke saa lidt under 20 Kv. fordøjeligt Foder-æggehvide til 10 Pd. Mælk!

Af samme Tabel Kol. 2, 3 og 9 ser vi for M's Vedkommende, at der ved at gaa fra gennemsnitlig 84 (Hold B) til 36 (Hold C) Kvint Æggehvide pr. 10 Pd. Mælk er en ringe Nedgang i Mælkemængde (5 Pd.), men naar vi erindrer, at vi er gaaet en Foderenhed ned, saa betyder det alligevel en relativ Opgang**), skjønt Æggehvidemængden er mere end halveret. Økonomisk tjener vi da ogsaa ved Ombytningen (Kol. 11) 86 Øre eller 39 Øre, hvis vi regne forøget Mælk i Eftertid og Gjødningens Værdi fra. (Det er meget mærkeligt, at C-Holdene give 2 Pd. Mælk mere i Eftertid.). For L's Vedkommende er Nedgangen betydelig — 21 Pd. —, men svarer forøvrigt omtrent

*) Totalfedtmængden er ogsaa forøget, skjøndt Fedtprocenten er en Ubetydelighed lavere (Se Tab. VII og XIII).

**) Ogsaa Totalfedtmængden viser en relativ Stigning trods et ringe procentvis Fald.

til Foderenheden (naar vi først fraregne Vedligeholdelsesfoderet). Naar vi regne Gjødning og Eftertid med, saa har vi nu 30 Øre Tab. (Ogsaa her er det yderst paafaldende og interessant, at C-Holdene i Eftertid give samme Mælkemængde som B-Holdene, mere ødelagte er de ikke af Nedgangen fra 64 til 21 Kv.).

Naar undtages C-Holdene i Gruppe L med den allerlaveste Æggehvidemængde, fremgaar der en vis Regelmæssighed i Fortjenesten med Ombytningerne af Korn og Roer eller Korn og Kager, nemlig (se Tab. XXVII):

fra Korn til Roer

C ÷ A (Kol. 8 M)	116 Øre
D ÷ B (Kol. 13 M)	108 —
D ÷ B (Kol. 13 L)	109 —

Gjennemsnit... 111 Øre

fra Korn til Kager

B ÷ A (Kol. 14 M)	75 —
D ÷ C (Kol. 15 M)	68 —

Gjennemsnit... 72 Øre

Hvis vi er nede paa meget lave Æggehvidemængder, maa vi vente, at Ombytningerne af Korn med Roer bliver mindre fordelagtig, Korn med Kager mere fordelagtig. Dette slaar ogsaa til, idet Ombytningen af Korn med Roer i Gruppe L (Kol. 8) kun giver en Fortjeneste af 79 Øre, medens Ombytningen af Korn med Kager i samme Gruppe (Kol. 14 og 15) giver for B ÷ A 110 og for D ÷ C 137 Øres Fortjeneste.

Tænke vi lidt nøjere over, hvorpaa den betydelige Fordel ved Kagefodring beror, saa tror jeg, at man nu kan sige, at Fordelen ved at ombytte Korn med Kager slet ikke beror paa Kagernes store Æggehvidemængde, saaledes som man før har været tilbøjelig til at tro, men simpelt hen paa, at man kjøber sine Varmeenheder (Calorier*) billigt i Kager. I den nyeste Fysiologi vurderes Foderstofferne næsten altid efter Ca. Det er nemlig ved i højeste Grad interessante Forsøg, som der ikke her er Lejlighed til at komme nøjere ind paa, lykkedes at bevise, at vore Næringsmidlers Værdi

*) En Calorie (betegnes gjerne ved Ca) er den Varmemængde, der udfordres til at opvarme 1 Kilogram Vand 1° C.

for Organismen saa at sige udelukkende beror paa den Varmemængde, de kan udvikle ved Forbrænding. Brænder man Foderstofferne og maaler den udviklede Varme i særlig dertil indrettede Apparater, og man bagefter paa samme Maade brænder og maaler Urin og Exkrementer, saa vil Forskjellen herimellem angive den Varmemængde, der kommer Mennesket (eller Dyret) til gode. Maaler man nu ved særegne meget udviklede Metoder den Varme, Personen (Dyret) har afgivet gennem Udstråling, Ledning, Vanddampe, Udaandingsluft m. m. + den til det udførte Muskelarbejde nødvendige Varme, saa kommer man lige paa en Prik til det Tal, der angiver Forskjellen mellem Fodermidlernes og de udskilte Stoffers Forbrændingsvarme. Mennesket (eller Dyret) er derfor nærmest at betragte som en slet og ret Forbrændingsmaskine! Denne Opdagelse stiller i Udsigt for Fremtiden en meget simpel Methode for Foderstofanalyser.

Tage vi Middelanalyser for Blandsæd og Bomuldsfrøkager, faa vi omtrent følgende Tal:

	Æghv.	Fedt.	Kulhydr.
Blandsæd	10 pCt.	4 pCt.	58 pCt.
Bomuldsfrøkager.....	44 —	10 —	25 —

omregne vi nu paa sædvanlig Maade Fedt til „beregnet Kulhydrat“ ved Multiplikation med 2,4 og beregne vi for at bruge runde Tal et Gram Æggehvite til en Kaloriværdi af 5 og et Gram beregnet Kulhydrat til at have en Værdi af 4 (dette svarer omtrent til de af Prof. Kellner fundne Værdier for Hornkvæg), saa faar man

1 Pd. Blandsæd = 1610 Calorier

1 — Bomuldsfrøkager... = 2080 —

Spørger vi herefter: Naar 1610 Ca. koster 5 Øre, hvor meget koster saa 2080 Ca., faa vi Prisen $6\frac{1}{2}$ Øre som Værdien af 1 Pd. Bomuldsfrøkager. Men regne vi nu med, at 1 Pd. Bomuldsfrøkager indeholde ca. $5\frac{3}{4}$ Kvint N mere end 1 Pd. Korn, og at dette N. kommer til Nytte i Gjødningen efter Værdien 30 Øre pr. Pd., saa giver det en forøget Værdi af $1\frac{3}{4}$ Øre. $6\frac{1}{2} + 1\frac{3}{4} = 8\frac{1}{4}$ Øre skulde saa være den virkelige Værdi af 1 Pd. Kager i Forhold til 1 Pd. Korn. Da 1 Pd. Kager nu kjøbes for 6 Øre og sælges til Køerne for $8\frac{1}{4}$ Øre, saa tjenes her $2\frac{1}{4}$ Øre pr. Pd. eller 68 Øre pr. 30 Pd.

Man ser, at vi her ud fra rent theoretiske Betragtninger kommer forbavsende nær op ad de 72 Øre, som foran er uddelt paa Basis af Forsøgsresultaterne.

Ved en tilsvarende Beregning kan man theoretisk komme til, at man tjener 90 Øre paa 30 Pd. Roetørstof i Forhold til 30 Pd. Korn. Man ser, at det ogsaa er godt op imod det praktisk fundne Tal 111 Øre. Beregningen ser saaledes ud:

Æghv. Fedt. Kulhydr.

R. T. 4 0 84

Calorieindholdet bliver herefter pr. Pd. 1780, hvorefter Værdien bliver 5,6 Øre. Indkjøbsprisen var $2\frac{1}{2}$ Øre. Forskjel 3,1, herfra gaar 0,1 til mindre N. i Gjødning. $3 \times 30 = 90$ Øre.

Vi regne jo for Tiden paa Grundlag af Forsøgene med følgende Erstatningstal:

1 Pd. Korn = $\frac{3}{4}$ Pd. Bomuldsfrøkager = 1 Pd. Roetørstof.

Theoretisk anslaa disse Enheder at have følgende Calorieværdier:

1610 1560 1780*)

Fra Fjords Tid og til nu har det jo gennemgaaende vist sig, at 1 Pd. R. T. var lidt mere end 1 F-E; den giver næsten altid Overskud i Mælk. Sættes $\frac{9}{10}$ Pd. R. T. = 1 F-E, bliver Calorieværdien 1602. Naar Hensyn tages til den store Usikkerhed, der er med Hensyn til disse Stoffers kemiske Konstitution, Fordøjelighed o. s. v., saa er det aldeles forbavsende, at Theori og Praxis er kommen hinanden saa nær. Men er det ikke for Docent Fjords gamle Venner en overordentlig Tilfredsstillelse at se, hvordan den mest moderne Fysiologi saa at sige beviser hans omstridte Forsøgsmetodes Fortrinlighed!

Hvordan skal vi altsaa ifølge de foreliggende Forsøg fodre vore Køer i Fremtiden? Det er jo egentlig det Spørgsmaal, hvorom det hele drejer sig, og som sikkert interesserer Landmændene meget stærkt. Herpaa kan svares, at Forsøgene med

*) Tallene bliver selvfølgelig alle lavere, naar der regnes med Fordøjelighed. Men jeg har ikke her gjort mig den Ulejlighed af Hensyn til, at Opgivelseerne ere saa overordentligt varierende, saa man slet ikke ved, hvilke Tal man skal bruge. Desuden synes der mellem disse 3 Fodermidler ikke at være nogen særlig paafaldende Forskjel med Hensyn til Fordøjeligheden. At alle Tallene er for store, siger jo intet, da det kun er Forholdet mellem de 3 Tal, der her interesserer.

stor Bestemthed peger paa, at Korn skal man ikke fodre med. Foruden Fyldefoder, er Kager og Roer Fremtidsfoderet. Særligt tyder alt paa, at man skal bruge Roer og Roer og atter Roer. Men fordi man herved kan komme under Æggehvideminimum, maa man give Æggehvide i Tilgift. Men den Æggehvide køber man saa selvfølgelig, hvor man kan faa den billigst, og da man i Bomuldsfrøkager faar 44 Kvint Æggehvide for 6 Øre, naar intet Hensyn tages til Kulhydrater, medens man i Korn kun faar 10 Kvint for 5 Øre, saa er der her ingen Tvivl om, hvor man skal søge hen. Altsaa Kager og Roer, det er sikkert nok. Mange Roer, det er ogsaa sikkert nok. Men hvor mange Kager til de mange Roer, det er endnu ikke sikkert nok! I de ovennævnte Forsøg har Fodring D vist sig at være absolut den mest fordelagtige af de 4 Foderrecepter. Men kan der endnu ikke tænkes en 5te, som er endnu mere økonomisk. Der er noget, der tyder herpaa. Se vi paa Tab. XXVII Gruppe M saa iagttager man, at der ved en Nedgang i Kagemængde fra gennemsnitlig $5\frac{1}{2}$ Pd. (B) til $2\frac{1}{2}$ Pd. (C) og tilsvarende Opgang i R. T. tjenes 86 Øre i Forsøgstiden, og om Gjødning og Eftertid medregnes, saa tjenes der stadigt 39 Øre. Efter dette sammen med alt det øvrige kan man ikke undgaa at tænke: Mon der ikke ogsaa i Foder D kunde tjenes ved at ombytte nogle Kager med endnu flere Roer? For Æggehvidens Skyld synes det jo at være ganske meningsløst at give saa mange Kager, og hvad skal man saa bruge dem for, da Calorierne er saa meget billigere i Roer. Mon vi ikke her i Danmark bruger altfor mange af vore Smørpenge til at købe Kager for. Det vil jo ovenikjøbet være saa uhyre simpelt for vort Forsøgslaboratorium paa Grundlag af den gode gamle Fjordske Methode at klare dette Spørgsmaal ved i et Foder nærmest svarende til D at ombytte flere eller færre Pd. Kager med Roer. Hvis vi jævnt gaar ned her, saa antager jeg, at vi først finder et fysiologisk N-Minimum og længere nede igjen et økonomisk Minimum. Jeg tror, at Laboratoriet her staar lige paa Nippet til at løse et af de vigtigste men hidtil mest uklare af alle fysiologiske Spørgsmaal.

Det kan naturligvis tænkes, at andre Forhold kan stille sig hindrende i Vejen for den yderligere Stigning i Roemængden. Kan være Køerne ikke kan overkomme saa mange Roer, eller

at Roerne kan virke forstyrrende paa Fordøjelsen. Men i saa Fald opnaar man at finde et Maximum for Roefodring, og det var jo ogsaa af Værdi.

Den stærke Kagefodring synes til syvende og sidst at blive et rent Gjødningsspørgsmaal. Men vi ved egentlig ikke, om det er sundt for vore Køer i Længden at gjøre dem til Gjødningmaskiner. Der er Ting, der taler herimod. Fedt og Kulhydrater i Foderet forbrænde fuldstændigt, men Æggehvdestofferne kun delvis. Der bliver en ikke ringe Mængde uforbrændelige Slagger tilbage, som maa udskilles gennem Nyrerne. Men er det sundt for Nyrerne i Længden, at de tvinges til i den Henseende at forrette dobbelt og for Koen selv ganske unyttigt Arbejde blot for at levere N til Marken? Slides Organerne ikke for tidlig op? Forkortes Levetiden ikke? Giver det ikke Anledning til Sygdomme? For Menneskets Vedkommende er man ialfald nu nærmest naaet til det Resultat, at for meget Æggehvdestof virker skadeligt og giver Anledning til forskellige Sygdomme. Den samme Mulighed kunde jo tænkes hos Køerne. Man hører da ogsaa af og til den Mening fremsættes, at den stærke Fodring i Nutiden slider Køerne forholdsvis hurtigt op. Jeg ved ikke, om dette er sikkert konstateret, men isaafald kunde det let tænkes ikke at være den stærke Fodring i og for sig, der forkorter Livet, men at det specielt er den stærke og unaturlige Æggehvdefodring, der gjør Ulykken. Ja, jeg indrømmer, at det kun er Formodninger; men jeg synes ikke, at det er helt vildt; det var dog maaske værd at tage under nærmere Overvejelser.

Resumé:

A. Fysiologisk:

- 1) Æggehvde har ikke saaledes som man hidtil har været tilbøjelig til at tro (se f. Eks. Prof. Tigerstedts Ytringer Side 75—76) nogen særlig Betydning for Forøgelsen af Mælkens Mængde, naar man ikke kommer under et vist Minimum.
- 2) Dette Minimum ligger forbavsende lavt, saa lavt, at hvis man kan stole paa de almindeligt anvendte Tal for Vedligeholdelsesfoder og Fordøjelighed, saa er den

hidtil anvendte Deling i Vedligeholdelsesfoder og Produktionsfoder uholdbar.

- 3) Forsøgene tyder bestemt paa, at Mælkefedtet ikke dannes af Foderets Æggehvide, idet man kan gaa saa langt ned med dette Stof i Foderet, at der ikke er Tale om, at der kan blive noget til overs til Fedtdannelse, og dog aftager Mælkens Total-Fedtmængde ikke.

B. Økonomisk-fysiologisk:

- 1) Over det fysiologiske Minimum bør Æggehviden kun vurderes efter sin Calorieværdi, hvorfor det bliver uøkonomisk at gaa ret langt over Minimum. Dog udjævnes Tabet for en stor Del ved Gjødningens forøgede Værdi.
- 2) Under det fysiologiske Minimum kan i visse Tilfælde findes et økonomisk Minimum, og det synes efter de foreliggende Forsøg ikke at have nogen skadelig Indvirkning paa Køernes fremtidige Produktion, om man en længere Tid gaar under det fysiologiske Minimum (forstaaet som udviklet paa Side 80).

C. Økonomisk:

- a. Over fysiologisk Minimum. (Roetørstof regnet til $2\frac{1}{2}$ Øre Gjødning N vurderet til 30 Øre pr. Pd.)
 - 1) Naar 30 Pd. Korn ombyttes med 30 Pd. R. T. tjenes godt og vel 1 Kr.
 - 2) Naar 30 Pd. Korn ombyttes med 30 Pd. Kager tjenes ca. $\frac{3}{4}$ Kr.
 - 3) Naar 30 Pd. Kager ombyttes med 30 Pd. R. T. tjenes ca. 40 Øre.
- b. Under fysiologisk Minimum.
 Her gjælder de ovenstaaende Tal ikke. Ved Ombytningen 1) og 3), hvor Æggehviden aftager bliver Fortjenesten forholdsvis mindre, og ved 2), hvor Æggehviden tiltager, bliver Fortjenesten forholdsvis større, men her kan selvfølgelig ikke angives bestemte Tal, da disse uden Tvivl ville variere efter Afstanden fra Minimum.

Efterskrift.

Jeg har altsaa paa Grundlag af de udførte Forsøg med Korn—Kager—Roer forsøgt at udlede noget om Æggehvide-minimum i Foderet til Malkekøer. Jeg mener ingenlunde, at dette vigtige Spørgsmaal dermed er løst, jeg har kun givet et Bidrag i saa Henseende. Og om end Forsøgene var brugelige hertil, saa var de jo ikke planlagte og udførte specielt med dette Spørgsmaal for Øje. Da jeg imidlertid har Grund til at tro, at der i den nærmeste Fremtid fra Forsøgslaboratoriet vil blive paabegyndt Forsøg, som direkte tager Sigte mod dette Spørgsmaal, kan jeg jo mulig ad Aare komme tilbage til Sagen, saa at de Resultater, jeg nu mener at være komne til, kan blive gaaet nærmere efter i Enkelthederne. Hovedresultatet, som i faa Ord kan udtrykkes saaledes: Æggehvideminimum i Malkekøernes Foder ligger i Forhold til, hvad der hidtil har været antaget, ganske forbavsende lavt nede, tror jeg ikke vil blive rokket, selv om det ogsaa bliver endelig fastsat paa anden Maade og ved andre Tal end dem, jeg nu har fundet.

Idet jeg saa slutter med paa det varmeste at opfordre Forsøgslaboratoriet til at fortsætte sit Arbejde paa en grundig Revision af hele Fodringsspørgsmaalet uden Hensyn til forældede fysiologiske Theorier, vil jeg tillade mig endnu en Gang at citere Professor Kellner:*)

„Fysiologiens gamle Feltskrig: her Æggehvide og der Kulhydrater er jo nutildags endnu ikke forstummet og vil trods alle Calorieberegninger endnu ofte ophidse Sindene. At den dyriske Organisme kunde være saa fuldkommen, at den kan tage Stoffet til sin Funktion efter Omstændighederne fra begge Næringsstofgrupper, det er en Tanke, der, endskjønt den gjentagende er støttet ved Kjendsgerninger, endnu ikke har naaet det Herredømme, som tilkommer den“.

*) Landw. Versuchsstat. B. 44 S. 259.

9. Imødegaaelse af nogle kritiske Bemærkninger af Professor, Dr. Emil Pott, München.

I Anledning af nogle kritiske Bemærkninger, som den bekendte tyske Professor, Dr. Emil Pott, München, har fremsat i en Piece: „das Preisausschreiben betreffend der Kontrollvereine für Milchleistungen“, og som tager Sigte dels imod den Arbejdsmaade (med Hold), der følges ved vore Forsøg og dels imod de ved Forsøgene indvundne Resultater, fremkommer nedenstaaende Redegjørelse, idet her dog skal forudskikkes, at det har været Laboratoriet en Glæde at læse Professor Potts rent saglige Indvendinger, der, som det jo kun var at vente, helt igjennem bærer Vidnesbyrd om alvorlig Stræben efter at komme til Bunds i det for Landbruget saa vel i Tyskland som i Danmark vigtige Spørgsmaal om, hvorledes man paa Grundlag af den theoretiske Indsigt og de praktiske Erfaringer, der i Øjeblikket kan bygges paa, bedst kan beregne Køernes Foderforbrug i Kontrolforeningerne paa en saadan Maade, at Foderforbrug og Mælkeydelse kan jævnføres for forskellige Besætninger.

En Del af de Bemærkninger, Prof. P. fremsætter om vore Forsøg, tyder imidlertid paa, at han paa flere Punkter dels har misforstaaet vore Forsøgsberetninger og dels ikke har skjelnnet tilstrækkelig skarpt mellem det, der fremgaar af disse, og den Foderberegningsmaade, der finder Sted i de danske Kontrolforeninger, f. Eks. naar han taler om Foderværdien af Rug, Gulerødder, Kartofler, Grøntfoder m. m., hvilke Foderstoffer jo, som det vil være danske Læsere bekendt, ikke har været indtagne under vore Fodringsforsøg med Malkekøer. Slige Misforstaaelser finder imidlertid sin naturlige Forklaring i, at vore Beretninger kun foreligger i et saa lidet kjendt Sprog som det danske. Ud over blot at antyde dette skal vi derfor ikke komme nærmere ind derpaa.

Den Del af Professor Potts Udtalelser, som vi ønske at knytte nogle Bemærkninger til, findes Side 13—14 i den ovennævnte Piece og lyder (i Oversættelse), saaledes:

„Muligheden af at beregne de forskellige Virkninger af Foderet er ganske udelukket paa Grund af, at de iagttagne forskellige Mælkeydelser i Løbet af Forsøgstiden i første Linje beror paa Køernes ganske uberegnelige individuelle Forskjelligheder (1*) i Løbet af Laktationstiden. I Betragtning heraf har Forsøgstiden først og fremmest været alt for kort (2); den maatte mindst have omfattet hele Tiden mellem to Kælvninger. Men selv da vilde de beregnede Foder-Erstatningsværdier ikke have været fyldestgørende (maszgeblich), da en og samme Ko udviser forskellig Ydeevne i forskellige Laktationsperioder (3). Desuden maa tages i Betragtning, at et og samme Foderstof kan være af meget forskellig Beskaffenhed (4) og udvise meget uens Virkninger i forskellige Foderblandinger (5). De danske Gruppeforsøg og som Følge deraf de ved dem indvundne Resultater hvile altsaa paa urigtige Forudsætninger. Ubegrundet er ogsaa den Antagelse, at Dyrene i et Hold ved ens Fodring stedse vil give samme Udbytte (6), fordi de i Forberedelsestiden har udvist omtrentlig samme Ydeevne ved et Foder, der paa vedkommende Gaard betragtes som normalt. Man kan jo dog overhovedet ikke exakt tænke sig eller tale om samme Normalfoder for forskellige Dyr, da saadanne kun ganske undtagelsesvis i Længden reagerer ens (7) for samme Foderstof eller Foderblanding. Betegnende for Urigtigheden af de for Forsøgene gjældende Forudsætninger er da ogsaa den Kjendsgjerning, at de forskellige Foderblandinger ofte næppe bevirkede nogen Forskel i Mælkens gennemsnitlige Fedtprocent (8), og væsentlige Forskjelligheder i Tallene for Holdenes Mælkemængde og Legemsvægt kunde oftest kun paavises, naar de sammenlignede Foderblandinger havde været af ret forskelligt Næringsindhold.“

Før vi gaar videre, maa vi først bemærke til Punkt (6), at saaledes som Ordene lyder, kan vi ikke anerkjende den nævnte „Antagelse“ som vor; thi vi forudsætte som bekjendt ikke det anførte. Derimod gaar vi ud fra, at naar to Hold (men ikke de enkelte Køer inden for Holdene) har givet ens Udbytte ved

*) Tallene 1—8, som vi har tilføjet her i Oversættelsen, benyttes for Kortheds Skyld ved Henvisninger i det følgende.

ens Foder i Forberedelsestiden, at de (Holdene) da ogsaa — i alt Fald tilnærmelsesvis — vil gjøre dette i Forsøgstiden, hvis Foderet ikke bliver forandret. Vi vil nu gaa ud fra, at Punkt (6) skal forstaas saaledes, at det er Rigtigheden af denne Forudsætning, Prof. P. vil bestride; thi ellers kommer Punkt (6) slet ikke til at angaa vore Forsøg.

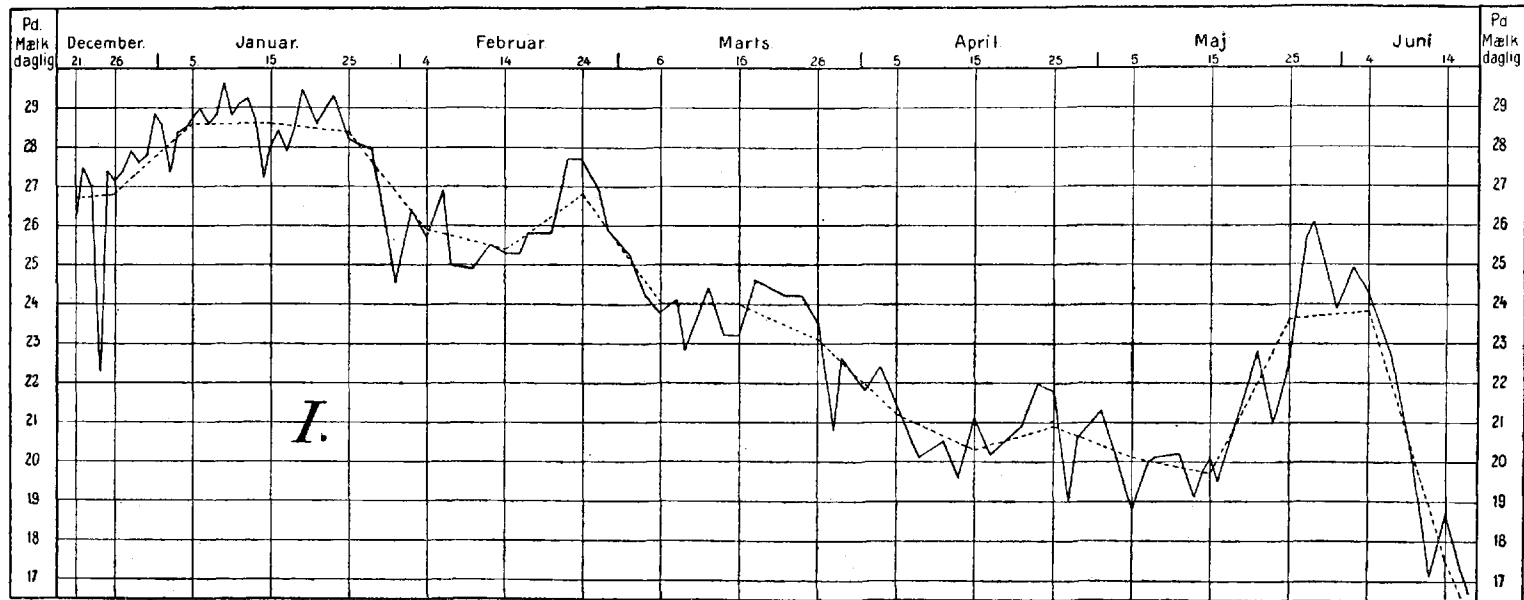
Professor Potts Indvendinger mod Hold-Principet i vore Forsøg kan da, efter Punkt 1—3—6 og 7 samlet, kort udtrykkes saaledes: For samme Foderforandring reagerer den enkelte Ko ganske (og uberegnelig) forskjelligt dels paa forskjellige Trin af Laktationstiden og dels i forskjellige Aar, og kun ganske undtagelsesvis reagerer forskjellige Køer ens; og da det nu er givet, at de enkelte Køer paa et af vore Hold befinde sig paa forskjellige Trin af Laktationstiden, kan Holdene ikke betragtes som ens over for Virkninger af Foderforandringer.

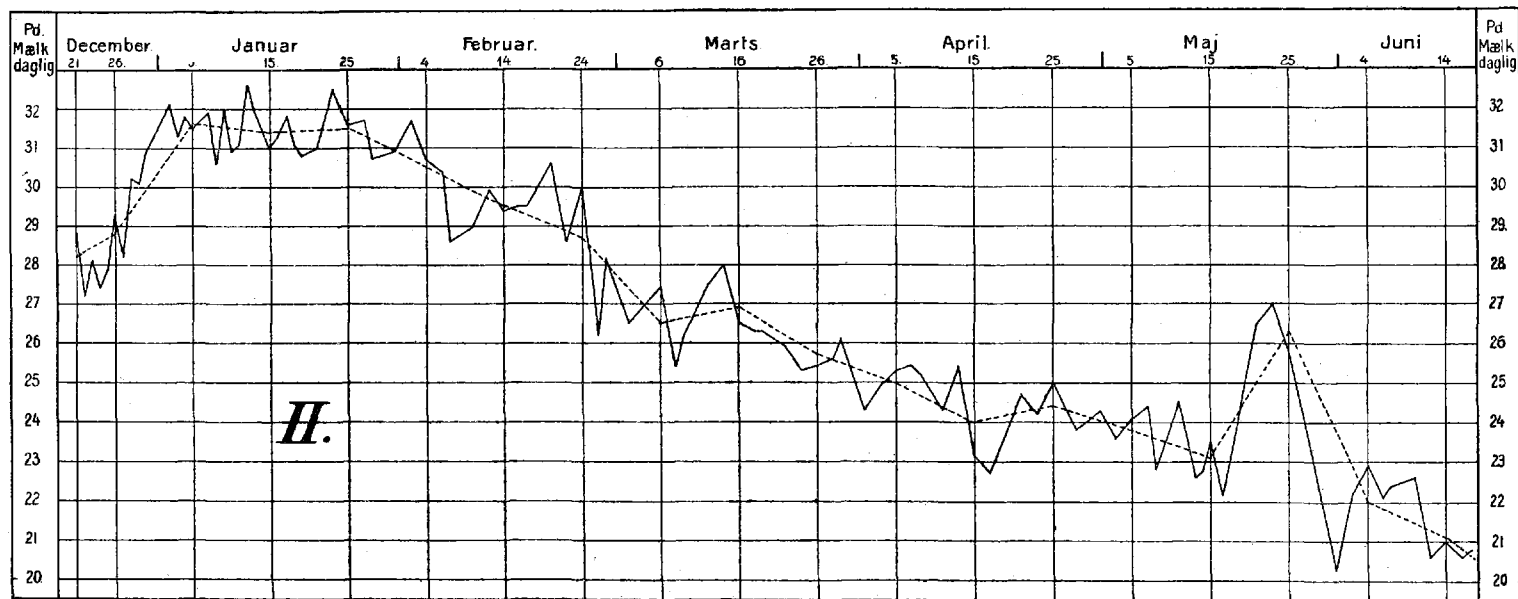
Som det ses, hyler Professor Potts Indvendinger mod vore Hold paa en Betragtning af de enkelte Køer.

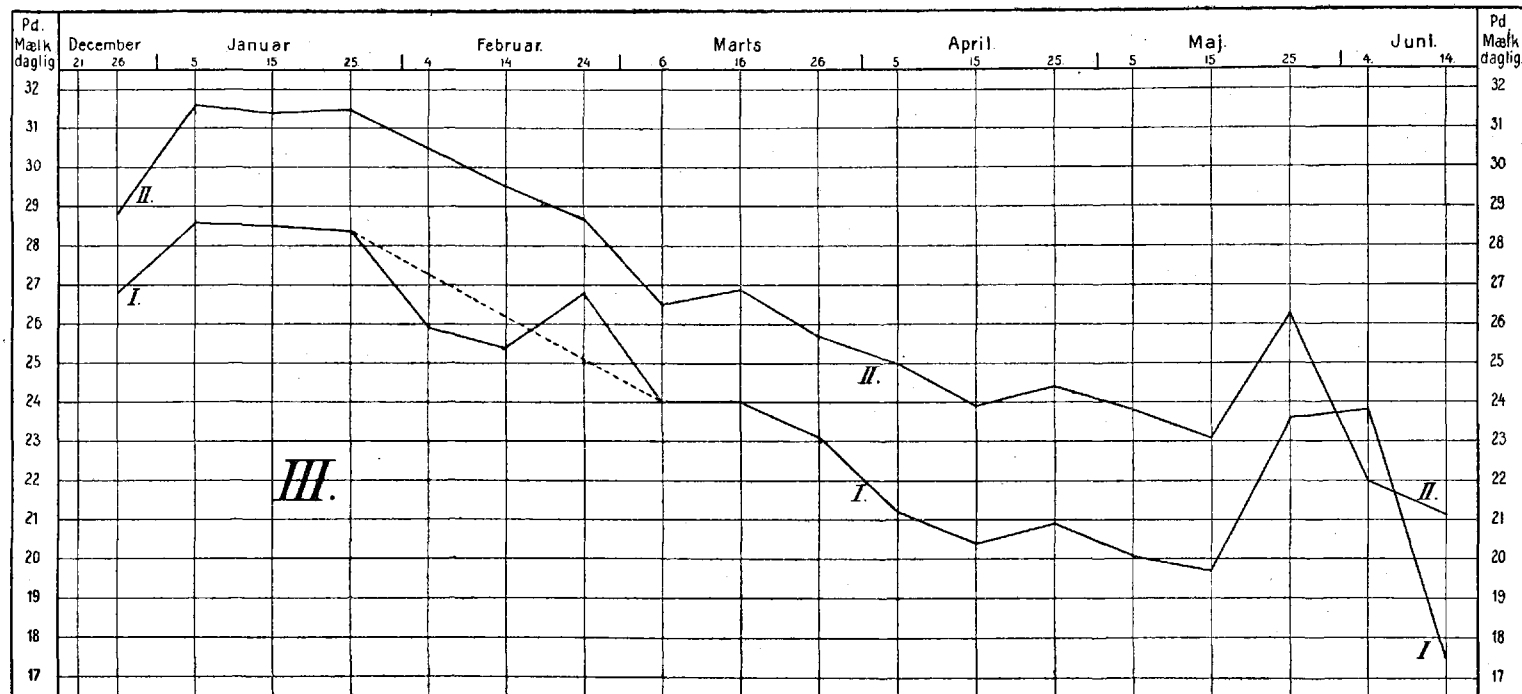
At paavise, hvorledes en og samme Ko paa forskellige Trin af Laktationstiden reagerer over for et Foderstof eller en Foderforandring, vilde være simpelt og let, hvis den Nedgang i Mælkemængde, som normalt finder Sted fra Kælvetid til Goldtid, foregik jævnt, altsaa saaledes, at hvis der ingen Forandringer skete i Foderet, vilde Koens Mælkeydelse, grafisk set, følge en ret Linje. Reaktionen for en Foderforandring vilde da give sig til Kjende ved Mælkekurvens Afvigelser fra den rette Linje; af „Kurveknækkene“, op eller ned, vilde man da direkte kunne se Resultatet, og fremkom der ingen saadanne „Knæk“, da var der heller ingen Virkning.

Men saaledes ligger Sagen nu en Gang ikke. En Koes Mælkekurve er vistnok aldrig en ret Linje. I vort Forsøgsmateriale er vi i Tidens Løb kommen til at raade over Tal til Fremstilling af hen imod 40,000 Mælkekurver for enkelte Køer fra Kælvetid til Goldtid, men vi har blandt disse ikke fundet en eneste, som danner en ret Linje.

I hosstaaende Tavler I og II er fremstillet to saadanne Kurver, og vi har med Flid udsøgt to, der stemmer særlig godt overens. Begge de paagjældende Køer har kælvet samme Dag (13de December), og Undersøgelserne ere paabegyndte den 21de December, altsaa en Uge efter Kælvingen, og ere fortsatte

hele Stalddiden igjennem samt et Stykke ind i Græstiden, til Køerne nærmede sig Goldtiden. Begge Køer stod i samme Stald og fik samme Foderblanding, men paa Grund af den større Mælkemængde fik II et noget større Foder end I. Foderets Sammensætning var nøjagtig den samme hele Stalddiden igjennem, og Foderets Størrelse holdtes uforandret gjennem hele Tiden for hver af Køerne. Undersøgelserne af Mælkens Mængde skete daglig (Morgen og Aften) fra 21de December til 19de Januar, og derefter — med en enkelt Undtagelse — 5 Gange (Morgen og Aften) for hver 10 Dage.

Det fremgaar nu af Kurverne, hvorledes Mælkemængden, grafisk set, idelig bevæger sig i saa skarpe „Knæk“, at Forskjellen fra Dag til Dag endog kan beløbe sig til 4 Pd. og mere, snart op og snart ned. Da alle vore Mælkekurver for enkelte Køer frembyder et lignende Billede, er det klart, at „Knækkene“ er Reglen, de rette Linjer store Undtagelser, hvis de overhovedet findes.

Gjennem hver af disse Mælkekurver er trukket en punkteret Linje, som angiver den gjennemsnitlige Mælkemængde for 10 Dage, nemlig for 5 Dage til hver Side af de i Overskrifterne opførte Dagsangivelser. Det er indlysende, at for jo større Tidsrum Mælken saaledes sammenregnes, desto mindre vil Kurven variere, men ogsaa de punkterede Kurver fremvise store „Knæk“. Og blev Mælkemængden hver 10de Dag bestemt ved en enkelt Prøvemalkning i Stedet for som her ved at beregne Gjennemsnit for 10 Dage af flere Enkeltobservationer, vilde en saadan 10-daglig Mælkekurve frembyde endnu større „Knæk“, end de her punkterede Kurver udviser.

Grunden til disse „Kurveknæk“ under uforandret Foder er naturligvis at søge i, at foruden Foderet er der mangfoldige andre Aarsager, som er medbestemmende for den Mælkemængde, Koen giver ved den enkelte Malkning. Maaske kunde Forholdene (incl. Foderet) tænkes regulerede saaledes, at der fremkom en retlinet Mælkekurve, men dette vilde sikkert frembyde saa store Vanskeligheder, at man maa se bort derfra i Praxis og betragte retlinede Mælkekurver som ikke eksisterende og som umulige at tilvejebringe.

Men nu er det jo klart, at hvis vi paa et eller andet

Tidspunkt foretager en Forandring i en Koes Foder, og vi vil bestemme Foderforandringens Virkning paa Mælkemængden gjennem de Tal, som observeres herfor, saa indgaar i en saadan Observation en Sum af to Virkninger, som egentlig skulde, men ikke kan bestemmes hver for sig, nemlig den Virkning paa Mælkemængden, som er fremkaldt ved Foderforandringen, og den Sum af Virkninger, hvoraf Nedgangen i Mælkemængden uden Foderforandring er betinget. Kaldes for Kortheds Skyld den observerede Forandring i Mælkemængden M , Virkningen af Foderforandringen V , og den naturlige Nedgang i Mælkemængden N , saa bliver

$$M = V + N.$$

Hvis nu M observeres paa forskellige Trin af Laktationsperioden, findes for samme Foderforandring snart et større, snart et mindre M ; maaske kan M en Gang være positiv, en anden Gang negativ, eller $= 0$; med andre Ord: M findes at være en variabel Størrelse. Men er det nu berettiget heraf at slutte, at M 's Variabilitet netop er et Udtryk for Variabiliteten af V (Virkningen af Foderforandringen)? Denne Slutning vilde kun være berettiget, hvis Størrelsen N var konstant, hvilket atter vil sige, at Mælkekurven skulde være retlinet. Da dette imidlertid bevislig ikke er Tilfældet, er Slutningen ikke rigtig, og da tilmed N er saa variabel en Størrelse, at Variationerne, som observeres i M , i de aller fleste Tilfælde med Lethed kan finde deres naturlige Forklaring ved Variationerne i N , saa kan V udmærket godt være konstant, selv om M er variabel.

For at belyse dette nærmere ved et Eksempel fra Praksis, vil vi betragte de to 10 daglige Mælkekurver, som findes paa Tavle III, og som ligefrem er en Overførelse af de punkterede Kurver paa Tavle I og II. Lad os nu antage, at en eller anden Foderforandring f. Eks. en Ombytning af en vis Mængde Korn med samme Mængde Bomuldsfrøkager, altid forøger Mælkemængden, naar Koen befinder sig paa de Trin af Laktationstiden, som Kurven spænder over, og Foderet selvfølgelig forudsættes saaledes sammensat, at der ikke af den Grund er noget til Hinder for Mælkeforøgelsen; — og vi ligeledes antage, at den modsatte Forandring i Foderet under de samme Betingelser altid vil have en Formindskelse af Mælkemængden til Følge; — lad os da undersøge, hvad vi af de frem-

komne Mælkekurver kan slutte med Hensyn til, om Koen paa Grund af individuelle Ejendommeligheder reagerer forskjelligt for samme Foderforandring, naar denne foretages paa forskjellige Tider af Laktationsperioden.

Hvis vi nu tænker os Korn ombyttet med Bomuldsfrøkager den 25. Januar i Ko I's Foder, altsaa paa et Tidspunkt, da Mælkekurven begynder at dale, saa vilde Kurven dale mindre, end den gjør; og bragte vi atter Foderet tilbage til det oprindelige den 14. Februar, vilde derved bevirkes en Formindskelse af Mælkemængden, som vilde modvirke den Stigning i Kurven, som ses at tage sin Begyndelse den sidstnævnte Dag; og der er jo intet til Hinder for at tænke sig Variationerne i Foderet afpassede saaledes, at de nedadvendende „Kurveknæk“ den 4. og 14. Februar og det opadvendende den 24. Februar kom til at forsvinde, saa at Kurven over det paagældende Stykke blev retlinet, saaledes som det er antydnet ved den punkterede Linje, der er trukken fra 25. Januar til 6. Marts. Man havde saaledes observeret et jævnt dalende Kurvestykke, uden „Knæk“, og maatte altsaa slutte, at Foderforandringerne ingen Virkning havde udøvet, hvilket under den givne Forudsætning var fejl. og rent bortset fra denne var ulogisk, da det observerede lige saa godt kunde forklares ved, at Foderforandringerne havde udlignet den variable Nedgang i Mælkemængden.

Tænker vi os derimod under samme Forudsætning som før Korn ombyttet med Bomuldsfrøkager i Ko I's Foder den 14de Februar, da denne Kos Mælkemængde uden Foderforandring — saaledes som det ses af Kurven — var i Stigning, og Foderet atter den 24de Februar bragt tilbage til det oprindelige, vilde der frembyde sig et helt andet Kurvebillede end nys omtalt; Kurven vilde da faa et meget skarpt opadgaagende „Knæk“ den 24de Februar, og man maatte slutte, at Koen havde reageret for Foderforandringen, hvilken Slutning var lige saa uberettiget som den forrige.

Det bliver heraf klart, at selv om Koen paa de to forskjellige Tider af Laktationstiden i Virkeligheden havde reageret ganske ens for samme Foderforandring, kunde dette give sig et meget forskjelligt Udtryk i de observerede Forandringer i Mælkemængden, og det bliver altsaa urigtigt at betragte de sidste som et Udtryk for den første.

Hvis vi nu i Stedet for én Ko tænker os to Køer, hvis Mælkekurver ved ens Foder var congruente, saa blev Sagen atter let og simpel, selv om disse Kurver ikke var retlinede, men havde en hvilken som helst Form. Naar man i saa Tilfælde foretog en Forandring i den ene Koes Foder, medens den andens holdtes konstant, og samtidig iagttog Forandringen i Differencerne i Køernes Mælkemængder, vilde denne være et Udtryk for Virkningen af Foderforandringen. Kaldes som før Forandringerne i Mælkemængderne M_1 og M_2 vilde: $M_1 \div M_2$ større, lig eller mindre end 0 være et Udtryk for henholdsvis en positiv, ingen eller en negativ Virkning af en Forandring i Foderet til Ko I, naar Ko II's Foder var holdt konstant.

Men lige saa vanskeligt som det er at tilvejebringe en retlinet Mælkekurve, lige saa vanskeligt bliver det at tilvejebringe to congruente Mælkekurver for enkelte Køer; og selv om man kunde finde saadanne, naar man havde Tallene for Mælkemængderne gennem hele Laktationstiden liggende for sig, saa vilde det jo ved Laktationstidens Begyndelse, altsaa paa det Tidspunkt, da Køerne skulde benyttes til Forsøg, være aldeles umuligt at vide noget om, hvorvidt de to Kurver vilde blive congruente eller ej.

Vil vi altsaa af Differencerne i de to Køers Mælkemængder søge et Udtryk for Virkningen af en Foderforandring, faar vi med de samme Betegnelser som før:

$$M_1 = V_1 + N_1$$

$$M_2 = V_2 + N_2$$

$$\text{Forskjel: } D = M_1 \div M_2 = (V_1 \div V_2) + (N_1 \div N_2)$$

Men her gjælder det samme som før: Ligesom Størrelsen N ikke var konstant, saaledes heller ikke Differencen $N_1 \div N_2$ her, hvoraf altsaa følger, at $V_1 \div V_2$ meget godt kan være konstant, fordi D iagttages som variabel. Med andre Ord: selv om to Køer tilsyneladende reagerer forskjelligt for samme Foderforandring, kan Virkningen meget godt være den samme i begge Tilfælde, og selv om der ingen Virkning iagttages, idet D findes $= 0$, kan deraf ikke slutes, at Virkningen $V_1 \div V_2$ er $= 0$; idet D ogsaa bliver $= 0$, naar $V_1 \div V_2 = N_2 \div N_1$, altsaa: Ved Sammenligning mellem to Køers Mælkemængder iagttages ingen Virkning af en Forandring i Foderet,

naar Forskjellen mellem den naturlige, af Foderet uafhængige Nedgang i Mælkemængden er lige stor med Virkningen af Foderforandringen, men gaar i modsat Retning.

Ud fra det her fremsatte vil vi nu sammenligne de to Kurver paa Tavle III. Tænke vi os nu som før omtalt Ombytningen af Korn med Bomuldsfrøkager foretaget i Ko I's Foder den 25de Januar, og Foderet ført tilbage til det oprindelige den 14de Februar, medens Ko II's Foder holdtes konstant, og vi saa af Forskjellen i de to Køers Mælkeydelse vil udlede noget om Virkningen af den foretagne Foderforandring, er det indlysende, at da Kurve II fra 25de Januar til 6te Marts er meget nær parallel med det tidligere betragtede punkterede Kurvestykke for Ko I, maatte der — nu som før — sluttes, at Ko I ikke havde reageret for Foderforandringen.

Helt anderledes stiller Sagen sig derimod, hvis de samme Forandringer blev foretagne i Ko II's Foder henholdsvis 25de Januar og 14de Februar, medens Ko I's Foder holdtes konstant. Kurve II vilde da være stegen (absolut eller relativt) fra 25de Januar og fremad, og de to Kurver vilde altsaa skilles fra hinanden for atter at nærme sig til hinanden fra 14de til 24de Februar, og man maatte altsaa slutte, at Ko II havde reageret for Foderforandringen.

Altsaa: selv om to Køer i Virkeligheden reagerer fuldstændig ens for en eller anden Foderforandring, kan dette give sig et helt forskjelligt Udtryk i Forandringerne i Mælkemængden, og det er altsaa urigtigt at betragte disse sidste som et Udtryk for Virkningen af Foderforandringen.

En Sammenligning mellem de to Mælkekurver paa Tavle III viser, at Kurverne ere parallelle indtil 25de Januar og fra 24de Februar og fremad, derimod ikke i Tiden mellem 25de Januar og 24de Februar; i dette Tidsrum har Ko I reageret for et eller andet, og det er rimeligvis Temperaturen, der her spiller en Rolle.

Efter Observationer, der anstilledes daglig Morgen og Aften, var Temperaturen i Gjennemsnit for 10 Dage (5 Dage før og efter nedenstaaende Dagsangivelser, der er de samme som paa Tavlerne) henholdsvis ude i det fri og inde i Stalden følgende:

	Temperatur ude:	Temperatur i Stalden:
25de December.....	3.7 ° C.	14.2 ° C.
5te Januar.....	÷ 0.5 —	11.5 —
15de —	0.9 —	13.3 —
25de —	÷ 5.4 —	11.1 —
4de Februar	÷ 6.0 —	9.7 —
14de —	÷ 8.6 —	11.1 —
24de —	÷ 2.5 —	13.6 —
6te Marts.....	÷ 2.1 —	13.3 —
16de —	2.2 —	14.7 —
26de —	5.1 —	16.0 —

Det ses heraf, at den store Nedgang i Mælkemængde for Ko I netop falder sammen med den stærke Frostperiode, som indtraf samtidig (25de Januar—24de Februar); efter at denne er ophørt, bliver de to Kurver atter parallelle, som de var før. Da begge Køer stod i samme Stald og var underkastet de samme Temperaturforhold, er her rimeligvis et Udslag af de „individuelle Ejendommeligheder“ saaledes, at Ko I har vist sig mere „kuldsvær“ end Ko II.

Men enten nu Aarsagen til Uregelmæssigheden i Ko I's Mælkekurve er den her antydede, eller den maa søges i andre Forhold, er det sikkert, at Uregelmæssigheden, som jo faktisk er til Stede til Trods for, at der ingen Forandring skete i Foderet, vil bringe „Kurveknækkene“ til at give et ganske falsk Billede af Foderets Virkning paa denne Koes Mælkeydelse.

Hvis nu Forklaringen til de højst forskellige Resultater, der saaledes kan opnaas, skal søges i Køernes „individuelle Ejendommeligheder“, maa der skjælnes skarpt mellem to Ting: Enten er Aarsagen at søge i, at Køerne virkelig, — som Professor Pott udtaler, — paa Grund af „individuelle Ejendommeligheder“ reagerer forskjelligt for samme Foderforandring, eller i, at Køernes Nedgang i Mælkemængde af samme Grund ikke varierer ens. I første Tilfælde maa forudsættes, at $N_1 \div N_2$ er en i det væsentligste konstant Størrelse, i sidste Tilfælde derimod, at $N_1 \div N_2$ er variabel. Men da det sidste, som tidligere paavist er Tilfældet, det første derimod ikke, og da Variationerne i $N_1 \div N_2$ tilmed er saa store, at de let kan

forklare de fundne Forskjelligheder i M, bliver det rigtigst at søge Aarsagen hertil i, at Køerne paa Grund af „individuelle Ejendommeligheder“ ikke følges ad i Nedgang i Mælkemængde, altsaa i Mælkekurvernes tilfældige, incongruente Form.

Foruden Køernes „individuelle Ejendommeligheder“ maa en Del andre Aarsager, der i det enkelte er lige saa ukjendte, antages at være medvirkende her, saasom Temperatur, Velbefindende, Brunst o. m. a., altsaa alle saadanne forstyrrende Indvirkninger, som ikke kan udelukkes, og som maa henregnes under Begrebet „tilfældige Forsøgsfejl“. Saa længe disse ikke paa anden Maade kan fjernes, maa man søge dem saa vidt muligt uskadeliggjorte paa den sædvanlige Maade ved at anstille mange Forsøg, eller, — hvad her væsentlig bliver det samme, — ved at gjøre Forsøg med Samlinger af Køer (Hold) i Stedet for med enkelte Køer, og særlig skulde derved jo opnaas at faa den forstyrrende uens Nedgang i Mælkemængden, altsaa Størrelsen $N_1 \div N_2$, udvisket, med andre Ord at faa tilvejebragt kongruente Mælkekurver.

Vore Hold dannes jo paa den nok som bekjendte Maade: Af to Køer a_1 og b_1 , der er saa ens som muligt i Mælkemængde, Kælvetid, Alder, Trivsel o. s. v., sættes den ene paa Hold A, den anden paa Hold B. Dernæst anbringes to andre indbyrdes ens Køer a_2 og b_2 paa samme Maade, og saaledes fortsættes, til det attraaede Antal, i Reglen 10 Køer paa hvert Hold, er naaet. Nu kan det gjerne være, at naar der er gaaet en Tid, saa er a_1 ulig med b_1 , a_2 ulig med b_2 o. s. v. i de Forhold, som forandrer sig i Tidens Løb, men derfor kan f. Eks. Mælkemængden

paa Hold A = $\frac{a_1 + a_2 + \dots + a_n}{n}$ godt være lig med Mælkemængden paa Hold B = $\frac{b_1 + b_2 + \dots + b_n}{n}$; og vedbliver

denne Lighed at holde sig gjennem længere Tid til Trods for Ulighederne mellem de enkelte Par a_1 og b_1 — a_2 og b_2 o. s. v., da er Hensigten naaet, idet de to Hold da er at betragte som to „Middelkøer“ med congruente Mælkekurver. Og da nu Størrelsen $N_1 \div N_2$ for disse to Hold er reduceret til 0, bliver den til enhver Tid iagttagne Forskjel (D) i Mælkemængde et Udtryk for Virkningen $V_1 \div V_2$ af det forskellige Foder, eller, da V_2 er = 0, naar der ingen Forandring er gjort i det

ene Holds Foder, bliver $D = V_1$ et Udtryk for Virkningen af den Forandring, som er foretaget i Foderet til Hold I.

Alt dette gjælder selvfølgelig kun under Forudsætning af, at der virkelig ved Hjælp af Holdene kan dannes congruente Mælkekurver. Vi vil undersøge dette Spørgsmaal nærmere.

Før Fjord gik i Gang med sine Fodringsforsøg med Malkekøer, lod han paa nogle Gaarde (Sanderumgaard, Duelund og Rosvang) foretage Undersøgelser af enkelte Køers Mælk ved ens Fodring netop for at undersøge, om Køerne, efter at Resultaterne af Undersøgelserne gjennem hele Staldtiden forelaa, kunde stilles sammen i Hold med congruente Mælkekurver, og hvor mange Køer det i saa Fald var nødvendigt at anbringe paa hvert Hold. Disse Forsøg er ikke blevne offentliggjorte, da de kun skulde være til Vejledning under Etableringen af de egentlige Forsøg. Før disse paabegyndtes, var det imidlertid Hensigten at foretage endnu en indledende Forsøgsrække, ved hvilken Holdene skulde dannes og stilles sammen i Stalden paa et tidligt Trin af Laktationstiden for saa at blive staaende paa ens Foder Staldtiden ud, hvorved det kunde konstateres, om de saaledes dannede Hold vilde ved blive at følges ad eller ej. Disse Forsøg, der kan betegnes som „Nøjagtighedsforsøg“, kom imidlertid ikke til Udførelse paa Grund af, at der paa det Tidspunkt fra Landbrugets Side meget stærkt blev fremsat Ønsket om, at Fjord snarest muligt tog Roespørgsmaalet op til Undersøgelse. Efter Tilendebringelsen af hver af de tre første Forsøgsrækker stillede Fjord under sine Forhandlinger med Forsøgsværterne m. fl. gjentagne Gange Forslag om at gaa over til de nys nævnte „Nøjagtighedsforsøg“ med ens Fodring af Holdene, men det blev ikke gennemført; man foretrak at fortsætte med Forsøg med Sammenligninger af forskellige Foderstoffer.

Da det saa nogle Aar efter bragtes i Forslag at foretage Forsøg med Sammenligning mellem Blandsæd og Hvede, var en af Grundene til, at Laboratoriet gjerne gik ind paa denne Forsøgsrække, den, at der derved tillige kunde naas noget i Retning af de manglende „Nøjagtighedsforsøg“. Det maa jo nemlig indrømmes, at Blandsæd og Hvede er to Foderstoffer, der i alle Henseender staar hinanden saa nær, at det paa Forhaand maatte ventes, at Resultatet vilde blive, at der intet Udslag fremkom. Men Spørgsmaalet var nu, hvor „nøjagtigt“

dette vilde give sig Udtryk. Det kunde jo nemlig ikke ventes, at Resultatet vilde blive nøjagtig = 0 paa hver enkelt Gaard, men at der vilde fremkomme Afvigelser snart i den ene og snart i den anden Retning; men hvor store?

Tab. XXVIII. Nøjagtighedsforsøget paa Sanderumgaard.

(Laboratoriets 39te Beretning.)	Periode Nr.	Pd. Mælk daglig pr. Ko i Gjennem- snit for 10 Køer.			Relativ Mælke- mængde for Holdet (A = 100).		
		A	B	C	A	B	C
Forberedelsestid.							
21 Dec.—31 Dec. 1894.	1	26.5	26.3	26.5	100	99.2	100.0
31 Dec.—10 Jan. 1895.	2	25.7	25.6	25.7	100	99.6	100.0
10 Jan.—20 Jan. 1895.	3	25.2	25.3	25.1	100	100.4	99.6
Overgangstid (1).							
20 Jan.—30 Jan. 1895.	4	24.0	24.6	24.1	100	102.5	100.4
Forsøgstid,							
29 Jan.—8 Febr. 1895.	5	22.8	23.3	22.8	100	102.2	100.0
8 Febr.—18 Febr. —	6	21.8	22.5	21.9	100	103.2	100.5
18 Febr.—28 Febr. —	7	22.0	22.7	21.8	100	103.2	99.1
28 Febr.—10 Marts —	8	20.7	21.1	20.4	100	101.9	96.6
10 Marts—20 Marts —	9	20.3	20.8	20.0	100	102.5	98.5
20 Marts—30 Marts —	10	19.9	20.7	20.3	100	104.0	102.0
Overgangstid (2).							
30 Marts—9 April 1895	11	19.7	20.3	19.9	100	103.0	101.0
Eftertid.							
9 April—19 April 1895	12	19.1	19.8	19.7	100	103.7	103.1
19 April—29 April —	13	19.2	20.0	19.8	100	104.2	103.1
29 April—9 Maj —	14	18.5	19.4	19.5	100	104.9	105.4
9 Maj—19 Maj —	15	18.3	19.1	19.0	100	104.4	103.8
Gjennemsnit af:							
Forberedelsestid	1—3	25.8	25.7	25.8	100	99.6	100.0
Forsøgstid	5—10	21.3	21.9	21.2	100	102.8	99.5
Eftertid	12—15	18.8	19.6	19.5	100	104.3	103.7
Hele Tiden efter Holdenæs Dannelse	4—15	20.5	21.2	20.8	100	103.4	101.5

I Tab. XXVIII er nu opført Tallene for Mælkemængde fra ét af de herhen hørende Forsøg, nemlig Sanderumgaard 1894—95 (Laboratoriets 39te Beretning). Der findes 3 Hold, og i de 3 første Kolonner af Tab. XXVIII er opført Pd. Mælk daglig pr. Ko i Gjennemsnit for Holdet (10 Køer), altsaa de Størrelser, der foran er betegnet ved $A = \frac{a_1 + a_2 \dots a_{10}}{10}$ o. s. v.

I de 3 sidste Kolonner er Mælkemængden udtrykt relativt i Forhold til Mælkemængden for Hold A.

For at de tre Mælkekurver skulde være congruente, maatte Tallene i de 2 sidste Kolonner over alt have været netop 100. Dette er nu ikke Tilfældet; det ses, at Hold B straks efter Forberedelsestidens Slutning er gaaet nogle faa pCt. over A og har efterhaanden forøget Afstanden lidt, indtil det ved Slutningen af Eftertiden er naaet ca. $4\frac{1}{2}$ pCt. over A. I Gjennemsnit for Forsøgstiden er Forskjellen paa A og B 2,8 pCt. og i Gjennemsnit for hele den Tid, der er hengaaet efter Holdenes Dannelse, er Forskjellen ca. $3\frac{1}{2}$ pCt. — Hold C stemmer bedre; her svinger Tallene i Forsøgstiden omkring 100, saa at Mælkekurverne for A og C er meget nær congruente; først i Eftertiden skiller Holdene sig noget ad.

Sanderumgaardforsøget er med Hensyn til Afvigelser mellem Holdene noget nær et Udtryk for, hvad der i den Henseende gjennemsnitlig har fundet Sted i den paagældende Forsøgsrække. Ved Ourupgaardforsøget paa samme Række er alle tre Mælkekurver meget nær ganske congruente, men paa den anden Side er der i Modsætning hertil større Afvigelser paa Wedellsborgforsøget; her stige Afvigelserne i de enkelte Perioder endog til ca. 10 pCt. og er i Gjennemsnit for Forsøgstiden ca. 6 pCt. for et af Holdene.

I Tab. XXIX er samlet Gjennemsnitstallene for Forsøgstiden fra de enkelte Forsøg, og tillige er beregnet Afvigelserne mellem Holdene indbyrdes, udtrykt i pCt. af hele Mælkemængden. Disse Tal skulde altsaa være 0 overalt, hvad de jo ikke er, men de give nu et Udtryk for de Fejl, hvormed der maa regnes ved vore Hold. Det ses, at den største Afvigelse, der er fremkommen i det enkelte Forsøg, er ca. 6 pCt. Saaledes som Holdene grupperersig, svinger Middelfavignelsen i de enkelte Forsøg omkring ved 2 à 3 pCt., og Middelfejlen paa Gjennemsnittet ligger

ved ca. 1 pCt. Grupperes Holdene om saaledes, at de største Afvigelser overalt falde paa samme Hold, bliver Middelfejlens i de enkelte Forsøg ca. $3\frac{1}{2}$ pCt., og Middelfejlen paa Gjennemsnittet ca. $1\frac{1}{2}$ pCt.

Tab. XXIX. Nøjagtighedsforsøg. Alle Gaarde i Forsøgstid.

(Laboratoriets 39te Beretning.)	Pd. Mælk daglig pr. Kø i Gjennem- snit for 10 Køer.			Forskjel i Holdenes Mælkemængde udtrykt i pCt. af hele Mælke- mængden.		
	A	B	C	A ÷ B	B ÷ C	C ÷ A
Ourupgaard	22.2	22.3	22.4	÷ 0.5	÷ 0.4	+ 0.9
Sanderumgaard	21.3	21.9	21.2	÷ 2.8	+ 3.2	÷ 0.5
Kjærsgaard	22.2	21.9	22.6	+ 1.4	÷ 3.2	+ 1.8
Wedellsborg	22.1	20.8	21.5	+ 5.9	÷ 3.4	÷ 2.8
Rosvang	27.1	26.6	27.7	+ 1.8	÷ 4.1	+ 2.2
Sdr. Elkjær	23.0	23.0	23.5	0.0	÷ 2.2	+ 2.1
Gjennemsnit	23.0	22.8	23.2	+ 0.9	÷ 1.8	+ 0.9
Største Afvigelse	—	—	—	5.9	4.1	2.8
Middelfejl	—	—	—	2.8	3.0	1.7
Middelfejl paa Gjennemsnit	—	—	—	1.3	1.3	0.8

Selv om vi nu ser bort fra, at disse Afvigelser delvis kan skyldes, at de tre Hold, som før nævnt, ikke er ensfodrede, og betragter de saaledes fundne Afvigelser som et Udtryk for hvad der finder Sted ved vore Hold, er der ikke Tvivl om, at den Nøjagtighed, som fremgaar af disse Tal, er tilstrækkelig over for den Nøjagtighed, hvormed der i det hele kan regnes i det praktiske Landbrug. Og der er heller ingen Tvivl om, at der ikke vilde være vundet noget ved i Stedet for med Hold at gøre Forsøg med enkelte Køer; thi Afvigelserne vilde da let blive saa store mellem de enkelte Forsøg, at disse vanskelig lod sig sammenarbejde til et Hele, hvorhos saa det Spørgsmaal vilde frembyde sig, hvorvidt saa-

danne enkelte Køer kunde betragtes som et Udtryk for den „Middelko“, som der dog indtil videre maa regnes med over for særdeles mange Spørgsmaal i Praxis.

Overfor de øvrige Punkter i Professor Potts Bemærkninger kan vi fatte os i stor Korthed. At Forsøgstiden har været for kort (Punkt 2), kan vi ikke indrømme; thi det fremgaar af alle vore Forsøg, at Reglen er den, at det Udslag, som er fremkommen i en eller anden Retning, i det aller væsentligste har vist sig strax, har naaet sin fulde Størrelse i Løbet af de første 10-daglige Perioder og har derefter, med nogle Svingninger, holdt sig i Resten af Forsøgstiden. Men i saa Fald vilde det jo ikke være til nogen Nytte at gjøre Forsøgstiden længere.

At samme Ko kan udvise forskjellig Ydeevne i forskjellige Laktationsperioder (Punkt 3) er rigtigt; men deraf følger jo dog ikke, at den reagerer forskjelligt for samme Foderforandring, og andet er der i denne Henseende ikke Brug for, naar Foderstofferne relative Værdi skal vurderes gennem Holdene. Den „Middelko“, der repræsenteres ved Holdene, maa jo netop helst være fremgaaet af Køer i forskjellige Laktationsperioder, saaledes som det faktisk finder Sted ved Holdenes Dannelse.

At samme Foderstof kan øve uens Virkninger i forskjellige Foderblandinger (Punkt 5), er ogsaa indrømmet, og det fremgaar bl. a. tydeligt af det Afsnit i foranstaaende Beretning, hvor Ombytningen af Korn og Bomuldsfrøkager omtales. Men dette udelukker jo ikke, at der gives visse, om man saa maa sige „Middelfoderblandinger“, hvori der findes en rigelig Mængde af alle de for Køernes Ydelser nødvendige Næringsstoffer, og hvori en Ombytning af forskjellige Fodermidler efter visse Forholdstal ikke forandrer Ydelsen mere, end at der i Praxis kan ses bort derfra ved Vurdering af Foderstofferne i Forhold til hinanden. Det er netop saadanne Foderblandinger, der i det langt overvejende Antal Tilfælde anvendes i det danske Landbrug, og det er kun i saadanne Foderblandinger vore Erstatningstal finder Anvendelse.

At samme Foderstof kan være af meget forskjellig Beskaffenhed (Punkt 4) og som Følge deraf have en forskjellig Foder værdi, er selvfølgelig rigtigt; men denne Indvending rammer ikke specielt vore Erstatningstal men lige saa vel de paa Gjen-

nemsnitsanalyser hvilende kemiske Formler, hvorefter man har forsøgt at angive Foderstoffernes Værdi. Med Hensyn til denne Maade at beregne Foderstoffernes Værdi paa tro vi os for øvrigt at være i fuldeste Overensstemmelse med Professor Pott, naar han et andet Sted i Piecen udtaler (i Oversættelse) følgende:

„Om en Beregning af Foderforbruget efter kemisk-fysiologiske Grundsætninger kunde der paa Forhaand ikke være Tale, da Ernæringsfysiologien og Foderstokkemien langt fra staar paa et saadant Trin, at et Foder- og Næringsstofs Brugsværdi ved Hjælp deraf kan beregnes“.

I Punkt (8) endelig finder Professor Pott et indirekte Bevis for, at der maa være noget urigtigt ved vor Arbejdsmaade, deri, at Fedtprocenten i Holdenes Mælk ikke forandrer sig kjendeligt ved de forskjellige Foderblandinger. — Berettigelsen heraf maa vi bestemt bestride. — Det gaar imidlertid her som ved Mælkemængden, at man let lader sig skuffe af de Svingninger, som den enkelte Koes Fedtprocent undergaar i Løbet af Laktationstiden, og er udsat for at tyde disse som Virkninger af Foderet. Men naar nu disse Svingninger foregaar parallelt ikke alene for Holdene, men i Hovedsagen ogsaa for de enkelte Køer baade før og efter en Foderforandring, er det urigtigt at tyde dem som Virkninger af Foderet. Det er jo da ogsaa en Kjendsgjerning, at den tidligere almindelige Opfattelse, at Mælkens Fedtprocent i væsentlig Grad paavirkes af Foderet, mere og mere forlades saa vel i Theori som i Praxis.

At der dog alt i alt ikke kan være saa grumme stor Uoverensstemmelse mellem Professor Potts og vor Opfattelse, fremgaar da ogsaa af hans Udtalelse om, at „Sammenligninger mellem opnaaet Udbytte eller relative Ydelser kan for øvrigt ogsaa gjøres ved Regning med danske Foderenheder“, skjønt Prof. P. foretrækker at lægge Foderstoffernes Pengeværdi til Grund ved saadanne Sammenligninger, hvilket han derefter i den følgende Del af Piecen søger nærmere at begrunde.

10. Hovedtabellerne

til 13de og 14de Aars Fodringsforsøg med Malkekøer.

1899—1900 og 1900—1901.

Disse, der findes trykt i det efterfølgende, indeholde de ved Forsøgene indvundne Tal, opstillede skematisk. Saa godt som alle Tal i Hovedtabellerne ere Gjennemsnitstal, idet der af de daglige Observationer for hvert Hold eller for hver enkelt Ko er beregnet i Gjennemsnit for 1 Ko i 10 Dage. At opføre selve de observerede Tal vilde forøge Hovedtabellernes Omfang til ca. det 10-dobbelte, og Oversigten vilde formentlig tabe derved. Tabellerne ere nummererede fra 1—49, hvorhos der ved Betegnelsen a og b stadig skjælnes mellem Forsøgene i 1899—00 (a) og 1900—01 (b). Til nærmere Orientering i disse Tabeller tjene efterfølgende Bemærkninger:

Tabel 1—6

indeholde de Undersøgelser og Oplysninger, hvorefter Fordeelingen af Kørne i Hold fandt Sted. Af Overskrifterne til de enkelte Kolonner vil fremgaa, hvad Tallene deri angive; her skal blot tilføjes, at skjønt der, som tidligere omtalt, i Forberedelsestid kun er foretaget kemiske Analyser af Holdenes Mælk i sidste Periode, er der dog i 3die Spalte opført „Kvint Fedt“. Denne Fedtmængde i hver enkelt Koes Mælk er beregnet af Mælkefedmen, bestemt ved Fjords Kontrolcentrifuge eller Gerbers Apparat, og for Flødeprocenten er Omregningen til Fedt sket efter Tab. I i Fjords Tabelværk.

Selv om der, efter at den 1ste Fordeling af Køerne havde fundet Sted, senere i Forberedelsestiden maatte foretages Omfordelinger, var det dog muligt at regne tilbage til Holdenes Sæmmensætning i de forudgaaende Perioder, da Undersøgelserne bleve foretagne med hver enkelt Koes Mælk.

Til Belysning af de Uoverensstemmelser, der findes mellem de enkelte Køer paa samme Hold, fremsættes følgende:

Betegnes Holdets Gjennemsnitstal ved μ_1 , Observationen for den enkelte Ko ved o , og man ved μ_2 betegner Middeltallet $\frac{\Sigma(\mu_1 - o)^2}{n}$, hvor n betyder Antallet af Køer paa et Hold, saa er det, der her og i det foregaaende er kaldt „Middelfvigelse“, defineret ved $\sqrt{\mu_2}$. I det følgende betegnes denne Størrelse ved Afvigelse 1 (kort A_1).

Afvigelsen mellem de enkelte Køer paa Holdet kan ogsaa belyses ved den numeriske Værdi af $\frac{\Sigma(\mu_1 - o)}{n}$. Denne Størrelse betegnes ved A_2 .

I de følgende Tabeller er disse Afvigelser beregnede for Mælkemængde, Alder, Legemvægt og Kælvetid i Forberedelsestid.

Tab. XXX.	Forsøg Nr.	Middelfvigelse fra Holdets Gjennemsnit i Forberedelsestid.							
		Afvigelse A_1 .				Afvigelse A_2 .			
		A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
1. Pd. Mælk daglig pr. Ko ved Fordelingen.									
Bregentved	1	3.7	3.9	4.2	4.5	2.9	2.9	3.7	3.7
Sanderumgaard	2	3.2	3.0	2.6	3.1	2.4	2.1	2.1	2.2
Kjærsgaard	3	4.5	3.7	3.2	3.6	4.1	3.4	3.0	3.2
Wedellsborg	4	—	3.6	5.1	4.8	—	2.9	4.5	3.8
Rosvang	5	—	7.5	4.9	4.9	—	6.0	3.4	3.6
Langholt	6	—	5.9	5.6	6.5	—	4.7	4.2	5.8
Bregentved	7	4.7	4.7	4.1	6.7	4.1	4.1	3.6	4.7
Sanderumgaard	8	4.3	3.3	3.6	4.2	3.3	2.7	3.2	3.4
Kjærsgaard	9	2.8	3.8	3.2	4.4	2.6	3.4	2.8	3.4
Tybrind	10	4.1	3.6	3.8	3.2	3.0	2.6	3.2	2.5
Rosvang	11	6.1	4.9	4.7	4.3	4.3	4.1	3.9	3.6
Langholt	12	6.9	4.6	5.1	5.0	4.8	4.5	5.1	5.0
Gjennemsnit af 9 Forsøg.	—	4.5	4.0	3.8	4.3	3.5	3.3	3.4	3.5
— 12 —	—	—	4.3	4.2	4.6	—	3.6	3.6	3.7

Tab. XXX (fortsat).	Forsøg Nr.	Middelafrvigelse fra Holdets Gjennemsnit i Forberedelsestid.							
		Afrvigelse A ₁ .				Afrvigelse A ₂ .			
		A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
2. Køernes Alder (Aar).									
Bregentved	1	1.3	1.4	2.1	2.0	0.9	1.1	1.6	1.5
Sanderumgaard	2	3.1	3.5	2.6	2.9	2.8	3.3	2.3	2.5
Kjærsgaard	3	3.4	3.0	1.6	2.0	2.7	2.8	1.5	1.7
Wedellsborg	4	—	2.5	2.5	2.0	—	2.0	2.2	1.3
Rosvang	5	—	2.7	2.9	2.8	—	2.1	2.7	2.6
Langholt	6	—	2.5	2.0	2.7	—	1.9	1.7	2.2
Bregentved	7	1.7	2.1	1.7	2.1	1.5	1.6	1.5	1.9
Sanderumgaard	8	2.1	3.6	2.3	3.1	1.7	3.3	2.0	2.5
Kjærsgaard	9	2.3	2.5	3.6	3.4	1.9	2.2	2.7	2.7
Tybrind	10	2.2	2.5	2.7	2.3	1.8	2.2	2.0	2.0
Rosvang	11	3.5	3.0	3.0	3.3	3.1	2.4	2.8	3.4
Langholt	12	1.8	3.1	2.8	2.4	1.5	2.7	2.3	2.1
Gjennemsnit af 9 Forsøg.	—	2.4	2.7	2.5	2.6	2.0	2.4	2.1	2.3
— - 12 —	—	—	2.7	2.5	2.6	—	2.3	2.1	2.2
3. Legemsvægt (Pd.).									
Bregentved	1	64	80	52	107	52	63	45	92
Sanderumgaard	2	65	101	60	70	47	75	49	62
Kjærsgaard	3	72	92	55	56	57	77	48	43
Wedellsborg	4	—	147	79	107	—	109	75	89
Rosvang	5	—	86	129	85	—	67	109	56
Langholt	6	—	80	47	52	—	66	36	43
Bregentved	7	97	104	93	85	69	91	75	62
Sanderumgaard	8	77	93	67	66	62	79	56	58
Kjærsgaard	9	94	83	84	84	86	56	66	72
Tybrind	10	68	76	78	55	55	54	66	46
Rosvang	11	84	51	67	81	74	39	60	65
Langholt	12	78	67	83	42	66	58	75	35
Gjennemsnit af 9 Forsøg.	—	78	83	71	72	63	66	60	59
— - 12 —	—	—	88	75	74	—	69	63	60

Tab. XXX (fortsat).	Forsøg Nr.	Middelafvigelse fra Holdets Gjennemsnit i Forberedelsestid.							
		Afvigelse A ₁ .				Afvigelse A ₂ .			
		A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
4. Kælvetid (Dage).									
Bregentved	1	29	27	22	23	23	22	18	18
Sanderumgaard.....	2	23	18	19	23	20	15	15	20
Kjærsgaard	3	32	35	25	27	28	31	23	23
Wedellsborg	4	—	23	23	26	—	20	20	22
Rosvang	5	—	17	18	24	—	14	14	22
Langholt	6	—	18	30	22	—	16	24	21
Bregentved	7	34	28	36	27	29	23	33	22
Sanderumgaard	8	21	19	31	32	18	13	28	29
Kjærsgaard	9	32	26	27	31	28	19	23	27
Tybrind	10	29	20	32	28	28	17	29	23
Rosvang	11	24	30	27	32	20	28	24	29
Langholt	12	35	34	33	34	28	28	27	30
Gjennemsnit af 9 Forsøg	—	29	26	29	29	25	22	24	25
— - 12 —	—	—	25	27	27	—	21	23	24

Tabel 7—12

indeholde Oversigter over det anvendte Foder, udtrykt ved „dagligt Foder til en Ko“. Af de anvendte Foderstoffer har Assisterterne givet følgende Beskrivelser:

1899—1900.

Bregentved.

Blandsæden er af Gaardens egen Avl. Kvaliteten noget tarvelig. 1 Tønde vejede 136 Pd.

Majsen opfodredes i groftmalet Tilstand. Kvaliteten god. 1 Td. vejede 198 Pd.

Bomuldsfrøkagerne. Kvaliteten gennemgaaende god; undertiden fandtes dog enkelte haarde og mørke Stykker. Solsikkekagerne var tynde Kager af god Kvalitet.

Roerne var Barres dels af Gaardens egen Avl, dels indkjøbte. Kvaliteten meget tilfredsstillende.

Høet hidrørte fra 2det Aars Græsmark. Det var stærkt vejret, men i øvrigt af sund og god Kvalitet.

Avnerne var en Blanding af Hvede-, Byg- og Havreavner, mest det sidste; god Kvalitet.

Halmen for største Delen Havrehalm, frisk og god.

Sanderumgaard.

Blandsæden var $\frac{2}{5}$ Byg og $\frac{3}{5}$ Havre, god Kvalitet.

Majsen var af ret god Kvalitet, noget uren.

Bomuldsfrøkagerne friske og gode, dog fandtes deri en Del Hampetrevler.

Melassefoderet var leveret fra Sukkerkogeriet i Odense, god Kvalitet.

Roerne var Barres; vejede i Gjennemsnit 1.17 Pd.

Høet var fra en kultiveret Eng og af god Kvalitet.

Halmen var Blandsædshalm, frisk og god.

Kjærsgaard.

Blandsæden var almindelig godt Foderkorn, godt høstet og rensat. 98 Pd. holl.

Bomuldsfrøkagerne var noget haarde, og det var af den Grund nødvendigt at findele dem stærkt, da Køerne ellers ikke vilde æde dem. Der var iblandet en Del Basttrevler.

Solsikkekagerne var friske og gode.

Roerne var Barres; gode Roer, vejede i Gjennemsnit 2.06 Pd.

Høet var Agerhø fra en 1ste Aars Græsmark, en Blanding af Kløver og forskellige Græsser.

Halmen var Blandsædshalm, frisk og god.

Wedellsborg.

Blandsæden var almindelig godt Foderkorn, lidt Vikker iblandet; holl. Vægt 95.

Oljekagerne (Bomuldsfrø-, Raps- og Solsikkekager) var af god Kvalitet.

Majsen var frisk og god; holl. Vægt 116.

Roerne, Barres, var af og til lidt frosne. De vejede i Gjennemsnit 2.00 Pd.

Høet var frisk og godt bjærget Agerhø fra 1ste Aars Græsmark; bestod mest af Græsser, dog med noget Kløver iblandet.

Halmen var frisk og god Blandsædshalm.

Rosvang.

Blandsæden var overvejende Havre, Resten Byg. Det var voxet paa Strandmarken, godt høstet og bjærget.

Bomuldsfrøkagerne og Solsikkekagerne var friske og sunde.

Roerne, Kaalrabi, var voxede paa Strandmarken; friske og sunde, aldrig frosne. Vægt pr. Tønde 165 á 170 Pd.

Høet var ligeledes voxet paa Strandmarken, høstet paa et tidligt Stadium, bjærget i fortrinlig Tilstand, afgav et sundt og godt Foder.

Halmen hidrørte fra ovennævnte Korn, var af frisk og sund Beskaffenhed.

Langholt.

Blandsæden var væsentligst Havre, iblandet med en mindre Mængde Byg; er voxet paa let, men gjødningskraftig Jord, er høstet og bjærget i fortrinlig Tilstand.

Bomulds- og Solsikkekager var stadig friske og saa godt ud.

Roerne, Elvetham, var ligesom Blandsæden voxet paa let, men kraftig Jord; de var ikke store, blev altid anvendt friske, aldrig frosne.

Høet, Agerhø, var vel høstet og bjærget; bestod væsentligst af Græsser, med lidt Kløver iblandet; var altid frisk og sundt.

Halm, Rug- og Blandsædshalm, var frisk og god.

1900—1901.**Bregentved.**

Blandsæd var til at begynde med ikke af særlig god Kvalitet; 1 Tønde vejede kun 130 Pd. Senere var Kvaliteten god.

Bomuldsfrøkagerne var noget haarde, men de blev saa godt sonderdelte, at Haardheden ingen Ulemper forvoldte.

Solsikkekagerne saa godt ud og var af god Kvalitet.

Roerne var Kaalrabi. Holdbarheden har ikke været saa god som ønskeligt. Selvfølgelig er de raadne Roer sorteret fra, men alligevel maa Kvaliteten og Roerne be-

tegnes som ret tarvelig. Flere af Køerne havde vanskeligt ved at fortære Roerne paa Grund af disses Haardhed. Høet stammede fra 2det Aars Græsmark, var bjærget under gunstige Forhold; bestod væsentligst af Rajgræs og Thimothe samt en ringe Mængde Kløver.

Halmen. Rug-, Havre- og Byghalm var stadig af god Kvalitet, det samme gjælder Avnerne.

Sanderumgaard.

Blandsæden bestod af $\frac{3}{5}$ Havre og $\frac{2}{5}$ Byg med ganske lidt Ærter og Vikker iblandet, god Kvalitet; holl. Vægt 93 Pd.

Bomuldsfrøkagerne var friske og gode.

Melassefoderet var leveret fra Sukkerkogeriet i Odense; frisk og god Kvalitet.

Majsen var sundt og godt Foderkorn.

Roerne var gode Barresroer; Vægt pr. Roe i Gjennemsnit 1.5 Pd.

Høet stammede fra en kultiveret Højbundseng; godt bjærget, god Kvalitet.

Halm, ca. $\frac{2}{3}$ Byghalm, ca. $\frac{1}{3}$ Rughalm; lidt Hvedehalm iblandet; frisk og god Kvalitet.

Kjærsgaard.

Blandsæden var almindelig godt Foderkorn; lidt Ærter iblandet; holl. Vægt 94 $\frac{1}{2}$.

Bomuldsfrøkagerne var friske og gode, men noget haarde, saa at det var nødvendigt at findele dem stærkt.

Solsikkekagerne var friske og gode.

Roerne var gode Barresroer, men en Tid var de frosne.

Høet var Enghø, velbjærget, god Kvalitet.

Halmen velbjærget, god Kvalitet.

Tybrind.

Blandsæden var almindelig godt Foderkorn, $\frac{2}{3}$ Havre, $\frac{1}{3}$ Byg, holl. Vægt 96 $\frac{1}{2}$.

Oljekagerne gode og sunde Foderstoffer; Bomuldsfrøkagerne noget haarde.

Roerne var gode Barres- og Elvethamroer. I Slutningen af Forberedelsestiden og i Overgangstiden var der nogle frosne imellem.

Høet var velbjærget Enghø af god Kvalitet.

Halmen velbjærget og god Kvalitet.

Rosvang.

Blandsæden var for største Delen Havre; en mindre Del var Byg, og ganske lidt Vikker iblandet; var voxet paa Strandmarken, høstet og bjærget under gunstige Omstændigheder; godt og sundt Foderkorn.

Bomuldsfrøkagerne var sunde og gode.

Roerne, Kaalrabi og Elvetham, var voxede paa Dyndjord. Da Kaalraberne viste sig at være af ringe Holdbarhed, blev de i den sidste Del af Forsøgstiden erstattede med Elvetham. Kaalraberne vejede i Gjennemsnit ca. 3 Pd., Elvetham $2\frac{3}{4}$ Pd.

Høet var voxet paa Dyndjord; fik en Del Regn, medens det stod i Stak, men blev godt bjærget; afgav et sundt Foder.

Halmen var Havrehalm, frisk og sundt Foder.

Langholt.

Blandsæden, mest Havre, Resten Byg med lidt Ærter iblandet; var vel modnet og godt bjærget, afgav et sundt og godt Foder.

Bomuldsfrøkagerne var af god Kvalitet, naar undtages sidste Del af Forsøgstiden, da en ny Sending var af noget haard Beskaffenhed.

Solsikkekagerne friske og gode.

Roerne var Elvetham; voxet paa sandmuldet, velgjødet Jord; opfodret i frisk og god Tilstand.

Høet, Enghø, hydrørte dels fra Høsten 1899, dels fra Høsten 1900; var altid frisk; Kvaliteten kun ret god.

Halmen frisk og god Blandsædshalm.

Tabel 13—18

indeholde Resultatet af de Undersøgelser af Mælken, der foretoges paa selve Gaardene, og som omfattede Vejning af Mælken og Bestemmelse af dens Fedme enten ved Fjords Kontrolcentrifuge eller ved Gerbers Apparat. I Forberedelsestiden holdtes der Prøvemalkninger hver Dag, i Forsøgstiden kun 5 Dage (Morgen og Aften) i hver 10-daglige Periode. Ved hver Prøvemalkning er bestemt Mælkemængde og Mælkefedme for hver enkelt Ko. Paa de Gaarde, hvor

Fjords Kontrolapparat benyttedes, blev der udført dobbelte Flødebestemmelser af Mælken for hvert enkelt Hold. Hvert af de opførte Tal for Mælk er altsaa beregnet af mindst $10 \times 10 = 100$ Tal, nemlig 10 Prøvemalkninger med 10 Køer; hvert Tal for Fløde er ligeledes Gjennemsnit af $10 \times 10 = 100$ Flødebestemmelser af de enkelte Køers Mælk, hvorhos der som Kontrol haves de nys nævnte Flødeprocenter af Holdenes Mælk, hvilke dog ikke ere opførte i Hovedtabellerne. Naar Gerbers Apparat benyttedes, blev for hver enkelt Ko foretaget en Fedbestemmelse af den sammenblandede Aften- og Morgenmælk.

Tabel 19—24

indeholde Resultatet af de foretagne Vejninger af Køerne. Som det ses af Tabellerne, ere Køerne vejede mindst 2 Gange saavel i Forberedelsestiden som i Forsøgstiden og Eftertiden. Af Forskjellen mellem første og sidste Vejning i hver af disse Tider samt af det Antal Dage, der forløb mellem saadanne Vejninger, er beregnet Tilvæxt for 10 Køer daglig i Forberedelsestid og Forsøgstid. For Eftertiden er beregnet to Tal, det ene for Stald, det andet for Græs.

Ved enkelte af Forsøgsrækkerne har der maattet indføres Korrektioner i nogle af Tallene, enten midlertidig, naar en Ko har været syg eller paa anden Maade unormal gennem en kortere Tid, eller vedvarende, hvis en Ko helt er udgaaet af Forsøget. Naar Afgang af en Ko paa et Hold har fundet Sted (endelig eller midlertidig), er der udregnet, hvor meget denne Koes Legemsvægt i den Tid, den var normal, afveg fra Gjennemsnittet af de andre Køer paa Holdet, og denne Forskel, divideret med Køernes Antal, er da benyttet som Korrektion for Middeltallet af de tilbageværende Køer.

For de over Mælkens Fedme og Mælkens Mængde paa Gaardene fundne Tal har en lignende Korrektion kunnet foretages, idet Mælkemængde og Flødeprocent kjendtes for de enkelte Køer; derimod har der ikke kunnet foretages nogen Korrektion i Tallene fra de til kemisk Analyse indsendte Prøver af en Blanding af al Mælken paa et Hold, Korrektionerne have dog i alle Tilfælde, hvor de ere fore-

tagne, kun udøvet en rent forsvindende Indflydelse paa de ved Forsøgene fundne Tal.

Tabel 25—30

indeholde de fuldstændige kemiske Analyser af den søde Mælk. Disse ere foretagne i et større Omfang for Fædt og Vand end for de øvrige Stoffer i Mælken. Som en Følge heraf kan Gjennemsnitstallene i Tab. III og IV ved en Opsummering af sammenhørende Tal tværs over ikke nøjagtig give Summen 100. For at dette imidlertid kan blive Tilfældet, er Summernes Afvigelse fra 100 fordelte forholdsvis paa Æggehvite, Mælkesukker og Aske. Disse Korrektioner andrage kun ganske faa Hundredele pCt.

Tabel 31—34

indeholde de kemiske Analyser af Foderstofferne. For hver Periode udtog Assistenten efter Skjøn en Prøve af hvert Foderstof (undtagen Roer), hvilke Prøver bleve indsendte til Laboratoriet i tætte Blikdaaser; men her i Laboratoriet bleve de — for at undgaa Mug — opbevarede i Lærredsposer paa et tørt og luftigt Sted. Ved Forsøgenes Slutning blev der af alle sammenhørende Prøver dannet Gjennemsnitsprøver, og kun disse analyseredes. Ved Vejning af Prøverne dels strax efter Ankomsten til Laboratoriet og dels umiddelbart før Analyseringen bestemtes Svindet, og af dette i Forbindelse med Analysen beregnedes Prøvens Sammensætning ved dens Ankomst til Laboratoriet; det er Tallene herfor, der ere opførte. I øvrigt henvises til Professor Storch's Redegjørelser i Laboratoriets 20de og 26de Beretning, kun skal bemærkes, at Blandsædens og Majsens Indhold af Stivelse er fundet direkte og indgaar ikke som tidligere i „Resterne“, hvilket ogsaa gjælder alle Foderstoffernes Indhold af Pentosaner.

Af Roerne blev der for hver Gaard indsendt Prøver som Regel 3 Gange i Forsøgstiden, nemlig først, midt og sidst i denne. I hver Prøve bestemtes Sukker og Vand (altsaa ogsaa Tørstof), men kun Prøverne fra Midten af Forsøgstiden underkastedes en fuldstændig kemisk Analyse. Tallene fra Roeanalyserne findes i Tab. 33 og 34.

Tabel 35—46

indeholde de Forbrugstabeller, for hvilke der nærmere er gjort Rede Side 50—54.

Tabel 47—49

indeholde de Udbytteberegninger, som ere forklarede Side 54—62. Tabel XXI foran er kun en Gjentagelse af de 4 første Kolonner i Tab. 47.

En Oversigt over Køernes Drægtighed paa de forskellige Hold findes i følgende Tabel:

Tab. XXXI.	Forsøg Nr.	Antal Dage fra for- modet Drægtighed til Midten af Eftertid.			
		A	B	C	D
Bregentved	1	70	55	67	108
Sanderumgaard	2	35	71	87	76
Kjærsgaard	3	91	80	101	86
Wedellsborg	4	—	90	59	81
Rosvang	5	—	45	43	25
Langholt	6	—	21	31	21
Bregentved	7	80	93	108	109
Sanderumgaard	8	66	49	81	69
Kjærsgaard	9	79	69	61	75
Tybrind	10	68	58	39	94
Rosvang	11	33	55	67	31
Langholt	12	83	34	42	46
Gjennemsnit af 9 Forsøg...	—	67	63	73	77
— - 12 — ...	—	—	60	65	68

Som det ses, kan der for 4 sammenhørende Hold være en ret betydelig Forskjel i Drægtighedstilstanden. Sligt er det umuligt at undgaa. Hvilken Rolle denne Uoverensstemmelse spiller over for Holdenes Ensartethed, vides ikke, men det ligger jo i Sagens Natur, at jo længere Laktationstiden skrider frem, desto større maa Virkningen antages at være, og det bliver altsaa særlig i Eftertiden, at den vil kunne gjøre sig gjældende.

1140. Kortfattet Oversigt

over Indholdet af nærværende Beretning.

1. Formaalet for Forsøgene har været at finde et nærmere Udtryk for Roernes Foderværdi for Malkekøer end det, der fremgaar af Laboratoriets 13de, 17de og 20de Beretning, og da særlig om man kunde overføre den fra Fodringsforsøgene med Svin fundne Værdimaaler: 1 Pd. Roetørstof = 1 Pd. Korn (1 F-E) ogsaa paa Malkekøer.

Forsøgene blev udførte paa Gaardene: Bregentved, Sanderumgaard, Kjærsgaard, Wedellsborg, Tybrind, Rosvang og Langholdt i Aarene 1900—1901.

Arbejdsmaaden har været den samme som ved alle Laboratoriets Forsøg, nemlig den Fjord'ske Arbejdsmaade med ensartede Hold, som fodres ens i en Forberedelsestid, forskjelligt i en Forsøgstid og atter ens i en Eftertid.

2. Foderet i Forsøgstiden var indrettet saaledes, at to Hold (A og C) fik et Grundfoder, som indeholdt en saa ringe Mængde Oljekager (og som Følge deraf en ringe Mængde Æggehvideoffer og et vidt Næringsstofferhold), at man derved kom ud over de Grænser, som det almindeligt anses for uheldigt at overskride for Køer midt i Malkeperioden, og for disse to Hold var ca. 3 Pd. Korn (Hold A) ombyttet med samme Mængde Roetørstof (Hold C).

To andre Hold (B og D) fik derimod en rigelig Mængde Oljekager i deres Foder; ogsaa her blev foretaget samme Ombytning af Korn (Hold B) med Roetørstof (Hold D).

3. Paa Mælkens kemiske Sammensætning udøvede de nævnte Forandringer i Foderet kun en ganske ringe Indflydelse, hvilket stemmer med alle Laboratoriets tidligere For-

søg. Smaa Forandringer i bestemte Retninger kunde dog spores; den nævnte Ombytning af Korn med Roetørstof forringede saaledes Mælkens Fedme med ca. $\frac{1}{20}$ pCt. i Gjennemsnit, hvilket vil svare til et forøget Mælkeforbrug af ca. $\frac{1}{2}$ Pd. Mælk til 1 Pd. Smør.

4. I Mælkens Mængde bevirkede Ombytningen af Korn med Roetørstof en lille Stigning; fra Hold A til C var denne Stigning lidt mindre end fra Hold B til D, saa at Roetørstoffet altsaa havde en lidt større Foderværdi sammen med en rigelig end sammen med en ringe Mængde Oljekager. Tørstoffet i Kaalrabi ud viste en noget ringere Foderværdi end Tørstoffet i Runkelroer (Barres og Elvetham). De nævnte Variationer i Roetørstoffets Foderværdi var dog ikke større, end at man kommer inden for den Nøjagtighedsgrænse, som der kan regnes med i det praktiske Landbrug, ved i alle Tilfælde at regne 1 Pd. Roetørstof for 1 F-E.

Men naar denne Værdimaaler anvendes, maa stadig erindres, at der er Grænser, som ikke kan overskrides, uden at Erstatningstallet mister sin Gyldighed. Disse Grænser ere betingede af, 1) at der i Foderet stadig maa være nok af alle til Mælkens Produktion nødvendige Stoffer, og 2) at Forholdet mellem disse maa være saaledes, at Foderet ikke bliver ensidigt.

Et er imidlertid, om Erstatningstallene mister deres Gyldighed uden for visse Grænser, et andet, om det økonomisk set kan lønne sig i visse Tilfælde at gaa ud der over. Dette vil bero paa mange Omstændigheder og kan ikke besvares i Almindelighed. For Roetørstoffet ligger Grænserne vist saa yderligt, at man i Praksis næppe kommer ud derover, da den Mængde Roer, Køerne i det hele kan fortære, ogsaa sætter en Grænse, og denne vil i Reglen naas før hin.

5. De Forandringer, som observeredes i Køernes Legemsvægt, tjente til at bekræfte Rigtigheden af at fastsætte Værdien af Roetørstoffet som ovenfor angivet.

6. Toges Hensyn til den Pengeværdi, som Foderet udbragtes til gennem Mælken, kunde 1 Pd. Roetørstof sættes lig 1 Pd. Korn. Heraf i Forbindelse med de Tal, der ved den

kemiske Analyse havde for Roernes Tørstofindhold, samt Statistisk Bureaus Tal for Middelhøst i Danmark, kan udledes, at der paa samme Areal avles gennemsnitlig henved 3 Gange saa mange F-E i Roer som i Korn (2,000 Pd. Korn eller 5,700 Pd. Roetørstof pr. Td. Land er Middelhøst).

Tages nu tillige de forøgede Driftsudgifter ved Roeavl i Modsætning til Kornavl samt de forøgede Udgifter ved den forøgede Roeavls Opfodring med i Beregningen, kan af Forsøgene udledes, at naar Roearealet forøges fra ca. 5 til 15 pCt. af hele det Areal, som skal forsyne Køerne med Vinterfoder, vindes et Merudbytte af ca. 20 Kr. pr. Td. Land, og forøges Roearealet yderligere fra ca. 15 til 25 pCt., vindes yderligere et Merudbytte af ca. 13 Kr. pr. Td. Land af hele det omhandlede Areal. Den økonomiske Grænse for Roearealets Størrelse ligger omkring ved $\frac{1}{3}$ af det Areal, som skal forsyne Køerne med Vinterfoder.

Hertil maa dog bemærkes, at dette kun gjælder for den angivne Størrelse af Middelhøst. Er Avlen 10—20—30 . . . pCt. større end Middelhøst, bliver de anførte Tal for Merudbytte at forøge i omtrent samme Forhold. Og er en Gaards Jorder forholdsvis bedre egnede til Roeavl end til Kornavl, saa at der kan regnes med et for Roeavlen i Forhold til Kornavlen gunstigere Forhold end før angivet: $\frac{5700}{2000} = 2.85$, bliver Gaarden — alt andet lige — gunstigere stillet med Hensyn til en Forøgelse af Roearealet, ligesom den økonomiske Grænse da vil ligge højere end nys angivet.

Af den i Beretningen paa Grundlag af de udførte Forsøg foretagne Udbytteregning fremgaar, at det maa anses for heldigt at indrette Dyrkningen af det Areal, som skal forsyne Køerne med Vinterfoder, saaledes, at der foruden en passende Mængde Hø kan avles en stor Mængde Roer, saa at der kan anvendes en stor Roetørstofmængde i Malkekøernes Foder, selv om man derved kommer ud til saa vide Næringsstofforhold, som det hidtil har været anset for uheldigt at anvende i Foder til Malkekøer.

Men særlig fordelagtig bliver Avlen af den større Roetørstofmængde, naar denne under de nugældende Priser for Oljekager anvendes i Forbindelse med en rigelig Mængde af disse.

Kornavlen paa det nævnte Areal indskrænkes til kun at dække Kjøbet af Oljekager; selve Kornet benyttes ikke til Opfodring.

Herved kommer tillige i Betragtning den forøgede Gjødningensværdi, der vindes ved at ombytte Korn med Oljekager.

7. Naar flere Besætningers eller flere Køers økonomiske Omsætningsevne skal vurderes ved Sammenligning mellem Forbrug af Foder og Udbytte af Mælk, maa Foderets Værdi kunne udtrykkes ved eet Tal. Det nytter i denne Henseende ikke at kjende Foderets kemiske Indhold af Næringsstoffer, naar de forskellige Bestanddele ikke kan sammenfattes i ét Tal. Paa flere Maader har man forsøgt at opnaa dette, f. Eks. ved at angive et Forhold mellem Foderværdien af Æggehvidestoffer og Kulhydrater, eller ved at regne med Foderstoffernes Pengeværdi. Fjerd gik den Vej at lade Køerne vurdere Foderstofferne i Forhold til hinanden for derved at finde de saakaldte Erstatningstal. Senere har Laboratoriet arbejdet videre paa samme Grundlag, og ved Forsøgene i nærværende Beretning er saadanne Erstatningstal søgt for Roetørstoffets Vedkommende.

For Oljekagerne er saadanne endnu ikke fundet direkte; men Forsøgene i nærværende Beretning kan dog benyttes til en tilnærmet Bestemmelse deraf. Forskjellen i Foderet til Holdene A og B var nemlig den, at ca. 3 Pd. Korn (Hold A) blev ombyttet med samme Mængde Bomuldsfrøkager (Hold B) i en Foderblanding, som indeholdt en forholdsvis ringe Mængde Roer, og samme Forandring foretoges i Foderet til Holdene C og D, i hvis Foder der var en større Mængde Roer. Det viste sig her, at Bomuldsfrøkagerne i alle Tilfælde havde Overvægt over Korn, gennemgaaende endog en betydelig Overvægt. Regnes imidlertid $\frac{3}{4}$ Pd. af de mere æggehviderige Kager (Bomuldsfrøkager, Jordnødkager, o. s. v.) for 1 F-E og ligeledes $\frac{5}{6}$ Pd. Solsikkekager, Rapskager o. s. v. for 1 F-E, bliver der Balance i Forholdet mellem Foder og Udbytte ikke alene for de 4 Hold i nærværende Beretning, men ogsaa for de 3 Hold, som fandtes ved Forsøgene med Korn—Oljekager i Laboratoriets 27de Beretning.

Laboratoriet kan derfor ikke undlade at anbefale f. Ex. Kon-

trolforeningerne at anvende disse Forholdstal ved deres Foderberegninger; dette vil i hvert Fald være rigtigere end altid at regne med Tallet 1, navnlig saa længe der endnu ikke fra nogen Side er angivet en endnu bedre Beregningsmaaade.

8. Læge Hindhede, Skanderborg, der har beskæftiget sig en Del med Laboratoriets Forsøg og det derved gennem Aarene indvundne Talmateriale, har paa Grundlag heraf og ud fra fysiologiske Betragtninger underkastet Spørgsmaalet om Æggehvite i Malkekøernes Foder en nærmere Under-søgelse.

Han har derigjennem paavist, at ud over et vist Minimum har Æggehviteofferne ingen særlig Betydning, men kan erstattes med andre Næringsstoffer efter visse Forholdstal, og her stemmer de ved Forsøgene fundne Fjordske Erstatningstal særdeles godt med de saakaldte Calorietal, hvorefter Foderstoffernes Næringsværdi i den nyere Tid vurderes af ansete udenlandske Fysiologer.

Æggehvideminimum i Malkekøernes Foder ligger i Forhold til, hvad der hidtil har været antaget, ganske for-bavsende lavt, saa lavt, at hvis man gaar ud fra de almindelig anvendte Tal for Fordøjelighed og Vedligeholdelse, saa er den hidtil anvendte Deling af Foderet i Vedligeholdelses- og Produktionsfoder uholdbar. Af de udførte Forsøg kan bestemte Tal for Æggehvideminimum ikke angives, men det frem-gaar dog af Forsøgene, at man i Praksis ikke let vil komme under dette Minimum, selv om Fodringen med Roer forøges ganske betydeligt.

Det økonomiske Æggehvideminimum i Malkekøernes Foder behøver ikke at falde sammen med det fysiologiske Minimum; det kan ligge baade højere og lavere, i Reglen dog vist nok højere, men dets Beliggenhed vil i alle Tilfælde bero paa saa mange foranderlige Omstændigheder, at der ikke kan fastsættes noget almindeligt derom.

9. Hvis Virkningerne af en Foderforandring skal bedømmes efter de Forandringer, der kan iagttages i Mælken af en enkelt Ko paa forskellige Trin af Laktationstiden, er man i høj Grad udsat for at vildledes af de „Kurveknæk“, som

findes i enhver Mælkekurve uden Hensyn til Foderforandringer, og det samme gjælder, hvis man vil drage Slutninger paa Grundlag af Sammenligning mellem 2 Køers Mælkekurver, da saadanne som Regel langt fra ere congruente, hvorhos individuelle Ejendommeligheder indvirke forstyrrende. Er f. Eks. ved Forsøg, der udføres om Vinteren, en Ko særlig „kuldskær“, kan der herved fremkaldes saadanne „Knæk“ i Koens Mælkekurve, at de Virkninger, der søges om, bliver ganske udviskede. — Gjennem Dannelse af ensartede Hold kan det derimod lykkes at frembringe Mælkekurver, som ved ens Foder i Hovedsagen ere congruente, og af de Forandringer, der fremkaldes i saadanne ved Forandringer i Foderet vil man kunne slutte noget om Virkningerne af Foderforandringerne. De Fejl, hvormed der maa regnes ved saadanne Hold, bringer ikke de opnaaede Resultater uden for den Nøjagtighedsgrænse, hvormed der kan regnes i det praktiske Landbrug.

Hovedtabeller

til

13de og 14de Aars

Fodringsforsøg med Malkekøer.

1899—1900 og 1900—1901.

Tab. 1 a. Fordeling af 40 Køer paa Bregentved den 2den Februar 1900.

Køernes Nr.				Pd. Mælk daglig pr. Ko 23 Jan.—2 Febr.				Kvint Fedt daglig pr. Ko 23 Jan.—2 Febr.				Køernes Vægt den 2 Febr. Pd.				Køernes Alder. Aar.				Kælvete Dage før den 1 Jan.			
A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
5	4	3	20	29.1	20.9	23.5	30.2	79.4	72.3	76.6	86.7	925	900	1035	970	10	7	4	7	21	92	49	63
14	59	6	33	32.1	32.9	29.9	29.7	99.2	90.5	92.4	92.7	950	915	900	1070	6	7	7	6	42	40	27	65
17	72	21	47	32.3	31.8	25.0	33.8	100.1	83.0	76.3	91.6	950	790	905	1040	7	7	8	5	46	16	52	38
19	91	37	104	28.2	28.0	30.8	24.3	80.4	76.7	92.7	67.6	880	905	980	875	6	4	12	4	87	101	73	47
86	106	38	110	38.0	35.7	33.6	22.2	98.4	112.5	103.8	67.7	870	940	960	1150	6	6	5	9	23	25	63	105
119	123	39	117	27.0	30.2	37.2	36.4	76.7	93.6	95.6	94.3	1030	1040	935	970	6	9	8	6	117	38	38	25
139	154	94	130	29.0	25.8	27.1	33.1	89.6	76.9	77.2	101.3	1030	940	1025	900	7	8	7	11	30	64	101	39
148	157	111	143	23.3	30.1	32.9	34.2	62.2	88.5	89.2	96.4	950	1070	930	870	5	6	9	7	57	56	25	32
163	160	162	158	28.9	30.6	32.9	25.1	90.2	82.3	90.1	68.3	900	1000	900	840	6	9	6	5	56	42	56	76
167	174	169	171	31.9	32.5	25.3	30.8	82.3	108.5	67.8	76.7	820	850	870	795	6	6	6	6	79	28	73	52
Gjennemsnit pr. Ko				30.0	29.9	29.8	30.0	85.9	88.5	86.2	84.3	931	935	944	948	6.5	6.9	7.2	6.6	56	50	56	54

Tab. 1 b. Fordeling af 40 Køer paa Bregentved den 3die Januar 1901.

Køernes Nr.				Pd. Mælk daglig pr. Ko 24 Decbr.—3 Jan.				Kvint Fedt daglig pr. Ko 24 Decbr.—3 Jan.				Køernes Vægt den 20 Decbr. Pd.				Køernes Alder. Aar.				Kælvvet Dage før den 1 Jan.			
A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
8	13	33	19	34.8	24.2	36.2	32.5	118.0	76.2	111.1	102.7	980	990	1150	960	4	8	7	7	38	112	94	124
20	30	103	21	24.1	35.7	28.1	26.2	69.2	105.7	82.1	75.7	970	1085	885	950	8	10	6	9	106	35	55	87
27	47	115	38	28.5	27.5	32.5	48.3	85.8	80.3	92.6	190.8	950	1045	1015	975	8	6	8	6	130	75	42	30
44	74	138	40	24.6	27.6	28.4	26.3	76.0	82.5	103.1	94.7	840	990	860	1115	3	6	3	9	82	123	19	67
57	94	153	64	31.6	33.7	26.2	26.3	98.6	90.0	85.7	80.0	1200	1070	950	800	6	8	5	4	107	60	55	113
99	147	155	131	27.2	31.0	33.6	32.1	84.3	96.1	103.2	101.8	960	740	990	1010	8	3	7	5	71	58	58	55
161	158	171	148	28.1	27.4	35.9	29.5	99.2	81.9	111.3	96.5	1050	870	825	1020	8	6	7	5	44	92	30	55
162	169	173	152	38.3	27.4	28.7	31.4	119.1	78.1	83.8	103.9	905	880	920	840	7	7	4	4	37	64	100	77
165	170	175	157	28.5	25.7	23.3	22.5	87.8	81.5	68.0	66.2	915	910	1060	920	5	3	8	5	76	78	132	56
174	179	178	160	36.7	40.0	27.5	27.5	124.8	109.2	90.2	88.0	870	870	970	960	7	7	4	10	19	33	119	64
Gjennemsnit pr. Ko				30.2	30.0	30.0	30.3	96.3	88.2	93.1	100.0	964	945	963	955	6.4	6.4	5.9	6.4	71	73	70	73

Tab. 2 a. Fordeling af 48 Køer paa Sanderumgaard den 29de December 1899.

Køernes Nr.				Pd. Mælk daglig pr. Ko. 19—29 Decbr.				Kvint Fedt daglig pr. Ko 19—29 Decbr.				Køernes Vægt den 19 Decbr. Pd.				Køernes Alder. Aar.				Kælvet Dage før den 1 Jan.			
A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
9	11	3	15	29.0	23.9	26.2	25.9	93.1	62.1	76.2	68.1	990	860	1020	840	13	5	6	7	48	77	33	60
17	14	33	27	33.4	26.2	25.3	25.4	119.6	79.1	73.1	74.4	855	955	915	880	5	6	6	7	19	59	62	66
22	37	42	44	25.8	21.2	28.3	23.1	87.5	61.3	85.5	68.6	1025	910	910	785	9	11	10	9	78	57	56	48
49	50	56	78	23.8	25.7	28.4	24.5	69.7	78.9	95.7	75.2	855	675	940	930	9	4	10	14	96	33	24	79
103	55	65	104	22.7	29.6	24.4	33.5	71.3	84.4	83.9	95.8	740	930	845	995	4	12	10	6	64	50	27	30
118	82	102	117	26.6	25.6	22.4	26.1	76.6	68.4	66.5	91.4	855	950	920	905	13	15	5	12	24	55	87	23
126	99	105	121	22.4	26.2	26.2	20.2	59.8	83.8	81.0	60.6	865	1005	785	965	10	11	5	5	90	26	72	80
128	109	111	124	25.4	21.8	29.0	23.4	78.7	79.8	80.9	67.6	935	1090	925	850	9	12	5	5	41	86	63	86
138	141	140	132	20.7	32.6	20.2	26.2	65.4	104.0	67.3	90.1	830	975	850	790	4	7	11	5	71	35	82	21
177	162	146	142	26.0	25.7	25.4	27.4	79.6	81.2	71.4	81.1	910	905	875	955	9	7	5	7	61	62	56	46
183	163	149	166	24.1	23.6	27.6	27.2	76.9	69.6	81.4	75.3	880	845	835	805	5	12	12	5	37	43	60	44
185	189	156	178	26.7	24.5	22.4	23.1	76.4	78.6	72.8	77.8	850	815	945	945	5	5	9	11	54	79	69	83
Gjennemsnit pr. Ko				25.6	25.6	25.5	25.5	79.6	77.6	78.0	77.2	883	910	897	887	7.9	8.9	7.8	7.8	57	55	58	56

Tab. 2 b. Fordeling af 40 Køer paa Sanderumgaard den 8de Januar 1901.

Køernes Nr.				Pd. Mælk daglig pr. Ko 29 Decbr.—8 Jan.				Kvint Fedt daglig pr. Ko 29 Decbr.—8 Jan.				Køernes Vægt den 29 Decbr. Pd.				Køernes Alder. Aar.				Kælvet Dage før den 1 Jan.			
A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
7	3	13	33	32.1	27.9	26.5	27.2	122.0	94.9	99.9	101.2	930	1085	880	1015	4	6	4	7	21	48	58	88
76	25	14	44	23.9	26.3	22.8	25.4	81.7	87.6	86.0	100.6	855	880	1015	870	7	5	7	10	66	93	52	10
87	38	20	83	28.0	31.7	26.2	26.6	104.2	113.5	101.1	94.7	825	930	990	945	5	9	5	3	47	44	7	29
97	52	22	102	25.1	22.1	32.8	37.5	102.9	74.3	119.7	123.0	980	1070	1075	1035	5	14	10	6	10	49	22	61
104	65	49	124	28.0	30.3	30.1	31.9	87.4	115.4	107.5	116.1	1100	970	930	930	7	11	10	6	72	52	84	100
111	103	60	140	26.0	28.9	26.5	22.5	92.8	106.6	94.9	94.7	990	795	935	870	6	5	10	12	62	66	15	82
120	122	105	142	37.1	29.5	29.2	28.6	134.7	84.7	100.4	99.0	955	830	850	985	10	3	6	8	33	24	69	30
130	138	146	166	31.9	26.9	33.6	31.4	117.4	100.3	116.6	102.4	935	940	975	840	6	5	6	6	27	46	24	39
156	168	162	172	21.9	23.7	30.1	26.3	83.9	88.6	119.5	101.3	1010	1025	1050	985	10	13	8	4	64	27	92	13
180	177	167	178	27.4	33.6	22.3	23.4	96.7	125.7	82.7	86.1	875	1010	955	1015	4	10	4	12	42	42	90	84
Gjennemsnit pr. Ko				28.1	28.1	28.0	28.1	102.4	99.2	102.8	101.9	946	954	966	949	6.4	8.1	7.0	7.4	44	49	51	54

Tab. 3 a. Fordeling af 40 Køer paa Kjærsgaard den 11te Januar 1900.

Køernes Nr.				Pd. Mælk daglig pr. Ko 1—11 Jan.				Kvint Fedt daglig pr. Ko 1—11 Jan.				Køernes Vægt den 1 Jan. Pd.				Køernes Alder. Aar.				Kælvete Dage før den 1 Jan.			
A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
4	20	11	13	24.8	23.3	31.1	27.2	72.2	78.5	108.5	89.8	1005	1120	1065	1055	6	5	5	10	31	74	64	79
16	26	17	24	25.4	29.0	27.4	32.0	76.5	83.5	95.6	129.6	980	965	935	1035	4	9	4	4	90	115	10	9
18	59	29	31	23.1	23.2	30.1	32.9	70.9	79.8	77.7	105.6	855	1015	1005	1000	3	5	7	7	55	4	67	6
43	60	34	54	28.0	29.3	26.8	25.9	85.1	86.4	83.3	83.1	1075	1030	1030	1000	10	10	9	5	18	70	66	44
46	64	65	69	34.3	23.3	24.6	21.8	89.9	70.1	76.0	71.5	925	905	945	1035	6	3	5	9	69	20	41	59
88	75	78	76	23.1	33.3	31.8	22.9	79.0	103.9	99.2	76.3	1080	830	985	885	9	10	7	8	72	72	15	61
111	90	85	118	33.0	29.5	22.7	29.5	107.6	94.7	71.1	87.3	1050	875	890	940	15	10	4	5	13	55	69	78
120	95	108	126	30.9	29.2	22.0	29.9	124.5	105.4	68.6	93.9	1005	1065	975	1080	4	6	7	9	4	10	76	84
129	113	123	132	20.6	31.5	26.7	24.4	61.8	112.8	98.8	69.1	1040	995	1045	1055	5	4	5	5	101	12	13	25
155	114	133	146	32.0	23.0	32.1	29.5	118.4	69.0	106.9	89.4	1095	1105	1060	990	7	12	9	7	59	73	60	45
Gjennemsnit pr. Ko.				27.5	27.5	27.5	27.6	88.6	88.4	88.6	89.6	1011	991	994	1008	6.9	7.4	6.2	6.9	51	51	48	49

Tab. 3 b. Fordeling af 40 Køer paa Kjaersgaard den 15de Januar 1901.

Køernes Nr.				Pd. Mælk daglig pr. Ko. 5—15 Jan.				Kvint Fedt daglig pr. Ko 5—15 Jan.				Køernes Vægt den 5 Jan. Pd.				Køernes Alder. Aar.				Kælvvet Dage før den 1 Jan.			
A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
4	31	13	11	27.0	27.4	22.7	22.4	92.9	87.4	72.9	101.7	1025	975	1035	1055	7	8	10	6	13	÷1	96	111
16	34	33	12	29.3	21.4	24.4	21.1	80.6	65.7	71.2	58.9	1075	1020	1020	865	5	10	5	3	66	79	71	44
47	43	68	24	20.1	25.6	27.2	25.9	66.9	79.9	88.4	88.3	1165	1095	1040	1045	7	11	5	5	63	57	20	43
67	61	105	46	25.0	18.5	19.6	27.2	95.5	54.2	62.9	69.4	1045	790	845	995	5	3	4	7	0	57	68	67
69	64	110	48	22.8	22.8	26.6	19.4	81.4	62.2	85.4	61.7	1075	975	1055	990	10	4	5	7	84	55	93	94
74	78	111	73	27.6	30.1	22.2	23.0	77.6	87.0	64.6	71.1	895	980	1020	1025	8	8	16	14	50	21	31	13
75	113	115	81	22.5	19.1	21.8	26.9	73.6	64.9	64.5	82.0	890	995	825	860	11	5	3	3	102	59	52	21
76	118	123	86	22.8	29.0	29.3	21.7	76.8	87.6	104.3	61.6	905	965	1050	875	9	7	6	4	40	72	50	41
92	133	129	88	27.5	27.2	29.4	23.9	88.6	95.7	97.0	72.9	885	1100	1070	1060	3	10	6	10	18	83	39	80
108	148	150	126	22.0	25.8	22.9	35.7	66.0	83.9	76.9	124.6	950	930	1045	1100	8	6	8	10	83	82	18	31
Gjennemsnit pr. Ko				24.7	24.7	24.6	24.7	80.0	76.9	78.8	79.2	991	983	1001	987	7.3	7.2	6.8	6.9	52	56	54	55

Tab. 4 a. Fordeling af 30 Køer paa Wedellsborg den 23de December 1899.

Køernes Nr.			Pd. Mælk daglig pr. Ko 13—23 Decbr.			Kvint Fedt daglig pr. Ko 13—23 Decbr.			Køernes Vægt den 13 Decbr. Pd.			Køernes Alder. Aar.			Kælvete Dage før den 1 Jan.		
B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.
85	24	76	30.3	20.7	24.2	78.8	64.2	76.2	778	761	926	3	3	5	41	29	79
158	30	88	20.6	23.2	22.1	76.6	66.8	69.6	1078	851	795	5	4	3	88	101	23
191	103	166	28.8	27.7	31.6	82.4	87.5	99.5	900	890	920	5	5	5	91	39	74
195	163	181	31.0	32.0	23.0	89.9	107.2	68.3	956	1000	1025	5	5	11	50	58	75
6	28	53	31.7	29.4	26.4	103.3	82.3	81.6	818	966	1158	7	9	6	67	74	88
10	37	73	31.6	34.4	27.1	95.4	105.6	83.2	890	965	1121	8	9	5	40	90	84
31	54	83	27.9	35.6	27.3	88.2	109.3	74.3	915	1042	900	8	7	6	54	40	70
47	58	148	26.5	31.8	33.1	73.7	92.2	95.7	900	845	900	4	8	7	96	66	103
137	117	183	23.0	21.1	38.6	67.9	64.8	125.8	1342	1055	900	7	11	7	68	85	38
147	152	192	29.7	25.2	27.0	95.3	68.0	90.5	997	930	890	12	6	6	105	53	25
Gjennemsnit pr. Ko			28.1	28.1	28.0	85.2	84.8	86.5	957	931	954	6.4	6.7	6.1	70	64	66

Tab. 4 b. Fordeling af 48 Køer paa Tybrind den 4de Januar 1901.

Køernes Nr.				Pd. Mælk daglig pr. Ko. 25 Decbr.—4 Jan.				Kvint Fedt daglig pr. Ko 25. Decbr.—4. Jan.				Køernes Vægt den 27 Decbr. Pd.				Køernes Alder. Aar.				Kælvet Dage før den 1. Jan.			
A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
3	59	10	7	28.8	24.2	27.4	27.1	114.3	86.2	94.0	95.7	860	820	960	880	4	4	14	8	22	61	37	76
6	66	18	41	26.9	25.9	22.3	27.5	89.6	88.1	78.1	104.2	775	1010	810	880	6	11	4	6	53	91	88	28
11	69	24	70	27.4	27.3	24.4	32.0	97.0	87.6	73.9	108.5	870	905	925	925	7	11	6	10	104	69	92	51
30	95	61	79	24.4	28.0	23.9	25.8	85.4	95.5	93.4	91.8	940	870	880	825	11	10	10	4	56	26	51	18
58	97	62	92	28.8	25.6	23.2	22.1	102.5	101.9	85.8	76.9	910	725	885	970	5	5	7	4	60	23	42	91
63	107	114	105	23.3	26.9	27.2	22.2	81.1	90.4	103.1	82.8	800	915	800	875	4	8	5	10	55	70	13	104
75	122	145	112	31.3	31.8	30.0	28.0	102.4	118.0	99.0	103.9	995	865	915	960	7	6	10	7	105	57	29	58
99	134	152	147	25.1	36.2	23.9	29.4	87.3	116.6	80.5	99.1	915	1025	1000	1005	10	10	8	10	70	58	96	81
124	144	157	149	24.4	28.9	32.8	29.3	102.5	103.2	117.4	125.4	955	890	1030	935	9	7	10	5	9	37	21	9
128	163	188	154	38.4	24.6	34.5	28.2	164.0	91.3	133.2	93.1	1015	840	970	815	9	5	7	10	17	75	20	44
148	203	204	173	23.2	26.2	28.5	24.3	90.9	88.3	101.2	76.5	870	870	860	890	6	6	6	5	64	39	104	72
160	212	211	186	25.9	22.0	29.6	32.2	88.6	89.1	101.2	112.7	890	870	775	925	6	5	5	7	81	71	65	54
Gjennemsnit pr. Ko				27.3	27.3	27.3	27.3	100.5	96.4	96.7	97.6	900	884	901	907	7.0	7.3	7.7	7.2	58	56	55	57

Tab. 5 a. Fordeling af 30 Køer paa Rosvang den 9de Januar 1900.

Køernes Nr.			Pd. Mælk daglig pr. Ko. 30 Decbr.—9 Jan.			Kvint Fedt daglig pr. Ko. 30 Decbr.—9 Jan.			Køernes Vægt den 19 Jan. Pd.			Køernes Alder. Aar.			Kælvete Dage før den 9 Jan.		
B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.
34	20	68	26.2	31.9	32.8	78.6	81.3	88.2	1190	1190	1020	8	9	5	59	57	42
73	21	113	37.0	29.2	32.7	92.9	82.6	91.9	1065	1140	810	12	4	10	40	57	75
74	81	118	31.4	32.9	40.5	90.7	92.4	134.9	980	790	1000	8	9	9	63	31	77
85	107	125	50.3	29.7	28.7	143.9	81.7	78.9	1005	960	895	10	5	4	50	72	89
99	145	166	27.1	24.4	37.3	77.2	77.6	103.3	905	860	950	7	10	10	56	14	38
134	175	211	29.1	27.8	31.3	90.8	76.2	77.3	910	850	1135	9	4	5	15	79	28
142	206	216	27.0	30.5	32.1	76.1	80.2	85.7	950	940	1000	4	4	7	76	68	76
179	209	248	37.7	44.1	26.4	110.5	140.0	75.5	1015	850	1005	5	14	12	64	50	77
181	249	269	24.7	33.7	22.4	67.9	103.5	75.7	940	995	890	13	7	10	68	46	14
273	270	275	26.3	32.6	32.7	76.0	87.7	92.9	890	1085	960	8	9	4	38	48	67
Gjennemsnit pr. Ko			31.7	31.7	31.7	90.5	90.3	90.4	985	966	967	8.4	7.5	7.6	53	52	58

Tab. 5 b. Fordeling af 40 Køer paa Rosvang den 25de December 1900.

Køernes Nr.				Pd. Mælk daglig pr. Ko. 15—25 Decbr.				Kvint Fedt daglig pr. Ko. 15—25 Decbr.				Køernes Vægt den 15 Decbr. Pd.				Køernes Alder. Aar.				Kælvat Dage før den 1 Jan.			
A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
4	36	1	7	42.4	27.5	25.5	25.6	143.3	85.8	87.2	89.3	1030	870	990	880	9	5	6	4	50	99	67	39
9	71	15	10	20.7	30.5	32.9	22.1	60.2	90.3	98.4	65.2	1060	890	865	1045	12	9	10	5	110	106	54	111
61	77	35	40	25.0	26.0	27.6	33.8	85.3	75.1	118.4	107.1	890	885	970	1020	5	9	6	11	26	94	26	40
75	95	135	175	23.6	23.7	24.7	25.3	79.8	76.8	77.6	78.7	790	940	980	855	5	5	6	5	55	37	97	69
97	119	149	195	32.7	24.6	24.2	24.3	96.1	73.3	72.6	93.8	1040	915	995	935	14	13	11	10	76	77	87	22
99	173	170	236	25.7	19.4	23.4	25.0	85.6	63.2	91.1	77.5	885	905	795	950	8	10	5	16	42	23	53	105
134	188	204	242	27.4	23.8	37.1	21.9	84.7	70.2	115.8	62.4	865	920	890	760	10	8	14	4	34	106	50	105
142	250	220	244	26.8	36.7	21.2	28.7	81.2	111.9	72.5	91.0	975	1045	830	910	5	14	5	13	76	43	82	53
181	264	230	249	21.2	33.7	24.1	35.0	63.2	119.0	69.9	109.9	880	975	915	970	14	5	10	8	55	78	109	46
189	273	269	276	24.2	24.1	22.1	28.8	69.0	70.6	71.6	107.1	925	870	870	1000	5	9	11	10	78	39	30	26
Gjennemsnit pr. Ko				27.0	27.0	26.9	27.1	84.8	83.6	87.5	88.2	934	922	910	933	8.7	8.7	8.4	8.6	60	70	66	62

Tab. 6 a. Fordeling af 30 Køer paa Langholt den 15de Januar 1900.

Køernes Nr.			Pd. Mælk daglig pr. Ko 5—15 Jan.			Kvint Fedt daglig pr. Ko 5—15 Jan.			Køernes Vægt den 5 Jan. Pd.			Køernes Alder. Aar.			Kælvete Dage før den 1 Jan.		
B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.
51	28	32	31.9	27.0	41.0	89.0	74.3	147.2	1020	1020	970	10	7	13	66	104	17
57	48	76	27.0	36.0	25.6	82.3	116.3	76.0	950	900	980	14	7	10	62	12	22
70	49	78	35.2	29.7	40.9	108.8	92.7	116.2	985	1005	1010	10	9	13	9	31	19
99	61	83	24.0	38.2	30.9	70.8	144.8	92.7	1100	965	1020	9	7	8	49	2	55
102	71	96	38.8	34.1	42.2	126.5	102.3	133.8	970	975	1065	12	13	14	32	43	63
105	75	108	35.7	46.1	23.3	97.8	117.1	74.6	825	955	920	8	11	8	32	12	53
128	157	110	34.8	33.8	35.9	114.5	112.2	110.2	1035	955	965	4	10	10	29	2	15
180	171	141	36.8	34.2	37.3	119.6	106.7	107.8	1070	950	890	8	10	6	60	56	16
194	200	146	45.8	31.0	32.3	133.7	96.1	90.4	915	860	1040	11	10	10	23	15	74
201	211	155	29.3	25.9	26.7	74.4	84.7	78.5	895	1015	940	9	12	6	35	49	59
Gjennemsnit pr. Ko			33.9	33.6	33.6	101.7	104.7	102.7	977	960	980	9.5	9.6	9.8	40	33	39

Tab. 6 b. Fordeling af 32 Køer paa Langholt den 29de Januar 1901.

Køernes Nr.				Pd. Mælk daglig pr. Ko 19—29 Jan.				Kvint Fedt daglig pr. Ko. 19—29 Jan.				Køernes Vægt den 19 Jan. Pd.				Køernes Alder. Aar.				Kælvete Dage før den 19 Jan.			
A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
28	16	1	6	32.5	39.3	23.0	26.2	90.4	110.4	68.8	93.3	1030	960	1090	1020	8	7	8	12	91	69	94	106
31	50	30	15	44.2	29.9	23.8	33.6	124.6	83.7	77.1	95.4	970	950	915	980	6	6	5	9	70	88	24	9
73	51	111	42	28.7	32.4	37.2	21.5	103.0	88.8	113.1	70.5	880	975	950	1040	6	9	12	10	32	97	78	98
80	58	127	83	21.7	24.6	33.3	38.7	71.0	80.0	91.9	120.0	1125	845	920	1010	7	6	5	8	119	78	112	35
156	91	139	85	35.2	22.8	31.0	30.5	109.5	80.3	94.9	89.8	1020	1000	950	920	8	6	5	5	7	97	70	51
160	102	146	128	30.8	35.2	28.9	37.6	87.2	113.7	85.0	112.4	1000	1045	1050	1060	9	13	10	5	91	2	97	75
165	113	178	136	25.3	33.1	26.4	23.7	68.6	122.8	84.2	79.8	850	1050	850	965	4	6	12	8	66	28	19	99
171	145	209	190	28.8	27.1	41.6	32.1	87.0	75.3	135.6	90.2	945	850	1090	985	10	14	9	5	100	105	98	101
Gjennemsnit pr. Ko				30.9	30.6	30.7	30.5	92.7	94.4	93.8	93.9	978	959	977	998	7.3	8.4	8.3	7.8	72	71	74	72

Tab. 7 a. Bregentved.

1899—1900.	Fælles for de 4 Hold.				Særligt				
	Blandsæd.	Solsikke- kager.	Agerhø.	Avner.	A.				
					Majs.	Bomuldsfrø- kager.	Runkelroer.	Kaalrabi.	Halm.
Forberedelsestid	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
fra 24 Decbr. til 3 Jan.	1.5	—	4	3	3	4.5	30	—	ikke
- 3 Jan. - 13 —	1.5	—	4	3	3	4.5	30	—	
- 13 — - 23 —	1.5	—	4	3	3	4.5	30	—	vejet
- 23 — - 2 Febr.	1.5	—	4	3	3	4.5	30	—	
- 2 Febr. - 12 —	1.5	1.5	4	3	3	3	24	—	
Overgangstid									
fra 12 Febr. til 18 Febr.	1.5	1.5	4	3	4.75	1.25	20	—	11.5
Forsøgstid									
fra 18 Febr. til 28 Febr.	1.5	1.5	4	2	6	—	20	—	11.1
- 28 — - 10 Marts	1.5	1.5	4	2	6	—	20	—	12.2
- 10 Marts - 20 —	1.5	1.5	4	2	6	—	20	—	11.9
- 20 — - 30 —	1.5	1.5	4	2	6	—	20	—	11.5
- 30 — - 9 April	1.5	1.5	4	2	6	—	20	—	11.2
Gjennemsnit...	1.5	1.5	4	2	6	—	20	—	11.6
Overgangstid									
fra 9 April til 14 April	1.5	1.5	4	1	4.2	1.8	—	25	11.2
Eftertid									
fra 14 April til 24 April	1.5	1.5	4	1	3	3	—	25	11.4
- 24 — - 4 Maj	1.5	1.5	4	1	3	3	—	25	11.7
- 4 Maj - 14 —	1.5	1.5	4.1	0.8	3	3	—	25	11.9

Dagligt Foder til 1 Ko.

for Holdene.														
B.					C.					D.				
Majs.	Bomuldsfrø- kager.	Runkelroer.	Kaalrabi.	Halm.	Majs.	Bomuldsfrø- kager.	Runkelroer.	Kaalrabi.	Halm.	Majs.	Bomuldsfrø- kager.	Runkelroer.	Kaalrabi.	Halm.
Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
3	4.5	30	—	ikke	3	4.5	30	—	ikke	3	4.5	30	—	ikke
3	4.5	30	—		3	4.5	30	—		3	4.5	30	—	
3	4.5	30	—		3	4.5	30	—		3	4.5	30	—	
3	4.5	30	—	vejjet	3	4.5	30	—	vejjet	3	4.5	30	—	vejjet
3	3	24	—		3	3	24	—		3	3	24	—	
3	3	20	—	11.7	3	1.25	33.8	—	11.8	1.25	3	33.8	—	11.8
3	3	20	—	11.1	3	—	43.5	—	11.1	—	3	43.5	—	11.4
3	3	20	—	12.3	3	—	43.5	—	11.8	—	3	43.5	—	12.0
3	3	20	—	12.1	3	—	43.2	—	11.7	—	3	43.2	—	11.9
3	3	20	—	11.5	3	—	42.9	—	11.3	—	3	42.9	—	11.6
3	3	20	—	11.7	3	—	42.2	—	11.1	—	3	42.2	—	11.1
3	3	20	—	11.7	3	—	43.1	—	11.4	—	3	43.1	—	11.6
3	3	—	25	11.6	3	1.8	—	37.0	11.2	1.8	3	—	37.0	11.4
3	3	—	25	11.4	3	3	—	25	11.7	3	3	—	25	11.6
3	3	—	25	11.9	3	3	—	25	11.9	3	3	—	25	11.9
3	3	—	25	12.0	3	3	—	25	11.9	3	3	—	25	11.9

Tab. 7 b. Bregentved. Dagligt Foder til 1 Ko.

1900-01.	Fælles for de 4 Hold.				Særligt for Holdene.															
					A.				B.				C.				D.			
	Solsikke- kager.	Runkelroer.	Agerhø.	Avner.	Blandsød.	Bomuldsfrø- kager.	Kaalrabi.	Halm.	Blandsød.	Bomuldsfrø- kager.	Kaalrabi.	Halm.	Blandsød.	Bomuldsfrø- kager.	Kaalrabi.	Halm.	Blandsød.	Bomuldsfrø- kager.	Kaalrabi.	Halm.
	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Forberedelsestid																				
fra 24 Decbr. til 3 Jan...	—	60	3	1	1.7	5.1	—		1.7	5.1	—		1.7	5.1	—		1.7	5.1	—	
- 3 Jan. - 13 — ..	—	60	3	1	1.7	5.1	—	ikke vejjet	1.7	5.1	—		1.7	5.1	—		1.7	5.1	—	
- 13 — - 23 — ..	—	60	3	1	1.7	5.1	—		1.7	5.1	—		1.7	5.1	—		1.7	5.1	—	
- 23 — - 2 Febr..	0.8	31	3	1.3	1.9	4.2	29		1.9	4.2	29		1.9	4.2	29		1.9	4.2	29	
- 2 Febr. - 12 — ..	1.0	—	3	2	2.0	4.0	60	ikke vejjet	2.0	4.0	60		2.0	4.0	60		2.0	4.0	60	
- 12 — - 22 — ..	1.0	—	3	2	2.0	4.0	60		2.0	4.0	60		2.0	4.0	60		2.0	4.0	60	
Overgangstid																				
fra 22 Febr. til 28 Febr..	1.0	—	3	2	4.4	2.1	55.5		3.2	3.4	54.8		2.9	2.1	68.9		0.9	4.0	68.9	
Forsøgstid																				
fra 28 Febr. til 10 Marts .	1.0	—	3	2	8	—	45	10.3	4	4	45	10.3	4	—	79	9.3	—	4	79.	9.1
- 10 Marts - 20 — ..	1.0	—	3	1.4	8	—	45	10.9	4	4	45	10.9	4	—	79	10.4	—	4	79.	10.3
- 20 — - 30 — ..	1.0	—	3	2	8	—	45	10.4	4	4	45	10.3	4	—	79.5	9.8	—	4	79.5	9.9
- 30 — - 9 April ..	1.0	—	3	2	8	—	45	9.4	4	4	45	9.4	4	—	79.5	9.3	—	4	79.5	9.3
- 9 April - 19 — ..	1.0	—	3	2	8	—	45	9.5	4	4	45	9.5	4	—	82.8	9.2	—	4	82.8	9.4
Gjennemsnit...	1.0	—	3	1.9	8	—	45	10.1	4	4	45	10.1	4	—	80.0	9.6	—	4	80.0	9.6
Overgangstid																				
fra 19 April til 26 April ..	1.7	25	3	2	5.9	0.6	26.4	9.9	3.8	2.7	26.4	9.8	3.9	0.6	45	9.8	1.3	3.3	45	9.7
Eftertid																				
fra 26 April til 6 Maj ...	1.0	60	3	1	3	3	—	9.6	3	3	—	9.6	3	3	—	9.6	3	3	—	9.5
- 6 Maj - 16 — ...	1.0	51.2	3	—	3.5	3.5	—	9.6	3.5	3.5	—	9.6	3.5	3.5	—	9.6	3.5	3.5	—	9.6

Tab. 8 a. Sanderumgaard. Dagligt Foder til 1 Ko.

1899—1900.	Fælles for de 4 Hold.			Særligt for Holdene.															
				A.				B.				C.				D.			
	Majs.	Melasse.	Hø.	Blandsæd.	Bomuldstrøgkager.	Barresroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomuldstrøgkager.	Barresroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomuldstrøgkager.	Barresroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomuldstrøgkager.	Barresroer.	Halm.
Forberedelsestid	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
fra 19 Decbr. til 29 Decbr.	1.5	2	5	3	2.5	24		3	2.5	24		3	2.5	24		3	2.5	24	
- 29 — - 8 Jan.	1.5	2	5	3	2.5	24		3	2.5	24		3	2.5	24		3	2.5	24	
- 8 Jan. - 18 —	1.5	2	5	3	2.5	24		3	2.5	24		3	2.5	24		3	2.5	24	
- 18 — - 28 —	1.5	2	5	3	2.5	24		3	2.5	24		3	2.5	24		3	2.5	24	
- 28 — - 7 Febr.	1.5	2	5	3	2.5	24	ikke vejjet	3	2.5	24	ikke vejjet	3	2.5	24	ikke vejjet	3	2.5	24	ikke vejjet
Overgangstid																			
fra 7 Febr. til 17 Febr.	1.5	1	5	5.6	1.2	14.6	11.9	3	3.8	14.6	12.5	3	1.2	32.8	10.1	0.4	3.8	32.8	10.2
Forsøgstid																			
fra 17 Febr. til 27 Febr.	1.5	2	5	6	1	13	12.5	3	4	13	12.5	3	1	34	10.5	—	4	34	11.3
- 27 — - 9 Marts	1.5	2	5	6	1	13	11.4	3	4	13	11.2	3	1	34	10.7	—	4	34	11.4
- 9 Marts - 19 —	1.5	2	5	6	1	13	12.4	3	4	13	12.9	3	1	34	12.2	—	4	34	12.4
- 19 — - 29 —	1.5	2	5	6	1	13	12.7	3	4	13	12.3	3	1	34	12.3	—	4	34	12.8
- 29 — - 8 April.	1.5	2	5	6	1	13	12.1	3	4	13	12.0	3	1	34	12.0	—	4	34	12.0
Gjennemsnit...	1.5	2	5	6	1	13	12.2	3	4	13	12.2	3	1	34	11.5	—	4	34	12.0
Overgangstid																			
fra 8 April til 18 April.	1.5	2	5	3.8	2.1	21.2	12.3	3	2.9	21.2	12.1	3	2.1	26.8	12.1	2.2	2.9	26.8	12.3
Eftertid																			
fra 18 April til 28 April.	1.5	2	5	3	2.5	24	11.7	3	2.5	24	11.8	3	2.5	24	11.7	3	2.5	24	11.8
- 28 — - 8 Maj.	1.5	2	5	3	2.5	24	11.4	3	2.5	24	11.7	3	2.5	24	11.5	3	2.5	24	11.5
- 8 — - 18 —	1.5	2	5	3	2.5	24	11.0	3	2.5	24	10.5	3	2.5	24	11.0	3	2.5	24	11.5

Tab. 8 b. Sanderumgaard. Dagligt Foder til 1 Ko.

1900—1901.	Fælles for de 4 Hold.			Særligt for Holdene															
				A.				B.				C.				D.			
	Melasse.	Majs.	Hø.	Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Barresroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Barresroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Barresroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Barresroer.	Halm.
	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Forberedelsestid.																			
fra 29 Decbr. til 8 Jan..	1.5	1	8	3	2	32	ikke	3	2	32	ikke	3	2	32	ikke	3	2	32	ikke
— 8 Jan. - 18 —	1.5	1	8	3	2	32		3	2	32		3	2	32		3	2	32	
— 18 — - 28 —	1.5	1	8	3	2	32	vejet	3	2	32	vejet	3	2	32	vejet	3	2	32	vejet
— 28 — - 7 Febr.	1.5	1	8	3	2	32		3	2	32		3	2	32		3	2	32	
Overgangstid.																			
fra 7 Febr. til 12 Febr..	1.5	1	8	3	0.5	20	9.6	3	3.5	20	9.7	3	0.5	44	9.1	—	3.5	44	9.4
Forsøgstid.																			
fra 12 Febr. til 22 Febr.	1.5	1	8	6	0.5	20	9.7	3	3.5	20	9.6	3	0.5	44	9.5	—	3.5	44	9.4
— 22 — - 4 Marts	1.5	1	8	6	0.5	20	8.7	3	3.5	20	8.7	3	0.5	44	8.6	—	3.5	44	8.7
— 4 Marts - 14 —	1.5	1	8	6	0.5	20	8.8	3	3.5	20	8.8	3	0.5	44	8.7	—	3.5	44	8.8
— 14 — - 24 —	1.5	1	8	6	0.5	20.1	8.9	3	3.5	20.1	8.8	3	0.5	43.9	8.8	—	3.5	43.9	8.8
— 24 — - 3 April	1.5	1	8	6	0.5	20.1	8.4	3	3.5	20.1	8.7	3	0.5	43.9	8.4	—	3.5	43.9	8.6
— 3 April - 13 —	1.5	1	8	6	0.5	20.1	8.4	3	3.5	20.1	8.4	3	0.5	43.9	7.8	—	3.5	43.9	8.3
Gjennemsnit...	1.5	1	8	6	0.5	20.1	8.8	3	3.5	20.1	8.8	3	0.5	44	8.6	—	3.5	44	8.8
Overgangstid.																			
fra 13 April til 18 April	1.5	1	8	2	2	45	9.2	2	2	45	9.3	2	2	45	9.2	2	2	45	9.1
Eftertid.																			
fra 18 April til 28 April	1.5	1	8	2	2	45	9.3	2	2	45	8.9	2	2	45	9.5	2	2	45	9.0
— 28 — - 8 Maj.	1.5	1	8	2	2	45	8.2	2	2	45	8.0	2	2	45	8.3	2	2	45	7.7
— 8 Maj - 18 —	1.5	1	8	2	2	45	9.1	2	2	45	9.2	2	2	45	9.2	2	2	45	9.5

Tab. 9 a. Kjærsgaard. Dagligt Foder til 1 Ko.

1899—1900.	Fælles for de 4 Hold.		Særligt for Holdene															
			A.				B.				C.				D.			
	Solsikke- kager.	Hø.	Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Barresroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Barresroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Barresroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Barresroer.	Halm.
Forberedelsestid	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
fra 1 Jan. til 11 Jan.	2	6	3	1.5	40	ikke	3	1.5	40	ikke	3	1.5	40	ikke	3	1.5	40	ikke
- 11 — - 21 —	2	6	3	1.5	40	ikke	3	1.5	40	ikke	3	1.5	40	ikke	3	1.5	40	ikke
- 21 — - 31 —	2	6	3	1.5	40	vejet	3	1.5	40	vejet	3	1.5	40	vejet	3	1.5	40	vejet
- 31 — - 10 Febr.	2	6	3	1.5	40		3	1.5	40		3	1.5	40		3	1.5	40	
Overgangstid																		
fra 10 Febr. til 20 Febr.	2	8	5.6	0.2	28.8	11.5	3	2.8	28.8	11.0	3	0.2	51.2	10.0	0.4	2.8	51.2	10.0
Forsøgstid																		
fra 20 Febr. til 2 Marts.	2	8	6	—	29.5	10.0	3	3	29.5	10.0	3	—	50.5	9.5	—	3	50.5	10.0
- 2 Marts - 12 —	2	8	6	—	29.5	11.3	3	3	29.5	10.5	3	—	50.5	10.3	—	3	50.5	10.6
- 12 — - 22 —	2	8	6	—	29.5	11.5	3	3	29.5	10.6	3	—	50.5	9.9	—	3	50.5	10.0
- 22 — - 1 April	2	8	6	—	29.5	10.0	3	3	29.5	9.9	3	—	50.5	9.0	—	3	50.5	8.6
- 1 April - 11 —	2	8	6	—	29.5	10.4	3	3	29.5	9.9	3	—	50.5	9.7	—	3	50.5	9.6
Gjennemsnit.	2	8	6	—	29.5	10.6	3	3	29.5	10.2	3	—	50.5	9.7	—	3	50.5	9.8
Overgangstid																		
2* fra 11 April til 21 April	2	8	3.8	1.1	37.2	9.6	3	1.9	37.2	9.2	3	1.1	42.8	9.2	2.2	1.9	42.8	9.0
Eftertid																		
fra 21 April til 1 Maj.	2	8	3	1.5	40	7.4	3	1.5	40	8.0	3	1.5	40	7.9	3	1.5	40	7.2
1 Maj - 11 —	2	8	3	1.5	40	8.6	3	1.5	40	8.5	3	1.5	40	8.9	3	1.5	40	8.3

Tab. 9 b. Kjærsgaard. Dagligt Foder til 1 Ko.

1900—1901.	Fælles for de 4 Hold.		Særligt for Holdene															
			A.				B.				C.				D.			
	Solskæ- kager.	Hø.	Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Barresroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Barresroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Barresroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Barresroer.	Halm.
Forberedelsestid	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
fra 5 Jan. til 15 Jan.	2	6	3	1.5	50	ikke	3	1.5	50	ikke	3	1.5	50	ikke	3	1.5	50	ikke
- 15 — - 25 —	2	6	3	1.5	50	ikke	3	1.5	50	ikke	3	1.5	50	ikke	3	1.5	50	ikke
- 25 — - 4 Febr.	2	6	3	1.5	50	vejet	3	1.5	50	vejet	3	1.5	50	vejet	3	1.5	50	vejet
- 4 Febr. - 14 —	2	6	3	1.5	50	vejet	3	1.5	50	vejet	3	1.5	50	vejet	3	1.5	50	vejet
Overgangstid																		
fra 14 Febr. til 19 Febr.	2	6	6	—	37.2	8.7	3	3	37.2	9.8	3	—	62.8	9.6	—	3	62.8	9.2
Forsøgstid																		
fra 19 Febr. til 1 Marts	2	6	6	—	37.2	9.2	3	3	37.2	9.7	3	—	62.8	8.8	—	3	62.8	9.5
- 1 Marts - 11 —	2	6	6	—	37.2	11.6	3	3	37.2	11.2	3	—	62.8	10.9	—	3	62.8	11.2
- 11 — - 21 —	2	6	6	—	37.6	10.9	3	3	37.6	11.7	3	—	62.4	11.4	—	3	62.4	11.6
- 21 — - 31 —	2	6	6	—	37.6	11.2	3	3	37.6	11.6	3	—	62.4	11.0	—	3	62.4	11.1
- 31 — - 10 April.	2	6	6	—	37.6	10.7	3	3	37.6	11.2	3	—	62.4	10.9	—	3	62.4	11.0
Gjennemsnit...	2	6	6	—	37.4	10.7	3	3	37.4	11.1	3	—	62.6	10.6	—	3	62.6	10.9
Overgangstid																		
fra 10 April til 15 April.	2	6	3	1.5	50	9.0	3	1.5	50	9.0	3	1.5	50	10.8	3	1.5	50	9.8
Eftertid																		
fra 15 April til 25 April.	2	6	3	1.5	50	10.9	3	1.5	50	10.8	3	1.5	50	11.1	3	1.5	50	10.8
- 25 — - 5 Maj.	2	6	3	1.5	50	10.1	3	1.5	50	10.2	3	1.5	50	10.0	3	1.5	50	9.8
- 5 Maj - 15 —	2	6	3	1.5	50	9.7	3	1.5	50	9.4	3	1.5	50	9.7	3	1.5	50	9.4

Tab. 10 a. Wedellsborg. Dagligt Foder til 1 Ko.

1899—1900.	Fælles for de 3 Hold.					Særligt for Holdene.											
	Solsikke- kager.	Rapskager.	Majs.	Melasse.	Hø.	B.				C.				D.			
						Blandsæd.	Bomuldsfrø- kager.	Barresroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomuldsfrø- kager.	Barresroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomuldsfrø- kager.	Barresroer.	Halm.
	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Forberedelsestid																	
fra 13 Decbr. til 23 Decbr.	1.5	0.5	1	—	5	2.25	2.25	44	ikke	2.25	2.25	44	ikke	2.25	2.25	44	ikke
- 23 — - 2 Jan.	1.5	0.5	1	—	5	2.25	2.25	44	ikke	2.25	2.25	44	ikke	2.25	2.25	44	ikke
- 2 Jan. - 12 —	1.5	0.5	1	—	5	2.25	2.25	44	vejet.	2.25	2.25	44	vejet.	2.25	2.25	44	vejet.
- 12 — - 22 —	1.5	0.5	1	—	5	2.25	2.25	44		2.25	2.25	44		2.25	2.25	44	
Overgangstid																	
fra 22 Jan. til 1 Febr.	1.5	0.5	1	—	5	2.9	2.9	33.6	14.1	2.9	1.1	55.1	14.0	0.3	2.9	55.1	14.2
Forsøgstid																	
fra 1 Febr. til 11 Febr.	1.5	0.5	1	—	5	3	3	32	13.3	3	—	56.75	13.4	—	3	56.75	13.3
- 11 — - 21 —	1.5	0.5	1	—	5	3	3	32	15.6	3	—	56.75	14.8	—	3	56.75	14.3
- 21 — - 3 Marts	1.5	0.5	1	—	5	3	3	32	16.0	3	—	56.75	15.7	—	3	56.75	15.6
- 3 Marts - 13 —	1.5	0.5	1	—	5	3	3	32	15.7	3	—	56.75	15.8	—	3	56.75	15.5
- 13 — - 23 —	1.5	0.5	1	—	5	3	3	32	15.2	3	—	56.75	15.4	—	3	56.75	15.2
- 23 — - 2 April	1.5	0.5	1	—	5	3	3	32	14.5	3	—	56.75	14.7	—	3	56.75	14.6
- 2 April - 12 —	1.5	0.5	1	—	5	3	3	32	14.9	3	—	56.75	14.5	—	3	56.75	14.6
Gjennemsnit...	1.5	0.5	1	—	5	3	3	32	15.0	3	—	56.75	14.9	—	3	56.75	14.7
Overgangstid																	
fra 12 April til 22 April	1.5	0.5	1	—	5	2.2	2.2	45.1	14.5	2.2	1.6	50	14.7	1.6	2.2	50	14.7
Eftertid																	
fra 22 April til 2 Maj	2.5	0.5	1	—	5	2	2	24	14.8	2	2	24	14.8	2	2	24	14.8
- 2 Maj - 12 —	2.5	0.5	1	1.5	5	2	2	—	14.8	2	2	—	14.7	2	2	—	14.8
- 12 — - 22 —	4.5	0.5	1	1.5	—	2	—	—	ikke vejet.	2	—	—	ikke vejet.	2	—	—	ikke vejet.

Tab. 10 b. Tybrind.

1900—1901.	Fælles for de 4 Hold.				Særligt A.					
	Solsikke- kager.	Rapskager.	Melasse.	Engø.	Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Barresroer.	Elvetham- roer.	Eckendorfer- roer.	Halm.
	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Forberedelsestid										
fra 25 Decbr. til 4 Jan.....	2	1	—	5	3	2	24	—	24	ikke vejjet
- 4 Jan. - 14 —	2	1	—	5	3	2	24	—	24	
- 14 — - 24 —	2	1	—	5	3	2	24	—	24	
- 24 — - 3 Febr.....	2	1	—	5	3	2	24	—	24	
Overgangstid										
fra 3 Febr. til 8 Febr.	2	1	—	5	6	0.5	17.3	—	17.4	10.5
Forsøgstid										
fra 8 Febr. til 18 Febr.....	2	1	—	5	6	0.5	34.7	—	—	10.5
- 18 — - 28 —	2	1	—	5	6	0.5	34.7	—	—	10.8
- 28 — - 10 Marts	2	1	—	5	6	0.5	34.7	—	—	10.5
- 10 Marts - 20 —	2	1	—	5	6	0.5	35.1	—	—	10.5
- 20 — - 30 —	2	1	—	5	6	0.5	—	35.1	—	10.2
- 30 — - 9 April	2	1	—	5	6	0.5	—	35.1	—	9.9
Gjennemsnit...	2	1	—	5	6	0.5	23.2	11.7	—	10.4
Overgangstid										
fra 9 April til 14 April.....	2	1	1.5	5	3	2	—	35	—	10.1
Eftertid										
fra 14 April til 24 April.....	2	1	1.5	5	3	2	—	35	—	10.1
- 24 — - 4 Maj	2	1	1.5	5	3	2	—	35	—	10.1
- 4 Maj - 14 —	2	1	1.5	5	3	2	—	35	—	9.8

Dagligt Foder til 1 Ko.

for Holdene																	
B.						C.						D.					
Blandsæd.	Bomuldsfrøkager.	Barresroer.	Elvethamroer.	Eckendorferroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomuldsfrøkager.	Barresroer.	Elvethamroer.	Eckendorferroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomuldsfrøkager.	Barresroer.	Elvethamroer.	Eckendorferroer.	Halm.
Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
3	2	24	—	24	ikke vejjet	3	2	24	—	24	ikke vejjet	3	2	24	—	24	ikke vejjet
3	2	24	—	24		3	2	24	—	24		3	2	24	—	24	
3	2	24	—	24		3	2	24	—	24		3	2	24	—	24	
3	2	24	—	24		3	2	24	—	24		3	2	24	—	24	
3	3.5	17.3	—	17.4	10.7	3	0.5	30.6	—	30.7	11.2	—	3.5	30.6	—	30.7	11.0
3	3.5	34.7	—	—	10.6	3	0.5	61.3	—	—	10.4	—	3.5	61.3	—	—	10.4
3	3.5	34.7	—	—	10.7	3	0.5	61.3	—	—	10.6	—	3.5	61.3	—	—	10.8
3	3.5	34.7	—	—	10.4	3	0.5	61.3	—	—	10.5	—	3.5	61.3	—	—	10.5
3	3.5	35.1	—	—	10.4	3	0.5	60.9	—	—	10.5	—	3.5	60.9	—	—	10.4
3	3.5	—	35.1	—	10.3	3	0.5	—	60.9	—	10.0	—	3.5	—	60.9	—	10.5
3	3.5	—	35.1	—	10.2	3	0.5	—	60.9	—	10.4	—	3.5	—	60.9	—	10.2
3	3.5	23.2	11.7	—	10.4	3	0.5	40.8	20.3	—	10.4	—	3.5	40.8	20.3	—	10.5
3	2	—	35	—	10.0	3	2	—	35	—	10.2	3	2	—	35	—	10.0
3	2	—	35	—	10.3	3	2	—	35	—	10.3	3	2	—	35	—	9.9
3	2	—	35	—	10.2	3	2	—	35	—	10.0	3	2	—	35	—	10.0
3	2	—	35	—	9.8	3	2	—	35	—	9.6	3	2	—	35	—	9.7

Tab. 11 a. Rosvang. Dagligt Foder til 1 Ko.

1899—1900	Fælles for de 3 Hold.			Særligt for Holdene											
	Solsikke- kager.	Majs.	Hø.	B.				C.				D.			
				Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Kaalrabi.	Halm.	Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Kaalrabi.	Halm.	Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Kaalrabi.	Halm.
Forberedelsestid	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
fra 30 Decbr. til 9 Jan...	2	2	10	1	2	50	ikke	1	2	50	ikke	1	2	50	ikke
- 9 Jan. - 19 — ..	2	2	10	1	2	50	ikke	1	2	50	ikke	1	2	50	ikke
- 19 — - 29 — ..	2	2	10	1	2	50	vejet	1	2	50	vejet	1	2	50	vejet
Overgangstid															
fra 29 Jan. til 8 Febr....	1.3	0.7	9.2	2.2	2.7	46.7	do.	2.5	1	58.6	do.	0.5	2.8	60.8	do.
Forsøgstid															
fra 8 Febr. til 18 Febr...	1	—	8	3	3	44.5	6.1	3	—	67	6.3	—	3	67	6.7
- 18 — - 28 — ..	1	—	8	3	3	44.5	7.3	3	—	67	7.6	—	3	67	7.5
- 28 — - 10 Marts ..	1	—	8	3	3	44.5	5.8	3	—	67	6.0	—	3	67	6.0
- 10 Marts - 20 — ..	1	—	8	3	3	44.5	6.8	3	—	67	6.4	—	3	67	7.0
- 20 — - 30 — ..	1	—	8	3	3	45.0	5.8	3	—	68	5.9	—	3	68	6.8
- 30 — - 9 April ..	1	—	8	3	3	45.0	6.9	3	—	68	6.3	—	3	68	6.7
Gjennemsnit...	1	—	8	3	3	44.7	6.5	3	—	67.3	6.4	—	3	67.3	6.8
Overgangstid															
fra 9 April til 19 April ...	1.3	—	9.6	2.7	2.4	51.4	5.3	2.7	1.2	60	4.8	1.6	2.3	60	4.4
Eftertid															
fra 19 April til 29 April ..	1.5	—	10	2.5	2	56	4.0	2.5	2	56	3.5	2.5	2	56	3.8
- 29 — - 9 Maj ...	1.5	—	10	2.5	2	56	3.3	2.5	2	56	3.5	2.5	2	56	3.0

Tab. 11 b. Rosvang. Dagligt Foder til 1 Ko.

1900—1901.	Fælles for de 4 Hold				Særligt for Holdene																			
	Solsikke- kager.	Sesamkager	Turnips.	Enghø.	A.					B.					C.					D.				
					Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Runkelroer.	Kaalrabi.	Halm.	Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Runkelroer.	Kaalrabi.	Halm.	Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Runkelroer.	Kaalrabi.	Halm.	Blandsæd.	Bomulds- frøkager.	Runkelroer.	Kaalrabi.	Halm.
Forberedelsestid.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	P.	Pd.	Pd.	Pd.	P.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	P.	Pd.	Pd.	Pd.	P.	Pd.	
fra 15 Dec. til 25 Dec.	4	—	80	8	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—
- 25 — - 4 Jan.	2	—	80	8	2	2	—	—	—	2	2	—	—	—	2	2	—	—	—	2	2	—	—	—
- 4 Jan - 14 —	2	—	80	8	2	2	—	—	—	2	2	—	—	—	2	2	—	—	—	2	2	—	—	—
- 14 — - 24 —	2	—	80	8	2	2	—	—	ikke vejlet	2	2	—	—	—	2	2	—	—	ikke vejlet	2	2	—	—	—
Overgangstid																								
fra 24 Jan. til 3 Febr.	0.7	—	24	8	4.5	0.7	—	42	do.	2.8	2.6	—	42	do.	2.8	0.9	—	59	do.	0.9	2.8	do.	59	do.
Forsøgstid																								
fra 3 Febr. til 13 Febr	—	—	—	8	6	—	—	63	7.3	3	3	—	63	7.8	3	—	—	90	6.8	—	3	—	90	6.9
- 13 — - 23 —	—	—	—	8	6	—	—	63	7.8	3	3	—	63	8.1	3	—	—	90	8.2	—	3	—	90	8.1
- 23 — - 5 Marts	—	—	—	8	6	—	61	—	7.6	3	3	61	—	7.5	3	—	90	—	7.5	—	3	90	—	7.8
- 5 Marts - 15 —	—	—	—	8	6	—	61	—	8.4	3	3	61	—	8.8	3	—	90	—	8.5	—	3	90	—	9.2
- 15 — - 25 —	—	—	—	8	6	—	61	—	7.0	3	3	61	—	7.7	3	—	90	—	7.5	—	3	90	—	8.1
- 25 — - 4 April	—	—	—	8	6	—	61	—	7.9	3	3	61	—	8.3	3	—	91.5	—	8.2	—	3	91.5	—	8.6
Gjennemsnit...	—	—	—	8	6	—	40.7	21	7.7	3	3	40.7	21	8.0	3	—	60.3	30	7.8	—	3	60.3	30	8.1
Overgangstid																								
fra 4 April til 14 April	—	1	—	8	3.6	1.2	57.7	—	7.3	2.5	2.3	57.7	—	7.8	2.3	1.2	70.9	—	7.7	1.2	2.3	70.9	—	7.8
Eftertid																								
fra 14 April til 24 April	—	2	—	8	2	2	50	—	7.0	2	2	50	—	7.3	2	2	50	—	7.0	2	2	50	—	6.9
- 24 — - 4 Maj	—	2	—	8	2	2	50	—	7.7	2	2	50	—	7.3	2	2	50	—	7.3	2	2	50	—	7.4

Tab. 12 a. Langholt. Dagligt Foder til 1 Ko.

1899—1900.	Fælles for de 3 Hold.					Særligt for Holdene.											
	Solsikke- rager.	Majs.	Turnips.	Kaalrabi.	Hø.	B.				C.				D.			
						Blandsød.	Bomulds- frøkrager.	Runkelroer.	Halm.	Blandsød.	Bomulds- frøkrager.	Runkelroer.	Halm.	Blandsød.	Bomulds- frøkrager.	Runkelroer.	Halm.
	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Forberedelsestid																	
fra 5 Jan. til 5 Jan.	2	—	60	—	10	3	2	—	ikke	3	2	—	ikke	3	2	—	ikke
- 15 — - 25 —	2	—	60	—	10	3	2	—	vejet	3	2	—	vejet	3	2	—	vejet
- 25 — - 4 Febr.	2	—	—	—	10	3	2	50		3	2	50		3	2	50	
Overgangstid																	
fra 4 Febr. til 14 Febr.	2	—	—	—	10	3	2.7	43	do	3	0.7	59.1	do.	1.2	2.6	58.4	do.
Forsøgstid																	
fra 14 Febr. til 24 Febr.	2	—	—	—	10	3	3	40	do.	3	—	61	do.	—	3	61	do.
- 24 — - 6 Marts	—	—	—	—	10	4	4	40	10.3	4	1	61	9.8	1	4	61	9.6
- 6 Marts - 16 —	2	—	—	—	10	3	3	40	10.9	3	—	61	9.3	—	3	61	7.9
- 16 — - 26 —	2	—	—	—	10	3	3	40	11.8	3	—	62	9.4	—	3	62	9.3
- 26 — - 5 April	2	—	—	—	10	3	3	40	7.3	3	—	62	6.7	—	3	62	5.0
Gjennemsnit...	1.6	—	—	—	10	3.2	3.2	40	10.1	3.2	0.2	61.4	8.8	0.2	3.2	61.4	8.0
Overgangstid																	
fra 5 April til 15 April.	2	—	—	—	10	3	2.2	48	ikke vejet	3	1.3	54.2	ikke vejet	1.8	2.6	53.6	ikke vejet
Eftertid																	
fra 15 April til 25 April.	2	0.9	—	—	10	2.1	2	50	8.9	2.1	2	50	7.8	2.1	2	50	6.3
- 25 — - 5 Maj	2	—	—	40	15	3.0	2	—	4.5	3.0	2	—	4.1	3.0	2	—	3.3
- 5 Maj - 15 —	1.2	1.5	—	12	18.5	0.6	3.4	—	3.5	0.6	3.4	—	3.3	0.6	3.4	—	2.8

Tab. 12 b. Langholt. Dagligt Foder til 1 Ko.

1900—1901.	Fælles for de 4 Hold.			Særligt for Holdene.															
	Solsikke- kager	Turnips.	Enghø.	A.				B.				C.							
				Blandsæd.	Bomuldsfrø- kager.	Runkelroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomuldsfrø- kager.	Runkelroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomuldsfrø- kager.	Runkelroer.	Halm.	Blandsæd.	Bomuldsfrø- kager.	Runkelroer.	Halm.
Forberedelsestid	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
fra 20 Jan. til 30 Jan. . .	2	125	5	2	2	—	ikke	2	2	—	ikke	2	2	—	ikke	2	2	—	ikke
- 30 — - 9 Febr. . .	2	125	5	2	2	—	—	2	2	—	—	2	2	—	—	2	2	—	—
- 9 Febr. - 19 — . .	2	125	5	2	2	—	vejet.	2	2	—	vejet.	2	2	—	vejet.	2	2	—	vejet.
Overgangstid																			
fra 19 Febr. til 1 Marts.	1.3	46	8	4.6	0.7	42	do.	2.8	2.6	40	do.	2.7	0.9	54.6	do.	0.9	2.7	54.6	do.
Forsøgstid																			
fra 1 Marts til 11 Marts	1	—	8	6	—	70	8.5	3	3	70	9.0	3	—	93	9.0	—	3	93	9.0
- 11 — - 21 —	1	—	8	6	—	70	9.2	3	3	70	9.3	3	—	93	9.5	—	3	93	8.8
- 21 — - 31 —	1	—	8	6	—	70	8.8	3	3	70	9.2	3	—	93	9.2	—	3	93	8.2
- 31 — - 10 April	1	—	8	6	—	70	7.5	3	3	70	7.9	3	—	93	7.9	—	3	93	7.8
Gjennemsnit . . .	1	—	8	6	—	70	8.5	3	3	70	8.9	3	—	93	8.9	—	3	93	8.5
Overgangstid																			
fra 10 April til 20 April.	1.5	—	8	3.2	1.6	78	8.3	2.2	2.2	78	8.4	2.2	1.5	85.3	8.3	1.5	2.2	85.3	8.0
Eftertid																			
fra 20 April til 30 April.	2	—	10.6	2	2	80	4.5	2	2	80	4.5	2	2	80	4.5	2	2	80	4.5
- 30 — - 10 Maj .	1	—	14.5	2.8	3	68	—	2.8	3	68	—	2.8	3	68	—	2.8	3	68	—

**Tab. 13 a. Bregentved. Resultatet af Undersøgelserne,
der foretoges paa selve Gaarden.**

1899—1900.	Pd. Mælk daglig af 10 Køer.				pCt. Fløde.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.								
24 Decbr. til 3 Jan.....	320	319	319	319	4.39	4.44	4.34	4.27
3 Jan. - 13 —	317	316	316	317	4.21	4.33	4.24	4.19
13 — - 23 —	308	306	306	307	4.16	4.26	4.21	4.14
23 — - 2 Febr.....	300	298	298	300	4.10	4.20	4.16	4.03
2 Febr. - 12 —	282	280	278	281	4.11	4.20	4.26	4.09
Gjennemsnit..	305	304	303	305	4.19	4.29	4.24	4.14
Overgangstid.								
12 Febr. til 18 Febr.	265	267	268	266	4.39	4.36	4.31	4.17
Forsøgstid.								
18 Febr. til 28 Febr.....	249	259	251	267	3.94	4.13	3.90	4.03
28 — - 10 Marts	244	256	249	265	4.03	4.20	4.06	4.01
10 Marts - 20 —	240	252	238	266	3.91	4.20	4.07	4.00
20 — - 30 —	228	248	228	258	4.00	4.27	4.14	4.11
30 — - 9 April	217	232	216	248	4.07	4.40	4.17	4.13
Gjennemsnit...	236	249	236	261	3.99	4.24	4.07	4.06
Overgangstid.								
9 April til 14 April	222	236	226	242	3.99	4.33	4.16	4.03
Eftertid.								
Stald.								
14 April til 24 April	233	239	239	255	4.13	4.27	4.31	4.10
24 — - 4 Maj	221	231	234	242	4.09	4.15	4.19	4.04
4 Maj - 14 —	218	227	227	233	4.00	4.13	4.11	4.06
Græs.								
14 Maj til 24 Maj	194	204	214	214	5.01	5.03	4.97	4.91
24 — - 3 Juni	212	217	220	214	4.31	4.39	4.51	4.56
3 Juni - 13 —	203	196	201	200	4.33	4.36	4.71	4.50
Gjennemsnit...	214	219	223	226	4.31	4.39	4.47	4.36

**Tab. 13 b. Bregentved. Resultatet af Undersøgelserne,
der foretoges paa selve Gaarden.**

1900 -1901.	Pd. Mælk daglig af 10 Køer.				pCt. Fedt (Gerber).			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.								
24 Decbr. til 3 Jan.....	302	300	300	303	3.17	2.95	3.10	3.25
3 Jan. - 13 —	290	291	291	293	3.23	3.01	3.01	3.20
13 — - 23 —	291	291	292	291	3.15	2.98	2.99	3.25
23 — - 2 Febr.	292	290	290	292	3.11	2.99	2.99	3.18
2 Febr. - 12 —	285	285	285	286	3.14	2.94	2.98	3.13
12 — - 22 —	273	273	271	273	3.15	2.98	3.03	3.21
Gjennemsnit ..	289	288	288	290	3.16	2.98	3.02	3.20
Overgangstid.								
22 Febr. til 28 Febr.....	264	258	260	268	3.07	2.92	2.95	3.18
Forsøgstid.								
28 Febr. til 10 Marts	251	259	241	264	3.10	3.11	2.89	3.07
10 Marts - 20 —	238	255	228	257	3.29	3.21	3.02	3.22
20 — - 30 —	225	244	218	248	3.39	3.34	3.18	3.25
30 — - 9 April.....	218	228	208	236	3.33	3.31	3.10	3.30
9 April - 19 —	203	218	195	222	3.39	3.33	3.09	3.22
Gjennemsnit...	227	241	218	245	3.30	3.26	3.06	3.21
Overgangstid.								
19 April til 26 April	197	218	198	222	3.47	3.45	3.19	3.39
Eftertid.								
Stald.								
26 April til 6 Maj	198	212	200	211	3.49	3.27	3.30	3.38
6 Maj - 16 —	197	206	200	202	3.55	3.44	3.33	3.59
Græs.								
16 Maj til 26 Maj	211	231	219	237	3.75	3.46	3.51	3.66
26 — - 5 Juni	213	225	212	230	3.55	3.27	3.25	3.44
5 Juni - 15 —	189	196	183	199	3.65	3.48	3.54	3.59
Gjennemsnit ..	202	214	203	216	3.60	3.38	3.39	3.53

**Tab 14. a. Sanderumgaard. Resultatet af Undersøgelserne,
der foretoges paa selve Gaarden.**

1899—1900.	Pd. Mælk daglig af 10 Køer.				pCt. Fløde.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.								
19 Dcebr. til 29 Decbr.	256	256	255	255	4.43	4.37	4.38	4.33
29 — - 8 Jan.	257	257	255	256	4.62	4.52	4.55	4.54
8 Jan. - 18 —	260	262	261	262	4.44	4.43	4.44	4.39
18 — - 28 —	264	263	263	267	4.40	4.35	4.36	4.32
28 — - 7 Febr.	261	261	261	262	4.42	4.43	4.41	4.45
Gjennemsnit...	260	260	259	260	4.46	4.42	4.43	4.41
Overgangstid.								
7 Febr. til 17 Febr.	244	247	244	255	4.41	4.48	4.31	4.31
Forsøgstid.								
17 Febr. til 27 Febr.	233	241	236	253	4.50	4.54	4.53	4.50
27 — - 9 Marts	230	229	225	238	4.50	4.62	4.49	4.50
9 Marts - 19 —	227	229	235	248	4.65	4.72	4.68	4.59
19 — - 29 —	219	218	225	242	4.73	4.90	4.83	4.73
29 — - 8 April	213	213	221	234	5.11	5.22	4.97	4.95
Gjennemsnit...	224	226	228	243	4.70	4.80	4.70	4.65
Overgangstid.								
8 April til 18 April	211	213	221	230	5.16	5.23	5.11	5.10
Eftertid.								
Stald								
18 April til 18 April	219	210	227	224	4.99	5.06	4.95	5.02
28 — - 8 Maj	211	206	225	221	5.00	5.04	4.97	4.98
8 Maj - 18 —	214	200	220	212	5.17	5.30	5.30	5.46
Græs.								
18 Maj til 28 Maj	206	208	225	210	5.42	5.48	5.42	5.64
28 — - 7 Juni	186	186	202	199	5.82	5.85	6.01	6.02
Gjennemsnit...	207	202	220	213	5.28	5.35	5.33	5.42

**Tab. 14 b. Sanderumgaard. Resultatet af Undersøgelserne,
der foretoges paa selve Gaarden.**

1900—1901.	Pd. Mælk daglig af 10 Køer.				pCt. Fløde.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.								
29 Decbr. til 8 Jan.....	281	281	280	281	5.20	5.04	5.25	5.23
8 Jan. - 18 —	282	280	282	278	5.06	4.94	5.20	5.14
18 — - 28 —	275	273	277	274	5.03	4.93	5.17	5.12
28 — - 7 Febr.....	271	270	271	271	4.99	4.89	5.14	5.06
Gjennemsnit...	277	276	278	276	5.07	4.95	5.19	5.14
Overgangstid.								
7 Febr. til 12 Febr.....	252	267	257	268	4.82	4.63	4.95	5.00
Forsøgstid.								
12 Febr. til 22 Febr.....	249	261	245	262	4.88	4.88	5.10	4.92
22 — - 4 Marts	229	251	233	258	5.07	4.98	5.15	4.94
4 Marts - 14 —	227	245	223	258	5.06	4.94	5.39	5.09
14 — - 24 —	221	242	222	252	5.18	5.04	5.33	5.11
24 — - 3 April	222	239	220	250	5.09	5.10	5.41	5.11
3 April - 13 —	214	235	218	241	5.16	5.09	5.44	5.17
Gjennemsnit...	227	246	227	254	5.07	5.01	5.30	5.06
Overgangstid.								
13 April til 18 April	224	232	226	242	4.97	5.05	5.53	5.12
Eftertid.								
Stald.								
18 April til 28 April	222	223	223	233	5.07	5.05	5.47	5.07
28 — - 8 Maj	226	221	223	231	5.09	5.07	5.50	5.16
8 Maj - 18 —	225	223	228	227	5.03	5.02	5.36	5.16
Græs.								
18 Maj til 28 Maj	229	227	230	235	5.55	5.62	5.94	5.74
28 — - 7 Juni	223	226	227	217	5.18	5.25	5.65	5.47
7 Juni - 17 —	202	197	205	187	5.36	5.58	5.94	5.95
Gjennemsnit...	221	220	223	222	5.21	5.27	5.64	5.43

Tab. 15 a. Kjærsgaard. Resultatet af Undersøgelserne,
der foretoges paa selve Gaarden.

1899—1900.	Pd. Mælk daglig af 10 Køer.				pCt. Fløde.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.								
1 Jan. til 11 Jan.....	275	275	275	276	4.57	4.59	4.59	4.61
11 — - 21 —	271	271	273	272	4.44	4.37	4.44	4.60
21 — - 31 —	268	268	269	269	4.27	4.26	4.33	4.41
31 — - 10 Febr.	266	266	266	266	4.29	4.20	4.30	4.41
Gjennemsnit...	270	270	271	271	4.39	4.36	4.42	4.51
Overgangstid.								
10 Febr. til 20 Febr.....	252	262	259	263	4.35	4.20	4.40	4.42
Forsøgstid.								
20 Febr. til 2 Marts	242	256	248	258	4.34	4.26	4.38	4.54
2 Marts - 12 —	235	254	241	254	4.36	4.22	4.32	4.42
12 — - 22 —	227	248	230	248	4.41	4.23	4.44	4.47
22 — - 1 April	220	244	227	244	4.48	4.28	4.57	4.50
1 April - 11 —	217	240	222	238	4.46	4.33	4.59	4.51
Gjennemsnit...	228	248	234	248	4.41	4.26	4.46	4.49
Overgangstid.								
11 April til 21 April	202	217	213	219	4.62	4.34	4.64	4.50
Eftertid.								
Stald.								
21 April til 1 Maj.....	205	220	220	218	4.69	4.35	4.63	4.59
1 Maj - 11 —	209	222	227	222	4.57	4.31	4.52	4.55
Græs.								
11 Maj til 21 Maj.....	209	223	224	218	4.84	4.61	4.82	4.93
21 — - 31 —	218	228	228	218	4.96	4.59	4.93	5.04
31 — - 10 Juni	186	190	198	196	4.84	4.66	4.93	4.94
Gjennemsnit...	205	217	219	214	4.78	4.50	4.77	4.81

**Tabel 15 b. Kjærsgaard. Resultatet af Undersøgelserne,
der foretoges paa selve Gaarden.**

1900—1901.	Pd. Mælk daglig af 10 Køer.				pCt. Fløde.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.								
5 Jan. til 15 Jan.	247	247	246	247	4.65	4.44	4.55	4.57
15 — - 25 —	238	238	238	240	4.37	4.29	4.31	4.40
25 — - 4 Febr.	242	241	240	241	4.38	4.22	4.22	4.40
4 Febr. - 14 —	227	227	228	227	4.27	4.24	4.20	4.41
Gjennemsnit...	239	238	238	239	4.42	4.30	4.32	4.45
Overgangstid.								
14 Febr. til 19 Febr.	208	218	217	215	4.65	4.55	4.37	4.69
Forsøgstid.								
19 Febr. til 1 Marts	204	210	205	212	4.59	4.59	4.27	4.66
1 Marts - 11 —	206	216	211	222	4.60	4.55	4.36	4.54
11 — - 21 —	194	208	204	214	4.60	4.54	4.28	4.42
21 — - 31 —	195	207	197	216	4.66	4.61	4.39	4.48
31 — - 10 April	194	201	199	213	4.52	4.40	4.34	4.44
Gjennemsnit...	199	208	203	215	4.59	4.54	4.33	4.51
Overgangstid.								
10 April til 15 April	183	188	193	195	4.66	4.56	4.43	4.55
Eftertid.								
Stald.								
15 April til 25 April	195	199	204	206	4.53	4.41	4.40	4.43
25 — - 5 Maj	196	196	201	206	4.59	4.62	4.63	4.70
5 Maj - 15 —	195	202	201	206	4.52	4.47	4.43	4.57
Græs.								
15 Maj til 25 Maj	217	222	217	222	4.96	4.85	5.10	5.02
25 — - 4 Juni	207	214	217	218	4.70	4.58	4.68	4.65
4 Juni - 14 —	190	202	199	205	4.78	4.72	4.77	4.78
Gjennemsnit...	200	206	207	211	4.68	4.61	4.67	4.69

**Tab. 16 a. Wedellsborg. Resultatet af Undersøgelserne,
der foretoges paa selve Gaarden.**

1899—1900.	Pd. Mælk daglig af 10 Køer.			pCt. Fløde.		
	B.	C.	D.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.						
13 Decbr. til 23 Decbr.	281	281	280	4.35	4.30	4.40
23 — - 2 Jan.	268	271	271	4.28	4.17	4.25
2 Jan. - 12 —	264	265	265	4.29	4.23	4.30
12 — - 22 —	262	261	261	4.21	4.20	4.25
Gjennemsnit...	269	270	269	4.28	4.23	4.30
Overgangstid.						
22 Jan. til 1 Febr.	247	253	248	4.31	4.24	4.28
Forsøgstid.						
1 Febr. til 11 Febr.	236	244	236	4.72	4.79	4.60
11 — - 21 —	236	231	236	4.69	4.45	4.67
21 — - 3 Marts	233	225	234	4.62	4.54	4.61
3 Marts - 13 —	225	226	233	4.65	4.64	4.59
13 — - 23 —	220	221	223	4.82	4.66	4.74
23 — - 2 April	217	216	219	4.79	4.75	4.72
2 April - 12 —	212	212	215	4.94	4.86	4.76
Gjennemsnit...	226	225	228	4.75	4.67	4.67
Overgangstid.						
12 April til 22 April.....	202	212	205	4.88	4.85	4.78
Eftertid.						
Stald.						
22 April til 2 Maj.....	190	205	196	5.12	5.12	5.02
2 Maj - 12 —	178	192	181	5.19	5.17	5.16
12 — - 22 —	183	198	182	5.53	5.41	5.29
Græs						
22 Maj til 1 Juni.....	179	203	185	5.01	4.92	4.81
1 Juni - 11 —	160	189	163	5.12	4.98	4.93
Gjennemsnit...	178	197	181	5.19	5.12	5.04

Tab. 16 b. Tybrind. Resultatet af Undersøgelserne,
der foretoges paa selve Gaarden.

1900—1901.	Pd. Mælk daglig af 10 Køer.				pCt. Fløde.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.								
25 Decbr. til 4 Jan.....	273	273	273	273	5.23	5.06	5.05	5.09
4 Jan. - 14 —	258	258	258	256	5.17	5.07	5.04	5.05
14 — - 24 —	247	247	247	247	4.93	5.02	4.99	5.02
24 — - 3 Febr.	234	234	235	235	4.96	4.91	4.85	4.83
Gjennemsnit ...	253	253	253	253	5.07	5.02	4.98	5.00
Overgangstid.								
3 Febr. til 8 Febr.	222	222	227	226	5.33	5.18	4.85	4.97
Forsøgstid.								
8 Febr. til 18 Febr.	216	220	222	233	5.09	5.18	4.75	4.82
18 — - 28 —	235	240	243	249	4.92	5.34	4.72	4.89
28 — - 10 Marts	217	224	226	236	5.04	5.57	4.90	5.04
10 Marts - 20 —	217	219	222	230	4.98	5.52	4.83	5.09
20 — - 30 —	221	212	214	228	4.93	5.44	4.95	5.02
30 — - 9 April	220	215	220	233	4.83	5.29	4.83	4.81
Gjennemsnit...	221	222	225	235	4.97	5.39	4.83	4.95
Overgangstid.								
9 April til 14 April	204	202	208	211	5.10	5.39	4.93	4.99
Eftertid.								
Stald.								
14 April til 24 April	211	195	203	205	4.87	5.35	5.01	4.96
24 — - 4 Maj	209	196	198	205	4.78	5.05	4.92	4.76
4 Maj - 14 —	192	180	186	177	5.00	5.15	4.96	5.08
Græs.								
14 Maj til 24 Maj	214	206	208	206	5.29	5.38	5.18	5.29
24 — - 3 Juni	222	216	220	226	5.08	5.35	5.13	5.15
3 Juni - 13 —	193	198	194	194	5.18	5.24	5.15	5.32
Gjennemsnit...	207	199	202	202	5.03	5.25	5.06	5.09

**Tab. 17 a. Rosvang. Resultatet af Undersøgelserne,
der foretoges paa selve Gaarden.**

1899—1900.	Pd. Mælk daglig af 10 Køer.			pCt. Fløde.		
	B.	C.	D.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.						
30 Decbr. til 9 Jan.	317	317	317	4.09	4.05	4.08
9 Jan. - 19 —	316	312	314	4.12	4.08	4.10
19 — - 29 —	292	293	291	4.11	4.04	4.10
Gjennemsnit...	308	307	307	4.11	4.06	4.09
Overgangstid.						
29 Jan. til 8 Febr.	286	284	288	4.27	4.06	4.14
Forsøgstid.						
8 Febr. til 18 Febr.	277	257	278	4.37	4.12	4.26
18 — - 28 —	272	248	273	4.34	4.21	4.28
28 — - 10 Marts.	247	226	251	4.51	4.19	4.33
10 Marts - 20 —	246	217	249	4.48	4.20	4.28
20 — - 30 —	243	220	250	4.60	4.31	4.34
30 — - 9 April	250	224	247	4.47	4.26	4.31
Gjennemsnit...	256	232	258	4.46	4.22	4.30
Overgangstid.						
9 April til 19 April.	244	224	247	4.49	4.42	4.36
Eftertid.						
Stald.						
19 April til 29 April.	243	240	251	4.47	4.37	4.34
29 — - 9 Maj.	239	238	248	4.40	4.35	4.26
Græs.						
9 Maj til 19 Maj.	232	236	253	5.05	4.88	4.77
19 — - 29 —	233	242	255	4.79	4.50	4.51
29 — - 8 Juni.	242	251	267	4.66	4.32	4.35
Gjennemsnit...	238	241	255	4.67	4.48	4.45

**Tab. 17 b. Rosvang. Resultatet af Undersøgelserne,
der foretoges paa selve Gaarden.**

1900—1901.	Pd Mælk daglig af 10 Køer.				pCt. Fløde.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.								
15 Decbr. til 25 Decbr.....	270	270	269	271	4.47	4.41	4.66	4.64
25 — - 4 Jan.....	271	268	269	265	4.43	4.39	4.54	4.49
4 Jan. - 14 —.....	262	263	261	262	4.37	4.36	4.43	4.43
14 — - 24 —.....	252	253	252	252	4.39	4.34	4.46	4.42
Gjennemsnit...	264	264	263	263	4.42	4.38	4.52	4.50
Overgangstid.								
24 Jan. til 3 Febr.....	241	248	244	242	4.40	4.33	4.40	4.38
Forsøgstid.								
3 Febr. til 13 Febr.....	225	243	216	231	4.29	4.28	4.40	4.33
13 — - 23 —.....	220	243	214	230	4.44	4.29	4.53	4.47
23 — - 5 Marts.....	209	230	200	220	4.47	4.40	4.69	4.59
5 Marts - 15 —.....	202	223	192	218	4.43	4.39	4.65	4.47
15 — - 25 —.....	195	217	187	214	4.54	4.43	4.75	4.49
25 — - 4 April.....	198	219	187	216	4.46	4.38	4.81	4.53
Gjennemsnit...	208	229	199	222	4.44	4.36	4.64	4.48
Overgangstid.								
4 April til 14 April.....	194	208	189	210	4.72	4.59	4.84	4.60
Eftertid.								
Stald.								
14 April til 24 April.....	191	200	192	199	4.53	4.51	4.67	4.61
24 — - 4 Maj.....	193	195	192	194	4.45	4.49	4.58	4.62
Græs.								
4 Maj til 14 Maj.....	196	198	207	207	5.32	5.30	5.35	5.37
14 — - 24 —.....	220	220	229	232	4.72	4.80	4.80	4.77
24 — - 3 Juni.....	228	232	236	238	4.50	4.46	4.64	4.56
Gjennemsnit...	206	209	211	214	4.70	4.71	4.81	4.79

Tab. 18 a. Langholt. Resultatet af Undersøgelserne,
der foretoges paa selve Gaarden.

1899—1900.	Pd. Mælk daglig af 10 Køer.			pCt. Fedt (Gerber).		
	B.	C.	D.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.						
5 Jan. til 15 Jan.	339	336	336	2.99	3.12	3.06
15 — - 25 —	329	329	328	2.95	3.06	2.93
25 — - 4 Febr.....	326	326	327	2.94	3.03	2.95
Gjennemsnit ..	331	330	330	2.96	3.07	2.98
Overgangstid.						
4 Febr. til 14 Febr.	311	317	327	2.96	2.94	2.91
Forsøgstid.						
14 Febr. til 24 Febr.	298	295	312	2.93	2.97	2.96
24 — - 6 Marts	295	285	308	3.01	3.08	3.07
6 Marts - 16 —	295	277	302	3.08	3.28	3.19
16 — - 26 —	297	271	297	3.01	3.16	3.10
26 — - 5 April	284	264	286	3.01	3.22	3.14
Gjennemsnit ..	294	278	301	3.01	3.14	3.09
Overgangstid.						
5 April til 15 April.....	280	263	278	3.03	3.32	3.24
Eftertid.						
Stald.						
15 April til 25 April	277	264	278	3.02	3.26	3.25
25 — - 5 Maj	272	256	270	3.02	3.23	3.14
5 Maj - 15 —	272	260	272	3.08	3.18	3.20
Græs.						
15 Maj til 25 Maj.....	283	273	277	3.50	3.56	3.58
25 — - 4 Juni	287	267	277	3.39	3.64	3.57
Gjennemsnit...	278	264	275	3.20	3.37	3.35

**Tab. 18 b. Langholt, Resultatet af Undersøgelserne,
der foretoges paa selve Gaarden.**

1900—1901.	Pd. Mælk daglig af 10 Køer.				pCt. Fedt (Gerber).			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.								
20 Jan. til 30 Jan.....	309	306	306	305	3.03	3.10	3.06	3.10
30 — - 9 Febr.	293	294	297	297	3.09	3.17	3.09	3.16
9 Febr. - 19 —	298	297	299	299	3.14	3.12	3.06	3.10
Gjennemsnit...	300	299	301	300	3.09	3.13	3.07	3.12
Overgangstid.								
19 Febr. til 1 Marts.....	283	291	282	285	3.19	3.16	3.05	3.18
Forsøgstid.								
1 Marts til 11 Marts	259	281	263	268	3.24	3.24	3.21	3.20
11 — - 21 —	243	272	254	262	3.46	3.26	3.30	3.20
21 — - 31 —	243	261	247	259	3.39	3.28	3.34	3.25
31 — - 10 April	245	256	245	247	3.41	3.30	3.37	3.34
Gjennemsnit...	248	268	252	259	3.38	3.27	3.31	3.25
Overgangstid.								
10 April til 20 April	251	254	246	251	3.41	3.21	3.43	3.31
Eftertid.								
Stald.								
20 April til 30 April	249	255	241	247	3.45	3.25	3.37	3.41
30 — - 10 Maj	255	255	241	247	3.36	3.16	3.37	3.29
Græs.								
10 Maj til 20 Maj	277	262	253	266	3.75	3.74	3.81	3.68
20 — - 30 —	280	272	252	265	3.51	3.47	3.64	3.49
30 — - 9 Juni	271	262	239	252	3.40	3.37	3.46	3.45
Gjennemsnit...	266	261	245	255	3.49	3.40	3.53	3.46

Tab. 19. Bregentved. Gjennemsnit af Vægt og Tilvæxt.

a. 1899—1900.	Gjennemsnit af 1 Dyrs Vægt.				b. 1900—1901.	Gjennemsnit af 1 Dyrs Vægt.			
	A.	B.	C.	D.		A.	B.	C.	D.
	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.		Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Forberedelsestid:					Forberedelsestid:				
22 December.....	904	910	922	924	20 December.....	964	945	963	955
13 Januar.....	896	902	917	927	14 Januar.....	978	943	962	955
2 Februar.....	931	935	944	948	1 Februar.....	970	950	969	956
Forsøgstid:					Forsøgstid:				
19 Februar.....	917	917	929	939	28 Februar.....	965	957	966	957
21 Marts.....	898	921	923	958	30 Marts.....	965	955	943	955
10 April.....	891	911	913	945	20 April.....	951	954	933	954
Eftertid:					Eftertid:				
10 April.....	891	911	913	945	20 April.....	951	954	933	954
18 Maj.....	—	—	929	959	14 Maj.....	959	975	959	973
15 Juni.....	889	879	901	912	13 Juni.....	899	915	894	904
	Tilvæxt for 1 Dyr i 10 Dage.					Tilvæxt for 1 Dyr i 10 Dage.			
I Forberedelsestid (42 Dage)....	+ 6.4	+ 6.0	+ 5.2	+ 5.7	I Forberedelsestid (43 Dage)....	+ 1.4	+ 1.2	+ 1.4	+ 0.2
I Forsøgstid (50 Dage).....	÷ 5.2	÷ 1.2	÷ 3.2	+ 1.2	I Forsøgstid (51 Dage).....	÷ 2.7	÷ 0.6	÷ 6.5	÷ 0.6
I Eftertid, Stald (38 Dage).....	÷ 0.3	÷ 4.8	÷ 1.8	÷ 5.0	I Eftertid, Stald (24 Dage).....	+ 3.3	+ 8.8	+ 10.8	+ 7.9
I — Græs (28 Dage).....)					I — Græs (30 Dage).....	÷ 20.0	÷ 20.0	÷ 21.7	÷ 23.0

Tab. 20. Sanderumgaard. Gjennemsnit af Vægt og Tilvæxt.

a. 1899—1900.		Gjennemsnit af 1 Dyrs Vægt.				b. 1900—1901.		Gjennemsnit af 1 Dyrs Vægt.			
		A.	B.	C.	D.			A.	B.	C.	D.
		Pd.	Pd.	Pd.	Pd.			Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Forberedelsestid.	19 December .	883	910	897	887	Forberedelsestid.	29 December .	946	954	966	949
—	28 Januar ...	885	914	902	892	—	28 Januar ...	938	947	959	942
—	7 Februar... .	900	928	916	903	—	7 Februar... .	935	944	956	939
Forsøgstid.	19 Februar... .	905	937	923	912	Forsøgstid.	17 Februar... .	927	945	948	936
—	8 April	904	950	926	934	—	13 April	932	960	943	952
Eftertid.	8 April	904	950	926	934	Eftertid.	18 April	926	956	952	962
—	8 Maj	911	959	930	922	—	18 Maj	950	957	955	958
—	7 Juni	897	950	918	938	—	17 Juni	932	942	955	941
		Tilvæxt for 1 Dyr i 10 Dage.						Tilvæxt for 1 Dyr i 10 Dage.			
I Forberedelsestid (50 Dage).....		+3.4	+3.6	+3.8	+3.2	I Forberedelsestid (40 Dage)		÷2.8	÷2.5	÷2.5	÷2.5
I Forsøgstid (48 Dage).....		÷0.2	+2.7	+0.6	+4.6	I Forsøgstid (55 Dage)		+0.9	+2.7	÷0.9	+2.9
I Eftertid, Stald (30 Dage).....		+2.3	+3.0	+1.3	÷4.0	I Eftertid, Stald (30 Dage).....		+8.0	+0.3	+1.0	÷1.3
I — Græs (30 Dage).....		÷4.7	÷3.0	÷4.0	+5.3	I — Græs (30 Dage).....		÷6.0	÷5.0	0	÷5.7

Tab. 21. Kjærsgaard. Gjennemsnit af Vægt og Tilvæxt.

a. 1899—1900.	Gjennemsnit af 1 Dyr Vægt.				b. 1900—1901.	Gjennemsnit af 1 Dyr Vægt.			
	A.	B.	C.	D.		A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid:	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.	Forberedelsestid:	Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
1 Januar	1011	991	994	1008	5 Januar	991	983	1001	987
31 —	1033	1008	1010	1024	4 Februar	980	970	988	976
10 Februar	1039	1018	1020	1035	14 —	971	963	981	968
Forsøgstid:					Forsøgstid:				
20 Februar	1027	1009	1001	1021	19 Februar	970	967	987	975
10 April	1048	1051	1027	1051	11 April	992	984	995	988
Eftertid:					Eftertid:				
10 April	1048	1051	1027	1051	16 April	998	987	1011	1002
14 Maj	1066	1050	1037	1047	14 Maj	995	977	1017	1003
10 Juni	996	981	977	1002	14 Juni	967	953	979	962
	Tilvæxt af 1 Dyr i 10 Dage.					Tilvæxt af 1 Dyr i 10 Dage.			
I Forberedelsestid (40 Dage)	+ 7.0	+ 6.8	+ 6.5	+ 6.8	I Forberedelsestid (40 Dage)	÷ 5.0	÷ 5.0	÷ 5.0	÷ 4.8
I Forsøgstid (49 Dage)	+ 4.3	+ 8.6	+ 5.3	+ 6.1	I Forsøgstid (51 Dage)	+ 4.3	+ 3.3	+ 1.6	+ 2.5
I Eftertid, Stald (34 Dage)	+ 5.3	÷ 0.3	+ 2.9	÷ 1.2	I Eftertid, Stald (28 Dage)	÷ 1.1	÷ 3.6	+ 2.1	+ 0.4
I — Græs (27 Dage)	÷ 25.9	÷ 25.6	÷ 22.2	÷ 16.7	— Græs (31 Dage)	÷ 9.0	÷ 7.7	÷ 12.3	÷ 13.2

Tab. 22 a. Wedellsborg og b. Tybrind. Gjennemsnit af Vægt og Tilvæxt.

a. 1899—1900.		Gjennemsnit af 1 Dyrs Vægt.			b. 1900—1901.		Gjennemsnit af 1 Dyrs Vægt.			
		B.	C.	D.			A.	B.	C.	D.
		Pd.	Pd.	Pd.			Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Forberedelsestid.	13 December .	957	931	954	Forberedelsestid.	27 December .	900	884	901	907
—	12 Januar....	946	914	938	—	24 Januar ...	885	868	885	892
—	22 —	944	917	939	—	3 Februar...	861	844	863	870
Forsøgstid.	1 Februar...	959	938	957	Forsøgstid.	8 Februar...	855	843	861	882
—	11 April.....	1009	962	1000	—	9 April.....	901	890	885	939
Eftertid.	11 April.....	1009	962	1000	Eftertid.	9 April.....	901	890	885	939
—	16 Maj.....	976	940	984	—	13 Maj.....	905	888	892	946
—	13 Juni.....	993	937	997	—	13 Juni.....	899	870	883	921
		Tilvæxt for 1 Dyr i 10 Dage.					Tilvæxt for 1 Dyr i 10 Dage.			
I Forberedelsestid (40 Dage).....		÷ 3.3	÷ 3.5	÷ 3.8	I Forberedelsestid (38 Dage).....		÷ 10.3	÷ 10.5	÷ 10.0	÷ 9.7
I Forsøgstid (69 Dage).....		+ 7.2	+ 3.5	+ 6.2	I Forsøgstid (60 Dage).....		+ 7.7	+ 7.8	+ 4.0	+ 9.5
I Eftertid. Stald (35 Dage).....		÷ 9.4	÷ 6.3	÷ 4.6	I Eftertid. Stald (34 Dage).....		+ 1.2	÷ 0.6	+ 2.1	+ 2.1
I — Græs (28 Dage).....		+ 6.1	÷ 1.1	+ 4.6	I — Græs (31 Dage).....		÷ 1.9	÷ 5.8	÷ 2.9	÷ 8.1

Tab. 23. Rosvang. Gjennemsnit af Vægt og Tilvæxt.

a. 1899—1900.		Gjennemsnit af 1 Dyrs Vægt.			b. 1900—1901.		Gjennemsnit af 1 Dyrs Vægt.			
		B.	C.	D.			A.	B.	C.	D.
		Pd.	Pd.	Pd.			Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Forberedelsestid.	20 December.	997	979	974	Forberedelsestid.	15 December.	934	922	910	933
—	19 Januar....	985	966	967	—	14 Januar ...	951	944	924	946
Forsøgstid.	8 Februar...	972	962	976	Forsøgstid.	3 Februar...	931	942	923	955
—	28 — ...	959	938	969	—	23 — ...	911	919	897	940
—	20 Marts.....	950	929	976	—	15 Marts.....	898	919	894	946
—	9 April	967	935	967	—	3 April	906	938	897	947
Eftertid.	19 April	983	945	974	Eftertid	14 April	932	937	906	944
—	7 Maj	1011	972	995	—	29 —	930	938	911	939
—	8 Juni	959	929	951	—	3 Juni.....	900	895	869	905
		Tilvæxt for 1 Dyr i 10 Dage.					Tilvæxt for 1 Dyr i 10 Dage			
I Forberedelsestid (30 Dage).....		÷ 4.0	÷ 4.3	÷ 2.3	I Forberedelsestid (30 Dage).....		÷ 5.7	÷ 7.3	÷ 4.7	÷ 4.3
I Forsøgstid (60 Dage).....		÷ 0.8	÷ 4.5	÷ 1.5	I Forsøgstid (59 Dage).....		÷ 4.2	÷ 0.7	÷ 4.4	÷ 1.4
I Eftertid. Stald (18 Dage)		÷ 15.6	÷ 15.0	÷ 11.7	I Eftertid. Stald (15 Dage).....		÷ 1.3	÷ 0.7	÷ 3.3	÷ 3.3
I — Græs (32 Dage).....		÷ 16.3	÷ 13.4	÷ 13.8	I — Græs (35 Dage).....		÷ 8.6	÷ 12.3	÷ 12.0	÷ 9.7

Tab. 24. Langholt. Gjennemsnit af Vægt og Tilvæxt.

a. 1899—1900.		Gjennemsnit af 1 Dyrs Vægt.			b. 1900—1901.		Gjennemsnit af 1 Dyrs Vægt.			
		B.	C.	D.			A.	B.	C.	D.
		Pd.	Pd.	Pd.			Pd.	Pd.	Pd.	Pd.
Forberedelsestid.	5 Januar....	977	960	980	Forberedelsestid.	19 Januar....	978	959	977	998
—	25 —	988	969	993	—	8 Februar...	981	962	984	1003
Forsøgstid.	14 Februar...	984	957	996	Forsøgstid.	1 Marts.....	1011	1006	1033	1053
—	16 Marts.....	984	946	997	—	21 —	988	991	1004	1024
—	5 April	993	930	992	—	9 April	1021	1017	1043	1068
Eftertid.	14 April	989	961	1007	Eftertid.	20 April	1021	1001	1028	1053
—	15 Maj	986	945	984	—	9 Maj	990	991	1006	1028
—	4 Juni	980	922	958	—	8 Juni	973	953	965	994
		Tilvæxt for 1 Dyr i 10 Dage.					Tilvæxt for 1 Dyr i 10 Dage.			
I Forberedelsestid (20 Dage).....		+ 5.5	+ 4.5	+ 6.5	I Forberedelsestid (20 Dage).....		+ 1.5	+ 1.5	+ 3.5	+ 2.5
I Forsøgstid (50 Dage).....		+ 1.8	÷ 5.4	÷ 0.8	I Forsøgstid (39 Dage).....		+ 2.6	+ 2.8	+ 2.6	+ 3.8
I Eftertid. Stald (31 Dage)		÷ 1.0	÷ 5.2	÷ 7.4	I Eftertid. Stald (19).....		÷ 16.3	÷ 5.3	÷ 11.6	÷ 13.2
I — Græs (20 Dage).....		÷ 3.0	÷ 11.5	÷ 13.0	I — Græs (30 Dage).....		÷ 5.7	÷ 12.7	÷ 13.7	÷ 11.3

Tab. 25 a. Bregentved. Kemiske Analyser af Holdenes Mælk.

1899—1900.	Fedt pCt.				Æggehvidestoffer pCt.				Mælkesukker m. m. pCt.				Aske pCt.				Vand pCt.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.																				
2 Februar til 12 Februar	2.95	2.96	2.98	2.88	2.96	2.91	2.90	2.91	4.77	4.70	4.75	4.74	0.77	0.77	0.77	0.77	88.55	88.66	88.60	88.70
Forsøgstid.																				
18 Febr. til 28 Febr. ...	2.74	2.87	2.71	2.80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.83	88.64	88.85	88.78
28 — - 10 Marts ...	2.79	2.94	2.80	2.79	2.97	3.06	2.97	3.02	4.73	4.72	4.74	4.69	0.77	0.77	0.75	0.75	88.74	88.51	88.74	88.75
10 Marts - 20 — ...	2.72	2.95	2.82	2.77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.87	88.52	88.70	88.79
20 — - 30 — ...	2.76	2.96	2.83	2.82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.65	88.40	88.53	88.59
30 — - 9 April ...	2.82	3.00	2.89	2.83	3.00	3.06	2.98	3.00	4.85	4.84	4.93	4.86	0.77	0.77	0.77	0.78	88.56	88.33	88.43	88.53
Gjennemsnit...	2.77	2.94	2.81	2.80	2.97	3.05	2.96	3.00	4.76	4.76	4.82	4.75	0.77	0.77	0.76	0.76	88.73	88.48	88.65	88.69
Eftertid.																				
Stald.																				
14 April til 24 April. ...	2.86	2.93	2.96	2.84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.56	88.55	88.52	88.70
24 — - 4 Maj.	2.88	2.96	2.95	2.84	3.26	3.11	3.09	3.12	4.71	4.66	4.76	4.70	0.77	0.77	0.76	0.76	88.38	88.50	88.44	88.58
4 Maj - 14 —	2.87	2.92	2.93	2.87	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.31	88.44	88.42	88.44
Græs.																				
14 Maj til 24 Maj.	3.46	3.37	3.42	3.44	3.38	3.16	3.23	3.25	4.89	4.86	4.90	4.93	0.79	0.80	0.80	0.80	87.48	87.81	87.65	87.58
24 — - 3 Juni.	2.99	3.06	3.11	3.13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.13	88.23	88.11	88.11
3 Juni - 13 —	3.02	3.03	3.22	3.12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.11	88.33	88.06	88.18
Gjennemsnit...	3.01	3.05	3.10	3.04	3.30	3.12	3.14	3.15	4.76	4.74	4.79	4.77	0.77	0.78	0.77	0.77	88.16	88.31	88.20	88.27

Tab. 25 b. Bregentved. Kemiske Analyser af Holdenes Mælk.

1900—1901.	Fedt pCt.				Æggehvdestoffer pCt.				Mælkesukker m. m. pCt.				Aske pCt.				Vand pCt.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.																				
12 Febr. til 22 Febr. . . .	3.23	2.98	3.11	3.23	2.99	3.06	2.97	3.05	4.89	4.86	4.74	4.72	0.77	0.77	0.76	0.78	88.12	88.33	88.42	88.22
Forsøgstid.																				
28 Febr. til 10 Marts. . . .	3.11	3.04	2.90	3.07	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.40	88.16	88.69	88.38
10 Marts - 20 —	3.25	3.06	2.99	3.16	2.97	3.25	2.93	3.12	4.86	4.81	4.78	4.81	0.77	0.77	0.76	0.76	88.15	88.11	88.54	88.15
20 — - 30 —	3.34	3.25	3.16	3.24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.09	87.99	88.41	88.03
30 — - 9 April	3.31	3.25	3.02	3.25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.38	88.16	88.78	88.38
9 April - 19 —	3.25	3.19	2.95	3.14	2.97	3.19	2.92	3.00	4.81	4.74	4.71	4.88	0.74	0.74	0.75	0.75	88.23	88.14	88.67	88.23
Gjennemsnit.	3.25	3.16	3.00	3.17	2.95	3.22	2.91	3.04	4.80	4.76	4.72	4.81	0.75	0.75	0.75	0.75	88.25	88.11	88.62	88.23
Eftertid.																				
Stald.																				
26 April til 6 Maj	3.32	3.11	3.19	3.24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.05	88.16	88.33	88.04
6 Maj - 16 —	3.41	3.19	3.23	3.46	3.17	3.24	3.09	3.27	4.79	4.76	4.65	4.71	0.76	0.75	0.78	0.77	87.87	88.06	88.25	87.79
Græs.																				
16 Maj til 26 Maj.	3.48	3.28	3.42	3.55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.85	88.03	88.11	87.77
26 — - 5 Juni	3.46	3.15	3.23	3.38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.74	87.98	87.99	87.69
5 Juni - 15 —	3.50	3.37	3.50	3.55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.65	87.72	87.69	87.43
Gjennemsnit.	3.43	3.22	3.31	3.44	3.18	3.26	3.12	3.29	4.80	4.78	4.71	4.75	0.76	0.75	0.79	0.78	87.83	87.99	88.07	87.74

Tab. 26 a. Sanderumgaard. Kemiske Analyser af Holdenes Mælk.

1899—1900.	Fedt pCt.				Æggehvide-stoffer pCt.				Mælkesukker m. m. pCt.				Aske pCt.				Vand pCt.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.																				
28 Jan. til 7 Febr.	2.97	3.02	2.95	2.98	2.93	2.95	2.96	2.91	4.89	4.85	4.87	4.92	0.76	0.76	0.76	0.76	88.45	88.42	88.46	88.43
Forsøgstid.																				
17 Febr. til 27 Febr. ...	3.03	3.13	2.97	3.00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.50	88.35	88.46	88.35
27 — - 9 Marts ...	2.96	3.08	2.98	2.95	2.99	3.06	2.99	3.03	4.92	4.85	4.95	4.94	0.75	0.75	0.75	0.76	88.38	88.26	88.33	88.32
9 Marts - 19 — ...	3.09	3.16	3.09	2.99	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.14	88.16	88.19	88.26
19 — - 29 — ...	3.10	3.21	3.17	3.11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.95	87.91	87.89	87.95
29 — - 8 April ...	3.10	3.23	3.01	3.04	3.05	3.23	3.11	3.12	5.04	4.70	5.04	4.95	0.78	0.76	0.77	0.77	88.03	88.07	88.08	88.12
Gjennemsnit...	3.06	3.16	3.04	3.02	3.01	3.15	3.04	3.07	4.96	4.78	4.97	4.94	0.77	0.76	0.76	0.77	88.20	88.15	88.19	88.20
Eftertid.																				
Stald.																				
18 April til 28 April....	3.15	3.20	3.25	3.09	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.00	88.09	87.87	88.01
28 — - 8 Maj.....	3.14	3.17	3.20	3.13	3.21	3.20	3.18	3.16	4.83	4.77	4.90	4.86	0.78	0.77	0.78	0.79	88.04	88.09	87.94	88.06
8 Maj - 18 —	3.17	3.21	3.25	3.25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.89	87.88	87.77	87.77
Græs.																				
18 Maj til 28 Maj.....	3.40	3.42	3.53	3.46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.63	87.50	87.33	87.36
28 — - 7 Juni.....	3.33	3.45	3.42	3.36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.77	87.46	87.49	87.54
Gjennemsnit...	3.24	3.29	3.33	3.26	3.23	3.26	3.23	3.23	4.87	4.86	4.97	4.95	0.79	0.79	0.79	0.81	87.87	87.80	87.68	87.75

Tab. 26 b. Sanderumgaard. Kemiske Analyser af Holdenes Mælk.

1900—1901.	Fedt pCt.				Æggehvdestoffer pCt.				Mælkesukker m. m. pCt.				Aske pCt.				Vand pCt.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.																				
28 Jan. til 7 Febr.	3.14	3.01	3.25	3.10	2.89	3.00	3.00	3.06	4.95	4.90	4.82	4.98	0.76	0.75	0.76	0.76	88.26	88.34	88.17	88.10
Forsøgstid.																				
12 Febr. til 22 Febr. ...	3.10	3.21	3.19	3.16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.21	88.08	88.19	88.01
22 — - 4 Marts ...	3.10	3.12	3.15	3.03	2.82	2.98	2.88	3.07	4.95	4.86	4.85	4.90	0.77	0.76	0.76	0.77	88.36	88.28	88.36	88.23
4 Marts - 14 — ...	3.09	3.07	3.28	3.07	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.30	88.29	88.09	87.99
14 — - 24 — ...	3.13	3.15	3.24	3.08	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.18	88.12	88.09	88.02
24 — - 3 April....	3.06	3.17	3.34	3.10	2.98	3.07	3.00	3.18	4.89	4.85	4.89	4.99	0.75	0.75	0.75	0.76	88.32	88.16	88.02	87.97
3 April - 13 — ...	3.08	3.09	3.35	3.19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.34	88.26	88.01	88.04
Gjennemsnit...	3.09	3.14	3.26	3.10	2.91	3.03	2.95	3.13	4.94	4.87	4.89	4.96	0.77	0.76	0.77	0.77	88.29	88.20	88.13	88.04
Eftertid.																				
Stald.																				
18 April til 28 April ...	3.16	3.07	3.50	3.11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.34	88.32	88.07	88.20
28 — - 8 Maj	3.14	3.09	3.43	3.11	3.07	3.04	3.10	3.14	4.63	4.63	4.56	4.69	0.76	0.76	0.77	0.76	88.40	88.48	88.14	88.30
8 Maj - 18 —	3.08	3.06	3.36	3.08	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.31	88.43	88.26	88.21
Græs.																				
18 Maj til 28 Maj.....	3.58	3.50	3.74	3.53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.47	87.75	87.44	87.42
28 — - 7 Juni	3.27	3.28	3.56	3.32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.13	88.19	87.89	87.94
7 Juni - 17 —	3.28	3.29	3.61	3.32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.02	88.02	87.63	87.77
Gjennemsnit...	3.25	3.22	3.53	3.25	3.13	3.09	3.14	3.21	4.73	4.71	4.63	4.79	0.78	0.78	0.79	0.78	88.11	88.20	87.91	87.97

Tab. 27 a. Kjærsgaard. Kemiske Analyser af Holdenes Mælk.

1899—1900.	Fedt pCt.				Æggehvideoffer pCt.				Mælkesukker m. m. pCt.				Aske pCt.				Vand pCt.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.																				
31 Jan. til 10 Febr.	3.12	3.16	3.14	3.16	3.14	3.10	3.09	3.19	4.83	4.68	4.85	4.83	0.77	0.75	0.77	0.77	88.14	88.31	88.15	88.05
Forsøgstid.																				
20 Febr. til 2 Marts ...	3.13	3.18	3.23	3.25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.07	88.21	87.98	87.91
2 Marts - 12 — ...	3.11	3.22	3.21	3.18	3.18	3.11	3.08	3.24	4.90	4.75	4.95	4.93	0.77	0.77	0.77	0.77	88.04	88.15	87.99	87.88
12 — - 22 — ...	3.10	3.24	3.28	3.25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.96	88.12	87.97	87.90
22 — - 1 April ...	3.16	3.21	3.30	3.21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.92	88.12	87.81	87.86
1 April - 11 — ...	3.17	3.21	3.29	3.14	3.22	3.09	3.15	3.24	4.86	4.75	4.92	4.92	0.78	0.77	0.78	0.78	87.97	88.18	87.86	87.92
Gjennemsnit...	3.13	3.21	3.26	3.21	3.21	3.10	3.11	3.23	4.89	4.76	4.93	4.90	0.78	0.77	0.78	0.77	87.99	88.16	87.92	87.89
Eftertid.																				
Stald.																				
21 April til 1 Maj	3.31	3.21	3.35	3.25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.80	88.23	87.87	87.88
1 Maj - 11 —	3.23	3.28	3.30	3.27	3.22	3.19	3.06	3.24	4.96	4.65	4.97	4.92	0.78	0.76	0.77	0.77	87.81	88.12	87.90	87.80
Græs.																				
1 Maj til 21 Maj	3.44	3.47	3.53	3.52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.52	87.71	87.53	87.41
1 — - 31 —	3.55	3.47	3.61	3.59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.32	87.57	87.36	87.32
31 — - 10 Juni	3.49	3.55	3.64	3.65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.44	87.63	87.42	87.27
Gjennemsnit...	3.40	3.40	3.49	3.46	3.24	3.25	3.09	3.26	4.99	4.73	5.02	4.96	0.79	0.77	0.78	0.78	87.58	87.85	87.62	87.54

Tab. 27 b. Kjærsgaard. Kemiske Analyser af Holdenes Mælk.

1900—1901.	Fedt pCt.				Æggehvidestoffer pCt.				Mælkesukker m. m. pCt.				Aske pCt.				Vand pCt.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid. 4 Febr. til 14 Febr.	3.03	3.03	2.99	3.11	3.00	3.14	2.96	3.21	4.98	4.86	4.94	5.03	0.76	0.76	0.76	0.76	88.23	88.21	88.35	87.89
Forsøgstid. 19 Febr. til 1 Marts ...	3.19	3.23	3.01	3.32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.12	88.02	88.40	87.73
1 Marts - 11 — ...	3.22	3.21	3.08	3.23	3.02	3.19	3.00	3.22	4.91	4.79	4.88	4.92	0.78	0.79	0.78	0.79	88.07	87.02	88.26	87.84
11 — - 21 — ...	3.21	3.28	3.08	3.18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.01	87.92	88.25	87.88
21 — - 31 — ...	3.23	3.24	3.14	3.14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.06	88.99	88.22	87.95
31 — - 10 April....	3.18	3.15	3.12	3.19	3.13	3.19	3.08	3.10	4.84	4.85	4.84	5.12	0.77	0.76	0.77	0.77	88.08	88.05	88.19	87.82
Gjennemsnit....	3.21	3.22	3.09	3.21	3.07	3.19	3.03	3.16	4.88	4.82	4.85	5.01	0.77	0.77	0.77	0.78	88.07	88.00	88.26	87.84
Eftertid. Stald.																				
15 April til 25 April....	3.21	3.20	3.19	3.18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.99	87.97	88.01	87.82
25 — - 5 Maj.....	3.23	3.29	3.24	3.35	3.11	3.22	3.17	3.28	4.94	4.77	4.82	4.91	0.76	0.78	0.78	0.78	87.96	87.94	87.99	87.68
5 Maj - 15 —	3.20	3.22	3.18	3.28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.02	88.04	88.03	87.78
Græs. 15 Maj til 25 Maj.....	3.51	3.62	3.58	3.58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.77	87.67	87.56	87.54
25 — - 4 Juni	3.28	3.30	3.27	3.35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.89	87.93	87.98	87.61
4 Juni - 14 —	3.42	3.43	3.36	3.56	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.60	87.48	87.58	87.39
Gjennemsnit....	3.31	3.34	3.30	3.38	3.12	3.24	3.19	3.28	4.95	4.80	4.86	4.92	0.75	0.78	0.79	0.78	87.87	87.84	87.86	87.64

Tab. 28 a. Wedelsborg. Kemiske Analyser af Holdenes Mælk.

1899—1900.	Fedt pCt.			Æggehvide- stoffer pCt.			Mælkesukker m. m. pCt.			Aske pCt.			Vand pCt.		
	B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.															
12 Januar til 22 Januar	3.02	3.05	3.05	3.06	3.07	3.05	4.77	4.78	4.77	0.77	0.77	0.78	88.58	88.33	88.55
Forsøgstid.															
1 Februar til 11 Februar	3.15	3.17	3.02	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.33	88.12	88.41
11 — - 21 —	3.08	2.86	3.00	3.15	3.11	3.14	4.67	4.82	4.93	0.77	0.77	0.76	88.23	88.44	88.17
21 — - 3 Marts	2.99	2.99	3.07	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.41	88.25	88.23
3 Marts - 13 —	3.04	3.05	3.01	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.37	88.20	88.34
13 — - 23 —	3.13	2.98	3.01	3.16	3.18	3.21	4.74	4.92	4.86	0.77	0.76	0.77	88.20	88.16	88.15
23 — - 2 April	3.08	3.06	3.07	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.30	88.18	88.18
2 April - 12 —	3.10	3.03	3.04	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.18	88.04	88.20
Gjennemsnit....	3.08	3.02	3.03	3.15	3.14	3.14	4.70	4.87	4.85	0.77	0.77	0.74	88.30	88.20	88.24
Eftertid.															
Stald.															
22 April til 2 Maj	3.16	3.14	3.14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.35	88.03	88.13
2 Maj - 12 —	3.21	3.27	3.28	3.24	3.33	3.27	4.75	4.86	4.87	0.79	0.80	0.78	88.01	87.74	87.80
12 — - 22 —	3.36	3.34	3.29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.95	87.73	87.86
Græs.															
22 Maj til 1 Juni	3.11	3.14	3.05	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.11	87.96	88.10
1 Juni - 11 —	3.27	3.23	3.23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.13	87.94	88.11
Gjennemsnit....	3.22	3.22	3.20	3.20	3.30	3.22	4.69	4.81	4.81	0.78	0.79	0.77	88.11	87.88	88.00

Tab. 28 b. Tybrind. Kemiske Analyser af Holdenes Mælk.

1900—1901.	Fedt pCt.				Æggehvidthestoffer pCt.				Mælkesukker m. m. pCt.				Aske pCt.				Vand pCt.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.																				
24 Jan. til 3 Febr.	3.19	3.10	3.11	3.06	2.86	2.96	2.81	2.84	4.66	4.77	4.64	4.67	0.77	0.78	0.76	0.76	88.52	88.39	88.68	88.67
Forsøgstid.																				
8 Febr. til 18 Febr. ...	3.18	3.21	3.02	3.02	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.30	88.16	88.69	88.56
18 — - 28 — ...	3.00	3.23	2.91	3.03	2.97	3.18	2.86	3.01	4.64	4.79	4.70	4.68	0.77	0.77	0.78	0.78	88.62	88.03	88.75	88.50
28 — - 10 Marts ...	3.02	3.31	2.98	3.04	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.64	88.05	88.64	88.55
10 Marts - 20 — ...	3.05	3.31	2.99	3.09	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.60	87.98	88.63	88.39
20 — - 30 — ...	2.94	3.32	3.04	3.11	2.93	3.23	2.92	3.04	4.61	4.76	4.72	4.74	0.77	0.79	0.77	0.76	88.75	87.90	88.55	88.35
30 — - 9 April ...	2.97	3.25	3.02	3.01	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.69	88.00	88.55	88.45
Gjennemsnit...	3.03	3.27	2.99	3.05	2.96	3.19	2.89	3.02	4.64	4.75	4.71	4.69	0.77	0.77	0.77	0.77	88.60	88.02	88.64	88.47
Eftertid.																				
Stald.																				
14 April til 24 April	3.08	3.29	3.18	3.11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.69	88.22	88.64	88.58
24 — - 4 Maj	3.04	3.16	3.13	3.09	3.03	3.21	3.05	3.06	4.47	4.52	4.45	4.50	0.77	0.76	0.75	0.77	88.69	88.35	88.62	88.58
4 Maj - 14 —	3.18	3.26	3.21	3.25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.45	87.98	88.27	88.23
Græs.																				
14 Maj til 24 Maj	3.26	3.52	3.42	3.43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.20	87.82	88.10	88.09
24 — - 3 Juni	3.22	3.46	3.30	3.38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.19	87.72	88.06	87.90
3 Juni - 13 —	3.35	3.42	3.42	3.45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.16	87.99	88.17	87.98
Gjennemsnit...	3.19	3.35	3.28	3.29	3.08	3.26	3.10	3.11	4.55	4.60	4.54	4.58	0.78	0.78	0.77	0.79	88.40	88.01	88.31	88.23

Tab. 29 a. Rosvang. Kemiske Analyser af Holdenes Mælk.

1899—1900.	Fedt pCt.			Æggehvide- stoffer pCt.			Mælkesukker m. m. pCt.			Aske pCt.			Vand pCt.		
	B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.															
19 Januar til 29 Januar	3.01	2.99	3.04	3.08	3.12	3.08	4.83	4.90	4.86	0.76	0.77	0.77	88.32	88.22	88.25
Forsøgstid.															
8 Februar til 18 Februar	3.23	2.89	3.14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.01	88.33	88.18
18 — - 28 —	3.16	3.05	3.18	3.06	2.99	3.04	4.98	4.90	4.88	0.77	0.78	0.76	88.03	88.28	88.14
28 — - 10 Marts	3.30	3.02	3.23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.81	88.19	88.04
10 Marts - 20 —	3.25	3.00	3.18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.90	88.21	88.06
20 — - 30 —	3.33	3.09	3.17	3.20	3.06	3.11	4.96	5.03	4.98	0.74	0.74	0.74	87.77	88.08	88.01
30 — - 9 April	3.17	3.06	3.19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.93	88.14	88.04
Gjennemsnit...	3.24	3.02	3.18	3.13	3.03	3.07	4.97	4.98	4.92	0.75	0.76	0.75	87.91	88.21	88.08
Eftertid.															
Stald.															
19 April til 29 April	3.22	3.16	3.17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.82	87.86	87.97
29 — - 9 Maj	3.16	3.09	3.11	3.27	3.28	3.20	4.88	4.90	4.85	0.78	0.78	0.78	87.91	87.95	88.06
Græs.															
9 Maj til 19 Maj.....	3.58	3.46	3.48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.26	87.35	87.45
19 — - 29 —	3.42	3.13	3.32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.43	87.72	87.70
29 — - 8 Juni	3.25	3.00	3.15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.54	87.73	87.74
Gjennemsnit...	3.33	3.17	3.25	3.33	3.34	3.26	4.96	4.98	4.92	0.79	0.79	0.79	87.59	87.72	87.78

Tab. 29 b. Rosvang. Kemiske Analyser af Holdenæs Mælk.

1900—1901.	Fædt pCt.				Æggehvide-stoffer pCt.				Mælkesukker m. m. pCt.				Aske pCt.				Vand pCt.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.																				
14 Jan. til 24 Jan.	3.12	3.20	3.18	3.17	3.03	3.02	3.11	3.03	4.86	4.93	4.87	4.95	0.77	0.76	0.74	0.75	88.22	88.09	88.10	88.10
Forsøgstid.																				
3 Febr. til 13 Febr.	2.92	3.02	2.97	2.93	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.52	88.35	88.46	88.49
13 — - 23 —	3.10	3.02	3.08	2.96	2.99	3.08	3.10	3.11	4.68	4.69	4.72	4.84	0.76	0.77	0.76	0.76	88.47	88.44	88.34	88.33
23 — - 5 Marts	3.09	3.22	3.27	3.17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.28	88.06	87.98	88.07
5 Marts - 15 —	3.09	3.13	3.27	3.10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.26	88.18	87.96	88.20
15 — - 25 —	3.12	3.12	3.33	3.06	2.99	3.08	3.11	3.09	4.86	4.88	4.93	4.87	0.75	0.75	0.75	0.75	88.28	88.17	87.88	88.23
25 — - 4 April	3.03	3.06	3.36	3.08	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.37	88.18	87.84	88.17
Gjennemsnit....	3.06	3.10	3.21	3.05	3.01	3.09	3.11	3.10	4.80	4.82	4.84	4.85	0.77	0.76	0.76	0.75	88.36	88.23	88.08	88.25
Eftertid.																				
Stald.																				
14 April til 24 April....	3.08	3.08	3.16	3.12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.30	88.30	88.07	88.25
24 — - 4 Maj.....	3.00	3.04	3.04	3.04	3.11	3.18	3.18	3.15	4.75	4.72	4.82	4.75	0.76	0.76	0.76	0.74	88.38	88.30	88.20	88.32
Græs.																				
4 Maj til 14 Maj.....	3.58	3.62	3.56	3.59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.38	87.41	87.39	87.41
14 — - 24 —	3.09	3.26	3.15	3.19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.82	87.75	87.72	87.75
24 — - 3 Juni	3.00	3.03	3.06	3.04	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.94	88.01	87.81	87.88
Gjennemsnit....	3.15	3.21	3.19	3.20	3.22	3.24	3.26	3.24	4.89	4.82	4.93	4.88	0.78	0.78	0.78	0.76	87.96	87.95	87.84	87.92

Tab. 30 a. Langholt. Kemiske Analyser af Holdenes Mælk.

1899—1900.	Fedt pCt.			Æggehvide- stoffer pCt.			Mælkesukker m. m. pCt.			Aske pCt.			Vand pCt.		
	B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.	B.	C.	D.
Forberedelsestid.															
25 Januar til 4 Februar	2.96	2.98	2.99	3.00	3.07	2.99	4.64	4.60	4.62	0.78	0.80	0.79	88.62	88.55	88.61
Forsøgstid.															
14 Februar til 24 Februar	2.95	3.10	3.07	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.45	88.59	88.38
24 — - 6 Marts	3.01	2.98	3.08	3.11	3.00	3.14	4.81	4.79	4.68	0.78	0.78	0.79	88.29	88.45	88.31
6 Marts - 16 —	3.05	3.23	3.16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.32	88.40	88.27
16 — - 26 —	3.00	3.15	3.11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.20	88.29	88.17
26 — - 5 April	3.04	3.18	3.18	3.13	3.07	3.22	4.94	4.79	4.75	0.79	0.79	0.78	88.10	88.71	88.07
Gjennemsnit...	3.01	3.13	3.12	3.10	2.99	3.17	4.84	4.73	4.69	0.78	0.77	0.78	88.27	88.38	88.24
Eftertid.															
Stald.															
15 April til 25 April	2.98	3.26	3.28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.17	88.20	87.99
25 — - 5 Maj	2.88	3.14	3.18	3.21	3.18	3.21	4.80	4.60	4.69	0.77	0.79	0.80	88.34	88.29	88.12
5 Maj - 15 —	3.06	3.19	3.19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.27	88.10	88.02
Græs.															
15 Maj til 25 Maj	3.45	3.56	3.63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.60	87.66	87.37
25 — - 4 Juni	3.29	3.52	3.44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.68	87.58	87.42
Gjennemsnit...	3.13	3.33	3.34	3.24	3.23	3.28	4.84	4.67	4.78	0.78	0.80	0.82	88.01	87.97	87.78

Tab. 30 b. Langholt. Kemiske Analyser af Holdenes Mælk.

1900—1901.	Fedt pCt.				Æggehvdestoffer pCt.				Mælkesukker m. m. pCt.				Aske pCt.				Vand pCt.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Forberedelsestid. 9 Febr. til 19 Febr. ...	3.11	3.07	3.06	3.08	3.21	3.21	3.24	3.38	4.72	4.86	4.71	4.77	0.77	0.77	0.76	0.77	88.19	88.09	88.23	88.00
Forsøgstid.																				
1 Marts til 11 Marts ..	3.24	3.24	3.20	3.17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.03	87.83	87.91	87.74
11 — - 21 — ..	3.40	3.25	3.35	3.19	3.10	3.17	3.18	3.27	4.62	4.85	4.76	4.83	0.84	0.83	0.82	0.82	88.04	87.90	87.89	87.89
21 — - 31 — ..	3.36	3.28	3.39	3.27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.91	87.86	87.71	87.69
31 — - 10 April ...	3.48	3.28	3.45	3.37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.92	88.01	87.87	87.83
Gjennemsnit...	3.37	3.26	3.35	3.25	3.13	3.17	3.20	3.29	4.67	4.84	4.78	4.85	0.85	0.83	0.82	0.82	87.98	87.90	87.85	87.79
Eftertid.																				
Stald.																				
20 April til 30 April....	3.38	3.26	3.37	3.35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.88	87.98	87.71	87.60
30 — - 10 Maj	3.32	3.19	3.45	3.22	3.27	3.20	3.34	3.51	4.72	4.73	4.80	4.81	0.76	0.75	0.76	0.75	87.93	88.13	87.65	87.71
Græs.																				
10 Maj til 20 Maj.....	3.79	3.81	3.96	3.68	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.44	87.38	87.13	87.58
20 — - 30 —	3.38	3.49	3.68	3.36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.86	87.58	87.37	87.74
30 — - 9 Juni	3.37	3.46	3.55	3.46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.98	87.64	87.64	87.75
Gjennemsnit...	3.45	3.44	3.60	3.41	3.26	3.25	3.34	3.45	4.71	4.81	4.80	4.73	0.76	0.76	0.76	0.73	87.82	87.74	87.50	87.68

Tab. 31. Kemiske Analyser af Korn, Majs og Oljekager m. m

	Aggelhvide- kvælstof × 6.25.	Fedt.	Stivelse.	Pentosan.	Cellestof.	Rest andre org. Stoffer.	Aske.	Vand.	
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	
Blandsæd.									
1899—1900.									
Bregentved	9.40	4.75	43.36	12.12	10.05	3.02	2.45	14.85	
Sanderumgaard.....	9.99	4.33	44.18	11.78	9.09	2.90	2.57	15.16	
Kjærsgaard	11.65	3.89	43.71	11.41	8.32	4.83	2.40	13.79	
Wedellsborg	10.26	4.21	43.08	10.30	8.64	6.65	2.36	14.50	
Rosvang	9.71	4.60	39.46	11.05	9.55	6.17	3.06	16.40	
Langholt	10.41	4.68	37.75	12.59	9.94	6.22	2.30	16.11	
Gjennemsnit...	10.24	4.41	41.92	11.54	9.27	4.96	2.52	15.14	
1900—1901.									
Bregentved	8.87	4.23	40.76	12.54	10.17	2.53	2.52	18.38	
Sanderumgaard.....	8.94	3.96	43.76	12.55	8.69	2.99	2.74	16.39	
Kjærsgaard	9.84	3.38	42.62	10.54	7.59	5.45	2.53	18.05	
Tybrind	9.42	3.44	45.41	11.23	8.57	2.89	2.67	16.37	
Rosvang	9.06	3.62	41.79	11.15	8.83	4.49	2.87	18.19	
Langholt	8.61	4.20	39.01	11.98	10.16	3.92	2.61	19.51	
Gjennemsnit...	9.11	3.81	42.22	11.67	9.00	3.71	2.66	17.81	
Majs.									
1899—1900.									
Bregentved	9.59	4.28	56.15	6.77	1.98	5.04	1.24	14.95	
Sanderumgaard.....	8.79	3.95	57.94	6.62	2.04	3.18	1.23	16.23	
Wedellsborg	9.11	4.05	54.94	8.04	1.82	4.67	1.26	16.11	
1900—1901.									
Sanderumgaard.....	8.71	4.14	56.09	6.06	1.87	3.89	1.19	18.05	
Gjennemsnit...	9.05	4.11	56.28	6.87	1.93	4.19	1.23	16.34	
Melassefoder.	Suk- ker.								
1899—1900.	pCt.								
Sanderumgaard	30.32	6.99	1.26	»	8.14	8.20	17.17	7.43	20.49
1900—1901.									
Sanderumgaard	29.97	7.50	1.07	6.74	8.22	7.71	10.43	7.01	21.35

Tab. 31 (forts.) Kemiske Analyser af Korn, Majs og Oljekager m. m.

	Æggehvide- kvælstof × 6.25.	Fedt.	Stivelse.	Pentosan.	Cellestof.	Rest andre org. Stoffer.	Aske.	Vand.
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bomuldsfrøkager.								
1899—1900.								
Bregentved	43.05	9.64	—	7.53	6.14	17.06	7.70	9.88
Sanderumgaard	41.64	11.08	—	7.41	5.84	18.59	6.28	9.16
Kjærsgaard	42.71	11.33	—	7.51	5.49	17.93	6.99	8.04
Wedellsborg	43.19	11.34	—	7.50	5.32	17.34	7.22	8.09
Rosvang	45.31	10.83	—	7.37	5.45	16.25	6.68	8.11
Langholt	46.88	9.27	—	7.17	5.17	16.22	6.61	8.68
Gjennemsnit...	43.80	10.58	—	7.41	5.57	17.23	6.75	8.66
1900—1901.								
Bregentved	41.61	8.86	—	7.60	4.94	18.97	7.58	10.44
Sanderumgaard	43.06	9.20	—	8.31	5.76	17.57	6.47	9.63
Kjærsgaard	43.10	8.57	—	7.08	5.74	14.42	6.24	9.85
Tybrind	43.09	9.02	—	9.18	5.76	17.37	6.82	8.76
Rosvang	40.92	9.54	—	8.87	6.19	18.71	6.88	8.89
Langholt	46.76	9.02	—	6.91	3.94	17.43	6.73	9.21
Gjennemsnit...	43.92	9.04	—	7.99	5.39	17.31	6.79	9.46
Solsikkekager.								
1899—1900.								
Bregentved	32.63	11.20	—	10.09	12.44	18.11	5.46	10.07
Kjærsgaard	32.66	14.39	—	7.98	10.55	17.91	7.29	9.22
Wedellsborg	35.41	12.48	—	10.15	12.03	15.24	5.48	9.21
Rosvang	34.66	10.09	—	10.82	12.32	17.17	5.92	9.02
Langholt	35.09	10.42	—	11.23	13.69	15.05	5.46	9.06
Gjennemsnit...	34.09	11.72	—	10.05	12.20	16.70	5.92	9.32
1900—1901.								
Bregentved	31.98	12.93	—	9.56	11.45	16.80	5.96	11.32
Kjærsgaard	34.43	14.57	—	10.11	12.45	14.15	5.09	9.20
Tybrind	32.26	13.98	—	9.71	11.89	16.70	5.73	9.73
Langholt	35.40	10.79	—	10.32	10.68	15.47	6.36	10.99
Gjennemsnit...	33.52	13.07	—	9.92	11.62	15.78	5.78	10.31
Rapskager.								
1899—1900.								
Wedellsborg	28.98	8.35	—	8.62	8.05	28.46	7.14	10.40
1900—1901.								
Tybrind	28.72	7.45	—	7.38	7.63	26.97	8.69	13.16

Tab. 32. Kemiske Analyser af Hø, Halm og Avner.

	Æggehvide- kvælstof × 6.25.	Fedt.	Pentosan.	Cellestof.	Rest andre org. Stoffer.	Aske.	Vand.
Hø.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1899—1900.							
Bregentved (Ager)...	5.15	2.08	20.19	28.52	22.65	5.09	16.34
Sanderumgaard (Eng)...	7.94	2.59	16.16	24.92	25.00	5.94	17.45
Kjærsgaard (Ager)...	6.73	1.60	15.25	23.46	30.50	5.79	16.67
Wedellsborg (Ager)...	6.79	1.88	16.47	23.81	28.84	6.09	16.12
Rosvang (Eng)...	6.95	1.80	14.56	22.82	27.21	6.93	19.73
Langholt (Ager)...	7.09	2.06	17.06	24.82	22.09	4.94	21.94
Gjennemsnit...	6.78	2.00	16.61	24.72	26.05	5.80	18.04
1900—1901.							
Bregentved (Ager)...	7.89	1.98	19.17	28.53	18.88	5.15	18.40
Sanderumgaard (Eng)...	7.99	2.16	16.67	26.03	24.79	6.62	15.79
Kjærsgaard (Eng)...	6.86	2.12	19.54	28.78	21.41	7.41	13.88
Tybrind (Eng)...	6.47	1.83	16.40	25.99	26.04	5.99	17.28
Rosvang (Eng)...	7.63	1.92	17.56	27.69	18.46	8.62	18.12
Langholt (Eng)...	10.28	2.06	19.27	24.41	20.14	5.86	17.98
Gjennemsnit...	7.85	2.02	18.10	26.90	21.62	6.61	16.90
Halm.							
1899—1900.							
Bregentved.....	2.05	1.52	21.40	33.32	18.75	5.32	17.64
Sanderumgaard.....	2.24	1.44	23.53	35.86	16.11	4.45	16.37
Kjærsgaard.....	2.33	1.77	21.78	33.22	18.71	4.92	17.27
Wedellsborg.....	2.28	1.30	19.55	30.27	20.13	4.90	21.57
Rosvang.....	1.96	1.68	20.18	32.17	17.75	6.60	19.66
Langholt.....	3.14	1.74	17.45	29.59	27.09	4.19	16.80
Gjennemsnit...	2.33	1.58	20.65	32.41	19.75	5.06	18.22
1900—1901.							
Bregentved.....	2.24	1.17	21.88	36.69	15.91	3.79	18.32
Sanderumgaard.....	2.00	1.39	21.67	35.38	15.95	4.27	19.34
Kjærsgaard.....	2.21	1.36	22.44	35.20	16.37	5.00	17.42
Tybrind.....	2.30	1.30	21.73	34.49	16.15	5.58	18.45
Rosvang.....	3.45	1.58	18.92	30.93	17.23	7.53	20.36
Langholt.....	3.37	1.72	21.69	31.36	15.88	5.15	20.83
Gjennemsnit...	2.59	1.42	21.39	34.01	16.25	5.22	19.12
Avner.							
1899—1900.							
Bregentved.....	4.77	2.51	20.59	23.49	24.30	7.25	17.09
1900—1901.							
Bregentved.....	4.99	1.95	21.03	25.57	18.97	8.57	18.92

Tab. 33. Fuldstændige kemiske Analyser af Roer.

	Æggehvide- kvælstof × 6.25.	Sukker.	Pentosan.	Cellestof.	Rest andre org. Stoffer.	Aske.	Vand.
Roer.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1899—1900.							
Bregentved (Barres) ..	0.53	7.75	0.91	1.01	1.93	1.20	86.67
Sanderumgaard (Barres) ..	0.51	8.60	1.03	0.97	2.18	0.86	85.85
Kjærsgaard (Barres) ..	0.44	8.21	0.83	0.87	1.77	1.01	86.87
Wedellsborg (Barres) ..	0.50	7.03	0.91	0.75	1.94	1.00	87.87
Rosvang (Kaalrabi).	0.54	7.11	0.97	1.76	2.05	0.87	86.70
Langholt (Elvetham)	0.57	8.70	1.04	0.96	2.20	0.95	85.58
Gjennemsnit...	0.52	7.90	0.95	1.05	2.01	0.98	86.59
1900—1901.							
Bregentved (Kaalrabi).	0.62	5.06	1.10	1.05	2.36	1.01	88.80
Sanderumgaard (Barres) ..	0.39	8.02	0.75	0.97	1.60	0.88	87.39
Kjærsgaard (Barres) ..	0.48	7.80	0.89	0.88	1.89	0.94	87.10
Tybrind (Elvetham)	0.32	7.03	0.83	0.84	1.77	1.10	88.11
Rosvang (Kaalrabi).	0.56	5.11	0.92	0.80	1.95	1.20	89.46
Langholt (Elvetham)	0.43	7.83	0.84	0.93	1.79	0.92	87.26
Gjennemsnit...	0.47	6.81	0.89	0.91	1.89	1.01	88.02

Tab. 34. Sukker og Tørstof i Roer.

Gaard.	Aar.	Roernes Art.	Analyseret Dag.	Ved Analysen fandtes pCt.	
				Sukker.	Tørstof.
Bregentved.....	1900	Barres	12 Februar	7.50	12.86
			12 Marts	8.25	13.69
			21 —	7.50	13.43
	1901	Kaalrabi	27 Januar	5.78	11.81
			28 Februar	5.11	11.58
			30 Marts	4.28	10.21
Sanderumgaard.....	1900	Barres	8 Januar	8.83	14.23
			28 Februar	8.54	13.97
			9 April	8.44	14.05
	1901	Barres	3 Januar	7.96	12.52
			23 Februar	8.13	12.61
			13 April	7.96	12.70
Kjærsgaard	1900	Barres	11 Januar	9.46	14.37
			3 Marts	7.31	12.00
			2 April	7.87	13.02
	1901	Barres	15 Januar	7.13	11.68
			1 Marts	7.24	12.08
			23 Marts 10 April	8.15 8.66	13.39 14.44

Gaard.	Aar.	Roernes Art.	Analyseret Dag.	Ved Analysen fandtes pCt.	
				Sukker.	Tørstof.
Wedellsborg.....	1900	Barres	12 Januar 11 Februar 2 April	7.36 6.66 7.06	12.13 11.90 12.37
Tybrind	1901	Barr. og Eck. Barres Elvetham do.	4 Januar 28 Februar 21 Marts 9 April	6.63 6.95 7.80 6.74	11.33 11.61 12.68 11.95
Rosvang.....	1900	Kaalrabi	19 Januar 28 Februar 9 April	7.39 6.81 7.13	13.51 13.14 13.26
	1901	Kaalrabi	23 Januar 12 Februar	5.37 5.28	11.02 10.89
		Elvetham	12 Februar 15 Marts	5.37 4.42	10.43 9.83
Langholt	1900	Elvetham	3 Februar 24 — 17 Marts	9.21 7.99 8.91	14.81 13.58 14.87
	1900	Elvetham	25 Februar 21 Marts 9 April	7.96 7.55 8.66	13.45 12.98 11.95

Tab. 35. Forbrugstabel. Bregentved 1ste Aar.

	Forberedelsestid.				Forsøgstid.				Eftertid.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Mælk daglig af 10 Køer..... Pd.	305	304	303	305	236	249	236	261	224	232	233	243
Mælkens Værdi (4 Ø. pr. Pd.) Øre	1220	1216	1212	1220	944	996	944	1044	896	928	932	972
Anvendt købt Foder.												
Bomuldsfrøkager (6 Øre pr. Pd.)... Pd.	42	42	42	42	—	30	—	30	30	30	30	30
Solsikkekager (5½ Øre pr. Pd.)... —	3	3	3	3	15	15	15	15	15	15	15	15
Værdi... Øre	269	269	269	269	83	263	85	263	263	263	263	263
Rest til Betaling af avlet Foder... —	951	947	943	951	861	733	861	781	633	665	669	709
Anvendt avlet Foder.												
Korn..... Pd.	45	45	45	45	75	45	45	15	45	45	45	45
Hø..... —	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
Halm..... —	136	136	136	136	136	137	134	136	126	127	128	127
Barresroer og Kaalrabi..... —	288	288	288	288	200	200	431	431	250	250	250	250
Tørstof i Roerne... —	38.4	38.4	38.4	38.4	26.7	26.7	57.5	57.5	28.0	28.0	28.0	28.0
Avlet Foder udbragt i												
Korn (el. Roetørstof)..... Øre pr. Pd.	7.51	7.48	7.45	7.51	5.94	6.37	5.93	6.75	5.54	5.81	5.84	6.20
Hø..... —	3.00	2.99	2.98	3.00	2.38	2.55	2.37	2.70	2.22	2.32	2.34	2.48
Halm..... —	1.50	1.50	1.49	1.50	1.19	1.27	1.19	1.35	1.11	1.16	1.17	1.24
Barresroer..... Kr. pr. Td.	1.75	1.75	1.74	1.75	1.39	1.48	1.38	1.58	1.02	1.07	1.08	1.15
Anvendt F.-E. til 10 Køer daglig.....	186	186	186	186	163	173	163	174	172	172	173	172
1 F. E. udbragt i..... Øre	6.51	6.53	6.51	6.55	5.79	5.76	5.79	6.00	5.21	5.40	5.39	5.65

Tab. 36. Forbrugstabel. Sanderumgaard 1ste Aar.

	Forberedelsestid.				Forsøgstid.				Eftertid.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Mælk daglig af 10 Køer..... Pd.	260	260	259	260	224	226	228	243	215	205	224	219
Mælken Værdi (4 Øre pr. Pd.)... Øre.	1040	1040	1036	1040	896	904	912	972	860	820	896	876
Anvendt købt Foder.												
Bomuldsfrøkager (6 Øre pr. Pd.)... Pd.	25	25	25	25	10	40	10	40	25	25	25	25
Melassfoder (4 Øre pr. Pd.)..... —	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Værdi... Øre.	230	230	230	230	140	320	140	320	230	230	230	230
Rest til Betaling af avlet Foder... —	810	810	806	810	756	584	772	652	630	590	666	646
Anvendt avlet Foder.												
Korn Pd.	45	45	45	45	75	45	45	15	45	45	45	45
Hø —	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Halm —	120	120	120	120	122	122	115	120	114	113	114	116
Barresroer..... —	240	240	240	240	130	130	340	340	240	240	240	240
Tørstof i Roerne... —	33.9	33.9	33.9	33.9	18.4	18.4	48.1	48.1	33.9	33.9	33.9	33.9
Avlet Foder udbragt i												
Korn (el. Roetørstof) Øre pr. Pd.	6.59	6.59	6.56	6.59	5.49	5.42	5.67	6.09	5.18	4.86	5.47	5.29
Hø —	2.64	2.64	2.62	2.64	2.20	2.17	2.27	2.44	2.07	1.94	2.19	2.12
Halm —	1.32	1.32	1.31	1.32	1.10	1.08	1.13	1.22	1.04	97	1.09	1.06
Barresroer Kr. pr. Td.	1.63	1.63	1.62	1.63	1.36	1.34	1.40	1.52	1.28	1.20	1.35	1.31
Anvendt F.-E. til 10 Køer daglig	176	176	176	176	171	181	169	180	175	175	175	175
1 F.-E. udbragt i Øre.	5.91	5.91	5.89	5.91	5.24	4.99	5.40	5.40	4.91	4.69	5.12	5.01

Tab. 37. Forbrugstabel. Kjærsgaard 1ste Aar.

	Forberedelsestid.				Forsøgstid.				Eftertid.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Mælk daglig af 10 Køer Pd.	270	270	271	271	228	248	234	248	207	221	223	220
Mælkens Værdi (4 Øre pr. Pd.) ... Øre.	1080	1080	1084	1084	912	992	936	992	828	884	892	880
Anvendt købt Foder.												
Bomuldsfrøkager (6 Øre pr. Pd.)... Pd.	15	15	15	15	—	30	—	30	15	15	15	15
Solsikkekager (5½ Øre pr. Pd.)... —	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Værdi... Øre.	200	200	200	200	110	290	110	290	200	200	200	200
Rest til Betaling af avlet Foder ... —	880	880	884	884	802	702	826	702	628	684	692	680
Anvendt avlet Foder.												
Korn Pd.	30	30	30	30	60	30	30	—	30	30	30	30
Hø —	60	60	60	60	80	80	80	80	80	80	80	80
Halm —	110	110	110	110	106	102	97	98	80	83	84	78
Barresroer —	400	400	400	400	295	295	505	505	400	400	400	400
Tørstof i Roerne... —	52.5	52.5	52.5	52.5	38.7	38.7	66.3	66.3	52.5	52.5	52.5	52.5
Avlet Foder udbragt i												
Korn (el. Roetørstof)..... Øre pr. Pd.	6.85	6.85	6.88	6.88	5.28	5.80	5.59	5.95	4.81	5.22	5.27	5.23
Hø —	2.74	2.74	2.75	2.75	2.11	2.32	2.24	2.38	1.92	2.09	2.11	2.09
Halm —	1.37	1.37	1.38	1.38	1.06	1.16	1.12	1.19	0.96	1.04	1.05	1.05
Barresroer Kr. pr. Td.	1.57	1.57	1.58	1.58	1.21	1.33	1.28	1.37	1.10	1.20	1.21	1.20
Anvendt F.-E. til 10 Køer daglig Pd.	173	173	173	173	176	185	172	182	175	175	175	174
1 F.-E. udbragt i Øre.	6.24	6.24	6.27	6.27	5.18	5.36	5.44	5.45	4.73	5.05	5.10	5.06

Tab. 38. Forbrugstabel. Wedellsborg 1ste Aar.

	Forberedelsestid.				Forsøgstid.				Eftertid.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Mælk daglig af 10 Køer	—	269	270	269	—	226	225	228	—	184	198	186
Mælkenes Værdi (4 Øre pr. Pd.)....	—	1076	1080	1076	—	904	900	912	—	736	792	744
Anvendt købt Foder.												
Bomuldsfrøkager (6 Øre pr. Pd.) ..	—	22.5	22.5	22.5	—	30	—	30	—	13.3	13.3	13.3
Solsikkekager (5½ Øre pr. Pd.)...	—	15	15	15	—	15	15	15	—	31.7	31.7	31.7
Rapskager (5 Øre pr. Pd.).....	—	5	5	5	—	5	5	5	—	5.0	5.0	5.0
Melassefoder (4 Øre pr. Pd.).....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10.0	10.0	10.0
Værdi... Øre.	—	243	243	243	—	288	108	288	—	3.19	3.19	3.19
Rest til Betaling af avlet Foder...	—	833	837	833	—	616	792	624	—	417	473	425
Anvendt avlet Foder.												
Korn	—	32.5	32.5	32.5	—	40	40	10	—	30	30	30
Hø	—	50	50	50	—	50	50	50	—	33	33	33
Halm	—	140	140	140	—	150	149	147	—	148	148	148
Barresroer	—	440	440	440	—	320	568	568	—	80	80	80
Tørstof i Roerne...	—	53.4	53.4	53.4	—	38.8	68.8	68.8	—	9.7	9.7	9.7
Avlet Foder udbragt i												
Korn (el. Roetørstof)..... Øre pr. Pd.	—	6.22	6.25	6.22	—	4.78	4.99	4.87	—	5.05	5.73	5.15
Hø	—	2.49	2.50	2.49	—	1.91	2.00	1.95	—	2.02	2.29	2.06
Halm	—	1.24	1.25	1.24	—	0.96	1.00	0.97	—	1.01	1.15	1.03
Barresroer	—	1.32	1.33	1.32	—	1.01	1.06	1.03	—	1.07	1.22	1.09
Anvendt F.-E. til 10 Køer daglig												
1 F.-E. udbragt i	—	5.72	5.74	5.72	—	4.68	4.92	4.73	—	4.78	5.14	4.83

Tab. 30. Forbrugstabel. Rosvang 1ste Aar.

	Forberedelsestid.				Forsøgstid.				Eftertid.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Mælk daglig af 10 Køer..... Pd.	—	308	307	307	—	256	232	258	—	241	239	249
Mælkens Værdi (4 Øre pr. Pd.)... Øre.	—	1232	1228	1228	—	1024	928	1032	—	964	956	996
Anvendt købt Foder.												
Bomuldsfrøkager (6 Øre pr. Pd.) .. Pd.	—	20	20	20	—	30	—	30	—	20	20	20
Solsikkekager (5½ Øre pr. Pd.)... —	—	20	20	20	—	10	10	10	—	15	15	15
Værdi... Øre.	—	230	230	230	—	235	55	235	—	203	203	203
Rest til Betaling af avlet Foder... —	—	1002	998	998	—	789	873	797	—	761	753	793
Anvendt avlet Foder.												
Korn Pd.	—	30	30	30	—	30	30	—	—	25	25	25
Hø —	—	100	100	100	—	80	80	80	—	100	100	100
Halm —	—	40	40	40	—	65	64	68	—	36	35	34
Kaalrabi —	—	500	500	500	—	447	673	678	—	560	560	560
Tørstof i Roerne... —	—	66.5	66.5	66.5	—	59.4	89.5	89.5	—	74.5	74.5	74.5
Avlet Foder udbragt i												
Korn (el. Roetørstof)..... Øre pr. Pd.	—	6.93	6.91	6.91	—	5.87	5.31	5.90	—	5.19	5.14	5.42
Hø —	—	2.77	2.76	2.76	—	2.35	2.12	2.36	—	2.07	2.06	2.17
Halm —	—	1.39	1.38	1.38	—	1.17	1.06	1.18	—	1.04	1.03	1.08
Kaalrabi..... Kr. pr. Td.	—	1.52	1.52	1.52	—	1.29	1.17	1.30	—	1.14	1.13	1.19
Anvendt F.-E. til 10 Køer daglig	—	195	195	195	—	186	176	187	—	191	191	191
1 F.-E. udbragt i Øre.	—	6.32	6.30	6.30	—	5.51	5.27	5.52	—	5.05	5.01	5.21

Tab. 40. Forbrugstabel. Langholt 1ste Aar.

	Forberedelsestid.				Forsøgstid.				Eftertid.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Mælk daglig af 10 Køer..... Pd.	—	331	330	330	—	294	278	301	—	274	260	273
Mælkens Værdi (4 Øre pr. Pd.)... Øre.	—	1324	1320	1320	—	1176	1112	1204	—	1096	1040	1092
Anvendt kjøbt Foder.												
Bomuldstrøkager (6 Øre pr. Pd.) .. Pd.	—	20	20	20	—	32	2	32	—	24.7	24.7	24.7
Solsikkekager (5½ Øre pr. Pd.) ... —	—	20	20	20	—	16	16	16	—	17.3	17.3	17.3
Værdi... Øre.	—	230	230	230	—	280	100	280	—	243	243	243
Rest til Betaling af avlet Foder... —	—	1094	1090	1090	—	896	1012	924	—	853	797	849
Anvendt avlet Foder.												
Korn Pd.	—	30	30	30	—	32	32	2	—	27	27	27
Hø —	—	100	100	100	—	100	100	100	—	145	145	145
Halm —	—	100	100	100	—	101	88	80	—	56	51	41
Elvethamroer..... —	—	567	567	567	—	400	614	614	—	340	340	340
Tørstof i Roerne... —	—	64.1	64.1	64.1	—	57.7	88.5	88.5	—	43.0	43.0	43.0
Avlet Foder udbragt i												
Korn (el. Roetørstof)..... Øre pr. Pd.	—	7.10	7.07	7.07	—	5.98	5.68	6.31	—	6.13	5.77	6.23
Hø —	—	2.84	2.83	2.83	—	2.39	2.27	2.52	—	2.45	2.31	2.49
Halm —	—	1.42	1.41	1.41	—	1.20	1.14	1.26	—	1.23	1.15	1.25
Elvethamroer..... Kr. pr. Td.	—	1.40	1.40	1.40	—	1.51	1.43	1.59	—	1.36	1.28	1.38
Anvendt F.-E. til 10 Køer daglig	—	205	205	205	—	212	200	208	—	193	192	190
1 F.-E. udbragt i..... Øre.	—	6.46	6.44	6.44	—	5.55	5.56	5.79	—	5.68	5.42	5.75

Tab. 41. Forbrugstabel. Bregentved 2det Aar.

	Forberedelsestid.				Forsøgstid.				Eftertid.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Mælk daglig af 10 Køer..... Pd.	289	288	288	290	227	241	218	245	198	209	200	206
Mælkenes Værdi (4 Øre pr. Pd.)... Øre.	1156	1152	1152	1160	908	964	872	980	792	836	800	824
Anvendt købt Foder.												
Bomuldsfrøkager (6 Øre pr. Pd.) .. Pd.	46	46	46	46	—	40	—	40	32.5	32.5	32.5	32.5
Solsikkekager (5½ Øre pr. Pd.)... —	4.7	4.7	4.7	4.7	10	10	10	10	10	10	10	10
Værdi... Øre.	302	302	302	302	55	295	55	295	250	250	250	250
Rest til Betaling af avlet Foder... —	854	850	850	858	853	669	817	685	542	586	550	574
Anvendt avlet Foder.												
Korn..... Pd.	18.3	18.3	18.3	18.3	80	40	40	—	32.5	32.5	32.5	32.5
Hø..... —	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Halm..... —	114	114	114	114	120	120	115	115	101	101	101	101
Kaalrabi..... —	600	600	600	600	450	450	800	800	556	556	556	556
Tørstof i Roerne... —	74.7	74.7	74.7	74.7	50.4	50.4	89.6	89.6	62.3	62.3	62.3	62.3
Avlet Foder udbragt i												
Korn..... Øre pr. Pd.	6.68	6.65	6.65	6.71	5.13	5.29	4.96	5.50	4.27	4.61	4.33	4.52
Hø..... —	2.67	2.66	2.66	2.69	2.05	2.12	1.99	2.20	1.71	1.85	1.73	1.81
Halm..... —	1.34	1.33	1.33	1.34	1.03	1.06	0.99	1.10	0.85	0.92	0.87	0.90
Runkelroer og Kaalrabi..... Kr. pr. Td.	1.42	1.42	1.42	1.43	0.95	0.98	0.92	1.02	0.79	0.85	0.80	0.84
Anvendt F.-E. til 10 Køer daglig.....	195	195	195	195	178	192	177	190	182	182	182	182
1 F.-E. udbragt i..... Øre.	5.93	5.91	5.91	5.95	5.10	5.02	4.93	5.16	4.35	4.59	4.40	4.53

Tab. 42. Forbrugstabel. Sanderumgaard 2det Aar.

	Forberedelsestid.				Forsøgstid.				Eftertid.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Mælk daglig af 10 Køer..... Pd.	277	276	278	276	227	246	227	254	224	222	225	230
Mælkenes Værdi (4 Øre pr. Pd.) ... Øre.	1108	1104	1112	1104	908	984	908	1016	896	888	900	920
Anvendt købt Foder.												
Bomuldsfrøkager (6 Øre pr. Pd.) .. Pd.	20	20	20	20	5	35	5	35	20	20	20	20
Melassefoder (4 Øre pr. Pd.)..... —	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
Værdi... Øre.	180	180	180	180	90	270	90	270	180	180	180	180
Rest til Betaling af avlet Foder... —	928	924	932	924	818	714	818	746	716	708	720	740
Anvendt avlet Foder.												
Korn Pd.	40	40	40	40	70	40	40	10	30	30	30	30
Hø —	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
Halm —	95	95	95	96	88	88	86	88	89	87	90	87
Barresroer —	320	320	320	320	201	201	440	440	450	450	450	450
Tørstof i Roerne... —	40.3	40.3	40.3	40.3	25.3	25.3	55.5	55.5	56.7	56.7	56.7	56.7
Avlet Foder udbragt i												
Korn (el. Roetørstof)..... Øre pr. Pd.	7.07	7.04	7.10	7.04	5.65	6.21	5.65	6.48	5.25	5.20	5.27	5.44
Hø —	2.83	2.82	2.84	2.82	2.26	2.49	2.26	2.59	2.10	2.08	2.11	2.17
Halm —	1.41	1.41	1.42	1.41	1.13	1.24	1.13	1.30	1.05	1.04	1.05	1.09
Barresroer Kr. pr. Td.	1.56	1.55	1.56	1.55	1.24	1.37	1.25	1.43	1.16	1.15	1.16	1.20
Anvendt F.-E. til 10 Køer daglig	173	173	173	173	167	177	166	177	178	178	178	178
1 F.-E. udbragt i Øre.	6.40	6.38	6.43	6.38	5.44	5.56	5.47	5.74	5.03	4.99	5.06	5.17

Tab. 43. Forbrugstabel. Kjærsgaard 2det Aar.

	Forberedelsestid.				Forsøgstid.				Eftertid.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Mælk daglig af 10 Køer..... Pd.	239	238	238	239	199	208	203	215	195	199	202	206
Mælkenes Værdi (4 Øre pr. Pd.) ... Øre.	956	952	952	956	796	832	812	860	780	796	808	824
Anvendt kjøbt Foder.												
Bomuldsfrækager (6 Øre pr. Pd.) .. Pd.	15	15	15	15	—	30	—	30	15	15	15	15
Solsikkekager (5½ Øre pr. Pd.) ... —	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Værdi... Øre.	200	200	200	200	110	290	110	290	200	200	200	200
Rest til Betaling af avlet Foder... —	756	752	752	756	686	542	702	570	580	596	608	624
Anvendt avlet Foder.												
Korn Pd.	30	30	30	30	60	30	30	—	30	30	30	30
Hø —	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
Halm —	90	90	90	90	107	111	106	109	102	101	103	100
Barresroer —	500	500	500	500	374	374	626	626	500	500	500	500
Tørstof i Roerne... —	64.5	64.5	64.5	64.5	48.3	48.3	80.7	80.7	64.5	64.5	64.5	64.5
Avlet Foder udbragt i												
Korn (el. Roetørstof) Øre pr. Pd.	5.54	5.51	5.51	5.54	4.46	4.35	4.50	4.51	4.18	4.30	4.37	4.51
Hø —	2.22	2.20	2.20	2.22	1.78	1.74	1.80	1.80	1.67	1.72	1.75	1.80
Halm —	1.11	1.10	1.10	1.11	0.89	0.87	0.90	0.90	0.84	0.86	0.87	0.90
Barresroer Kr. pr. Td.	1.25	1.24	1.24	1.25	1.01	0.98	1.02	1.02	0.94	0.97	0.99	1.02
Anvendt F.-E. til 10 Køer daglig	181	181	181	181	178	189	180	191	183	183	183	183
1 F.-E. udbragt i Øre.	5.28	5.26	5.26	5.28	4.47	4.40	4.51	4.50	4.26	4.35	4.42	4.50

Tab. 44. Forbrugstabel Tybrind 2det Aar.

	Forberedelsestid.				Forsøgstid.				Eftertid.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Mælk daglig af 10 Køer Pd.	253	253	253	253	221	222	225	235	204	190	196	196
Mælkens Værdi (4 Øre pr. Pd.)... Øre.	1012	1012	1012	1012	884	888	900	940	816	760	784	784
Anvendt købt Foder.												
Bomuldsfrøkager (6 Øre pr. Pd.).. Pd.	20	20	20	20	5	35	5	35	20	20	20	20
Solsikkekager (5½ Øre pr. Pd.)... —	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Rapskager (5 Øre pr. Pd.)..... —	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Melassefoder (4 Øre pr. Pd.)..... —	—	—	—	—	—	—	—	—	15	15	15	15
Værdi... Øre.	280	280	280	280	190	370	190	370	340	340	340	340
Rest til Betaling af avlet Foder... —	732	732	732	732	694	518	710	570	476	420	444	444
Anvendt avlet Foder.												
Korn Pd.	30	30	30	30	60	30	30	—	30	30	30	30
Hø —	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Halm —	108	108	108	108	104	104	104	105	100	101	100	99
Barres og Elvethamroer —	480	480	480	480	349	349	611	611	350	350	350	350
Tørstof i Roerne... —	54.4	54.4	54.4	54.4	41.3	41.3	72.4	72.4	41.8	41.8	41.8	41.8
Avlet Foder udbragt i												
Korn (el. Roetørstof) Øre pr. Pd.	5.81	5.81	5.81	5.81	4.88	4.62	4.96	5.03	4.26	3.75	3.97	3.98
Hø —	2.32	2.32	2.32	2.32	1.95	1.85	1.98	2.01	1.70	1.50	1.59	1.59
Halm —	1.16	1.16	1.16	1.16	0.98	0.92	0.99	1.01	0.85	0.75	0.79	0.80
Barres og Elvethamroer..... Kr. pr. Td.	1.15	1.15	1.15	1.15	1.01	0.96	1.03	1.05	0.89	0.78	0.83	0.83
Anvendt F.-E. til 10 Køer daglig —	189	189	189	189	185	195	186	196	190	190	190	189
1 F.-E. udbragt i Øre.	5.35	5.35	5.35	5.35	4.78	4.55	4.84	4.80	4.29	4.00	4.13	4.15

Tab. 45. Forbrugstabel. Rosvang 2det Aar.

	Forberedelsestid.				Forsøgstid.				Eftertid.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Mælk daglig af 10 Køer..... Pd.	264	264	263	263	208	229	199	222	192	198	192	197
Mælkens Værdi (4 Øre pr. Pd.) ... Øre.	1056	1056	1052	1052	832	916	796	888	768	792	768	788
Anvendt købt Foder.												
Bomuldsfrøkager (6 Øre pr. Pd.)... Pd.	15	15	15	15	—	30	—	30	20	20	20	20
Solsikkekager (5½ Øre pr. Pd.)... —	25	25	25	25	—	—	—	—	—	—	—	—
Sesamskager (6 Øre pr. Pd.) —	—	—	—	—	—	—	—	—	20	20	20	20
Værdi... Øre.	228	228	228	228	—	180	—	180	240	240	240	240
Rest til Betaling af avlet Foder... —	828	828	824	824	832	736	796	708	528	552	528	548
Anvendt avlet Foder.												
Korn Pd.	20	20	20	20	60	30	30	—	20	20	20	20
Høl..... —	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
Ham —	70	70	70	70	77	80	78	81	73	73	72	72
Turnips, Kaalrabi og Elvethamroer. —	800	800	800	800	617	617	903	903	500	500	500	500
Tørstof i Roerne... —	80.0	80.0	80.0	80.0	64.2	64.2	93.9	93.9	50.7	50.7	50.7	50.7
Avlet Foder udbragt i												
Korn (el. Roetørstof)..... Øre pr. Pd.	5.67	5.67	5.64	5.64	4.85	5.18	4.64	4.98	4.50	4.71	4.51	4.68
Hø —	2.27	2.27	2.26	2.26	1.94	2.07	1.86	1.99	1.80	1.88	1.80	1.87
Halm..... —	1.13	1.13	1.13	1.13	0.97	1.04	0.93	1.00	0.90	0.94	0.90	0.94
Turn., Elvethamr. og Kaalr. . —	0.85	0.85	0.85	0.85	0.87	0.93	0.83	0.89	0.80	0.83	0.80	0.83
Anvendt F.-E. til 10 Køer daglig 1 F.-E. udbragt i Øre.	196	196	196	196	172	182	172	182	171	171	171	171
	5.39	5.39	5.37	5.37	4.84	5.03	4.63	4.88	4.49	4.63	4.49	4.61

Tab. 46. Forbrugstabel. Langholt 2det Aar.

	Forberedelsestid.				Forsøgstid.				Eftertid.			
	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.	A.	B.	C.	D.
Mælk daglig af 10 Køer Pd.	300	299	301	300	248	268	252	259	252	255	241	247
Mælkenes Værdi (4 Øre pr. Pd.) ... Øre.	1200	1196	1204	1200	992	1072	1008	1036	1008	1020	964	988
Anvendt købt Foder.												
Bomuldsfrøkager (6 Øre pr. Pd.) .. Pd.	20	20	20	20	—	30	—	30	25	25	25	25
Solsikkekager (5½ Øre pr. Pd.) ... —	20	20	20	20	10	10	10	10	15	15	15	15
Værdi... Øre.	230	230	230	230	55	235	55	235	233	233	233	233
Rest til Betaling af avlet Foder ... —	970	966	974	970	937	837	953	801	775	787	731	755
Anvendt avlet Foder.												
Korn Pd.	20	20	20	20	60	30	30	—	24	24	24	24
Hø —	50	50	50	50	80	80	80	80	125	125	125	125
Halm —	115	115	115	115	85	89	89	85	45	45	45	45
Turnips og Elvethamroer —	1250	1250	1250	1250	700	700	930	930	740	740	740	740
Tørstof i Roerne... —	125	125	125	125	89.5	89.5	118.9	118.9	94.6	94.6	94.6	94.6
Avlet Foder udbragt i												
Korn (el. Roetørstof) Øre pr. Pd.	5.16	5.14	5.18	5.16	4.72	4.94	4.80	4.77	4.36	4.43	4.12	4.25
Hø —	2.06	2.06	2.07	2.06	1.89	1.98	1.92	1.91	1.75	1.77	1.65	1.70
Halm —	1.03	1.03	1.04	1.03	0.94	0.99	0.96	0.95	0.87	0.89	0.82	0.85
Turnips og Elvethamroer.... Kr. pr. Td.	0.77	0.77	0.78	0.77	1.06	1.11	1.07	1.07	0.97	0.99	0.92	0.95
Anvendt F.-E. til 10 Køer daglig —	239	239	239	239	211	221	211	220	229	229	229	229
1 F.-E. udbragt i Øre.	5.02	5.00	5.04	5.02	4.70	4.85	4.78	4.71	4.40	4.45	4.21	4.31

Tab. 47. Udbytteberegning for Bregentved og Sanderumgaard.		Bregentved 1ste Aar			
		A	B	C	D
Opfodret Bommuldsfrøkager à 6 Ø.....	Pd.	—	3.0	—	3.0
— Solsikkekager à 5½ Ø.....	—	1.5	1.5	1.5	1.5
— Melassefoder à 4 Ø.....	—	—	—	—	—
Hertil skal avles Blandsæd à 5 Ø.....	—	1.65	5.25	1.65	5.25
Opfodret Blandsæd (eller Majs).....	—	7.50	4.50	4.50	1.50
Ialt Blandsæd at avle.....	—	9.15	9.75	6.15	6.75
Opfodret Roetørstof.....	—	2.67	2.67	5.75	5.75
— Hø.....	—	4.00	4.00	4.00	4.00
— Halm.....	—	13.60	13.70	13.40	13.60
10 Tdr. Land deles til Avl af:					
Blandsæd.....	Tdr. Land	7.584	7.698	6.076	6.29
Roer.....	—	0.759	0.723	1.948	1.84
Hø.....	—	1.657	1.579	1.976	1.86
Herpaa avles i Middelghøst:					
Blandsæd (2000 Pd. pr. Td. Land).....	Pd.	15168	15396	12152	1259
Roetørstof (5830—4800—6160—5520).....	—	4425	4215	11357	10727
Hø (4000 Pd. pr. Td. Land).....	—	6628	6316	7904	7460
Halm (3000 Pd. pr. Td. Land).....	—	22752	23094	18228	1888
Avles i alt... Antal F.-E.		26795	26736	30316	30078
Ialt at opfodre....	—	26754	26443	31966	3137
Af Blandsæden anvendes til Kjøb af Oljekager m. m....	Pd.	2735	8290	3260	979
— til Opfodring.....	—	12433	7106	8892	2798
Af Halmen anvendes til Opfodring.....	—	22545	21627	26478	25367
— bliver tilovers.....	—	207	1467	÷8250	÷6482
Ved Opfodring er 1 F.-E. udbragt i.....	Øre	5.78	6.37	5.95	6.98
Hele Avlen udbringes i:					
Blandsæd.....	Kr.	855.37	867.16	692.07	684.90
Roer.....	—	255.76	268.60	675.74	748.74
Hø.....	—	153.24	160.93	188.12	208.28
Halm.....	—	262.69	290.20	232.59	289.30
Sum ..		1527.06	1586.89	1788.52	1931.22
Forskjel i Driftsudgifter ved Roeavl i Stedet for Kornavl:					
53 Kr. pr. Tdr. Land.....	Kr.	40.23	38.32	103.24	97.52
Til 1 Ko daglig skal avles.....	F.-E.	16.14	16.76	16.18	16.82
Til 1 Koes Vinterfoder (210 Dage) medgaar ialt.....	—	33.89	35.20	33.98	35.32
Til Avlens Opfodring skal anvendes.....	Antal Køer	7.89	7.51	9.41	8.88
Driftsudgifter pr. Ko i 7 Maaneder: 37 Kr.	Kr.	291.93	277.87	348.17	328.56
Brutto Restindtægt af 10 Tdr. Land.....	Kr.	1218.90	1270.70	1337.11	1505.14
Forskjel: C÷A og D÷B.....	—			118.21	234.44
Ved Salg af Korn og Kjøb af Oljekager vindes pr. 10 Td. Land:					
— mere Kvælstof.....	Pd.	91	330	109	389
Samme Kvælstofmængde i Chilisalpeter à 15 pCt. N. —	—	610	2198	727	2597

Bregentved 2det Aar				Sanderumgaard 1ste Aar				Sanderumgaard 2det Aar			
A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D
—	4.0	—	4.0	1.0	4.0	1.0	4.0	0.5	3.5	0.5	3.5
1.0	1.0	1.0	1.0	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	2.0	2.0	2.0	2.0	1.5	1.5	1.5	1.5
1.1	5.9	1.1	5.9	2.8	6.4	2.8	6.4	1.8	5.4	1.8	5.4
8.0	4.0	4.0	—	7.5	4.5	4.5	1.5	7.0	4.0	4.0	1.0
9.10	9.90	5.10	5.90	10.30	10.90	7.30	7.90	8.80	9.40	5.80	6.40
5.04	5.04	8.96	8.96	1.84	1.84	4.81	4.81	2.53	2.53	5.55	5.55
3.00	3.00	3.00	3.00	5.00	5.00	5.00	5.00	8.00	8.00	8.00	8.00
12.00	12.00	11.50	11.50	12.20	12.20	11.50	12.00	8.80	8.80	8.60	8.80
7.163	7.333	4.936	5.299	7.686	7.787	6.425	6.604	6.416	6.566	4.911	5.157
1.655	1.556	3.613	3.354	0.446	0.427	1.375	1.306	0.666	0.640	1.702	1.620
1.182	1.111	1.451	1.347	1.868	1.787	2.200	2.090	2.916	2.794	3.387	3.223
14326	14666	9872	10598	15372	15574	12850	13208	12832	13132	9822	10314
7944	7469	17342	16099	2747	2630	8470	8045	3687	3533	9395	8942
4728	4444	5804	5388	7472	7148	8800	8360	11664	11176	13548	12892
21489	21999	14808	15897	23058	23361	19275	19812	19248	19698	14733	15471
28459	28313	32498	32031	25720	25735	28695	28559	25035	25075	27583	27507
27940	27469	33988	32983	24746	24549	28889	28609	23752	23594	27549	27249
1732	8740	2129	10598	4179	9144	4929	10700	2625	7544	3048	8702
12594	5926	7743	—	11193	6430	7921	2508	10207	5588	6774	1612
18892	17777	22260	20657	18188	17431	20243	20063	12832	12294	14564	14182
2597	4222	÷ 7452	÷ 4760	4870	5930	÷ 968	÷ 251	6416	7404	169	1289
4.99	5.29	4.85	5.46	5.68	5.42	6.04	6.35	5.67	6.21	5.68	6.60
715.03	750.49	481.99	529.90	844.71	805.71	724.88	694.26	709.99	724.21	537.16	541.49
396.41	395.11	841.09	879.01	156.03	142.55	511.59	510.86	209.05	219.40	533.64	590.17
92.37	94.04	112.60	117.67	169.76	154.97	212.61	212.34	264.54	277.61	307.81	340.35
214.15	230.30	141.40	177.97	255.32	248.25	234.86	252.29	209.67	226.73	167.14	200.09
1417.96	1469.94	1587.08	1703.55	1425.82	1351.48	1683.94	1669.75	1393.25	1447.95	1545.75	1672.10
87.72	82.47	191.49	177.76	23.64	22.63	72.88	69.32	35.40	33.92	90.21	85.86
17.74	18.54	17.57	18.36	16.58	17.18	16.41	17.11	16.29	16.89	16.27	16.91
37.25	38.93	36.88	38.56	34.82	35.08	34.46	35.93	34.21	35.47	34.17	35.51
7.50	7.06	9.21	8.55	7.11	6.80	8.38	7.96	6.94	6.65	8.06	7.67
277.50	261.22	340.77	316.35	263.07	251.60	310.06	294.52	256.78	246.05	298.22	283.79
1052.74	1126.25	1054.82	1209.44	1139.11	1077.25	1301.00	1305.91	1101.07	1167.98	1157.32	1302.45
		2.08	83.19			161.89	228.66			56.25	134.47
58	358	71	434	76	293	90	342	37	250	43	289
386	2386	475	2893	509	1951	601	2283	249	1669	289	1925

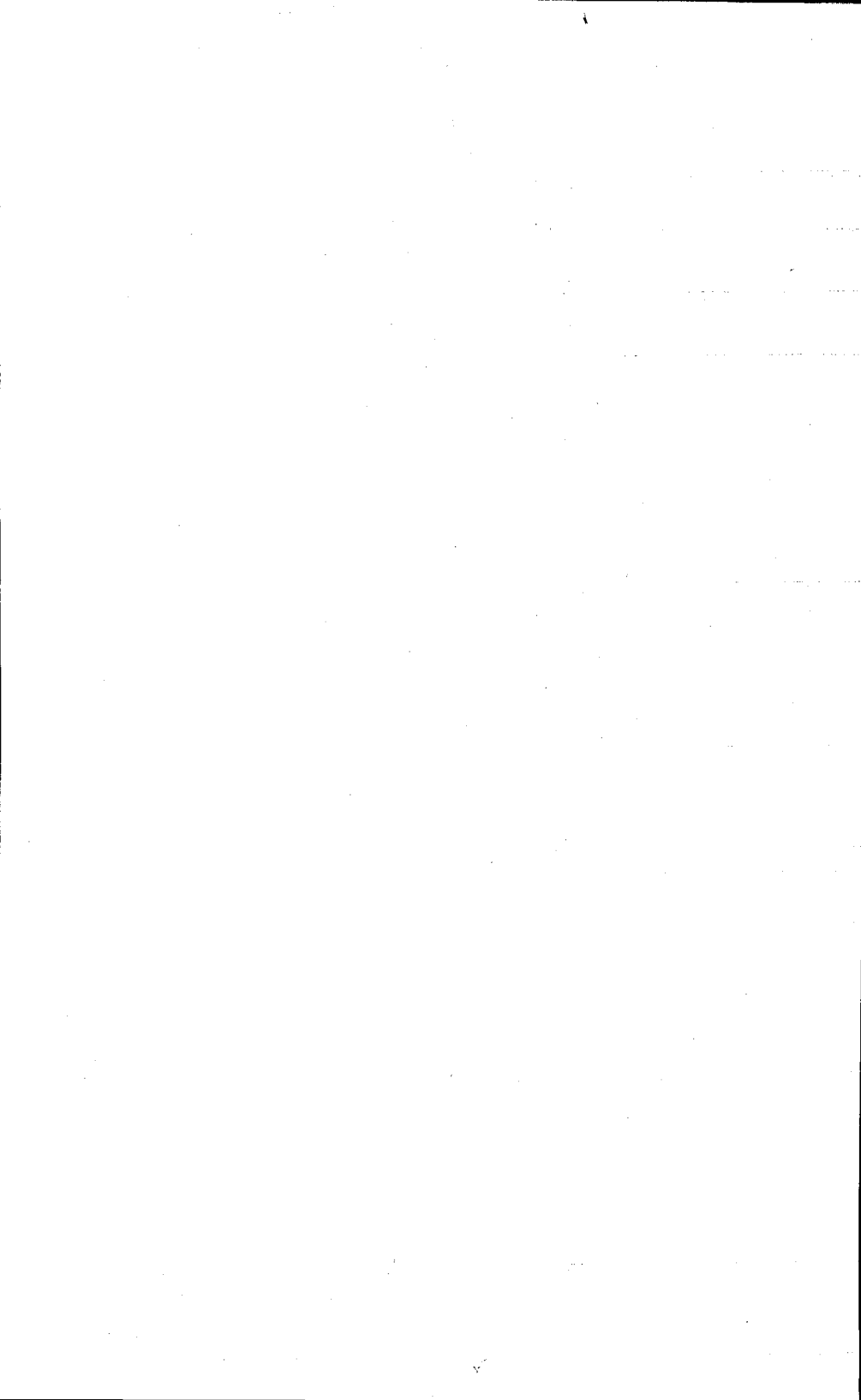
Tab. 48. Udbytteberegning for Kjærsgaard og Wedellsborg.		Kjærsgaard 1ste Aar			
		A	B	C	D
Opfodret Bomuldsfrøkager à 6 Øre	Pd.	—	3.0	—	3.0
— Solsikkekager à 5½ Ø.	—	2.0	2.0	2.0	2.0
— Rapskager à 5 Ø.	—	—	—	—	—
Hertil skal avles Blandsæd à 5 Ø.	—	2.2	5.8	2.2	5.8
Opfodret Blandsæd (eller Majs)	—	6.0	3.0	3.0	—
I alt Blandsæd at avle	—	8.20	8.80	5.20	5.80
Opfodret Roetørstof	—	3.87	3.87	6.63	6.63
— Hø	—	8.00	8.00	8.00	8.00
— Halm	—	10.60	10.20	9.70	9.80
10 Tdr. Land deles til Avl af:					
Blandsæd	Tdr. Land.	6.053	6.216	4.518	4.789
Roer	—	0.995	0.952	2.007	1.906
Hø	—	2.952	2.832	3.475	3.305
Herpaa avles i Middelhøst:					
Blandsæd (2000 Pd. pr. Td. Land)	Pd.	12106	12432	9036	9578
Roetørstof (5740—5640—5300—5200)	—	5711	5464	11520	10940
Hø (4000 Pd. pr. Td. Land)	—	11808	11328	13900	13220
Halm (3000 Pd. pr. Td. Land)	—	18159	18648	13554	14369
Avles i alt ... Antal F.-E.		26162	26157	28827	28680
I alt at opfodre ...	—	25660	25307	29487	29043
Af Blandsæden anvendes til Kjøb af Oliekager m. m. Pd.		3248	8194	3823	9578
til Opfodring	—	8858	4238	5213	—
Af Halmen anvendes til Opfodring	—	15649	14410	16856	16183
— bliver tilovers	—	2510	4238	÷ 3302	÷ 1814
Ved Opfodring er 1 F.-E. udbragt i	Øre.	5.12	5.80	5.61	5.95
Hele Avlen udbringes i:					
Blandsæd	Kr.	615.93	655.50	483.60	478.90
Roer	—	292.40	316.91	646.27	644.37
Hø	—	241.83	262.81	311.92	311.46
Halm	—	185.36	209.54	156.10	172.50
Sum ...		1335.52	1444.76	1597.89	1607.23
Forskjel i Driftsudgifter ved Roeavl i Stedet for Kornavl:					
53 Kr. pr. Td. Land	Kr.	52.74	50.46	106.37	101.02
Til 1 Ko daglig skal avles	F.-E.	17.39	17.91	17.29	17.59
Til 1 Koes Vinterfoder (210 Dage) medgaar i alt	—	36.52	37.61	36.31	36.94
Til Avlens Opfodring skal anvendes	Antal Køer.	7.03	6.73	8.12	7.86
Driftsudgifter pr. Ko i 7 Maaneder: 37 Kr.	Kr.	260.11	249.01	300.44	290.82
Brutto Restindtægt af 10 Tdr. Land	Kr.	1022.67	1145.29	1191.08	1215.39
Forskjel: C ÷ A og D ÷ B	—	—	—	168.41	70.10
Ved Salg af Korn og Kjøb af Oliekager vindes pr. 10 Td. Land:					
mere Kvælstof	Pd.	109	321	128	375
Samme Kvælstofmængde i Chilisalpeter à 15 pCt. N.	—	726	2140	853	2501

Kjærsgaard 2det Aar				Wedelsborg 1ste Aar				Tybrind 2det Aar			
A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D
—	3.0	—	3.0	—	3.0	—	3.0	0.5	3.5	0.5	3.5
2.0	2.0	2.0	2.0	—	1.5	1.5	1.5	2.0	2.0	2.0	2.0
—	—	—	—	—	0.5	0.5	0.5	1.0	1.0	1.0	1.0
2.2	5.8	2.2	5.8	—	5.75	2.15	5.75	3.8	7.4	3.8	7.4
6.0	3.0	3.0	—	—	4.00	4.00	1.00	6.0	3.0	3.0	—
8.20	8.80	5.20	5.80	—	9.75	6.15	6.75	9.80	10.40	6.80	7.40
4.83	4.83	8.07	8.07	—	3.88	6.88	6.88	4.15	4.15	7.27	7.27
6.00	6.00	6.00	6.00	—	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00
10.70	11.10	10.60	10.90	—	15.00	14.90	14.70	10.40	10.40	10.40	10.50
6.349	6.510	4.701	4.974	—	7.109	5.469	5.698	7.052	7.174	5.621	5.827
1.327	1.270	2.587	2.454	—	1.068	2.308	2.194	1.150	1.101	2.311	2.203
2.324	2.220	2.712	2.572	—	1.823	2.223	2.108	1.798	1.725	2.068	1.970
12698	13020	9402	9948	—	14218	10940	11396	14104	14348	11242	11654
7484	7163	14591	13841	—	5660	12238	11628	5980	5725	12017	11456
9296	8880	10848	10288	—	7292	8884	8432	7192	6900	8272	7880
19047	19530	14103	14922	—	21327	16410	17094	21156	21522	16863	17481
27710	27641	31153	30889	—	27060	30014	29816	27192	27137	29941	29758
27214	27020	32166	31644	—	27169	32033	31361	25954	25702	30007	29569
3407	8581	3978	9948	—	8385	3825	9708	5469	10209	6282	11654
9291	4439	5424	—	—	5833	7115	1688	8635	4139	4960	—
16569	16423	19166	18695	—	21874	26505	24818	14968	14348	17194	16536
2478	3107	÷ 5063	÷ 3773	—	÷ 547	÷ 10095	÷ 7724	6188	7174	÷ 331	945
4.39	4.35	4.54	4.64	—	4.78	5.28	4.91	5.14	4.62	5.07	5.15
578.22	622.15	445.15	497.40	—	698.07	566.92	568.28	717.29	701.67	565.57	582.70
328.55	311.59	662.43	642.22	—	270.55	646.17	570.93	307.37	264.50	609.26	589.98
163.24	154.51	197.00	190.95	—	139.42	187.63	165.60	149.87	127.51	167.74	162.23
170.26	173.95	123.40	135.76	—	203.65	178.94	166.47	215.75	204.32	171.04	179.77
1240.27	1262.20	1427.98	1466.33	—	1311.69	1579.66	1471.28	1390.28	1298.00	1513.61	1514.68
70.33	67.31	137.11	130.06	—	56.60	122.32	116.28	60.95	58.35	122.48	116.76
17.57	18.25	17.79	18.45	—	18.63	18.01	18.57	18.03	18.63	18.15	18.77
36.90	38.33	37.36	38.75	—	39.12	37.82	39.00	37.86	39.12	38.12	39.42
7.38	7.05	8.61	8.17	—	6.94	8.47	8.04	6.85	6.57	7.87	7.50
273.06	260.85	318.57	302.29	—	256.78	313.39	297.48	253.45	243.09	291.19	277.50
896.88	934.04	972.30	1033.98	—	998.31	1143.95	1057.52	1075.88	996.56	1098.94	1120.42
—	—	75.42	99.94	—	—	—	59.21	—	—	23.06	123.86
114	336	133	390	—	328	127	380	189	393	217	449
760	2241	887	2598	—	2185	844	2530	1259	2619	1446	2990

**Tab. 44. Udbytteberegning for
Rosvang og Langholt.**

		Rosvang 1ste Aar			
		A	B	C	D
Opfodret Bomuldsfrøkager à 6 Ø.	Pd.	—	3.0	—	3.0
— Solsikkekager à 5½ Ø.	—	—	1.0	1.0	1.0
Hertil skal avles Blandsæd à 5 Ø.	—	—	4.7	1.1	4.7
Opfodret Blandsæd (eller Majs)	—	—	3.0	3.0	—
Ialt Blandsæd at avle.	—	—	7.70	4.10	4.70
Opfodret Roetørstof.	—	—	5.94	8.95	8.95
— Hø.	—	—	8.00	8.00	8.00
— Halm.	—	—	6.40	6.40	6.80
10 Tdr. Land deles til Avl af:					
Blandsæd.	Tdr. Land	—	5.609	3.674	3.997
Roer.	—	—	1.480	2.740	2.607
Hø.	—	—	2.911	3.586	3.407
Herpaa avles i Middelhøst:					
Blandsæd (2000 Pd. pr. Td. Land)	Pd.	—	11218	7348	7997
Roetørstof (5740—4520—6310—5600)	—	—	8658	16029	15227
Hø (4000 Pd. pr. Td. Land)	—	—	11644	14344	13607
Halm (3000 — — —)	—	—	16827	11022	11997
Avles i alt... Antal F.-E.	—	—	27899	31319	31057
I alt at opfodre... — —	—	—	26398	31409	30977
Af Blandsæden anvendes til Køb af Oljekager m. m. Pd.		—	6847	1971	7997
til Opfodring.	—	—	4371	5377	—
Af Halmen anvendes til Opfodring.	—	—	9324	11470	11567
— bliver tilovers.	—	—	7503	÷ 448	427
Ved Opfodring er 1 F.-E. udbragt i.	Øre	—	5.87	5.29	5.98
Hele Avlen udbringes i:					
Blandsæd.	Kr.	—	598.93	382.99	399.7
Roer.	—	—	508.22	847.93	910.2
Hø.	—	—	273.40	303.52	325.4
Halm.	—	—	184.49	116.87	142.5
Sum... ..	—	—	1565.04	1651.31	1777.9
Forskjel i Driftsudgifter ved Roeavl i Stedet for Kornavl:					
53 Kr. pr. Td. Land.	Kr.	—	78.44	145.22	137.9
Til 1 Ko daglig skal avles.	F.-E.	—	18.12	17.53	18.2
Til 1 Koes Vinterfoder (210 Dage) medgaar i alt.	—	—	38.05	36.81	38.2
Til Avlens Opfodring skal anvendes.	Antal Køer	—	6.94	8.53	8.1
Driftsudgifter pr. Ko i 7 Maaneder: 37 Kr.	Kr.	—	257.68	315.61	299.7
Brutto Restindtægt af 10 Tdr. Land.	Kr.	—	1229.82	1190.48	1340.3
Forskjel: C ÷ A og D ÷ B.	—	—	—	—	110.5
Ved Salg af Korn og Køb af Oljekager vindes pr. 10 Td. Land:					
mere Kvælstof.	Pd.	—	277	65	32
Samme Kvælstofmængde i Chilisalpeter à 15 pCt. N. —	—	—	1849	435	215

Rosvang 2det Aar				Langholt 1ste Aar				Langholt 2det Aar			
A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D
—	3.0	—	3.0	—	3.2	0.2	3.2	—	3.0	—	3.0
—	—	—	—	—	1.6	1.6	1.6	1.0	1.0	1.0	1.0
—	3.6	—	3.6	—	5.6	2.0	5.6	1.1	4.7	1.1	4.7
6.0	3.0	3.0	—	—	3.2	3.2	0.2	6.0	3.0	3.0	—
6.00	6.60	3.00	3.60	—	8.80	5.20	5.80	7.10	7.70	4.10	4.70
6.42	6.42	9.39	9.39	—	5.77	8.85	8.85	8.95	8.95	11.89	11.89
8.00	8.00	8.00	8.00	—	10.00	10.00	10.00	8.00	8.00	8.00	8.00
7.70	8.00	7.80	8.10	—	10.10	8.80	8.00	8.50	8.90	8.90	8.50
4.673	4.910	2.689	3.063	—	5.631	4.000	4.263	4.965	5.169	3.321	3.630
2.212	2.114	3.725	3.534	—	1.170	2.156	2.063	2.235	2.146	3.439	3.280
3.115	2.976	3.586	3.403	—	3.199	3.844	3.674	2.800	2.685	3.240	3.090
9346	9820	5378	6126	—	11262	8000	8526	9930	10338	6642	7260
9998	9555	16837	15974	—	7383	13604	13018	12516	12018	19258	18368
12460	11904	14344	13612	—	12796	15376	14696	11200	10740	12960	12360
14019	14730	8067	9189	—	16893	12000	12789	14895	15507	9963	10935
27132	27083	29566	29383	—	27142	30154	29980	29905	29753	33077	32759
26727	26518	30749	30302	—	26349	30462	29774	29304	29041	33968	33198
—	5356	—	6126	—	7167	3077	8232	1538	6310	1782	7260
9346	4464	5378	—	—	4095	4923	294	8392	4028	4860	—
11993	11903	13983	13783	—	12926	13538	11760	11888	11949	14418	13130
2026	2827	÷ 5916	÷ 4594	—	3967	÷ 1538	1029	3007	3558	÷ 4455	÷ 2195
4.78	5.18	4.57	4.97	—	5.98	5.44	6.38	4.69	4.94	4.65	4.68
146.74	499.04	245.77	306.30	—	603.23	421.66	430.36	470.48	514.48	315.09	363.00
177.90	494.95	769.45	793.91	—	441.50	740.06	830.55	587.00	593.69	895.50	859.62
238.24	246.65	262.21	270.61	—	306.08	334.58	375.04	210.11	212.22	241.06	231.38
34.91	151.59	68.64	91.06	—	194.26	131.91	160.35	141.58	153.64	89.54	100.95
297.79	1392.23	1346.07	1461.88	—	1545.07	1628.21	1796.30	1409.17	1474.03	1541.19	1554.95
17.24	112.04	197.43	187.30	—	62.06	114.26	109.34	118.46	113.73	182.27	173.84
17.16	17.82	17.15	17.81	—	20.59	19.81	20.25	20.95	21.63	20.97	21.49
36.04	37.42	36.02	37.40	—	43.24	41.60	42.53	44.00	45.42	44.04	45.13
7.42	7.09	8.54	8.09	—	6.09	7.32	7.00	6.66	6.39	7.71	7.36
74.54	262.33	315.98	299.33	—	225.33	270.84	259.00	246.42	236.43	285.27	272.32
06.01	1017.86	832.66	975.25	—	1257.68	1243.11	1427.96	1044.29	1123.87	1073.65	1108.79
—	—	÷ 37.35	÷ 42.61	—	—	—	170.28	—	—	29.36	÷ 15.08
—	229	—	261	—	285	106	327	51	256	60	294
—	1524	—	1742	—	1900	709	2183	343	1704	397	1960

Oversigt

over de fra den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles
Laboratorium for landøkonomiske Forsøg udgaaede
Beretninger.

1. (18de fra N. J. Fjord). 1883. a. Maaling af Kraftforbrug ved Burmeister & Wains lille og de Lavals Centrifuger. b. Skumningsforsøg med de samme Centrifuger (Konkurrenceforsøg i Vestervig). c. Almindelige Bemærkninger om Centrifuger. d. Anvendelse af skummet Mælk til Foder for Kalve og Svin. (50 Øre.)
- Tillæg hertil.*) 1883. a. Kemisk Sammensætning af nymalket Mælk og skummet Mælk, Kjærnemælk og Valle fra danske Mejerigaarde. b. Vanskelighed med at faa Mælk. c. Mælks Næringsværdi (af Panum).
2. (19de fra N. J. Fjord). 1883. a. Fodring af Kalve og Grise med skummet Mælk fra Centrifuge og Bøtter. b. Holdbarhed af centrifugeret og ikke-centrifugeret Mælk. c. Forøgelse af centrifugeret Mælks Holdbarhed ved Opvarmning. (50 Øre.)
3. (20de fra N. J. Fjord). 1885. Is, Bøtter og Centrifuge. Forsøgene udførte paa Tanderup, Ravnholt (med Ryslinge), Lustrupholm og Ladelundgaard. (50 Øre.)
4. 1885. Om tuberkuløs Mælk. a. Undersøgelser angaaende Mælk og Mejeriprodukter af tuberkuløse Køer (af Prof., Dr. med. Bang). b. Kemisk Undersøgelse af Mælken fra Køer med Yverbetændelse (af Prof. V. Storch). (50 Øre.)
5. (21de fra N. J. Fjord). 1885. a. Udtørring af Laboratoriet under dets Opførelse. b. Afkølingsforsøg med Kjød af nylig slagtede Kreaturer. (50 Øre.)
- 6*) (22de fra N. J. Fjord). 1885. Foreløbige Forsøg over Fedmen af og Kontrol med den til Fællesmejerier leverede Mælk.
7. 1886. To Osteudstillingsforsøg med Ost af skummet Mælk fra Is- og Centrifugemejerier (af Prof. V. Storch). (50 Øre.)
8. (23de fra N. J. Fjord). 1886. Afkøling af Smør under dets Henstand i Mejerier og dets Forsendelse med Jærnbane og Dampskibe. (50 Øre.)
9. (24de fra N. J. Fjord). 1887. Betaling af sød Mælk i Fællesmejerier efter „Forskjel i pCt. Fløde“ (Differensberegning) (1 Kr.), hvortil slutter sig
- Tillæg. 1887. Tabelværk (5 Kr.) med Tavle (2 Kr. 35 Øre) til Brug i Fællesmejerier, særlig hvor man ønsker at betale Mælken efter dens Fedme.
10. (25de fra N. J. Fjord). 1887. Fodringsforsøg med Svin, navnlig over Forholdet mellem Foderværdien af skummet Mælk og Valle samt mellem Korn, Mælk og Valle. (50 Øre.)
11. 1888. Undersøgelser af Hvede og Hvedemel fra Dyrkningsforsøg, iværksatte af det Kgl. danske Landhusholdningsselskabs Hvedeudvalg (af Docent E. Gottlieb). (50 Øre.)

12. 1888. Undersøgelser over Aarsagen til Kværke (af Prof. G. Sand og Lektor C. O. Jensen). (50 Øre.)
13. (26de fra N. J. Fjord). 1888. Bevægelige Forsøgsstationer i Danmark. a. Almindelig Oversigt over Forsøgene 1872—87. b. Fodringsforsøg med Malkekøer i Vinteren 1887—88. (50 Øre.)
14. 1889. Aarsagerne til Yverbetændelse hos Kvæget (af Prof. Dr. med. Bang). (50 Øre.)
15. (27de fra N. J. Fjord). 1889. Fodringsforsøg med Svin. a. Sammenligning mellem Korn og Oljekager og b. mellem Svin af forskellige Racer. (50 Øre.)
16. 1889. Om tuberkuløs Mælk. a. Undersøgelser over Smitteevnen af Mælk af tuberkuløse Køer og over Varmens Indvirkning paa Tuberkelbaciller i Mælk (af Prof. Dr. med. Bang). b. Undersøgelser over Mælkenes Omdannelse ved Yvertuberkulose (af Prof. V. Storch). (50 Øre.)
17. (28de fra N. J. Fjord). 1889. 2det Aars Fodringsforsøg med Malkekøer: Sammenligning mellem Kraftfoder og Roer. (50 Øre.)
18. 1890. Nogle Undersøgelser over Flødens Syrning (af Prof. V. Storch). (50 Øre.)
19. (29de fra N. J. Fjord). 1890. Fodringsforsøg med Svin. a. Korn, Majs og Rugklid. b. Korn, Roer og Kartofler. c. Svin af forskellige Racer. (50 Øre.)
20. (30te fra N. J. Fjord). 1890. 3die Aars Fodringsforsøg med Malkekøer. Fortsat Sammenligning mellem Kraftfoder og Roer. (50 Øre.)
- 21*) 1891. Den Kochske Lymfe som diagnostisk Middel over for Kvægets Tuberkulose (af Prof. Dr. med. Bang).
22. 1891. Pasteuriseringsforsøgene. a. Bakteriologiske Undersøgelser over visse Mælke- og Smørfejl (af Lektor C. O. Jensen). b. Forsøg med Pasteurisering af sød Mælk og Fløde samt Anvendelse af god Syre som Middel til Bekæmpelse af forskellige Mælke- og Smørfejl og c. Holdbarhedsforsøg med pasteuriseret Mælk (af Overassistent H. P. Lunde). (1 Kr.)
23. 1891. Forsøg med Brødbagning af Rugmel og Hvedemel samt Blandinger af disse. (50 Øre.)
- 24*) 1891. Fortsatte Forsøg med Tuberkulin (af Prof. Dr. med. Bang).
25. 1892. Undersøgelse af nogle Former af Rødsyge hos Svinet. a. Om Endokarditis hos Svinet (af Prof. Dr. med. Bang). b. Om Knuderosen, tør Hudbrand og Rødsyge (af Lektor C. O. Jensen). (50 Øre.)
26. 1892. Fodringsforsøg med Svin i Aarene 1890—92. a. Korn og Hvedeklid. b. Korn, Runkelroer (og Sukkerroer) samt kemiske Undersøgelser af de til Forsøgene benyttede Foderstoffer (af Prof. V. Storch). (50 Øre.)
27. 1892. 4de og 5te Aars Fodringsforsøg med Malkekøer (1891 og 1892). Sammenligning mellem Korn og Oljekager. (50 Øre.)
28. 1893. Samlet Beretning om de „sammenhængende Rækker af Smørudstillinger“ 1889—1892. (Fortsættes i 33te). (2 Kr.)
29. 1894. 6te og 7de Aars Fodringsforsøg med Malkekøer (1893 og 1894). Sammenligning mellem Korn og Hvedeklid. (50 Øre.)
30. 1895. Fodringsforsøg med Svin i Aarene 1891—94. a. Sammenligning mellem Korn — Roer — Gulerødder (og Turnips). Korn — Oljekager — Roer. Byg og Majs. Dansk og russisk Byg. b. Slagtningsforsøg. c. Kornforbrug til 1 Pd. Tilvæxt, ved svagere og stærkere Fodring, ved Vinter- og Sommerforsøg. d. Fodringsforsøg med store Svin. e. Sammenligning mellem Galt og So. (1 Kr.)
31. 1895. Forsøg med Apparater til hurtig Fedtbestemmelse i Mælk (Babcock's, Gerber's og Lindstrøm's). (50 Øre.)
32. 1895. Syrningsforsøg. (Sammenligning mellem Handelssyrevækkere og Kjørnemælk fra gode Mejerier). (50 Øre.)
33. 1895. Anden samlede Beretning om de „sammenhængende Rækker af Smørudstillinger“ (Fortsættelse af 28de). (50 Øre.)

34. 1895. Samlet Oversigt over Fodringsforsøgene med Malkekøer 1887—1895. (75 Øre.)
 35. 1896. Forsøg med et selvregulerende Pasteuriseringsapparat (af Lektor, Dr. med. V. Henriques og Assistent V. Stribolt). (50 Øre.)
 36. 1896. Undersøgelser over Konsistensfejl hos Smørret samt over Smørrets og Mælkekuglernes Bygning (af Prof. V. Storch). (2 Kr.)
 37. 1897. Forsøg over Foderets Indflydelse paa Smørrets Kvalitet. 1892—96. (1 Kr.)
 38. 1897. I. Seruminjektioner som Forebyggelsesmiddel mod Lungesygge hos Hesten, II. Oversigt over den bakteriologiske Afdelings Virksomhed indtil Marts 1897 (af Lektor C. O. Jensen.) (50 Øre.)
 39. 1897. 8de og 9de Aars Fodringsforsøg med Malkekøer. Sammenligning mellem Blandsæd og Hvede (1895) og mellem Blandsæd og Melassefoder (1896). (1 Kr.)
 40. 1898. En kemisk Prøve til at afgjøre, om Mælk eller Fløde har været opvarmet til mindst 80° C eller ikke (af Prof. V. Storch). (50 Øre.)
 41. 1898. Sammenlignende Undersøgelser af forskellige Apparaters Anvendelighed til Kontrollering af Mælkens Fedme. (1 Kr.)
 42. 1899. Fodringsforsøg med Svin i Aarene 1895—98. Foderværdien af Kaalrabi og Turnips, Sammenligning mellem Hvede og Byg. Foderværdien af forskellige Slags Melassefoder samt Palmekager og Majs med Hensyn til Flæskets Kvalitet. (1 Kr.)
 43. 1899. Forsøg med Pasteuriseringsapparater. (1 Kr.)
 44. 1899. Undersøgelser over Fedtdannelse i Organismen ved intensiv Fedtfodring (af Lektor, Dr. med. V. Henriques og Assistent C. H. Hansen.) (50 Øre.)
 45. 1899. 11te og 12te Aars Fodringsforsøg med Malkekøer (1898—99). Sammenligning mellem Blandsæd og Majs. (1 Kr.)
 46. 1900. Undersøgelser over Smørfedtets Lysbrydningssevne, Jodtal og Indhold af flygtige Syrer (1 Kr.)
 47. 1900. Forsøg med Pasteuriseringsapparater (Fortsættelse af 43de Beretning) (1 Kr.)
 48. 1901. A. Forsøg over Smørdbyttet ved Fremstilling af vasket fersk Smør i Sammenligning med almindelig salt Smør, samt B. Forsøg over, hvilken Indflydelse Udluftning af den søde Mælk har paa Smørrets Finhed og Holdbarhed. (50 Øre)
 49. 1901. Forsøg med forskellige Saltningsmaader for Flæsk. (50 Øre.)
 50. 1901. Sammenlignende Forsøg med Afkøling af Jærnbanevogne ved Hjælp af Is eller Ammoniak. (50 Øre.)
 51. 1902. Fortsatte Forsøg med forskellige Saltningsmaader for Flæsk. (1 Kr.)
 52. 1902. Om Rødsygebacillens Forekomst paa Slimhinderne hos sunde Svin. (1 Kr.)
 53. 1902. Kort Meddelelse om Fodringsforsøgene med Malkekøer 1900—01 samt Redegørelse for Laboratoriets Standpunkt til forskellige omdebatterede Spørgsmaal Forsøgene vedrørende. (50 Øre.)
 54. 1902. Forsøg med Lysanlæg i Mejerier. (1 Kr.)
- Extra. 1903. Nogle Undersøgelser over Nedarvning og Variabilitet hos Havre af A. V. Krarup. (50 Øre.)
55. (Nærværende Beretning). (1 Kr. 50 Øre.)

Forud for de ovenfor opførte 54 Beretninger fra Laboratoriet gaa følgende 17 Forsøgsberetninger fra N. J. Fjæld, hvilke findes trykte i Tidsskrift for Landøkonomi de Aargange, der nedenfor ere angivne:

1*) (1867). Varmegrad i det Indre af store Stykker Kjød under dets Kogning.

- 2 (1868). Kogning i Hø (50 Øre).
 - 3*) (1870). Kogning i Dampkogekjedler.
 - 4*) (1870). Kogning i store indmurede Kjedler
 - 5*) (1872). Vanddampe som Opvarmningsmiddel i Mejerier.
 - 6*) (1875). Regnmaaleres Konstruktion og Opstilling.
 - 7*) (1875). Opbevaring af Is og Sne.
 - 8*) (1876). do. do. (særlig Sneforsøg).
 - 9*) (1877). Forskjellige Svalekummer; Afkølingens Hurtighed i forskellige Spande; de første Kjærningsforsøg.
 - 10*) (1877). Smørudbytte ved forskjellig Skumningstid og i forskjellige Spande samt ved forskjellig Afkøling med Is og Vand.
 - 11 (1878). Opbevaring og Anvendelse af Is og Sne til Mejeribrug (50 Øre).
 - 12*) (1879). Spredte Vinterforsøg over Smørudbytte ved Centrifuger
 - 13*) (1880). Loven for Svind i Ishuse. Temperaturforandringer i Smør. Varme i Jærnbanevogne. Varme i Dampskibsrøm.
 - 14 (1881). Centrifugeforsøg (Lefeldt og Nielsen & Petersen). Centrifuge af Is — Bøtter (Rosenfeldt). Kjørsel, Henstand, Afkøling, Opvarmning — den søde Mælk (50 Øre).
 - 15*) (1881). Centrifuge, Is, Bøtter og Kjærning af Mælk. Centrifuger (Nielsen & Petersen's og de Laval's) drevne ved Dampkraft og Hestekraft. Centrifugens sidste Indhold (Nielsen & Petersen's og Lefeldts) Sugning af Fløde og Mælk.
 - 16 (1881). Smørudbytte ved forskjellige Mejerisystemer af Mælk fra Køer af forskjellige Racer: A. Angelsk og jysk Race. B. Korthorns og jysk Race (50 Øre).
 - 17*) (1882). Centrifuge, Is, Vand, Bøtter, Kjærning af Mælk (Ourupgaard). Sammenlignende Centrifugeforsøg (Burmeister & Wain's, Nielsen & Petersen's og de Laval's). Forskellige Forsøg med Centrifugedelev: Tilstrømningstragt, Stigerør; Kraftmaalinger m. m. Afkølingsapparat for Fløde.
- Extra-Nr.: (1883). Cooley's Undervandssystem.

De foran med * mærkede Beretninger ere udsolgte. Alle de øvrige kunne faas i Boghandelen. (I Kommission hos August Bang, Kjøbenhavn).